

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

ELEMENTORUM

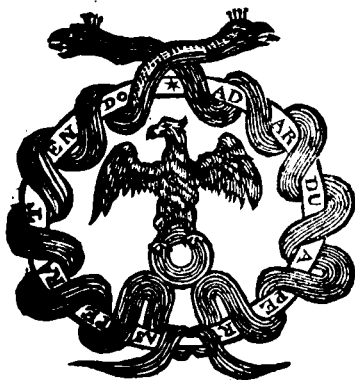
Орца

Coll. TRIN. Soc.

Et prioribus mendis typographi-
cis nunc demum purgati.

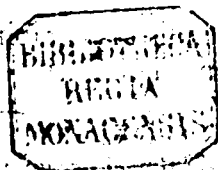
HIEROCL

Καθαροὶ ψυχῆς λογικῆς οἷον αἱ μαθηματικαὶ
ἐπιστήμαι.

L O N D O N I.

typis *J. Redmayne*: Prostant autem apud
J. Williams ad Insigne Coronæ in Cœmete-
rio *D. Pauli*, & *J. Dunmore* ad Insigne Tri-
um Bibliorum in vico vulgò vocato *Ludgate*
street, MDCLXXVIII.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

Nobilissimis & Generosissimis

Adolescentibus;

Dno EDUARDO CECILIO;

Illustriss. Comitis Sarisburiensis Filio;

Dno JOHANNI KNATCHBUL;

ET

D. FRANCIS. WILLOUGHBY;

ARMIGERIS.

Unicuique vestrum (Optimi Adolescentes) tantum me debere reputo, quantum homo homini debere potest. Mea enim sententia; ultra sincerum amorem non est quod quispiam de alio bene
* 2 mereri

mereri possit. Hunc autem jam-
diu est quo ex singulari vestra
bonitate mihi indultum experi-
or; ejusque sensus, intimis ani-
mi medullis inhærens; ipsi ar-
dens studium impressit quovis
honesto modo reciprocus affectus
prodendi. Quandoquidem vero
ea fortunarum mearum tenuitas,
ea vestrarum amplitudo, existit,
ut nec ego alia quam gratæ ali-
cujus agnitionis significatione uti
queam, nec vos aliam admittere
velitis; ea propter haud illiben-
ter hanc occasionem arripio, ho-
noris & benevolentiae, quibus
vos prosequor, publicum hoc &
durabile *μνημόσυνον* edendi. Etsi
cum oblatis anathematis exilita-
tem, & libellum vestris nomini-
bus consecratum, quam is longe
infra vestrorum meritorum dig-
nitatem subsidat, attentius con-
sidero, timor subinde aliquis &
dubitatio animum incessant, ne
hoc studium erga vos meum vo-
bis

bis dehonestamento sit potius quam ornamento; scilicet memor cum sim, ut malæ causæ, sic & mali libri patrocinium in patroni contumeliam magis quam in gloriam cedere. Sed quum vestrarum virtutum id robur, eam fore soliditatem, recognoscerem, quæ vestrum decus, meo quantumvis labefactato, inconcussum sustinere possint; idcirco non dubitavi vos in aliquatenus commune mecum periculum induere. Virtutes illas intelligo, quibus nemo unquam in vestra ætate aut in vestro ordine, saltem me iudice, majores deprehendit; quæ vos insigniter gratos omnibus & amabiles reddunt; eximiam modestiam, sobrietatem, benignitatem animi, morum comitatem, prudentiam, magnanimitatem, fidem, præclaram insuper ingenii indolem, quæ vos ad omnem ingenuam scientiam non tantum excellenti

Epistola Dedicatoria.

capto, sed & appetitu forti ac sincero, instruxit. Quas vestras præclarissimas dotes prout nemo est fortassis qui me melius novit, aut pro consuetudine, quam jamdudum vobiscum dulcissimam coluisse ex vestro favore mihi contigit, penitus introspexit, ita nemo est qui impensius miratur & suspicit; aut qui ipfas libentius prædicare ac celebrare vellet, si non cum eloquii mei vires supergredierentur, tum etiam quæ in singulis vobis elucent, proluxi alicujus commentarii aut panegyricæ orationis libertatem, potius quam præstitutas hujusmodi salutationibus angustias, exposcerent. Quin potius divinam clementiam implo-ro, ut vos earundem virtutum sancto tramiti insistere, atque hos egregios fructus vernæ vestræ ætatis felicibus incrementis maturescere concedat; vitamque vobis in hoc seculo ingenuam, innocentem, jucundam, & in futuro beatam

Epistola Dedicatoria.

tam ac sempiternam transigere largiatur. Minime autem dubito, ne pro consueto vestro in me candore hoc ultimum fortassis quod vobis præstare potero, benevolentia erga vos & observantia testimonium, alacriter accepturi sitis; quod vobis propensissimo affectu offert

Vestri in aeternum amantiſſimus,

& observantiſſimus,

I. B.

THE AMERICAN PEOPLE

ON THE 10th of November 1890, the
President of the United States
declared that the American
people were entitled to the
benefit of the most liberal
and just government in the
world. He said that the
people were entitled to the
benefit of the most liberal
and just government in the
world. He said that the
people were entitled to the
benefit of the most liberal
and just government in the
world.

THE AMERICAN PEOPLE

ON THE 10th of November 1890,

7

THE AMERICAN PEOPLE

ON THE 10th of November 1890,

Benevolo LECTORI.

SI, quid in hac elementorum editione praestitum sit, scire desideras, amice Lector, accipe, pro genio operis, breviter. Ad duos praecipue fines conatus meos direxi. Primum, ut cum requisita perspicuitate summam demonstrationum brevitatem conjungerem, quo eam libello molem compararem, qua commode absque molestia circumferri posset. Id quod assecutus videor, si absentem Typographi cura non frustretur. Concinnus enim quispiam meliori ingenio aut majori peritia excellens, at nemo forsitan brevis plerasque propositiones demonstraverit; praesertim cum in numero & ordine propositionum ipse nihil immutarim, nec licentiam mihi assumpserim quamcunque propositionem Euclideam procul ablegandi tanquam minus necessariam, aut quasdam faciliores in axiomaticum censum referendi; quod nonnulli fecerunt: inter quos peritissimus Geometra Andr. Tacquetus, (quem ideo etiam nomino, quod quada m ex eo desumpta agnoscere honestū duco,) post cujus elegantissimam editionem, ipse nihil attente

Ad Lectorem.

tare voluissim, si non visum fuisset doctissimo viro non nisi octo Euclidis libros suâ curâ adornatos publico communicare, reliquis septem, tanquam ad elementa Geometria minus spectantibus, omnino quasi spretis atque posthabitis. Mihi autem jam ab initio alia provincia demandata fuit, non elementa Geometria utcunque pro arbitrio conscribendi, verum Euclidem ipsum, cumque totum, quam possem brevissime, demonstrandi. Quod enim quatuor libros spectat, septimum, octavam, nonum, decimum, quamvis illi ad Geometria plana & solida elementa, ut sex precedentes & duo subsequentes, non tam prope pertineant; quod tamen ad res Geometricas admodum utiles sint, tam propter Arithmetica & Geometria valde propinquam cognationem, quam ob notitiam commensurabilium & incommensurabilium magnitudinum ad figurarum tam planarum quam solidarum intellectum apprime necessariam, nemo est è peritioribus Geometris qui ignoret. Qua vero in tribus ultimis libris continetur, & corporum regularium nobilis contemplatio, illa non nisi injuria prætermitti potuit; quando nempe illius gratia noster solus, Platonicæ familia philosophus, hoc elementorum systema universum condidisse perhibetur;

uti

Ad Lectorem.

non restis est * Proclus, iis verbis, * *De* * lib. 2.
 si d. & dependente correctione, ita & correctione
 n. & m. quibusdam manibus quatuor edita-
 on. Præterea facile in animum induxi ut
 opinaretur, nemini harum scientiarum a-
 manti non futurum esse cordi penes se ha-
 bere integrum Euclidæum opus, quale
 passim ab omnibus citatur & celebratur.
 Quare nullum librum nullamque proposi-
 tionem negligere volui earum quæ apud
 P. Herigonium habentur; cuius vesti-
 giis pressè insistere necesse habui, quoni-
 am ejusce libri schematisimis maxima ex
 parte uti statutum erat, quod provide-
 rem mihi ad novas describendas tempus
 non suppetere; etsi nonnunquam id facere
 praoptassem. Eadem de causa nec alias
 plerasque quam Euclidæas demonstrati-
 ones adhibere volui, succinctori forma
 expressas, nisi forte in 2, & 13, & præce
 in 7, 8, 9 libris; ubi ab eo nonnihil
 deflectere opera pretium videbatur. Bona
 igitur spes est saltem in hac parte cum ho-
 stris consiliis, tum studiosorum votis,
 aliquo modo satisfactum iri. Nam
 quæ adjecta sunt in Scholiis problemata
 quadam & theoremata, sive ob summe
 frequentem usum ad naturam elemen-
 tarem accedentia, sive ad eorum
 quæ sequuntur expeditam demon-
 strationem conducantia, seu quæ regula-
 rum

Ad Lectorem.

rum practica Geometria quarundam principuarum rationes innuunt ad suos fontes relatas, per ea, ut spero, libellus ultra destinatam molem magnopere non intumescet.

Alber scopus ad quem collineatum est, eorum desideriis consuluit qui demonstrationibus symbolicis potius quam verbalibus delectantur. In quo genere cum plerique apud nos Guilielmi Oughtredi symbolis affucti sint, ea plerumque usurpare consultius duximus. Nam qui Euclidem hanc viâ tradere & interpretari aggressus sit, hætenus, quod ego sciam, præter unum P. Herigonium, repertus est nemo. Cujus viri longe doctissimi methodus, sano in multis egregia, ac ejus peculiari proposito admodum accommodata, duplici tamen defectu laborare mihi visa est. Primo, quod cum Propositionum ad unius alicujus theorematidis aut problematis probationem adductarum posterior à priori non semper dependeat; quando tamen illa inter se coherent, quando non, nec ex ordine singularum, nec ullo alio modo, satis prompte innotescere potest. unde ob defectum conjunctionum & adjectivorum (ergo, rursus, &c.) non raro difficultas & dubitandi occasio, præsertim minus exercitatis, inter legendum oboriri solent. Deinde sapenumero evenit, ut prædicta methodus supervacaneas repetitiones effugere nequeat, à quibus demonstrationes est quando proli-

& aliquando & magis intricata, evadunt.
 Quibus vitii noster modus facile per ver-
 borum signorumq; arbitrariam mixturam
 medetur. Atque hac de opella hujus intenti-
 one & methodo dicta sufficiant. Caterum
 qua in laudem Matheseos in genere, aut
 Geometria ipsius; & qua de historia harum
 scientiarum, ideoque de Euclide horum ele-
 mentorum digestore, dici possent, & reliqua
 hujusmodi exortens, cui hac placent, apud
 alios interpretes consulere potest. Ne-
 que nos angustias temporis quod huic operi
 impendi potuit, nec interpellationes negoti-
 orum, nec adjumentorum ad hac studia a-
 pud nos egestatem, & quadam alia, ut lice-
 ret non immerito, in excusationem obten-
 demus; metu scilicet inducti, ne hac nostra
 omnibus minus satisfaciant. Verum qua in-
 genii Lectoris usibus elaboravimus, ea-
 dem in solidam ipsius censura ac judicio
 submittimus; probanda si utilia sibi com-
 pererit; sin omnino secus, rejicienda.

Ad amicissimum Virum, I. B. de
EUCLIDE contracto
Eὐκλείδους.

FActum bene ! didicit Laconice loqui
 Senex profundus, & aphorismos induit.
 Immensa dudum margo commentarii
 Diagramma circum minimum : utque Insula
 Problema breve natabat in vasto mari.
 Sed unda jam detumuit, & glossa arctior
 Stringit Theoremata : minoris anguli
 Lateribus ecce totus *Euclides* jacet,
 Inclusus olim velut *Homerus* in nuce ;
 Pluteoque sarcina modo qui incubuit, levis
 En fit manipulus. Pelle in exigua latet
 Ingens *Mathesis*, matris ut in utero *Hercules* ;
 In glande quercus, vel *Ithaca* *Eurus* in pila.
 Nec mole dum decrescit, usu fit minor ;
 Quin auctior jam evadit, & cumulatum
 Contracta prodest erudita pagina.
 Sic ubere magis liquor è pressio effluit ;
 Sit pleniori vasa inundat sanguinis
 Torrente cordis *Systole* ; sic suffus
 Praecurrit æquor ex *Abyla* angustis.
 Tantilli operis ars tanta referenda unice est
BAROVIANO nomini, ac solertiae.
 Sublimis euge mentis ingenium potens !
 Cui invium nil, arduum esse nil solet.
 Sic usque pergas prospero conamine,
 Radique multum debeat ac abacus tibi ;
 Sic crescat indies feracior seges,
 Simili colonum germine assiduo beans.
 Specimen futuræ messis hic fiet labor,
 Magnæque famæ illustria hæc præludia.
 Juvenis dedit qui tanta, quid dabit senex ?

Car. Robotham, *CANTAB.*
Coll. Trin. Sen. Soc.

In novam Elementorum

E U C L I D I S.

Editionem à D. IS. BARROW,
Collegii SS. TRIN. Socio,
viro opt. & eruditissimo,
adornatam.

Benigne Lector! si uspiã auditũ est tibi,
Quantus tenella Nix Geometres fiet;
Qua mille radiis, mille ludit angulis,
Totumque puro ducit Euclidem sinu:
Amabis ultro candidissimum Virum,
Cui plena nivium est indoles, sed quas tamẽ
Præclarus ardor mentis urget Entheca;
Et usque blandis temperat caloribus:
Quo suavius nil vivit, & melius nihil.
Is, dum liquentes pectore excutit nives,
Et inde & inde spargit, en aliam tibi,
Lector benigne, e nivibus Geometriam!

G. C. A. M. C. E. S.

Notarum Explicatio.

- $\equiv$ æqualitatem.
- $\supset$ majoritatem.
- $\subset$ minoritatem.
- $+$ plus, vel addendum esse.
- $-$ minus, vel subtrahendum esse.
- $—$ differentiam vel excessum; item quantitates omnes, quæ sequuntur, subtrahendas esse, signis non mutatis.
- $\times$ multiplicationem, vel ductum lateris rectanguli in aliud latus.
- Idem denotat conjunctio literarum, ut
 $AB = A \times B$.
- $\sqrt{\quad}$ Latus, vel radicem quadrati, vel cubi, &c.
- Q. & q quadratum. C. & c cubum.
- Q. Q. rationem quadrati numeri ad quadratum numerum.

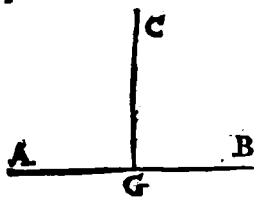
figurat.

Reliquas, quæ ubicunque occurrunt, vocabulorum abbreviationes ipse Lector per se facile intelliget; exceptis iis, quæ tanquam minus generalis usus, suis locis explicandas relinquimus.

L I B. I.

Definitiones.

- I. **P**unctum est cujus pars nulla est.
- II. Linea vero longitudo latitudinis expers.
- III. Lineæ autem termini sunt puncta.
- IV. Recta linea est, quæ ex æquo sua interjacet puncta.
- V. Superficies est, quæ longitudinem, latitudinemque tantum habet.
- VI. Superficieci autem extrema sunt lineæ.
- VII. Plana superficies est, quæ ex æquo suas interjacet lineas.
- VIII. Planus vero angulus est, duarum linearum in plano se mutuo tangentium, & non in directum jacentium alterius ad alteram inclinatio.
- IX. Cum autem quæ angulum continent, lineæ, rectæ fuerint, rectilineus ille angulus appellatur.

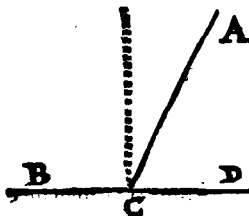

X. Cum vero recta linea CG super rectam lineam AB consistens, eos qui sunt deinceps angulos CGA, CGB æquales inter se fecerit, rectus est uterque æqualium angulorum, & quæ insistit recta linea CG, perpendicularis vocatur ejus (AB) cui insistit.

Not. Cum plures anguli ad unum punctum: (ut ad G) existunt, designatur quilibet angulus tribus literis, quarum media ad verticem est illius de quo agitur: ut angulus quem rectæ CG, AG efficiunt ad partes A, vocatur CGA, vel AGC.

A

Obtus

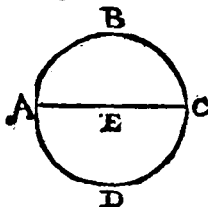
XI. Obtusus angulus est, qui recto major est, ut ACB .

XII. Acutus vero, qui minor est recto, ut ACD .

XIII. Terminus est, quod alicujus extremum est.

XIV. Figura est, quæ sub aliquo, vel aliquibus terminis comprehenditur.

XV. Circulus est figura plana, sub una linea comprehensa, quæ peripheria appellatur, ad quam ab uno puncto eorum, quæ intra figuram sunt posita, cadentes omnes rectæ lineæ inter se sunt æquales.

XVI. Hoc vero punctum centrum circuli appellatur.

XVII. Diameter autem circuli est recta quædam linea per centrum ducta, & ex utraque parte in circuli peripheriam terminata, quæ circulum bifariam secat.

XVIII. Semicirculus vero est figura, quæ continetur sub diametro, & sub ea linea, quæ de circuli peripheria aufertur.

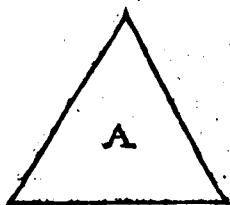
In circulo $EABCD$. E est centrum, AC diameter, ABC semicirculus.

XIX. Rectæ lineæ figuræ sunt, quæ sub rectis lineis continentur.

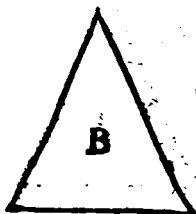
XX. Trilateræ quidem, quæ sub tribus.

XXI. Quadrilateræ vero, quæ sub quatuor.

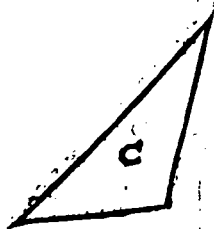
XXII. Multilateræ autem, quæ sub pluribus, quam quatuor rectis lineis comprehenduntur.

XXIII. Trilaterarum autem figurarum, æquilaterum est triangulum, quod tria latera habet æqualia, ut triangulum A,

XXIV. Isosceles autem, quod duo tantum æqualia habet latera, ut triangulum B.

XXV. Scalenum vero, quod tria inæqualia habet latera, ut C.

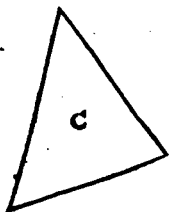

XXVI. Adhuc etiam trilaterarum figurarum, rectangulum quidem triangulum est, quod rectum angulum habet, ut triangulum A.

XXVII. Amblygonium autem, quod obtusum angulum habet, ut B,

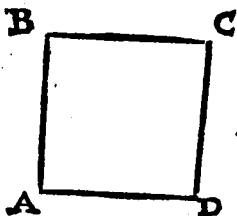
A 2

XXVIII.

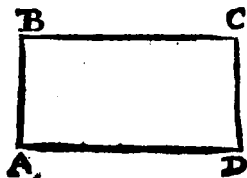

XXVIII. Oxygoni-
um vero, quod tres ha-
bet acutos angulos, ut
C.

Figura æquiangula
est, cujus omnes anguli
inter se æquales sunt.
Duz vero figuræ æqui-
angulæ sunt; si singuli
anguli unius singulis angulis alterius sint æqua-
les. Similiter de figuris æquilateris concipe.

XXIX. Quadri-
laterarum autem figu-
rarum, quadratum
quidem est, quod &
æquilaterum, & re-
ctangulum est, ut A B
C D.

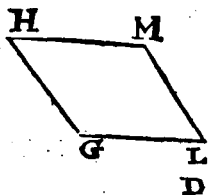

XXX. Altera
vero parte longior
figura est, quæ re-
ctangula quidem, ac
æquilatera non est,
ut A B C D.

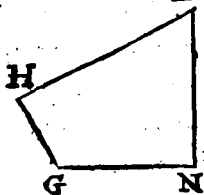

XXXI. Rhombus
autem, quæ æquilate-
ra, sed rectangula non
est, ut A.

XXXII.

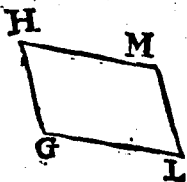

XXXII. Rhombus vero, quæ ad-
versa & latera, & an-
gulos habens inter se
æquales, neque æquil-
latera est, neque rectan-
gula, ut G L M H.

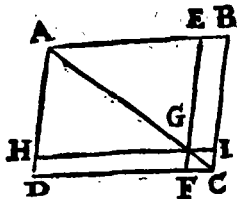

XXXIII. Præter
has autem reliquæ
quadrilateræ figuræ
trapezia appellantur;
ut G N D H.

XXXIV. Paralle-
læ rectæ lineæ sunt,
quæ cum in eodem
sint plano, & ex utraque parte in infinitum pro-
ducantur, in neutram sibi mutuo incidunt, ut
A, & B.

XXXV. Paralle-
logrammum est figu-
ra quadrilatera, cujus
bina opposita latera
sunt parallela, seu
æquidistantia, ut G
L H M.

XXXVI. Cum ve-
ro in parallelogram-
mo A B C D diamet-
ter A C ducta fuerit,
duæque lineæ E F,
H I, lateribus paral-
lelæ secantes diamet-
rum in uno eodemq;
puncto G, ita ut parallelogrammum, ab, hisce

parallelis in quatuor distribuantur parallelogramma; appellantur duo illa DG , GB , per quæ diameter non transit, Complementa; duo vero reliqua HE , FI , per quæ diameter incedit, circa diametrum consistere dicuntur.

Problema est, cum proponitur aliquid efficiendum.

Theorema est, cum proponitur aliquid demonstrandum.

Corollarium est consecutarium, quod è facta demonstratione tanquam lucrum aliquod colligitur.

Lemma est demonstratio præmissa alienum, ut demonstratio quæsti evadat brevior.

Postulata.

1. **P**ostuletur, ut à quovis puncto ad quodvis punctum rectam lineam ducere concedatur.
2. Et rectam lineam terminatam in continuum recta producere.
3. Item, quovis centro, & intervallo circulum describere.

Axiomata.

1. **Q**uæ eidem æqualia, & inter se sunt æqualia.
ut $A = B = C$, ergo $A = C$; vel ergo omnes A , B , C , æquantur inter se.

Nota, Cum plures quantitates hoc modo conjungas invenias, concipe vi hujus axiomatis primam ultimam & quamlibet earum cuilibet æquare. Quo in casu sæpe, brevitatis causa, ab hoc axiomate citando abstinemus; etsi vi consecutionis ab eo pendeat.

2. Et si æqualibus æqualia adjecta sunt, tota sunt æqualia.

3. Et

3. Et si ab æqualibus æqualia ablata sint, quæ reliquuntur sunt æqualia.

4. Et si inæqualibus æqualia adjecta sint, tota sunt inæqualia.

5. Et si ab inæqualibus æqualia ablata sint, reliqua sunt inæqualia.

6. Et quæ ejusdem vel æqualium sunt duplicia, inter se sunt æqualia. Idem pura de triplicibus, quadruplicibus, &c.

7. Et quæ ejusdem, vel æqualium sunt dimidia, inter se sunt æqualia. Idem concipe de subtriplicis, subquadruplicis, &c.

8. Et quæ sibi mutuo congruunt, ea inter se sunt æqualia.

Hoc axioma in rectis lineis, & angulis valet conversum, sed non in figuris, nisi illa similes fuerint.

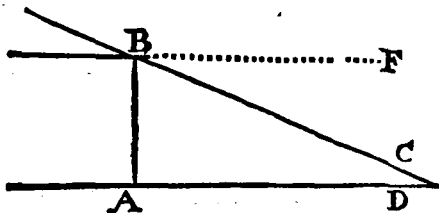
Cæterum, magnitudines congruere dicuntur, quarum partes applicatae partibus, æqualem vel eundem locum occupant.

9. Et totum sua parte majus est.

10. Duæ rectæ lineæ non habent unum & idem segmentum commune.

11. Duæ rectæ in uno puncto concurrentes, si producantur ambæ, necessario se mutuo in eo puncto intersectabunt.

12. Item omnes anguli recti sunt inter se æquales.

13. Et si in duas rectas lineas AD, CB, in eodem plano jacentes altera recta BA incidens,

internos ad eandemque partes angulos BAD , ABC duobus rectis minores faciat, duæ illæ rectæ linæ in infinitum productæ sibi mutuo incident ad eas partes, ubi sunt anguli duobus rectis minores.

14. Duæ rectæ linæ spatium non comprehendunt.

15. Si æqualibus inæqualia adjiciantur, erit totorum excessus adjunctorum excessui æqualis.

16. Si inæqualibus æqualia adjungantur, erit totorum excessus excessui eorum, quæ à principio, æqualis.

17. Si ab æqualibus inæqualia demantur, erit residuorum excessus, excessui ablatorum æqualis.

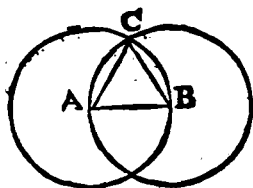
18. Si ab inæqualibus æqualia demantur, erit residuorum excessus excessui totorum æqualis.

19. Omne totum æquale est omnibus suis partibus simul sumptis.

20. Si totum totius est duplum, & ablatum ablati, erit & reliquum reliqui duplum. Idem de reliquis multiplicibus intellige.

Citationes intellige sic. Cum duo numeri occurrunt, prior designat propositionem, posterior librum. Ut per 4. 1. intelligitur quarta propositio primi libri, atque ita de reliquis. Cæterum ax. axioma, post. postulatum, def. definitionem, sch. scholium, cor. corollarium denotant, &c.

LIB. I.
PROP. I.

Super data recta li-
nea terminata A B
triangulum æquilate-
rum A B C constitue-
re.

Centris A & B, eo-
dem intervallo A B,
vel B A a describe du-

os circulos se interfecantes in puncto C, ex quo
b duc rectas C A, C B, Erit $AC = AB = BC$
Quare triangulum A C B est
æquilaterum. Quod Erat Faciendum.

a 3. post.

b 1. post.

c 15. def.

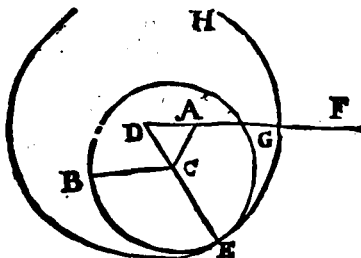
d 1. ax.

e 23. def.

Scholium.

Eodem modo super A B describetur triangu-
lum Isoceles, si intervalla æqualium circularum
majora sumantur, vel minora, quam A B.

PROP. II.

*Ad datum punctum A data recta linea B C
æqualem rectam lineam A G ponere.*

a 3. post.

b 1. post.

c 1. 1.

d 2. post.

cen-

e 2. post.
f 15. def.
g constr.
h 3. ax.
k 15. def.
l 1. ax.

centro D, spatio DE, a describe circulum DEH² cujus circumferentiz occurrat DA e protracta ad G. Erit $AG = CB$.

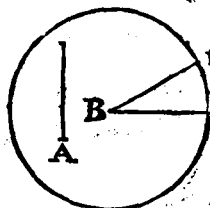
Nam $DGf = DE$, & $DAg = DC$. quare $AGb = CEk = BCl = AG$. Q.E.F

Positio puncti A, intra vel extra datam BC, casus variat, sed ubique similis est constructio, & demonstratio.

Scolium.

Poterat AG circino sumi, sed hoc facere nulli postulato respondet, ut bene innuit Proclus,

PROP. III.

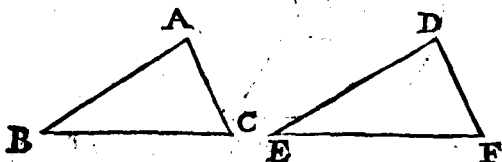

Duabus datis rectis lineis A, & BC, de majore BC minori A aequalem rectam lineam BE detrabere.

Ad punctum B a pone rectam $BD = A$. Circulus centro B, spatio BD descriptus au-

b 15. def. feret $BEb = BDc = Ad = BE$, Q.E.F.
c constr.
d 1. ax.

PROP. IV.

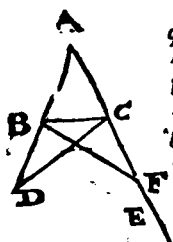

Si duo triangula BAC, EDF duo latera BA, AC duobus lateribus ED, DF aequalia habeant, utrumque utrique (hoc est $BA = ED$, & $AC = DF$) habeant vero angulum A, angulo D aequalem,

lem, sub equalibus rectis lineis contentum, & basim BC basi EF aequalem habebunt; eritque triangulum BAC triangulo EDF aequale, ac reliqui anguli B, C reliquis angulis E, F aequales erunt, utque utrique, sub quibus aequalia latera subiciuntur.

Si punctum D puncto A applicetur, & recta DE rectae AB superponatur, cadet punctum B in B, quia $DE = AB$. Item recta DF cadet in AC, quia ang. $A = D$. Quinetiam punctum F puncto C colcider, quia $AC = DF$. Ergo rectae EF, BC, cum eisdem habeant terminos, b congruent, & proinde aequales sunt. b 14 ax. Quare triangula BAC, EDF; & anguli B, E; itemque anguli C, F etiam congruunt, & aequantur. Quod erat Demonstrandum.

PROP. V.

Isoſcelium triangulorum ABC qui ad baſim ſunt anguli ABC, ACB inter ſe ſunt aequales. Et productis aequalibus rectis lineis AB, AC qui ſub baſe ſunt anguli CBD, BCE inter ſe aequales erunt.

a Accipe $AF = AD$, & b jun- a 3. 1.
ge CD, ac BE. b 1 poſt.

Quoniam in triangulis ACD, c hyp.

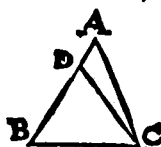
ABF, ſunt $AB = AC$, & $AF = AD$, angu- d conſtr.
lusque A communis, e erit ang. $ABF = ACD$; e 4. 1.
& ang. $AFB = ADC$, & baſ. $BF = DC$;
item $FC = DB$. ergo in triangulis BFC, f 3 ax.
 $BD = FC$ erit ang. $FCB = DCB$. Q. E. D. Item g 4. 1.
ideo ang. $FCB = DCB$. atqui ang. $ABF = h pr.$
 ACD . ergo ang. $ABC = ACB$. Q. E. D. k 3. ax.

Corollarium.

Hinc, Omne triangulum æquilaterum eſt quoque æquiangulum,

PROP.

PROP. VI.

Si trianguli ABC duo anguli AB , ACB aequales inter se fuerint, & sub aequalibus angulis subtensa latera AB , AC aequalia inter se erunt.

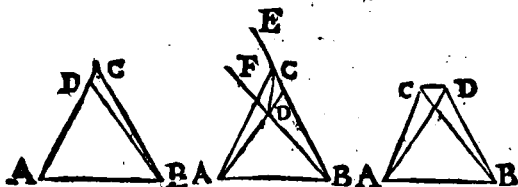
Si fieri potest, sit utraque $BA = CA$, & Fac igitur $BD = CA$, & b duc CD .

In triangulis DBC , ACB , quia $BD = CA$, & latus BC commune est; atque ang. $DBC = ACB$, & erunt triangula DBC , ACB aequalia inter se, pars & totum, f Quod Fieri Nequit.

Coroll.

Hinc, Omne triangulum æquiangulum est quoque æquilaterum.

PROP. VII.

super eadem recta linea AB duabus eisdem rectis lineis AC , BC , aliaque duæ rectæ lineæ æquales AD , BD , utraque utrique (hoc est, $AD = AC$, & $BD = BC$) non constituentur ad aliud punctum C , atque aliud D , ad easdem partes C , eisdemque terminos A , B cum duabus initio ductis rectis lineis habentes.

a 9. ax.

1. Cas. Si punctum D statuatur in AC & liquet non esse $AD = AC$.

b 5. 1.
c suppos.

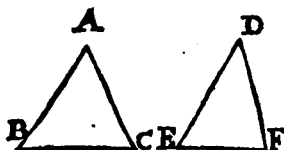
2. Cas. Si punctum D dicatur intra triangulum ACB duc CD , & produc BD F , ac BC E . Jam vis $AD = AC$, ergo ang. $ADC = ACD$; Item quia $BD = BC$, erit ang. $FDC = ECD$ ergo

ergo ang. $FDC \sqsubset ACD$, id est ang. $FDC \supset 9. ax.$
 $\sqsubset ADC \supset Q. F. N.$

3. *Cas.* Sin D cadat extra triangulum ACB
 jungatur CD.,

Rursus, ang. $ACD \sqsubset ADC$, & $BDC \sqsubset CDE$ 5. 1.
 $BDC \supset$ ergo ang. $ACD \sqsubset BDC$, id est ang. 9. ax.
 $ACD \sqsubset BCD$. Q. F. N.,

PROP. VIII.

*Si duo triangu-
 la ABC, DEF ha-
 buerint duo latera
 AB, AC duobus
 lateribus DE, DF,
 utrumque utrique
 aequalia; habuerint*

*vero & basim BC, basi EF, aequalem: angulum
 A sub equalibus rectis lineis contentum angulo D
 aequalem habebunt.*

Quia $BC \sqsubset EF$, si basis BC superpona-
 tur basi EF, illæ b congruent. ergo, cum AB
 $\sqsubset DE$, & $AC \sqsubset DF$, cadet punctum A in
 D, (nam in aliud punctum cadere nequit, per
 præcedentem) d ergo angulorum A, & D late-
 ra coincidunt. e quare anguli illi pares sunt.
 Q. E. D.

a hyp.
 b 8. ax;
 c hyp.

d 14. ax.
 e 8. ax.

Coroll.

1. Hinc triangu-
 la sibi mutuo æquilatera;
 etiam mutuo æqui-
 angula su t.

2. Triangu-
 la sibi mutuo æquilatera y æquen-
 tur inter se,

x 4. 8.
 y 4. 1.

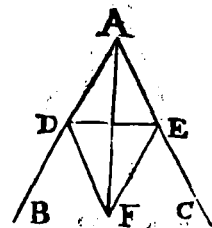
PROP.

PROP. IX.

a 3. I.
b 1. I.

c constr.

d 8. I.

Datum angulum rectilini-
um BAC bisariam se-
care.

a Sume $AD = AE$;
duc DE , super qua b fac
triang. æquilat. DEF .

Ducta AF angulum
 BAC bisecabit.

Nam $AD = AE$, &
latus AF commune est, & bas. $DF = EF$,
d ergo ang, $DAF = EAF$. Q.E.F.

Coroll.

Hinc paret quomodo angulus secari possit in
æquales partes 4, 8, 16, &c. Singulas nimirum
partes iterum bisecando.

Methodus vero regula & circino angulos se-
candi in æquales quoruncque hætenus Geome-
tras latuit.

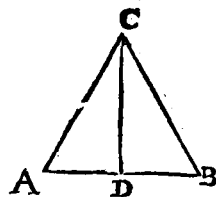
PROP. X.

a 1. I.

b 9. I.

c constr.

d 4. I.

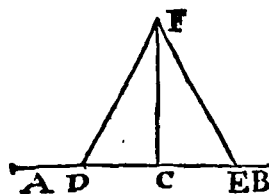
Datam rectam lineam
 AB bisariam secare.

Super data AB a fac
triang. æquilat. ABC ,
ejus angulum C b biseca
recta CD . Eadem datam
 AB bisecabit.

Nam $AC = BC$,
& latus CD est commune; & ang. $ACD =$
 BCD , d ergo $AD = BD$. Q.E.F. Præxi-
hujus & præcedentis, constructio primæ hujus
libri satis indicat.

PROP.

PROP. XI.

Data recta linea AB, & puncto in ea dato C, rectam lineam CF ad angulos rectos excitare.

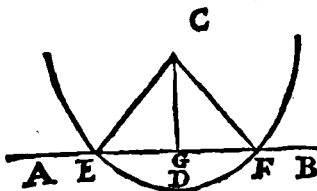
a Accipe hinc inde a 3. 1. CD = CE. Super DE b fac triang. x-

quilat. DFE. Ducta FC perpendicularis est.

Nam triangula DFC, EFC sibi mutuo c x-
quilatera sunt. d ergo ang. DCF = ECF. c constr.
e ergo FC perpendicularis est. Q. E. F. d 8. 1.

Praxis tam hujus, quam sequentis expeditur facillime ope normæ.

PROP. XII.

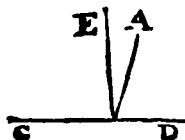

super datam rectam lineam infinitam AB, a dato puncto C quod in ea non est perpendicularem rectam CG deducere.

Centro C a describe circulum, qui secet da-
ram AB in punctis E & F b biseca EF in G. du-
cta CG perpendicularis est. b 10. 1.

Ducantur enim CE, CF. Triangula EGC,
FGC, sibi mutuo c æquilatera sunt. d ergo an-
guli EGC, FGC, æquales, & e proinde recti d 8. 1.
sunt. Q. E. F. c 10. def.

PROP. XIII.

Cum recta linea AB, super rectam lineam CD consistens, facit angulos ABC, ABD, aut duos rectos, aut duobus rectis æquales efficiet.

a 10. def.
b 11. 1.
c 19. ax.
d 3. ax.
e 2. ax.

Si anguli $A B C$, $A B D$ pares sint & liquet illos rectos esse; si inæquales sint, ex B b excutetur perpendicularis $B E$. Quoniam ang. $A B C = \text{Rect.} + A B E$; & ang. $A B D = \text{Rect.} - A B E$; erit $A B C + A B D = 2 \text{ Rect.} + A B E - A B E = 2 \text{ Rect.}$ Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si unus ang. $A B D$ rectus sit, alter $A B C$ etiam rectus erit; si hic acutus, ille obtusus erit, & contra.

2. Si plures rectæ quæ una ad idem punctum eidem rectæ insistant, anguli fient duobus rectis æquales.

3. Duæ rectæ invicem secantes efficiunt angulos quatuor rectis æquales.

4. Omnes anguli circa unum punctum constitui conficiunt quatuor rectos, patet ex Coroll. 2.

PROP. XIV.

Si ad aliquam rectam lineam $A B$, atque ad ejus punctum B duæ rectæ lineæ $C B$, $B D$ non ad easdem partes ductæ, eos qui sunt deinceps angulos $A B C$, $A B D$ duobus rectis æquales fecerint, in directum erunt inter se ipsa recta lineæ $C B$, $B D$.

Si negas, faciant $C B$, $B E$ unam rectam, ergo ang. $A B C + A B E = 2 \text{ Rect.}$ b $= A B C + A B D$. c Quod est absurdum.

PROP. XV.

Si duæ rectæ lineæ $A B$, $C D$ se mutuo secuerint, angulos ad verticem $C E B$, $A E D$ æquales inter se efficient.

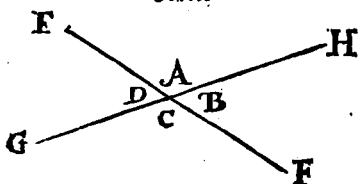
Nam ang. $A E C + C E B = 2 \text{ Rect.}$ a $= A E C + A E D$. b Ergo $C E B = A E D$. Q. E. F.

Schol.

a 13. 1.
b hyp.
c 9. ax.

a 13. 1.
b 3. ax.

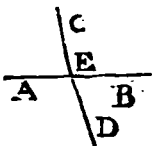
Schol.

Si ad aliquam rectam lineam GH , atque ad ejus punctum, A duæ rectæ lineæ EA , AF non ad easdem partes sumptæ, angulos ad verticem D , & B æquales fecerint, ipsæ rectæ lineæ EA , AF in directum sibi invicem erunt.

Nam 2 Rect. = $aD + Aa = B + A$ b ergo a 13. 1. EA , AF sunt in directum sibi invicem. Q.E.D. b 14. 1.

Schol. 2.

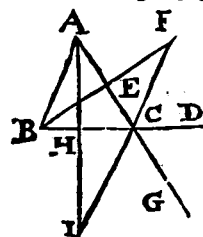
Si quatuor rectæ lineæ EA , EB , EC , ED ab uno puncto E exeuntes, angulos oppositos ad verticem æquales inter se fecerint, erunt quælibet duæ lineæ AE , EB , & CE , ED

in directum positæ.

Nam quia ang. $AEC + AED + CEB + DEB = 4$ Rect. erit $AEC + AED (= a 4. Cor. b CEB + DEB) = 2$ Rect. c ergo CED , & AEB sunt rectæ lineæ. Q. E. D.

bHyp. 2ax.
c 14. 1.

PROP. XVI.

Cujuscunque Trianguli ABC uno latere BC producto, externus angulus ACD utrolibet interno & opposito CAB , BCA , major est.

Latera AC , BC a bise- a 10. 1. cent rectæ AH , BE , è qui- 1. post. bus productis b cape $EF = BE$, b & $HI = AH$, Con- b 3. 1;

juganturque FC , IC , & producat ACG .

B

Quo;

c *constr.*

d 15. 1.

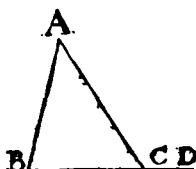
e 4. 1.

f 15. 1.

g 9. ex.

Quoniam $\angle C E c = \angle B A$, & $\angle E F c = \angle E B$, &
 $\angle F E C d = \angle B E A$, erit $\angle E C F = \angle E A B$.
 Simili argumento $\angle I C H = \angle A B H$. ergo
 totus $\angle C D (f B \& G) g$ major est utrovis $\angle C A B$,
 & $\angle A B C$. Q. E. D.

P R O P. XVII.

Cujusunque trianguli ABC duo anguli duobus rectis sunt minores, omnifariam sumpti.

Producatur latus BC.

a 13. 1.

b 16. 1.

c 4. ex.

Quoniam $\angle A C D \rightarrow$
 $\angle A C B = 2 \text{ Rect.}$ & $\angle$
 $\angle A C D b \leftarrow A$, erit $\angle A \rightarrow \angle A C B = 2 \text{ Rect.}$ Eo-
 dem modo erit $\angle B \rightarrow \angle A C B = 2 \text{ Rect.}$ De-
 nique producto latere AB, erit similiter $\angle$
 $\angle A + B = 2 \text{ Rect.}$ Quz E. D.

Coroll.

1. Hinc, in omni triangulo, cujus unus angulus fuerit rectus, vel obtusus, reliqui acuti sunt.

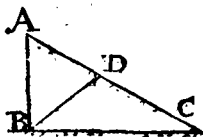
2. Si linea recta AE cum alia recta CD angulos inaequales faciat, unum AED acutum, & alterum AEC obtusum, linea perpendicularis AD ex quovis ejus puncto A ad aliam illam CD demissa, cauet ad partes anguli acuti AED.

x 17. 1.

Nam si AC ad partes anguli obtusi ducta, dicatur perpendicularis, in triangulo AFC erit $\angle A E C + \angle A C E = 2 \text{ Rect.}$ x Q. F. N.

3. Omnes anguli trianguli aequilateri, & duo anguli trianguli isoscelis, supra basim, acuti sunt

P R O P. XVIII.

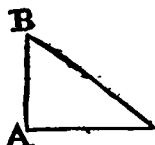
Omnis trianguli ABC majus latus AC majorem angulum ABC subtendit.

Ex AC auffer AD = AB, & junge DB. b ergo $\angle A D B = \angle A B D$. Sed

$\angle A D B$

$\angle ADB \sqsubset C$. ergo $ABD \sqsubset C$. d. ergo totus c 16. 1.
ang. $ABC \sqsubset C$. Eodem modo erit $ABC \sqsubset d$ 9. ax.
A. Q. E. D.

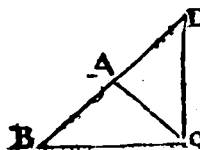
PROP. XIX.

*Omnis trianguli ABC ma-
jor angulus A majori lateri
BC subeunditur.*

Nam si dicatur $AB =$
 BC , & erit ang. $A = C$. cor. a 5. 1.
Ctra Hypoth. & si $AB \sqsubset BC$,
b erit ang. $C \sqsubset A$, contra hyp. quare potius, b 18. 1.
 $BC \sqsubset AB$. & eodem modo $BC \sqsubset AC$.
Q. E. D.

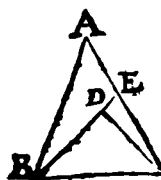
PROP. XX.

*Omnis trianguli ABC
duo latera BA, AC reliquo
BC sunt majora quomoda-
cunque sumpta.*

Ex BA producta a cape a 3. 1.
 $AD = AC$, & duc DC.
b ergo ang. $D = ACD$. & ergo totus BCD b 5. 1.
D d. ergo BD ($= BA + AC$) $\sqsubset BC$. Q. E. D. c 9. ax.

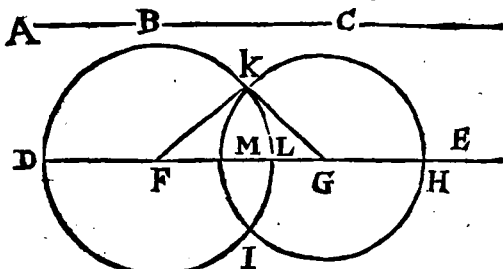
PROP. XXI.

*Si super trianguli ABC uno
latere BC, ab extremitatibus
duae rectae lineae BD, CD, inte-
rim constituta fuerint, ha consti-
tuta reliquis trianguli quobus la-
teribus BA, CA minores quidem*

BC sunt, majorem vero angulum

BDC constituent.
Producat BD in E . estque $CB + ED \sqsubset a$ 20. 1.
 CD adde commune BD , b erit $BB + BC \sqsubset b$ 4. ax.
 $BD + DC$. Rursus $BA + AE \sqsubset BE$; b ergo
 $BA + AC \sqsubset BE + EC$. quare $BA + AC \sqsubset$
 $BD + DC$. Q. E. D. 2. Ang. $BDC \sqsubset c$ 16. 1.
 $DEC \sqsubset A$. ergo ang. $BDC \sqsubset A$. Q. E. D.

Ex tribus rectis lineis FK, FG, GK , quæ sint tribus datis rectis lineis A, B, C , æquales, triangulum FKG constituere. Oportet autem duas reliqua esse majores omnifariam sumptas; quoniam uniuscujusque trianguli duo latera omnifariam sumpta reliquo sunt majora.

3. I.

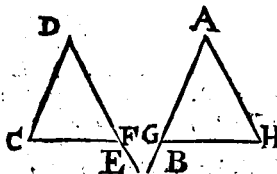
3. post.

c 15. def.

d 1. ax.

Et infinita DE a sume DF, FG, GH datis A, B, C ordine æquales. Tum si b centris F, G , intervallis FD, GH ducantur circuli se intersecantes in K ; junctis rectis KF, KG constituetur triangulum FKG , cujus latera FK, FG, GK tribus DF, FG, GH , d id est tribus datis A, B, C æquantur. Q. E. F.

P R O P. XXIII.

Ad datam rectam lineam AB , datumque in ea punctum A , dato angulo rectilineo D æquale angulum rectilineum A constituere.

a 1. post.

b 3. I.

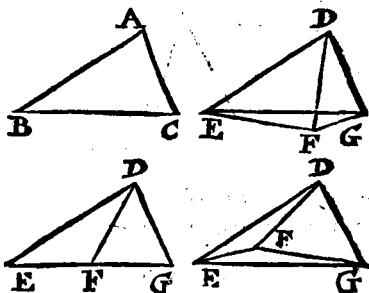
c 22. 1.

d 8. I.

a Duc rectam CF secantem dati anguli latera utcumque, b $Fæc AG = CD$. Super AG c constitue triangulum alteri CDE æquilaterum, ita ut $AH = DE$, & $GH = CF$; & habebis ang. $A d = D$. Q. E. F.

P R O P.

PROP. XXIV.

Si duo triacula ABC, DEF duo latera AB, AC duobus lateribus DE, DF æqualia habuerint, utrumque utrique; angulum vero A angulo EDF majorem sub æqualibus rectis lineis contentum, & basim BC, basim EF, majorem habebunt.

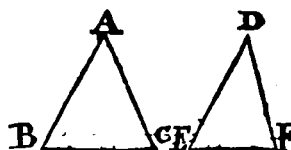
a Fiat ang. EDG = A, & DG b = DF c = a 23. 1. A C, connectanturque EG, FG. b 3. 1.

1. Cas. Si EG cadit supra EF. Quia AB c hyp: d = DE, & AC = e DG, & ang. A e = EDG, d hyp. ferit BC = EG. Quia vero DF c = DG, e constr. gerit ang. DFG = DGF. b ergo ang. DFG = f 4. 1. EGF; b & proinde ang. EFG = EGF. h quare g 5. 1. EG (BC) = EF. Q. E. D. h 9. ax.

2. Cas. Si basis EF basi EG coincidar, l li- k 19. 1. quer EG (BC) = EF. l 9. ax.

3. Sin EG cadat infra EF. Quoniam DG + GE m = DF + FE, si hinc inde auferantur m 21. 1. DG, DF, æquales, manet EG (BC). n 5. ax. EF. Q. E. D.

PROP. XXV.

Si duo triangu-
la ABC, DEF
duo latera AB,
AC duobus late-
ribus DE, DF
aequalia habuerint,

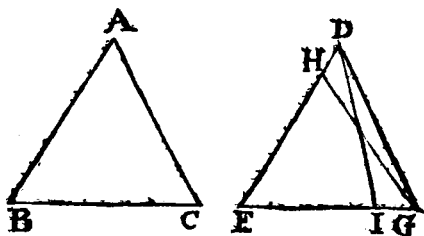
utrumque utrique, basim vero B C basi EF ma-
jorem; & angulum A sub aequalibus rectis lineis
consentum angulo D majorem habebunt.

a 4. I.

Nam si dicatur ang. A = D, a erit basis B C
= EF, contra Hyp. Sin dicatur ang. A > D,
b erit B C > EF, etiam contra Hyp. ergo B C
= EF. Q. E. D.

b 24. I.

PROP. XXVI.

Si duo triangu-
la BAC, EDG, duos angulos
B, C, duobus angulis E, DGE, aequales habue-
rint, utrumque utrique, unumque latius uni lateri
aequale, sive quod aequalibus adjacet angulis, seu
quod uni aequalium angulorum subrenditur: reliqua
latera reliquis lateribus aequalia, utrumque utrique,
& reliquum angulum reliquo angulo aequalem ha-
bebunt.

73. I.

1. Hyp. Sit B C = E G. Dico B A = E D, &
A C = D G, & ang. A = E D G. Nam si dicatur
E D < B A, a fiat E H = B A, ducaturq; G H.
Quoniam

Quoniam $ABb = HB$, & $BCc = EG$, & b suppos.
 ang. $Bc = E$, erit ang. $EGHd = Ce = DGE$. c hyp.
 f. Q. B. A. ergo $AB = ED$. Eodem modo ACd 4. 1.
 $= DG$, d. quare etiam ang. $A = EDG$. e hyp.

2. Hyp. Sit $AB = ED$. Dico $BC = EG$, & f. 9. ax.
 $AC = DG$ & ang. $A = EDG$. Nam si dicatur
 $EG < BC$, fiat $El = BC$, & connectatur DI .
 Quia $ABg = ED$, & $BCh = El$, & ang. Bg hyp.
 $g = E$, erit ang. $ElDk = Cm = EGd$. a Q. h suppos.
 E. A. ergo $BC = EG$. ergo ut prius, $AC = k$ 4. 1.
 DG , & ang. $A = EDG$. Q. E. D. m hyp.

P R O P. XXVII.

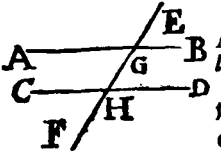
n 16. 1.

Si in duas rectas lineas

 AB, CD recta incidens
 linea EF alternatim an-
 gulos AEF, DFE, æ-
 quales inter se fecerit, parallelæ erunt inter se illæ
 rectæ lineæ AB, CD.

Si AB, CD dicantur non esse parallelæ;
 convenient productæ, nempe in G. quo posito
 angulus externus AEF interno DFE a major a 16. 1.
 erit, cui tamen ponitur æqualis. Quæ repugnant.

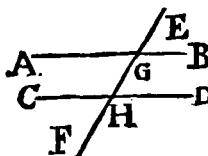
P R O P. XXVIII.

Si in duas rectas lineas

 AB, CD recta incidens
 linea EF externum angu-
 lum AGE interno & op-
 posito, & ad easdem partes
 CHG æqualem fecerit,
 aut internos & ad easdem partes AGH, CHG
 duobus rectis æquales; parallelæ erunt inter se ipsæ
 rectæ lineæ AB, CD.

1. Hyp. Quia per hyp. ang. $AGE = CHG$,
 a erit altern. $BGH = CHG$. b parallelæ lgi. a 15. 1.
 tur sunt AB, CD. Q. E. D. b 17. 1.

2. Hyp. Quia ex hyp. Ang. $AGH + CHG = a$ 13. 1.
 2 Rect. d. $= AGH + BGH$, b erit $CHG = b$ 3 ax.
 BGH . Ergo c AB, CD parallelæ sunt. Q. E. D. c 17. 1.

P R O P. XXIX.

In parallelas rectas lineas AB, CD, recta incidens linea EF, & alternatim angulos DHG, AGH aequales inter se efficit; & externum BGE interno, & opposito, & ad easdem partes DHE aequalem; & internos & ad easdem partes AGH, CHG duobus rectis aequales facit.

a 13. ax.

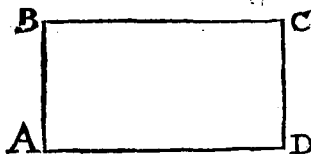
b 13. I.

c 13. ax.

d 15. I.

Liquet AGH, + CHG = 2 Rect. a alias AB, CD non essent parallelæ, contra hyp. Sed & ang. DHG + CHG = 2 Rect. ergo DHG = AGH = BGE. Q. E. D.

Coroll.

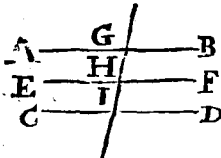
Hinc omne Parallelogrammum AC habens unum angulum rectum A, est rectangulum.

a 29. I.

b 3. ax.

Nam A + B = 2 Rect. ergo cum A rectus sit, b etiam B rectus erit. Eodem argumento D, & C recti sunt.

P R O P. XXX.

Quæ (AB, CD) eidem rectæ lineæ EF parallelæ, & inter se sunt parallelæ.

Tres rectas secet ut-
cunque recta GI. Quo-

niam AB, EF parallelæ sunt, a erit ang. AGI = EHI, Item propter CD, EF parallelas, a erit ang. EHI = DIG. b ergo ang. AGI = DIG. c quare AB, CD parallelæ sunt. Q. E. D.

a 29. I.

b 1. ax.

c 27. I.

P R O P.

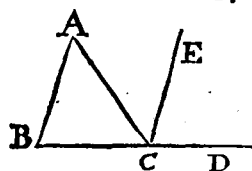
PROP. XXXI.

A dato puncto A datæ
rectæ linæ B C ducere
parallelam rectam lineam

E A E.
B D C

Ex A ad datam B C
duc rectam utcunque A D. ad quam, ejusque
punctum A fac ang. $\angle DAE = \angle ADC$. b erunt a 23. I.
A E, B C parallelæ. Q. E. F. b 27. I.

PROP. XXXII.

Cujuscunque trian-
guli A B C uno latere
B C producto, externus
angulus A C D duobus
internis, & oppositis,
A, B est æqualis. Et
trianguli tres interni

anguli, A, B, A C B duobus sunt rectis æquales.

Per C a duc C E parall. B A. Ang. A b = a 31. I.
A C E. & ang. B b = E C D. ergo A + B c = b 29. I.
A C E + E C D d = A C D. Q. E. D. Porro c 2. ax.
A C D + A C B e = 2 Rect. f ergo A + B + d 19. ax.
A C B = 2 Rect. Q. E. D. e 13. I.
f 1. ax.

Corollaria.

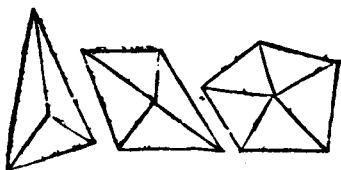
1. Tres simul anguli cujuscunque trianguli æqua-
les sunt tribus simul cujuscunque alterius. Unde
2. Si in uno triangulo duo anguli (aut sin-
guli, aut simul) æquales sint duobus angulis (aut
singulis, aut simul) in altero triangulo, etiam re-
liquus reliquo æqualis est. Item, si duo triangula
unum angulum uni æqualem habeant, reliquo-
rum summæ æquantur.
3. In triangulo si unus angulus rectus sit, re-
liqui unum rectum conficiunt. Item, angulus,
qui duobus reliquis æquatur, rectus est.
4. Cum in Isocele angulus æquis cruribus
contentus rectus est, reliqui ad basim sunt se-
mirecti.

5. Trianguli æquilateri angulus facit duas
tertias unius recti, nam $\frac{1}{3} \times 2 \text{ Rect.} = \frac{2}{3} \text{ Rect.}$

Schol.

Hujus propositionis beneficio, cujuscunque figure rectilineæ tam interni quam externi anguli quot rectos conficiant, innotescet per duo sequentia theoremata.

THEOREMA 1.

Omnes simul anguli cujuscunque figura rectilineæ conficiunt bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figura.

Ex quovis puncto intra figuram ducantur ad omnes figuræ angulos rectæ, quæ figuram resolvunt in tot triangula quot habet latera. Quare cum singula triangula conficiant duos rectos, omnia simul conficient bis tot rectos, quot sunt latera. Sed anguli circa dictum punctum conficiunt quatuor rectos. Ergo, si ab omnium triangulorum angulis demas angulos circa id punctum, anguli reliqui qui componunt angulos figuræ conficient bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ. Q. E. D.

Hinc *Coroll.* Omnes ejusdem speciei rectilineæ figuræ æquales habent angulorum summas.

THEOREMA 2.

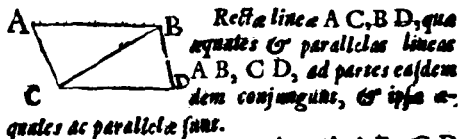
Omnes simul externi anguli cujuscunque figura rectilineæ conficiunt quatuor rectos.

Nam singuli figuræ interni anguli cum singulis externis conficiunt duos rectos. Ergo interni

terni simul omnes, cum omnibus simul externis
conficiunt bis tot rectos, quot sunt latera figuræ.
Sed (ut modo ostensum est,) interni simul omnes
etiam cum quatuor rectis efficiunt bis tot rectos
quot sunt latera figuræ. Ergo externi anguli
quatuor rectis æquantur. Q. E. D.

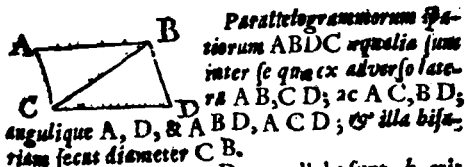
Coroll. Omnes cujuscunque speciei rectilinearæ
figuræ æquales habent exteriorum angulorum
summas.

P R O P. XXXIII.

Connectatur CB. Quoniam ob AB, CD
parallelas, ang. ABC = BCD, & per hyp. AB a 29. 1.
= CD, & latus CB commune est, b erit AC b 4. 1.
= BD, b & ang. ACB = BDC. c ergo AC, c 27. 1.
BD etiam parallelae sunt. Q. E. D.

P R O P. XXXIV.

Quoniam AB, CD æ parallelae sunt, b erit a hyp.
ang. ABC = BCD. Item ob AC, DB æ paral- b 29. 1.
lelas, b erit ang. ACB = CBD. c ergo toti an- c 2. ax.
guli ACD, ABD æquantur. Similiter ang.
A = D. Porro, cum communi lateri CB adja-
ceant anguli ABC, ACB, ipsi BCD, CBD
pares, d erunt AC = BD, d & AB = CD. adeo- d 26. 1.
que etiam triang. ABC = CBD. Q. E. D.

§ C H O L,

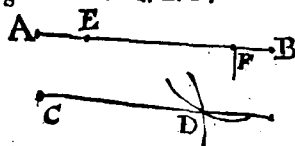
S C H O L.

Omne quadrilaterum $ABDC$ habere latera opposita equalia, est parallelogrammum.

a 27. I.

Nam per 8. I. ang. $\angle ABC = \angle BCD$. a ergo AB, CD parallelæ sunt. Eadem ratione ang. $\angle BCA = \angle CBD$; a quare AC, BD etiam parallelæ sunt. b Ergo $ABDC$ est parallelogrammum. Q. E. D.

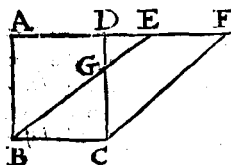
b 35. def. 1

Hinc expeditius per datum punctum C datæ rectæ AB ducetur parallela CD .

Sume in AB quodvis punctum E . centris E . & C ad quodvis intervallum duc æquales circulos EF, CD . centro vero F , spatio EC duc circulum FD , qui priorem CD secet in D . Erit ducta CD parall. AB . Nam ut modo demonstratum est, $CEFD$ est parallelogrammum.

P R O P. XXXV.

Parallelogramma $B CDA, BCFE$ super eadem basi BC , & in eisdem parallelis AF, BC constituta, inter se sunt equalia.

a 34. I.

b 2. ax.

c 29. I.

d 4. I.

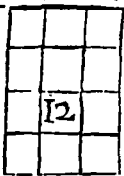
e 3. ax.

f 2. ax.

Nam $AD a = BC$
 $a = EF$. adde communem DE , b erit $AE = DF$. Sed & $AB a = DC$, & ang. $\angle A = \angle CDE$.
 d ergo triang. $ABE = DCE$, aufer commune DGE , e erit Trapez. $ABGD = EGCF$.
 adde commune BGC , f erit Pgr. $ABCD = EBCF$, Q. E. D. Reliquorum casuum non dissimilis, sed simplicior & faciliior est demonstratio.

Scholium.

A **D** Si latus **AB** parallelogrammi rectanguli **ABCD** ferri intelligatur perpendiculariter per totam **BC**, aut **BC** per totam **AB**, producet eo motu area rectanguli **ABCD**. Hinc rectangulum fieri dicitur ex ductu seu multiplicatione duorum

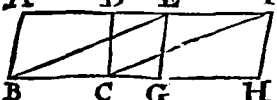

B 3 **C** laterum contiguum. Sit exempl. gr. **BC** pedum 3, **AB** 4. Duc 3. in 4; proveniunt 12. pedes quadrati pro area rectanguli.

Hoc supposito, ex hoc theoremate cujuscunq; parallelogrammi (* **EBCF**) habetur dimensio. Illius enim area producit ex altitudine **BA** ducta in basim **BC**. Nam area rectanguli **AC** parallelogrammo **EBCF** æqualis, fit ex **BA** in **BC**, ergo, &c. * v. fig. propos. 35.

P R O P. XXXVI.

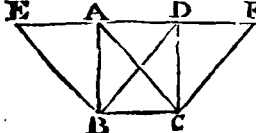
A **D** **E** **F** Parallelogramma **BCDA**, **GHFE** super æqualibus basibus **BC**, **GH**, & in eisdem parallelis **AF**, **BH** constituta, inter se sunt æqualia.

Ducantur **BE**, **CF**. Quia $BCA = GHb = a$ hyp. **EF**, erit **BCFE** parallelogrammum. ergo $Pgr. b 34. 1.$ $BCDA = BCFE = GHFE.$ Q.E.D. $c 33. 1.$

P R O P. XXXVII.

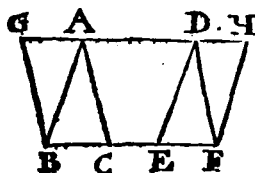
E **A** **D** **F** Triangula **BCA**, **BCD** super eadem basi **BC** constituta, & in eisdem parallelis **BC**, **EF** inter se sunt æqualia.

a Duc

- a 31. 1. α Duc BE parall. CA, α & CF parall. BD;
 b 34. 1. Erit triang. BCA $b = \frac{1}{2}$ Pgr. BCAE $= c \frac{1}{2}$
 c 35. 1. $\&$ BDFC $b = BCD$. Q. E. D.
 7. ax.

P R O P. XXVIII.

Triangula BCA, EFD super equalibus basibus BC, EF constituta, & in eisdem parallelis GH, BF, inter se sunt aequalia.

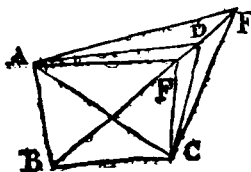
Duc BG parall. CA. & FH parall. ED.
 erit triang. BCA $a = \frac{1}{2}$ Pgr. BCAG $b = \frac{1}{2}$
 EDHF $c = EFD$. Q. E. D.

- a 14. 1.
 b 36. 1. $\&$
 7. ax.
 c 34. 1.

Schol.

Si basis BC $\sqsubset$ EF, liquet triang. BAC $\sqsubset$ EDF. & si BC $\supset$ EF, erit BAC $\supset$ EDF.

P R O P. XXXIX.

Triangula aequalia BCA, BCD, super eadem basi BC, & ad easdem partes constituta, etiam in eisdem sunt parallelis AD,

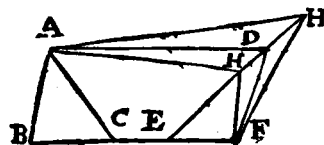
BC.

Si negas, sit altera AF parall. BC; & ducatur CF, ergo triang. CBF $a = CBA$ $b = CBD$
 c Q. E. A.

- a 37. 1.
 b hyp.
 c 9. ax.

PROP.

PROP. XI.

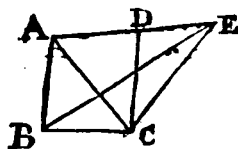
Triangula æ-
qualia BCA,
EFD super
equalibus basi-
bus BC, EF,
& ad easdem

partes constituta, & in eisdem sunt parallelis
AD. BF.

Si negas, sit altera AH parall. BF, & ducatur FH. ergo triang. EFH a = BCA b = a 38. 1.
EFD. c Q. E. A. b hyp.

c 2. 404

PROP. XII.

Si parallelogrammum
ABCD cum triangulo
BCE eandem basim
BC habuerit, in eis-
demque fuerit parallelis
AE, BC, duplum erit

parallelogrammum ABCD ipsius trianguli BCE.

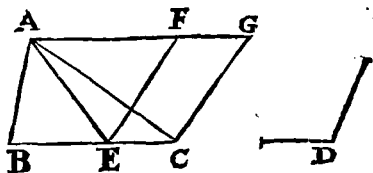
Ducatur AC. Triang. BCA a = BCE. er. a 37. 1.
¶ Pgr. ABCD b = 2 BCA c = 2 BCE. b 34. 1.
Q. E. D. c 6. 42.

Scholium.

Hinc habetur area cuiuscunque trianguli
BCE. Nam cum area parallelogrammi AB
CD producat ex altitudine in basim ducta;
produceretur area trianguli ex dimidia altitudi-
ne in basim ducta, vel ex dimidia basi in altitudi-
nem, ut si basis BC sit 8, & altitudo 7; erit tri-
anguli BCE area, 28.

PROP.

PROP. XLII.

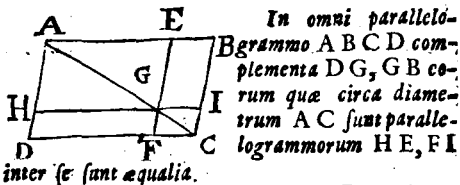

*Dato triangulo ABC aequale parallelogram-
mum ECGF constituere in dato angulo rectilineo
D.*

a 31. 1. Per A a duc AG parall. BC, b fac ang. BCG
b 23. 1. = D, basim BC c biseca in E, a duc EF parall.
c 10. 1. CG. Dico factum.

Nam ducta AE, erit ex constr. ang. ECG
d 38. 1. = D, & triang. BAC d = a AEC e = Pgr.
e 41. 1. ECGF. Q. E. F.

PROP. XLIII.

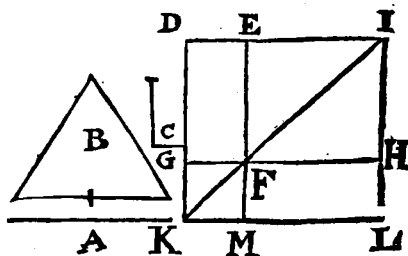

*In omni parallelo-
grammo ABCD com-
plementa DG, GB co-
rum quæ circa diame-
trum AC sunt paralle-
logrammorum HE, FI
inter se sunt equalia.*

a 34. 1. Nam Triang. ACD, = a ACB, & triang.
AGH a = AGE, & triang. GCF a = GGI
b 3. ax. b ergo Pgr. DG = GB. Q. E. D.

PROP.

PROP. XLIV.

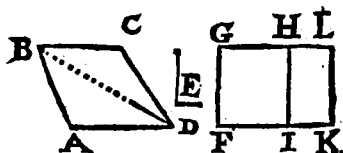

Ad datam rectam lineam A, dato triangulo B;
aquate parallelogrammum FL applicare in dato
angulo rectilineo C.

a Fac Pgr. FD = triang. B, ita ut ang. GFE ^a 42. 1.
= C. & pone lateri GF in directum FH = A.
Per H b duc IL parall. EF; cui occurrat DE ^b 31. 1.
producta ad I. per I F ductæ rectæ occurrat DG
protracta ad K. Per K b duc KL parall. GH;
cui occurrant EF, & IH prolongatæ ad M, &
L. Erit FL. Pgr. quæsitum.

Nam Pgr. FLt = FD = Bd & ang. MFH ^c 43. 1.
= GFE = C. Q. E. F. d 15. 1.

PROP. XLV.

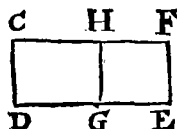
Ad datam rectam lineam FG dato rectilineo
ABCD aquale parallelogrammum FL constituere,
in dato angulo rectilineo E.

Datum rectilineum resolve in triangu-
la BAD, BCD. a Fac. Pgr. FH = BAD ita ut ^a 44. 1.
ang. F = E, producta FI, a fac (ad HI) Pgr.
C I L

b 19. ax.
c Constr.

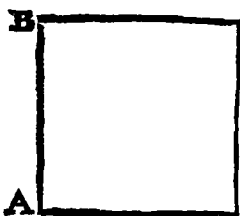
IL = BCD. erit Pgr. FL = b FH + IL c =
ABCD. Q. E. F.

Schol.

Hinc facile invenitur excessus HE, quo recti-
lineum aliquod A superat rectilineum minus B;
nimirum si ad quamvis rectam CD applicentur
Pgr. DF = A. & DH = B.

P R O P. XLVI.

A data recta li-
nea AD quadra-
tum AC descri-
bere.

a Erige duas per-
pendiculares AB,
DC b æquales
datæ AD; &
junge BC. dico
factum.

a 11. I.

b 3. I.

c constr.

d 28. I.

e constr.

f 33. I.

g Sch. 29. I.

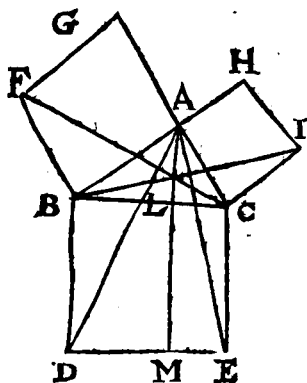
h 29. def.

Cum enim ang. A + D c = 2 Rect. d erunt
AB, DC parallelæ. Sunt vero etiam e æquales,
f ergo AD, BC pares etiam sunt, & parallelæ.
ergo Figura AC est parallelogramma, & æqui-
latera. Anguli quoque omnes recti sunt, g quoni-
am unus A est rectus. h ergo AC est quadratum.
Q. E. F.

Eodem modo facile describes rectangulum,
quod sub datis duabus rectis contineatur.

P R O P.

P R O P. XLVII.

In rectangulis
triangulis BAC
quadratum BE,
quod à latere
BC rectum an-
gulum BAC
subtendente de-
scribitur, aequale
est eis, BG,
CH, quæ à la-
teribus AB, AC
rectum angulum
continentibus de-
scribuntur.

Junge AB;
AD; & duc AM,
parall. CE.

Quoniam ang. DBC = FBA, adde com. a 12. ax.
munem ABC, erit ang. ABD = FBC. Sed &
AB = FB, & BD = BC. c ergo triang. b 29. def.
ABD = FBC. atqui Pgr. BM. d = 2 ABD; & c 4. I.
Pgr. BG d = 2 FBC (nam GAC est una recta d 41. I.
per hyp. & 14. 1.) e ergo Pgr. BM = BG. Si e 6. ax.
mili discursu Pgr. CM = CH. Totum igitur
BE = f BG + CH. Q. E. D. f 2. ax.

Schol.

Hoc nobilissimum, & utilissimum theorema
ab inventore Pythagora, Pythagoricum dici me-
ruit. Ejus beneficio quadratorum additio, &
substractio perficitur; quò spectant duo sequen-
tia problemata.

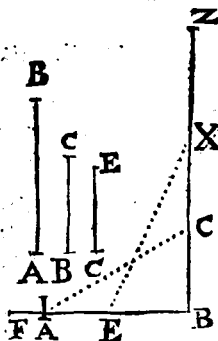
P R O B L. I.

Aut. Targ.

a 11. 1.

b 47. 2.

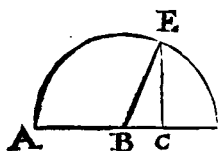
c 2. ax.

Datis quocunque quadratis, unum omnibus aequale construere.

Dentur quadrata tria, quorum latera sint AB, BC, CE. *a* Fac ang. rectum FBZ infinita habentem latera, in eaque transfer BA, & BC, & junge AC, *b* erit ACq = ABq + BCq. Tum AC transfer ex B in X; & CE tertium latus datum transfer ex B in E, & junge EX, *b* erit EXq = EBq (CEq) + BXq (ACq) *c* = CEq + ABq + BCq. Q. E. F.

P R O B L. 2.

Datis duabus rectis inaequalibus AB, BC, exhibere quadratum, quo quadratum majore AB excedit quadratum minore BC.

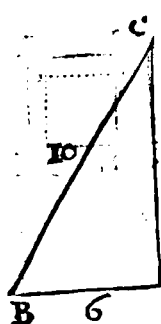
a 47. 1.

b 3. ax.

Centro B intervallo BA describe circulum. ex C erige perpendicularem CE occurrentem peripheriz in E. & ducatur BE. *a* Erit BEq (BAq) = BCq + CEq. *b* ergo BAq - BCq = CEq. Q. E. F.

P R O B L.

PROBL. 3.

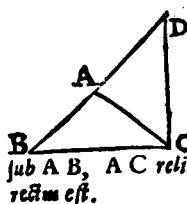

Notis duobus quibuscunque
lateralibus trigoni rectanguli
ABC, reliquum invenire.

Latera rectum angulum
ambientia sint AC, AB,
hoc 6, pedum, illud 8. ergo 47. 1.
cum $AC^2 + AB^2 = 64$
 $+ 36 = 100 = BC^2$. erit
 $BC = \sqrt{100} = 10$.

Nota sint deinde latera
AB, BC, hoc 10, pedum,
illud 6. ergo cum $BC^2 =$ 47. 1.
 $AB^2 = 100 - 36 = 64$
 $= AC^2$. erit $AC = \sqrt{64} = 8$.

PROP. XLVIII.

Si quadratum quod ab uno
latere BC trianguli describi-
tur, aequale sit eis quae à reli-
quis trianguli lateralibus AB,
AC describuntur quadratis,
angulus BAC comprehensus
sub AB, AC reliquis duobus trianguli lateralibus,
rectus est.

Duc ad AC perpendicularem $DA = AB$, &
junge CD.

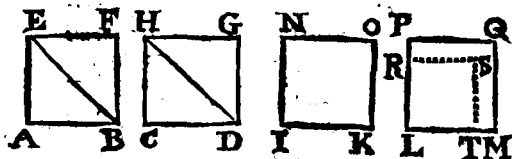
Jam $CD^2 = AD^2 + AC^2 = AB^2 + AC^2$ 47. 1.
 $AC^2 = BC^2$. * ergo $CD = BC$. ergo trian- * Vide seq.
gula CAB, CAD, sibi mutuo æquilatera sunt; Theor.
quare ang. CAB = CAD = Rect. Q.E.D. b 8. 1.

Schol.

c Hyp.

Assumpsimus exinde quod $CD = BC$,
sequi $CD = BC$. Hoc vero manifestum fiet ex
sequenti theoremate.

THEOREMA.

Linearum aequalium AB, CD, aequalia sunt quadrata AF, CG; & quadratorum aequalium NK, PM aequalia sunt latera IK, LM.

Pro 1 Hyp. Duc diagonos EB, HD. Li-
 a 34. 12. quet $AF = a$ 2 triang. $EAB = b$ 2 triang.

b 4. 1. & $HCD = a$ CG. Q.E.D.

6. ax.

2. Hyp. Si fieri potest, sit $LM < IK$. fac

a 46. 1. $LT = IK$; a sitque $LS = LT$ q. ergo LS

b 1. part. $b = NK = LQ$. d Q.E.A. ergo $LM = IK$.

c hyp.

d 9. ax.

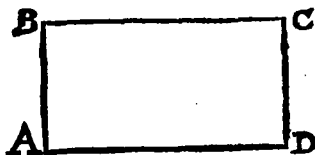
Coroll.

*Eodem modo quolibet rectangula inter se
 æquilatera æqualia ostenduntur.*

L I B.

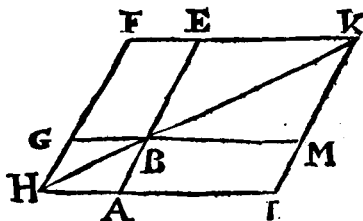
LIB. II.

Definitiones.

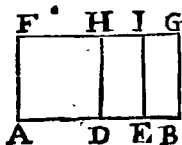
I. Mne parallelogrammum rectangulum ABCD contineri dicitur sub rectis duabus AB, AD, quæ rectum comprehendunt angulum.

Quando igitur dicitur rectangulum sub BA, AD, vel brevitatis causa; rectangulum BAD, vel $BA \times AD$, (vel ZA pro $Z \times A$;) designatur rectangulum quod continetur sub BA, & AD ad rectum angulum constitutum.

II. In omni parallelogrammo spatio FHIK unumquodq; eorum, quæ circa diametrum illius sunt, parallelogrammorum, cum duobus complementis Gnomon vocetur, ut Pgr. FB+BI+GA (EHM) est Gnomon. item Pgr. FB+BI+EM (GKA) est Gnomon.

PROP. I.

Si fuerint duae rectae lineae

AB, AF, seceturque ipsarum altera AB in quocunque segmento AD, DE,

EB: rectangulum comprehensum sub illis duabus re-

ctis lineis AB, AF, aequale est eis, quae sub in-
secta AF, & quolibet segmentorum AD, DE,
EB comprehenduntur rectangulis.

a 11. I.

a Statue AF, perpendicularem ad AB. & per F duc infinitam FG perpendicularem ad AE.

a Ex D, E, B erige perpendiculares DH, EI, BG. erit AG rectangulum sub AF, AB, &

b 19. ax. I.

b est æquale rectangulis AH, DI, EG, hoc est

c 34. I.

(quia DH, EI, AF pares sunt) rectangulis sub AF, AD; sub AF, DE; sub AF, EB. Q. E. D.

Schol.

Imo si fuerint duae rectae, secenturque ambae in quocunque partes, idem provenit ex ductu totius in totum, & partium in partes.

a 1. 2.

b 2. ax.

Nam sit $Z = A + B + C$, & $Y = D + E$; quia $DZ = DA + DB + DC$, & $EZ = EA + EB + EC$, & $YZ = DZ + EZ$, *b* erit $ZY = DA + DB + DC + EA + EB + EC$. Q. E. D.

Hinc patet ratio ducendi rectas compositas in compositas. Nam omnia partium rectangula accipere oportet, & habetur rectangulum ex totis.

Sin linearum in se ducendarum signis + admisceantur signa—, etiam signorum ratio habenda est. Quippe ex + in—provenit—; at ex in—provenit+. Nam sit + A ducenda in B—C. & quoniam + A non affirmatur de toto B, sed de ejus parte tantum, qua superat C, debet AC m—nere negata, quare prodibit AB—AC. Vel sic;
 quia

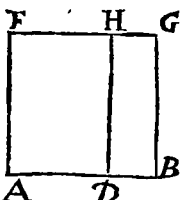
quia B constat partibus C, & B—C, * erit AB * 1. 2.
 $\equiv AC + A$ in B—C; aufer utrinque AC, erit AB
 $\equiv AC \equiv A$ in B—C. Similiter si —A ducenda
 sit in B—C, quoniam ex vi signi — non nega-
 tur A de toto B, sed de ejus solummodo excessu
 supra C, debet AC manere affirmata. proveniet
 ergo —AB + AC. Vel sic; quia AB * $\equiv AC + A$
 in B—C; tolle utrinque omnia, erit —AB $\equiv AC$
 $\equiv A$ in B—C; adde AC utrinque, eritque —AB
 $+ AC \equiv A$ in B—C.

Atque ex his rite perspectis, quæ subsequuntur
 9. propositiones, aliæque ejusmodi innumeræ, ex
 linearum in se ductarum comparatione emer-
 gentes (quas apud Vietam, & alios Analystas in
 numero habes) nullo negotio demonstrantur,
 rem plerumque quasi ad simplicem calculum
 exigendo.

Porro, * liquet productum ex quapiam magni- * 19. 42.
 tudine in numeri cujuslibet partes, æquari pro-
 ducto ex eadem in totum numerum. Ut $5 A + 7$
 $A \equiv 12 A$. & $4 A$ in $5 A + 4 A$ in $7 A \equiv 4 A$ in 12
 A : quare quæ in hoc loco de rectorum in se ductu
 dicta sunt, eadem de numerorum in se multipli-
 catione intelligi possunt. proinde etiam quæ in 9.
 sequentibus theorematibus de lineis affirmantur,
 eadem valent de numeris accepta; quippe cum
 illæ omnes ab hac prima immediate depende-
 ant & deducantur.

Propositiones decem primæ hujus libri valent
 etiam in numeris. Reliquas quilibet tyro exami-
 net. pro hac, sit AF 6, & AB 12, sectus in
 AD 5, DE 3, & EB 4. Estque 6×12 (AG)
 $\equiv 72$. 6×5 (AH) $\equiv 30$ 6 in 3 (DI) $\equiv 18$.
 denique 6×4 (EG) $\equiv 24$. Liquet vero
 $30 + 18 + 24 \equiv 72$.

P R O P. II.

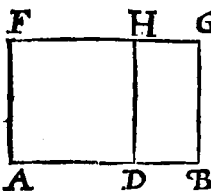

Si recta linea AB secta sit utcumque in D, rectangula quæ sub tota AB & quolibet segmentarum AD, DB comprehenduntur, æqualia sunt ei quod à tota AB fit quadrato.

Erige AF perpendicularem & æqualem AB, & erunt
 $a AF \times AD + AF \times DB = AF \times AB$; hoc est
 (ob $AF = AB$) $AB \times AD + AB \times DB = ABq$.

a 1. 2.

P R O P. III.

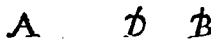
Si recta linea AB secta sit utcumque in D, rectangulum sub tota AB & uno segmentorum AD comprehensum, æquale est illi quod sub segmentis AD, DB comprehenditur rectangulo, & illi quod à prædicto

segmento AD describitur quadrato.

Nam erige AF perpendicularem & æqualem DB, & completis parallelogrammis FD, FB, erit $AB \times AF = AF \times DB + AF \times AD$, hoc est (ob $AF = AD$) $AB \times AD = AD \times DB + ADq$.

a 1. 2.

P R O P. IV.

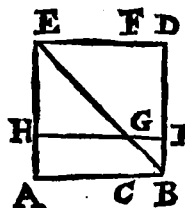
Si recta AB secta sit utcumque in D, quadratum quod à tota AB describitur, æquale est illi quæ à segmentis AD, DB describuntur quadratis, & ei quod bñ sub segmentis AD, DB comprehenditur rectangulo.

a 2. 2.

b 3. 2.

Nam $ABq = a AB \times AD + AB \times DB$. Cum
 ergo $b AB \times AD = AD \times DB + ADq$ & $b AB \times DB = ADq$

$=AD \times DB + DBq$, erit $c ABq = ADq + DBq$ c 1. ax.
 $+2 AD \times DB$.

Aliter. Super AB fac quadratum AD, cujus diameter EB. per divisionis punctum C duc perpendicularem CF; & per G duc HI parallela AB.

Quoniam ang. EHG = A rectus est, & AEB d semirectus, & AEB d semirectus, e erit reliquus HGE etiam semirectus. d 4. Cor.
 Ergo HEf = HGg = EFg = AC, b proinde c 32. 1.
 HF quadratum est rectæ AC. eodem modo CI f 6. 1.
 est CBq. ergo AG. GD rectangula sunt sub AC, g 34. 1.
 CB. Quare totum quadratum AD k = ACq b 29. def. 1.
 $+CBq + 2 ACB$. Q.E.D. k 19. ax. 1.

Coroll.

1. Hinc liquet parallelogramma circa diametrum quadrati esse quadrata.

2. Item diametrum cujusvis quadrati ejus angulos bisecare.

3. Si $A = \frac{1}{2} Z$; erit $Zq = 4 Aq$, & $Aq = \frac{1}{4} Zq$.
 Item e contra, si $Zq = 4 Aq$. erit $A = \frac{1}{2} Z$.

P R O P. V.

Si recta linea AB secetur in aequalia AC & CB, & non aequalia AD, DB, rectangulum sub inaequalibus segmentis AD, DB comprehensum una cum quadrato, quod fit ab intermedia sectionum CD, aequale est ei, quod à dimidia CB describitur, quadrato.

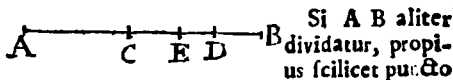
Dico $CBq = ADB + CDq$.

24. 2. Equantur $\left\{ \begin{array}{l} \text{CBq.} \\ a \text{ CDq} + \text{CDB} + \text{DBq} + \text{CDB} \\ \text{enim ista} \left\{ \begin{array}{l} \text{CDq} + b \text{ CBD} (c \text{ AC} \times \text{BD}) + \text{CDB} \\ \text{CDq} + d \text{ ADB.} \end{array} \right. \end{array} \right.$
 b 3. 2.
 c hyp.
 d 1. 2.

Hoc Theorema paulo aliter effertur, & facillius demonstratur, sic; Rectangulum ex summa & differentia duarum rectarum A, E, aequatur differentiae ex ipsis.

- * f. b. 1. 2) Nam si A + E educatur in A — E, *provenit Aq — AE + EA — Eq = Aq — Eq. Q. E. D.

Scholium.

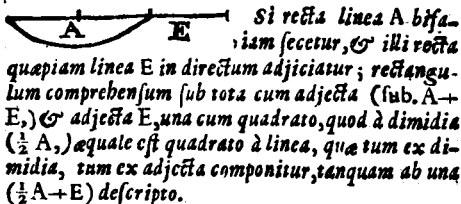
bisectionis, in E; dico AEB = ADB.

25. 2. & Nam AEB = CBq — CEq & ADB = CBq — CDq, ergo quum CDq < CEq, erit AEB > ADB. Q. E. D.
 3. ax.

Coroll.

- b 4. 2. Hinc ADq + DBq < AEq + EBq. Nam ADq + DBq + 2 ADB = ABq = AEq + EBq + 2 AEB, ergo quum 2 AEB < 2 ADB, erit ADq + DBq < AEq + EBq. Q. E. D.
 c 3. ax. Unde 2. ADq + DBq — AEq — EBq = 2 AEB — 2 ADB.

PROP. VI.

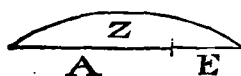
24. & 3. Dico $\frac{1}{4}$ Aq (a Q. $\frac{1}{2}$ A) + AE + Eq = Q. $\frac{1}{2}$ A
 Cor. 4. 2. + E. a Nam Q. $\frac{1}{2}$ A + E = $\frac{1}{4}$ Aq + Eq + AE.

Coroll.

Coroll.

Hinc si tres rectæ E , $E + \frac{1}{2} A$, $E + A$ sint in proportionē Arithmetica, rectangulum sub extremis E , $E + A$ contentum, una cum quadrato excessus $\frac{1}{2} A$, æquale erit quadrato mediæ $E + \frac{1}{2} A$.

PROP. VII.

Si recta linea Z secetur utcumque; Quod à tota Z , quodque ab uno segmentorum E , utraque simul quadrata, æqualia sunt illi, quod bis sub tota Z , & dicto segmento E comprehenditur, rectangulo, & illi, quod à reliquo segmento A fit, quadrato.

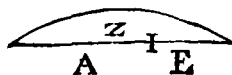
Dico $Zq + Eq = 2ZE + Aq$. Nam $Zq = Aq + 2AE$. & $2ZE = 2Eq + 2AE$. c 4. 2. b 3. 2.

Coroll.

Hinc, quadratum differentię duarum quarumcunque linearum Z, E , æquale est quadratis utriusque minus duplo rectangulo sub ipsis.

c Nam $Zq + Eq - 2ZE = Aq - QZ - E$. c 7. 2. & 3. 4x.

PROP. VIII.

Si recta linea Z secetur utcumque; rectangulum quater comprehensum sub tota Z & uno segmentorum E , cum eo, quod à reliquo segmento A fit, quadrato, æquale est ei, quod à tota Z & dicto segmento E , tanquam ab una linea $Z + E$ describitur, quadrato.

Dico $4ZE + Aq = QZ + E$. Nam $2ZE = 2Eq + 2AE$. $Zq + Eq = Aq$. ergo $4ZE + Aq = Zq + Eq + 2ZE$. c 7. 2. & 3. 4x. b 4. 2.

PROP. IX.

Si recta linea AB secetur in æqualia AC ,

AC, CB, & non aequalia AD, DB. quadrata, quæ ab inæqualibus totius segmentis AD, DB fiunt, simul duplicia sunt, & ejus, quod à dimidia AC, & ejus, quod ab intermedia sectionum CD fit, quadrati.

Dico $ADq + DBq = 2 ACq + 2 CDq$. Nam
 a 4. 2. $ADq + DBq = ACq + CDq + 2 ACD + DBq$.
 b hyp. atqui $2 ACD (b 2 BCD) + DBq = 2 CDq$
 c 7. 2. $(ACq) + CDq$. ergo $ADq + DBq = 2 ACq$
 d 2. ax. $+ 2 CDq$. Q.E.D.

Aliter effertur & facilius demonstratur, sic;

Aggregatum quadratorum ex summa, & differentia duarum rectarum A, E, aequatur duplo quadratorum ex ipsis

Nam Q. A + E = $Aq + Eq + 2 AE$. & Q. A - E = $Aq + Eq - 2 AE$. Hæc collecta faciunt
 a 4. 2. $2 Aq + 2 Eq$. Q.E.D.

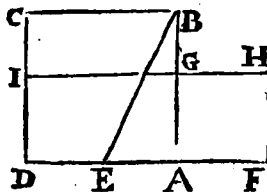
PROP. X.

Si recta linea A secetur bisariam, adjiciatur autem ei in rectum quapiam linea; Quod à tota A cum adjuncta E, & quod ab adjuncta E, utraque simul quadrata, duplicia sunt & ejus, quod à dimidia $\frac{1}{2} A$; & ejus, quod à composita ex dimidia, & adjuncta, tanquam ab una $\frac{1}{2} A + E$, descriptum est, quadrati.

Dico $Eq + Q. A + E$, hoc est $Aq + 2 Eq + 2 AE = 2 Q. \frac{1}{2} A + 2 Q. \frac{1}{2} A + E$. Nam $2 Q. \frac{1}{2} A = Aq$ & $2 Q. \frac{1}{2} A + E = 2 Eq + 2 AE$.

PROP. XI.

Datam rectam lineam AB secare in HG, ut comprehensum sub tota AB, & altero segmentorum BG rectangulum, æquale sit ei quod à reliquo segmento AG, fit, quadrato.

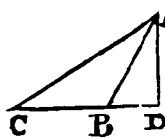
Super AB a describe quadratum AC. latus a 46. 1. AD b biseca in E. duc EB. ex EA producta cape b 10. 1. EF = EB ad A F a statue quadratum AH. Erit AH = AB x BG.

Nam protracta HG ad I; Rectang. DH + EAq = Fq d = EBq e = BAq + EAq ergo DH c 6. 2. f = BAq d = quad. AC. subtrahere commune AI; d contr. f remanet quad. AH = GC; d id est AGq = ABx e 47 1. BG. Q. E. F. f 3. ax.

Schollum.

Hæc Propositio numeris explicari nequit; *neque enim ullus numerus ita secari potest, ut *vid. 6. 13. productum ex toto in partem unam æquale sit quadrato partis reliquæ.

PROP. XII.

In amblygoniis triangulis ABC quadratum, quod fit à latere AC angulum obtusum ABC subtendente, majus est quadratis, quæ sunt à lateribus AB, BC obtusum angulum ABC comprehendentibus, rectangulo bk comprehenso, & ab uno latere BC, quæ sunt circa obtusum angulum ABC, in quod, cum protractum fuerit, cadit perpendicularis AD, & ab assumpta exteriori linea BD sub perpendiculari AD prope angulum obtusum ABC.

Dico

Dico $ACq = CBq + ABq + 2 CB \times BD$.

Nam ista ACq .

a 47. 1.

b 4. 2.

c 47. 1.

a $CDq + ADq$.

b $CBq + 2 CBD + BDq + ADq$

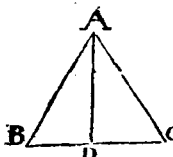
c $CBq + 2 CBD + ABq$.

Schol.

Hinc, cognitis lateribus trianguli obtusanguli ABC, facile inveniuntur segmentum BD inter perpendicularem AD, & obtusum angulum ABC interceptum, cum ipsa perpendiculari AD.

Sic; Sit AC 10, AB 7, CB 5; unde ACq 100, ABq 49, CBq 25. Proinde $ABq + CBq = 74$. hunc deme ex 100, manet 26 pro $2 CBD$. unde CD erit 13. hunc divide per CB 5, provenit $2\frac{1}{5}$ pro BD. quare AD invenitur per 47. 1.

PROP. XIII.

In oxygoniis triangulis ABC quadratum à latere AB angulum acutum ACB subtendente, minus est quadratis, quæ fiunt à lateribus AC, CB acutum angulum ACB comprehendentibus, rectangulo bis comprehenso,

& ab uno laterum BC, quæ sunt circa acutum angulum ACB, in quod perpendicularis AD cadit, & ab assumpta interiori linea DC sub perpendiculari AD, prope angulum acutum ACB.

Dico $ACq + BCq = ABq + 2 BCD$.

a 47. 1.

b 7. 2.

c 47. 1.

Nam æquan-

a $ACq + BCq$.

b $ADq + DCq + BCq$.

c $ADq + BDq + 2 BCD$.

c $ABq + 2 BCD$.

Coroll.

Hinc etiã cognitis lateribus trianguli ABC; invenire est tam segmentum DC inter perpendiculari-

rem

rem AD, & acutum angulum ABC interceptum;
quam ipsam perpendicularem AD.

Sit AB 13. AC 15. BC 14. Detrahe ABq
(169) ex ACq + BCq hoc est ex 225 + 196
= 421; remanet 252 pro 2 BCD; unde BCD
erit 126. hunc divide per BC 14, provenit 9
pro DC. unde $AD = \sqrt{1.225 - 81} = 12$.

PROP. XIV.

Dato rectilineo A. aequale quadratum ML in-
venire.

a Fac rectangulum DB=A, cujus majus la- a 45. 1.
tus DC producat F, ita ut CF=CB. b Bl. b 10. 2.
seca DF in G, quo centro ad intervallum GF
describere circulum FHD, producat CB, do-
nec occurrat circumferentia in H. Erit CHq=
*ML=A.

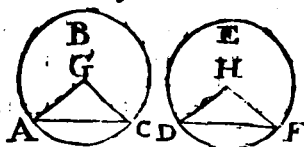
Ducatur enim GH. Estque Ac=DBc=c Constr.
DCFd=GFq—GCqc=HCqc=MLd 5. 2. &
Q. E. F.

*46. 1.

3. ax.

c 47 1. &

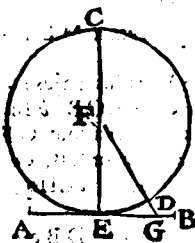
3. ax.

I.

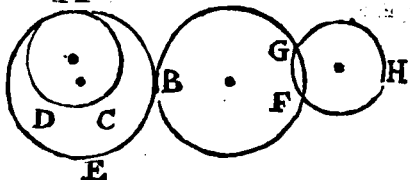
Quales circuli (GABC, HDEF) sunt, quorum diametri sunt æquales, vel quorum quæ ex centris rectæ lineæ GA, HD, sunt æquales.

II. Recta linea AB circulum FED tangere dicitur, quæ cum circulum tangat, si producat circulum non secat.

Recta FG secat circulum FED.

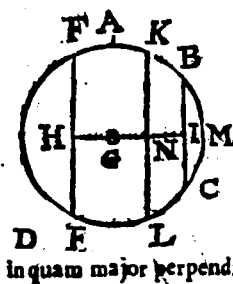
A. B. C. D. E. F. G. H. I. J. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. U. V. W. X. Y. Z.

III. Circuli DAC, ABE (item FBG; ABE) se mutuo tangere dicuntur, qui se mutuo tangentes sese mutuo non secant.

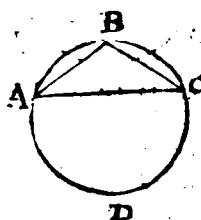
Circulus BFG secat circulum FGH.

IV. In

IV. In circulo GABD æqualiter distare à centro dicuntur rectæ lineæ FE KL, cum perpendiculares GH, GN, quæ à centro G in ipsas ducuntur, sunt æquales. Longius autem abesse illa BC dicitur,

inquam major perpendicularis GI cadit.

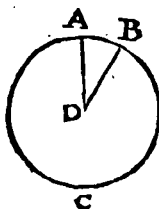

V. Segmentum circuli (ABC) est figura, quæ sub recta linea AC, & circuli peripheria ABC comprehenditur.

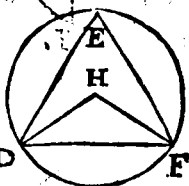
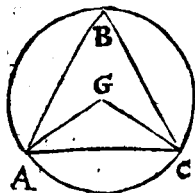
VI. Segmenti autem angulus (CAB) est, qui sub recta linea CA, & circuli peripheria AB comprehenditur.

VII. In segmento autem (ABC) angulus (ABC) est, cum in segmenti peripheria sumptum fuerit quodpiam punctum B, & ab illo in terminos rectæ ejus lineæ AC, quæ segmenti basis est, adjunctæ fuerint rectæ lineæ AB, CB, is inquam angulus ABC ab adjunctis illis lineis AB, CB comprehensus.

VIII. Cum vero comprehendentes angulum ABC, rectæ lineæ AB, BC aliquam assument peripheriam AD C, illi angulus ABC insistere dicitur.

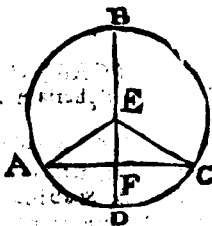

XI. Sector autem circuli (ADB) est, cum ad ipsius circuli centrum D constitutus fuerit angulus ADB, comprehensa nimirum figura ADB. & à rectis lineis AD, BD angulum continentibus, & à peripheria AB ab illis assumpta.

X. Similia circuli segmenta (ABC, DEF) sunt, quæ angulos (ABC, DEF) capiunt æquales; aut in quibus anguli ABC, DEF inter se sunt æquales.

P R O P. I.

Dati circuli ABC centrum F reperire.

Duc in circulo rectam AC utunque, quam biseca in E. per E duc perpendicularem DB. hanc biseca in F. erit F centrum.

Si negas, centrum esto G, extra rectam DB

(nam in ea esse non potest, cum ubique extra F dividatur inæqualiter) ducanturque GA,

a 15. def. 1. GC, GE. Vis G centrum esse; a ergo $GA =$

b 8. 1. GC; & per constr. $AE = EC$, latus vero GE

c 10. def. 1. commune est; b ergo anguli GEA, GEC pares,

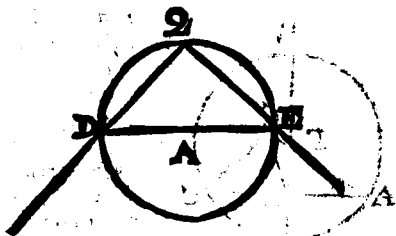
d 12. ax. & c proinde recti sunt, d ergo ang. $GEC = FBC$

e 9. ax. rect. e Q.E.A.

Coroll.

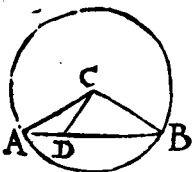
Coroll.

Hinc, si in circulo recta aliqua linea BD aliquam rectam lineam AC bifariam & ad angulos rectos secet, in secante BD erit centrum.

Facillime per normam invenitur centrum vertice *And. Tarq.*
 Qad circumferentiam applicato. Si enim recta DE jungens puncta D, & E, in quibus normæ latera QD, QE peripheriam secant, bisecetur in A, erit A centrum. Demonstratio pendet ex 31. hujus.

PROP. II.

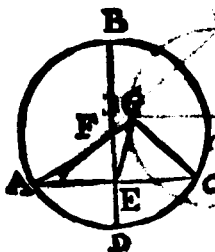
Si in circuli CAB periphēria duo qualibet puncta, A, B accepta fuerint, recta linea AB, quæ ad ipsa puncta adjungitur, intra circulum cadet.

Accipe in recta AB quodvis punctum D, & ex centro C duc CA, CD, CB. & quoniam $CA = CB$, b erit ang. $A = a$ 15. def. 1. Sed ang. $CDB = A$; ergo ang. $CDB = b$ 5. 1. B. ergo $CB = CD$. atqui CB tantum pertinet ex centro ad circumferentiam; ergo CD eod. 19. 1. ulque non pertingit. ergo punctum D est intra circulum. Idemque ostendetur de quovis alio puncto rectæ AB. Tota igitur AB cadit intra circulum. Q.E.D.

Coroll.

Hinc, recta circulum tangens, ita ut eum non secet, in unico puncto tangit.

P R O P. III.

Si in circulo EABC recta quaedam linea BD per centrum extensa quaedam AC non per centrum extensam bifariam facit, (in F) & ad angulos rectos ipsam secabit; & si ad angulos rectos eam faciet, bifariam quoque eam secabit.

Ex centro E ducantur EA, EC.

a hyp.

1. Hyp. Quoniam $AF = FC$, & $EA = EC$, b 15 def. 1. latusque EF commune est, erunt anguli EFA,

c 8. 1.

EFC pares, & d consequenter recti. Q. E. D.

d 10. def. 1.

e hyp. &

12. ax.

f 5. 1.

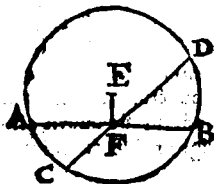
g 26. 1.

2. Hyp. Quoniam ang. EFA = EFC, & ang. EAF = ECF, latusque EF commune, g erit $AF = FC$. Bisecta est igitur AC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in triangulo quovis æquilatèro & isoscele linea ab angulo verticis bisecans basim, perpendicularis est basi. & contra perpendicularis ab angulo verticis bisecat basim.

P R O P. IV.

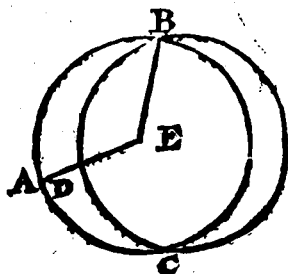

Si in circulo ACD dua rectæ lineæ AB, CD sese mutuo secant non per centrum B extensa, sese mutuo bisectam non secabunt. Nam si una per centrum transeat, patet hanc non

non bifecari ab altera, quæ ex hyp, per centrum non transit.

Si neutra per centrum transit, ex E centro duc EF. Si jam ambæ AB, CD forent bifectæ in F, anguli EFB, EFD æ ambo essent recti, & a 3. 3. proinde æquales, b Q.E.A. b 9. ax.

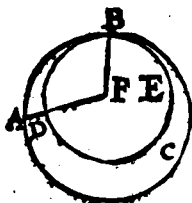
PROP. V.

Si duo circuli BAC, BDC sese mutuo secant, non erit illorum idem centrum E.

Alias enim ductis ex communi centro E rectis EB, ED, EA, essent $ED = EB = EA$ a 15. def. 1. EA. b Q.E.A. b 9. ax.

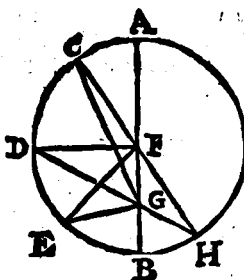
PROP. VI.

Si duo circuli BAC, BDE, sese mutuo intus tangant (in B) eorum non erit idem centrum F.

Alias ductis ex centro F rectis FB, FD, FA, essent $FD = FB = FA$ a 15. def. 1. b Q.E.N. b 9. ax.

PROP. VII.

Si in AB diametro
circuli quodpiam sumatur
punctum G, quod
circuli centrum non sit,
ab eoque puncto in circulum
quadam recta linea GC, GD, GE cadunt;
maxima quidem erit ea (GA) in qua
centrum F, minima vero reliqua GB,
aliarum vero illi, quae per centrum
ducitur, propinquior GC remotiore GD semper
major est. Duae autem solum rectae lineae GE
GH aequales ab eodem puncto in circulum cadunt,
ad utrasque partes minima GB, vel maxima GA.

a 23. I.

Ex centro F duc rectas FC, FD, FE; & a fac
ang. BFH = BFE.

a 20. I.

1. GF + FC (hoc est GA) < GC.
Q.E.D.

b 15. def. I.

2. Latus FG commune est, & FC = FD,
atque ang. GFC < GFD. d ergo bas. GC
< GD. Q.E.D.

c 9. ax.

d 24. I.

e 20. I.

f 5. ax.

3. FB (FE) < GB + GF. ergo ablato
communi FG remanet BG < EG. Q.E.D.

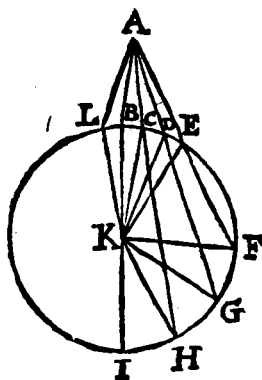
g const.

h 4. I.

4. Latus FG commune est, & FE = FH; atq;
ang. BFH = BFE. b ergo GE = GH. Quod
vero nulla alia GD ex puncto G aequetur ipsi
GE, vel GH, jamjam ostensum est. Q.E.D.

PROP.

PROP. VIII.

Si extra circulum
sumatur punctum
quodpiam A, ab eoq;
puncto ad circulum
deducantur quædam
lineæ AI, AH, AG,
AF, quarum una qui-
dem AI per centrum
K protenditur, reli-
qua vero ut libes;
in cavam peripheri-
am cadentium rectarum
linearum maxi-
ma quidem est illa
AI, qua per centrum
ducetur, aliarum au-

tem ei qua per centrum transit propinquior AH re-
motiore AG semper major est. In convexam vero
peripheriam cadentium rectarum linearum minima
quidem est illa AB, qua inter punctum A, & dia-
metrum BI interponitur, aliarum autem ea, qua est
minima propinquior AC remotiore AD semper mi-
nor est. Dua autem tantum rectæ lineæ AC, AL
æquales ab eo puncto in ipsum circulum cadunt, ad
utrasque partes minimæ AB, vel maximæ AI.

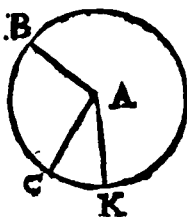
Ex centro K duc rectas KH, KG, KF; KC,
KD, KE. & fac ang. $AKL = AKC$.

1. AI (AK + KH) $\hat{=}$ AH. Q. E. D. a 20. 1.
2. Latus AK commune est; & KH = KG;
atque ang. $AKH \hat{=}$ AKG. b ergo bas. AH $\hat{=}$ b 24. 1.
AG. Q. E. D.
3. KA $\hat{=}$ KC + CA. aufer hinc inde æquales c 20. 1.
KC, KB, d erit AB $\hat{=}$ AC. d 5. ax.
4. AC + CK $\hat{=}$ AD + DK. aufer hinc e 21. 1.
inde æquales CK, DK, f erit AC $\hat{=}$ AD. f 5. ax.
Q. E. D.

Latus

5. Latus KA est commune & $KL = KC$;
 g *constr.* atque ang. $\angle AKL = \angle ACK$, ergo $LA =$
 h 4. 1. CA . hisce vero nulla alia æquatur, ex modo
 ostensis. ergo, &c.

PROP. IX.

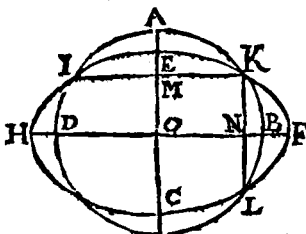

Si in circulo BCK acce-
 ptum fuerit punctum aliquod
 A, & ab eo puncto ad circui-
 lum cadant plures, quam duæ
 rectæ lineæ æquales AB, AC,
 AK, acceptum punctum A
 centrum est ipsum circuli.

27. 3.

Nam a nullo puncto
 extra centrum plures quam
 duæ rectæ lineæ æquales ducti possunt ad circum-
 ferentiam. Ergo A est centrum. Q.E.D.

PROP. X.

Circulus
 IAKBL circuli
 IEKFL in
 pluribus quam
 duobus punctis
 non secas.

Secet, si fie-
 ri potest, in tri-
 bus punctis I,

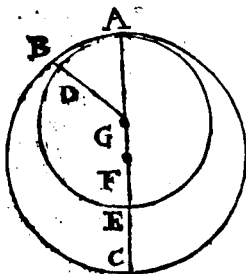
K, L. Junctæ IK, KL bisecentur in M & N.

a *Cor. 1. 3.* a Ambo circuli centrum habent in singulis per-
 pendicularibus MC, NH, & proinde in earum
 intersectione O. ergo secantes circuli idem cen-
 trum habent. b Q.E.D.

b 1. 3.

PROP.

PROP. XI.

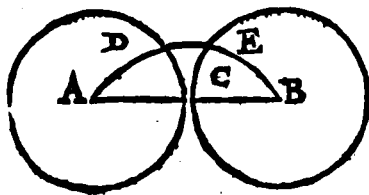

Si duo circuli
GADE, FABC
se se intus contingant,
atque accepta fuerint
eorum centra G, E;
ad eorum centra ad-
iuncta recta linea FG,
& producta, in A con-
tactum circulorum ca-
det.

Si fieri potest, recta FG protracta secet cir-
culos extra contactum A, sic ut non FGA, sed
FGDB sit recta linea. Ducatur GA. Et quia
GD = GA, & GB > GA, (cum recta FGB
transit per F centrum maioris circuli) erit GB
> GD. & Q.E.A.

a 15. def. 1.
b 7. 3.
c 9. ax.

PROP. XII.

Si duo circuli ACD, BCE se se exterius contin-
gant, linea recta AB qua ad eorum centra A, B ad-
iungitur, per contactum C transibit.

Si fieri potest, sit recta ADEB secans circulos
extra contactum C in punctis D, E. Duc AC,
CB. erit AD + EB (AC + CB) < AD +
EB. & Q.E.A.

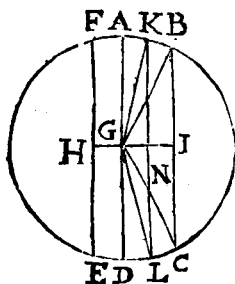
a 10. 1.
b 9. ax.

PROP.

EBq—BGq c=EGq. d ergo FE=EG. Q.E.D. c 47. 1. &
 2. Hyp. BF=EG. ergo AFq c=EAq—EFq=3. ax.
 EBq—EGq c=G Bq. ergo AF d=G B. d Schol.
 e proinde AC=BD. Q.E.D. 48. 1.

PROP. XV.

c 6. ax.

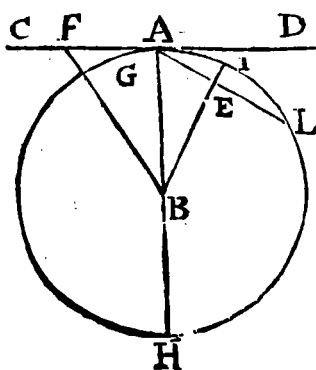

In circulo GABC
 maxima quidem linea
 est diameter AD; ali-
 arum autem centra G
 propinquior FE remo-
 tiore BC semper ma-
 jor est.

1. Duc GB, GC.
 Diameter AD (a a 15. def. 1.
 GB + GC) b = BC. b 20. 1.
 Q.E.D.

2. Sit distantia
 GI = GH. accipe GN = GH. per N duc KL
 perpend. GI. junge GK, GL. & quia GK=GB,
 & GL=GC; estque ang. KGL = BGC, c erit c 24. 1.
 KL (FE) = BC. Q.E.D.

PROP. XVI.

Qua CD
 ab extremi-
 tate diame-
 tri HA cujus-
 que circuli
 BALH ad
 angulos rectos
 ducitur, ex-
 tra ipsum cir-
 culum cades,
 & in locum
 inter ipsam
 rectam line-
 am, & peri-
 pheriam com-
 prehen-

prebensum altera recta linea A L non cadit, & semicirculi quidem angulus B A I quous angulo acuto rectilineo B A L major est; reliquum autem D A I minor.

219. I. 1. Ex centro B ad quodvis punctum F in sec-
ta A C duc rectam BF. Latus BF subtendens
angulum rectum B A F $\triangle$ majus est latere B A,
quod opponitur acuto BFA. ergo cum BA (BG)
pertingat ad circumferentiam, BF ulterius por-
rigetur, adeoque punctum F ; & eadem ratione
quodvis illud rectæ A C, extra circumulum situm
erit. Q.E.D.

2. Duc BE perpendiculari. AL. Latus BA oppositum recto angulo BEA *b* majus est latere BE, quod acutum BAE subtendit: ergo punctum E, adeoque tota EA cadit intra circulum. Q.E.D.

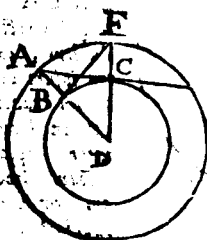
3. Hinc sequitur angulum quemvis acutum, nempe EAD angulo contactus DAI majorem esse. Idem angulum quemvis acutum BAL angulo semicirculi BAL minorem esse. Q.E.D.

Corell.

Hinc, recta à diametri circuli extremitate ad angulos rectos ducta ipsum circumulum tangit.

Ex hac propositione paradoxa consequantur, & mirabilia bene multa, quæ vide apud interpretes.

PROP. XVII.

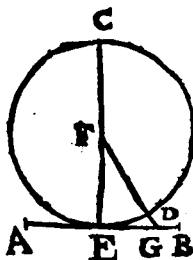
*A dato puncto A rectam
lineam AC ducere, quæ
datum circumulum DBC
tangat.*

Ex D dati circuli
centro ad datum pun-
ctum A ducatur recta
DA secans peripheriam
in B. Centro D descri-
be per A alium circulum
AE;

AE; & ex B duc perpendicularem ad AD, quæ occurrat circulo AE in E. duc ED occurrentem circulo BC in C. ex A. ad C ducta recta tanget circulum DBC.

Nam DB $\hat{=}$ DC, & DE $\hat{=}$ DA, & ang. a 15. def. 1. D communis est: $\therefore$ et ergo ang. ACD $\hat{=}$ EBD, b 4. 1. recta, c ergo AC tangit circulum C. Q. E. F, c Cor. 16. 3.

PROP. XVIII.

Si circulum FEDC tangat recta quæpiam linea AB, à centro autem ad contactum E adjungatur recta quædam linea FE; quæ adjuncta fuerit FE ad ipsam contingentem AB, perpendicularis erit.

Si negas, sit ex F centro alia quædam FG perpendicularis ad contingentem, a secabi ea circulum in D. Quum igitur ang. FGE rectus dicatur b erit ang. FEG acutus. c ergo FB (FD) $\hat{<}$ FG. d Q. E. A.

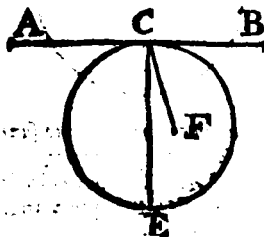
a 2. def. 3.

b 15. 3.

c Cor. 17. 1.

d 9. 1.

PROP. XIX.

Si circulum tetigerit recta quæpiam linea AB, à contactu autem C recta linea CE ad angulos rectos ipsi tangenti excutetur, inexcitata CE erit centrum circuli.

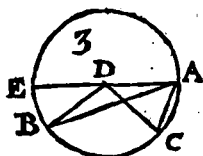
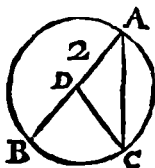
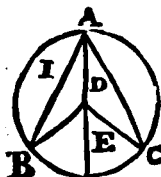
Si negas, sit centrum extra CE in F, & ab F ad contactum ducatur FC. Igitur ang. FCB $\hat{=}$ rectus est; & a proinde par angulo ECB recto per Hypoth. b Q. E. A.

* 18. 3.

a 11. 426.

b 9. 426.

PROP.

In circulo DABC, angulus BDC ad centrum duplex est anguli BAC ad peripheriam, cum fuerit eadem peripheria BC basis angulorum.

Duc diametrum ADB.

a 32. 1.

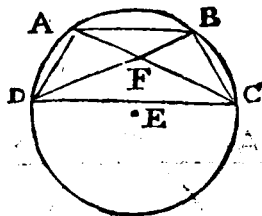
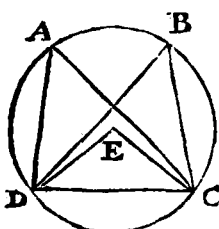
b 5. 1.

c 2. ex.

d 20. ex.

Externus angulus BDE $a = DAB + DBA$ b $= 2 DAB$. Similiter ang. EDC $= 2 DAC$. ergo in primo casu c totus BDC $= 2 BAC$ sed in tertio casu d reliquus angulus BDC $= 2 BAC$. Q. E. D.

PROP. XXI.

In circulo EDAC qui in eodem segmento sunt anguli, DAC & DBC sunt inter se aequales.

1. Cas. Si segmentum DABC semicirculo sit majus, ex centro E, duc ED, EC. Eritque 2 ang.

a 20. 3.

A $a = E a = 2 B$. Q. E. D.

2. Cas. Sin segmentum semicirculo majus non fuerit, summa angulorum trianguli ADF aequatur summae angulorum in triangulo BCF. Dem-

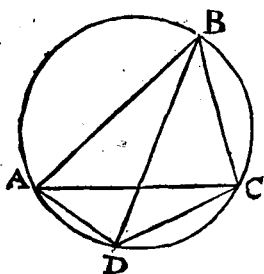
b 15. 1.

onstratur hinc inde AFD $b = BFC$, & ADB $c =$

c per 1. cas. ACB, remanent DAC $= DBC$. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXII.

*Quadrilaterorum
ABCD in circulo
descriptorum angulū
ADC, ABC, qui ex
adverso, duobus re-
ctis sunt æquales.*

Duc AC, BD.

Ang. ABC +
BCA + BAC a 22. 1.
= 2 Rect. Sed
BDA b = BCA, b 21. 1.
& BDC b = BAC.

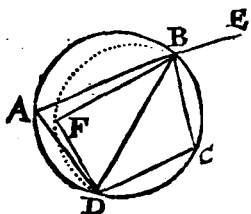
ergo $ABC + ADC = 2 \text{ Rect.}$ Q.E.D. c 1. ax.

Coroll.

1. Hinc, si * AB unum latus quadrilateri in circulo descripti producat, erit angulus externus $\angle EBC$ æqualis angulo interno ADC, qui opponitur ei ABC, qui est deinceps externo EBC ut patet ex 13. 1. & 3. ax. **vide seq. diagram.*

2. Item circa Rhombum circulus describi nequit; quia adversi ejus anguli vel cedunt duobus rectis, vel eos excedunt.

SCHOL.

*Si in quadrilatero
ABCD anguli A, & C
qui ex adverso duobus
rectis æquantur, circa
quadrilaterum circulus
describi potest.*

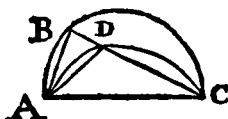
Nam circulus per
quolibet tres angulos
B, C, D transibit (ut

patebit ex 5. 4.) dico eundem per A transire.
Nam si neges, transeat per F. ergo ductis rectis
E BF,

a 22. 3.
b hyp.
c 3. ax.
d 21. 1.

BF, FD, BD; ang. C+F $\hat{=}$ 2 Rect. b $\hat{=}$ C+A
c quare A=F. d Q.E.A.

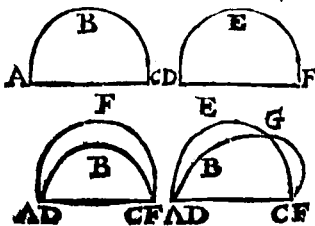
P R O P. XXIII.

Super eadem recta
linea AC duo circulo-
rum segmenta ABC,
ADC similia & ina-
qualia non constituen-
tur ad easdem partes.

Nam si dicantur similia, duc CB secantem
circumferentias in D, & B, & junge AD, ac
a 10 def. 3. AB. Quia segmenta ponuntur similia, $\hat{=}$ erit ang.
b 16. 1. ADC=ABC. b Q.E.A.

P R O P. XXIV.

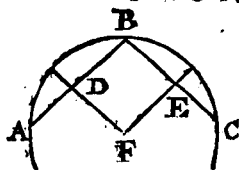

Super aequa-
libus rectis li-
neis AC, DE
similia circulo-
rum segmen-
ta ABC, DEF
sunt inter se a-
qualia.

Basis AC
superposita basi DE ei congruet, quia AC=DE.
ergo segmentum ABC congruet segmento DEF
(alias enim aut intra caderet, aut extra, & atque
ita segmenta non erunt similia, contra Hyp. aut
saltem partim intra, partim extra, adeoque ip-
sum in tribus punctis secabit. b Q. E. A.) c pro-
inde segmentum ABC=DEF. Q.E.D.

a 23. 3.
b 10. 3.
c 8. ax.

PROP. XXV.

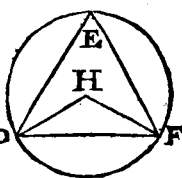
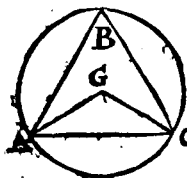

Circuli segmento ABC dato, describere circulum, cujus est segmentum.

Subtendantur ut-
cunque duæ rectæ AB,
BC, quas biseca in D,
& E. Ex D, & E duc perpendicularares DF, EF
occurrentes in puncto F. Hoc erit centrum cir-
culi.

Nam centrum a tam in DF, quam in EF a Cor. 1.3.
existit. ergo in communi puncto F. Q.E.F.

PROP. XXVI.

In aequalibus circulis GABC, HDEF aequales an-
guli aequalibus peripheriis AC, DF insistant, siue ad
centra G, H, siue ad peripher. B, E constituti insistant.

Ob circulorum æqualitatem, est $GA = HD$,
& $GC = HF$, item per hyp. ang. $G = H$. a 4. 1.
ergo $AC = DF$ Sed & ang. $B = \frac{1}{2} G = \frac{1}{2} H = E$. b 20. 3.
ergo segmenta ABC, DEF similia, c hyp.
& proinde paria sunt. f ergo etiam reliqua seg-
menta AC, DF æquantur. Q.E.D. d 10. def. 3. e 24. 3. f 3. ax.

Scholium.

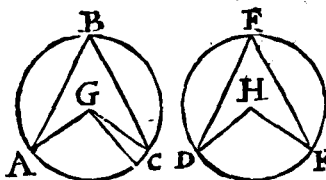

In circulo ABCD, sit ar-
cus AB par arcui DC; erit
AD parall. BC. Nam ducta
AC, a erit ang. $ACB = CAD$. a 26. 3.
quare per 27. 1.

E 2

PROP.

PROP. XXVII.

In aequali-
bus circulis,
G A B C,
H D E F, an-
guli qui a-
qualibus pe-
riphæriis A C,
D F insistant,

sunt inter se aequales, sive ad centra G, H, sive ad peripherias B, E constituti insistant.

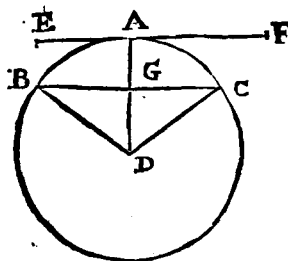
Nam si fieri potest, sit alter eorum AGC = DHE. fiatque AGI = DHE. ergo arcus AI = DF b = AC. c Q.E.A.

a 26. 3.

b hyp.

c 9. ax.

SCHOL.

Linca recta EF,
qua ducta ex A
medio puncto peri-
pheria alicujus
BC, circulum tan-
git, parallela est
recta linea BC,
qua peripheriam
illam subscindit.

i Duc e centro
D ad contactum

A rectam DA, & connecte DB, DC.

Latus DG commune est, & DB = DC, atque
ang. BDA a = CDA (ob arcus BA, CA b æ-
quales) c ergo anguli ad basim DGB, DGC
æquales, & d proinde recti sunt. Sed interni an-
guli GAE, GAF e etiam recti sunt. f ergo BC,
EF sunt parallelae. Q.E.D.

a 27. 3.

b hyp.

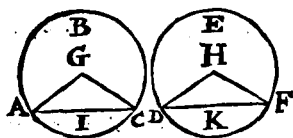
c 4. 1.

d 10. def. 1.

e hyp.

f 28. 1.

PROP. XXVIII.

In aequalibus
circulis GABC;
HDEF, aequales
reſta linea AC,
DF aequales peri-
pheriis auferunt;

maorem quidem ABC majori DEF, minorem au-
tem AIC minori DKF.

E centris G, H, duc GA, GC; & HD, HF.
Quoniam $GA = HD$, & $GC = HF$, atque
 $AC = DF$; *b* erit ang. $G = H$. *c* ergo arcus
AIC = DKF. *d* proinde reliquus $ABC = DEF$.
Q.E.D.

a hyp.

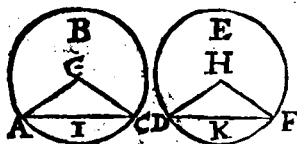
b 8. 1.

c 26. 3.

d 3. ax.

Quod si subtensa AC sit $\perp$ vel $\neg$ DF, erit
ſimili modo arcus AC $\perp$ vel $\neg$ DF.

PROP. XXIX.

In aequalibus
circulis GABC,
HDEF, aequales
peripherias ABC,
DEF aequales re-
ſta linea AC,
DF ſubtendunt.

Duc GA, GC; & HD, HF. Quia $GA =$
 HD ; & $GC = HF$; & (ob arcus AC, DF
a pares) etiam ang. $G = H$; *c* erit baſ. $AC = DF$.
Q.E.D.

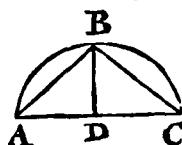
a hyp.

b 27. 3.

c 4. 1.

Hæc & tres proxime præcedentes intelligan-
tur etiam de eodem circulo.

PROP. XXX.

Datam peripheriam ABC
biſariam ſecare.

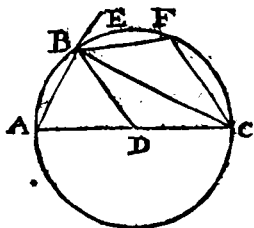
Duc AC; quam biſeca in
D. ex D duc perpendiculari-
rem DB occurrentem arcui
in B. Dico factum.

E 3

Jun

Jungantur enim AB, CB. Latus DB commune est; & AD = DC; & ang. ADB = CDB. c ergo AB = BC. d quare arcus AB = BC. Q. E. F.

PROP. XXXI.

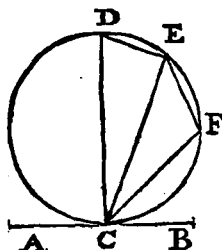
In circulo angulus ABC, qui in semicirculo, rectus est; qui autem in majore segmento BAC, minor recto; qui vero in minore segmento BFC, major est recto. Et insuper angulus majoris segmenti recto quidem major est, minoris autem segmenti angulus, minor est recto.

Ex centro D duc DB. Quia DB = DA, erit ang. A = DBA. pariter ang. DCB = DBC. b ergo ang. ABC = A + ACB = EBC, c 32. 1. d proinde ABC, & EBC recti sunt. Q. E. D. d 10. def. 1. e ergo BAC acutus est. Q. E. D. ergo cum e Cor. 17. 1. BAC + BFC = 2 Rect. erit BFC obtusus. f 22. 3. denique angulus sub recta CB, & arcu BAC major est recto ABC. factus vero sub CB, & BFC peripheria minoris segmenti, recto EBC g 9. ax. g minor est. Q. E. D.

SCHOLIUM.

In triangulo rectangulo ABC, si hypotenusa AC bisecetur in D, circulus centro D, per A descriptus transibit per B. ut facile ipse demonstrabit ex hac, & 28. 1.

PROP. XXXII.

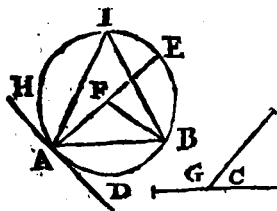

Si circulum tetigerit aliqua recta linea AB, à contactu autem producat-
tur quadam recta linea CE circulum secans: an-
guli ECB, ECA, quos ad contingentem facit, aqua-
les sunt iis, qui in alternis circuli segmentis confi-
stunt, angulis EDC, EFC:

Sit CD latus anguli EDC perpendiculare ad AB (a perinde enim est) b ergo CD est dia- a 26. 3.
meter. c ergo ang. CED in semicirculo rectus b 19. 3.
est. d ergo ang. D + DCE = Rect. e = ECB + c 31. 3.
DCE. f ergo ang. D = ECB. Q. E. D. d 2. 1.

Cum igitur ang. ECB + ECA g = 2 Rect. e Constr.
b = D + F; aufer hinc inde æquales ECB, & f 3. ax.
D, k remanent ECA = F. Q. E. D. g 13. 1.
h 22. 3.
k 3. ax.

PROP. XXXIII.

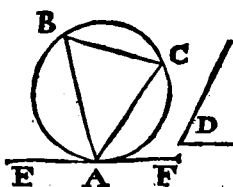

Super data recta linea AB describere cir-
culi segmentum AIB, quod ca-
piat angulum AIB æqualem dato angulo re-
ctilineo C.

a Fac ang. BAD = C. per A duc AE perpen- a 23. 1.
dicularem ad HD. ad alterum terminum datæ
AB fac ang. ABF = BAF, cujus alterum latus
secet AE in F. centro F per A describe circulum,
quod transibit per B (quia ang. FBA b = FAB, b Constr.
c ideoque FB = FA;) segmentum AIB est id c 6. 1.
quod queritur.

Nam quia HD diametro AB perpendicularis
 d cor. 16. 3. est, d tangit HD circulum, quem secat AB, ergo
 e 32. 3. ang. $\angle B \hat{=} \angle BAD \hat{=} \angle C$. Q.E.F.
 f Constr.

P R O P. XXXIV.

A dato circulo
 ABC segmentum
 ABC abscindere
 capiens angulum B
 æqualem dato an-
 gulo rectilineo D.

a 17. 3.

E A F

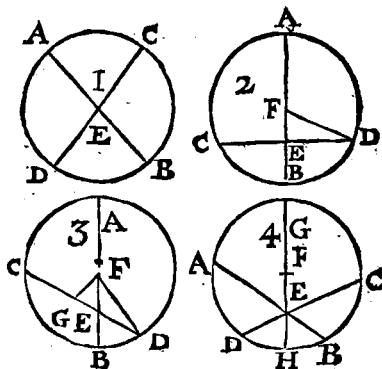
a Duc rectam
 EF, quæ tangat

b 23. 1.

datum circulum in A. b ducatur item AC faciens
 ang. $\angle FAC \hat{=} \angle D$. Hæc auferet segmentum ABC
 capiens angulum B $\hat{=} \angle CAF \hat{=} \angle D$. Q.E.F.

c 32. 3.
 d Constr.

P R O P. XXXV.

Si in circulo FBCA duæ rectæ lineæ AB, DC
 sese mutuo secuerint, rectangulum comprehensum
 sub

sub segmentis AE, EB unius, aequale est ei quod sub segmentis CE, ED alterius comprehenditur, re-
ctangulo.

Cas. 1. Si rectæ sese in centro secent, res cla-
ra est.

2. Si una AB transeat per centrum F, & re-
liqua CD bisecet, duc FD. Estque Rectang.

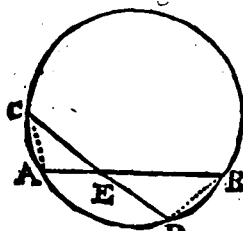
$AEB + FEq\ a = FBq\ b = FDq\ c = EDq + a\ f. 2.$
 $FEq\ d = CED + FEq. e$ ergo Rectang. $AEB = b\ fcb. 48. 1.$
 $CED. Q. E. D.$ c 47. 1.

3. Si una AB diameter sit, alteramque CD d hyp.
secet inæqualiter, biseca CD per FG perpendi- c 3. ax.
cularem ex centro.

Æquan- tur ista	}	Rectang. $AEB + FEq.$	f 5. 2.
		f FBq (FDq)	g 47. 1.
		g FGq + GDq.	h 5. 2.
		FGq + b GEq + Rectang. CED.	k 47. 1.
		k FEq + CED.	l 3. ax.

Ergo Rectang. $AEB = CED.$

4 Si neutra rectarum AB, CD per centrum
transeat, per intersectionis punctum E duc dia-
metrum GH. Per modo demonstrata Rectang.
 $AEB = GEH = CED. Q. E. D.$

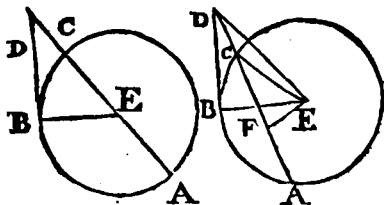

Facilius sic, & uni-
versaliter; connecte
AC & BD, atque ob-
angulos a CEA, DEB, a 15. 1.
b ipsosque C, B (super b 21. 3.
eodem arcu AD) pa-
res; trigona CEA,
BED, c æquiangula c cor. 32. 1.
sunt. d ergo CE. EA:: d 4 6.
EB. ED. e proinde CE c 16. 6.

$xE D = EA \times EB. Q. E. D.$

Quæ ex 6. lib. citantur, tam his quam in seq.
ab hac minime pendent; quare iis uti licuit.

P R O P. XXXVI.

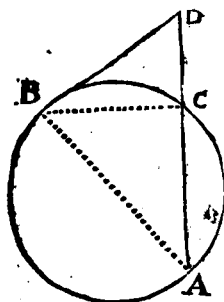

Si extra circulum E B C sumatur punctum aliquod D, ab eoque puncto in circulum cadant duæ rectæ lineæ DA, DB; quarum altera DA circulum fecerit, altera vero DB tanget; Quod sub tota secante DA, & exterius inter punctum D, & convexam peripheriam assumpta DC comprehenditur rectangulum, æquale erit ei, quod à tangente DB describitur, quadrato.

1. Cas. Si secans AD transeat per centrum E, iunge EB; a faciet hæc cum DB rectum angulum; quare $DBq + EBq$ (E Cq) $b = EDq$ $c = AD \times DC + ECq$ d ergo $AD \times DC = DBq$. Q.E.D.

2. Cas. Sin AD per centrum non transeat; duc EC, EB, ED; atque EF perpend. AD, quare a bisecta est AC in F.

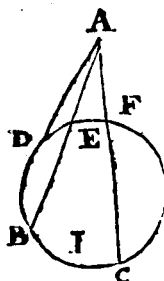
Quoniam igitur $BDq + EBq$ $b = DEq$ $b = EFq + FDq$ $c = EFq + ADC + FCq$ d $= ADC + CEq$ (EBq); e erit $BDq = ADC$. Q.E.D.

Facilius ac universali-
us sic ;

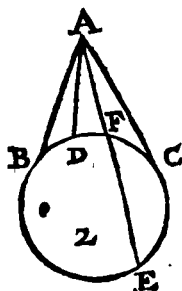
Duc AB, & BC, ac ob
angulos A, DBC $\angle$ pa- a 32. 3.
res, & D communem,
triangula BDC, ADB
 $\angle$ æquiangula sunt. ϵ er- b 32. 1.
go AD. DB :: DB. CD. c 4. 6.
 $\therefore$ quare $AD \times DC =$ d 17. 6.
DBq. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si à puncto quo-
vis A extra circulum assump-
to, plurimæ lineæ rectæ AB,
AC circulum secantes ducan-
tur, rectangula comprehensa
sub totis lineis AB, AC, &
partibus externis AE, AF in-
ter se sunt æqualia. Nam si
ducatur tangens AD; erit CAF
 $= ADq = BAE$.

a 36. 3.

2. Constat etiam duas re-
ctas AB, AC ab eodem puncto
A ductas, quæ circulum tan-
gant, inter se æquales esse.

Nam si ducatur AE se-
cans circulum; erit $ABq =$ a 36. 3.
 $EAF = ACq$.

3. Per-

3. Perspicuum quoque est ab eodem puncto A extra circulum assumpto, duci tantum posse duas lineas, AB, AC quæ circulum tangant.

Nam si tertia AD tangere dicatur, erit AD
c 2. cor. $e = AB$ $e = AC$. d Q. E. N.

d 8. 3.

4. E contra constat, si duæ rectæ æquales AB, AC ex puncto quopiam A in convexam peripheriam incident, & earum una AB circulum tangat, alteram quoque circulum tangere.

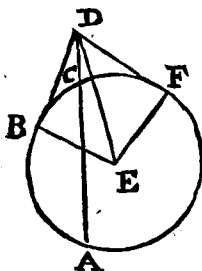
e 2. cor.

f hyp.

g 8. 3.

Nam si fieri potest, non AC, sed altera AD circulum tangat. ergo A D $e = AC$ f $= AB$.
g Q. E. A.

P R O P. XXXVII.

Si extra circulum EBF sumatur punctum D, ab eoque in circulum cadant duæ rectæ lineæ DA, DB; quarum altera DA circulum secet, altera DB in eum incidat; sit autem quod sub tota secante DA, & exterius inter punctum, & convexam peripheriam assumpta DC, comprehen-

ditur rectangulum, æquale ei, quod ab incidente DB describitur quadrato, incidens ipsa DB circulum tanget.

a 17. 3.

b hyp.

c 36. 3.

d 1. ax.

fch. 48. 1.

e 8. 1.

f 12. ax.

g cor. 16. 3.

Ex D a ducatur tangens DF; atque ex E centro duc ED, EB, EF. Quia DBq $b = ADC$ $e = DFq$, d erit DB $= DF$. Sed EB $= EF$, & latus ED commune est; e ergo ang. EBD $= EFD$. Sed EFD rectus est, f ergo EBD etiam rectus est. g ergo DB tangit circulum.
Q. E. D.

Coroll.

h 8. 1.

Hinc, b ang. EDB $= EDF$.

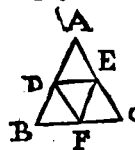
L I B.

LIB. IV.

Definitiones.

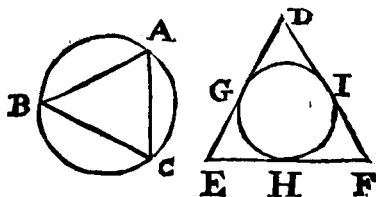
- I. Figura rectilinea in figura rectilinea inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli singula latera ejus in qua inscribitur, tangunt.

Sic triangulum DEF est inscriptum in triangulo ABC.

- II. Similiter & figura circa figuram describi dicitur, cum singula ejus, quæ circumscribitur, latera singulos ejus figuræ angulos tetigerint, circa quam illa describitur.

Ita triangulum ABC est descriptum circa triangulum DEF.

- III. Figura rectilinea in circulo inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli tetigerint circuli peripheriam.

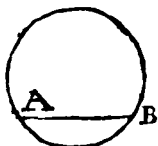
- IV. Figura vero rectilinea circa circumscriptum describi dicitur, cum singula latera ejus, quæ circumscribitur, circuli peripheriam tangunt.

- V. Similiter & circulus in figura rectilinea inscribi dicitur, cum circuli peripheria singula latera tangit ejus figuræ, cui inscribitur.

- VI. Circulus autem circa figuram describi

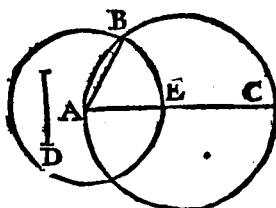
di.

dicitur, cum circuli peripheria singulos tangit
ejus figuræ, quam circumscribit, angulos.

VII. Recta linea in circulo accommodari, seu coaptari dicitur, cum ejus extrema in circuli peripheria fuerint; ut recta linea AB.

PROP. I. Probl. 1.

In dato circulo ABC rectam lineam AB accommodare aequalam data rectæ lineæ D, quæ circuli diametro AC non sit major.

a 3. post.

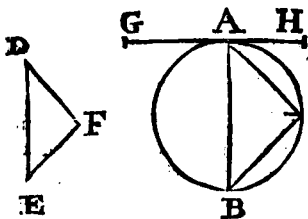
c 3. I.

b 15. def. 1.

c constr.

Centro A, spatio $AE = D$ describe circulum dato circulo occurrentem in B. Erit ducta AB $b = AE = D$. Q. E. F.

PROP. II. Probl. 2.

In dato circulo ABC triangulum ABC describere dato triangulo DEF æquiangulum Recta GH circulum da-

a 17. 3.

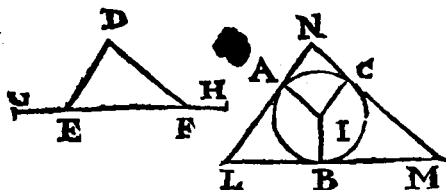
b 23. 1.

tum a tangat in A. b Fac ang. $HAC = E$; b & ang. $GAB = F$, & junge BC. Dico factum.

Nam

Nam ang. $Bc = HACd = E$; & ang. $Cc = 32. 3.$
 $c = GABd = F$; & quare etiam ang. $BAC = D$. *d constr.*
 ergo triang. BAC circulo inscriptum triangulo $c = 32. 1.$
 DEF æquiangulum est. $Q.E.F.$

PROP. III. Probl. 3.

Circa datum circulum $IABC$ triangulum $LN M$
 describere, dato triangulo DEF æquiangulum.

Produc latus EF utrinque. *a* Fac ad centrum *a* 23. 1.
 I ang. $AIB = DEG$. & ang. $BIC = DFH$.
 deinde in punctis A, B, C circulum *b* tangant *b* 17. 3.
 tres rectæ LN, LM, MN . Dico factum.

Nam quod coibunt rectæ LN, LM, MN ,
 atque ita triangulum constituent, patet; *c* quia *c* 13. ax.
 anguli LAI, LBI *d* recti sunt, adeoque ducta *d* 18. 3.
 AB angulos faciet LAB, LBA duobus rectis mi-
 nores. Quoniam igitur ang. $AIB + L$ *e* = 2 *e* Schol.
 Rect. *f* = $DEG + DEF$; & AIB *g* = DEG , *b* erit *b* 32. 1.
 ang. $L = DEF$. Simili argumento ang. $M = DFE$. *f* 13. 1.
 & ergo etiam ang. $N = D$. ergo triang. $LN M$ *g* constr.
 circulo circumscriptum dato EDF est æquian- *b* 3. ax.
 gulum. $Q.E.F.$ *k* 32. 1.

PROP. IV. Probl. 4.

In dato trian-
gulo ABC cir-
culum EFG in-
scribere.

Duos angulos
B, & C a biseca
rectis BD, CD
coeuntibus in D.

Ex D b duc per-
pendiculares DE,

DF, DG. circulus centro D per E descriptus
transibit per G, & F, tangetque tria latera tri-
anguli.

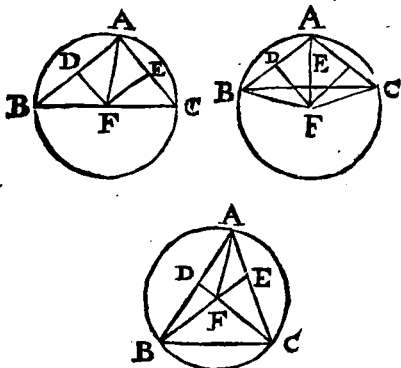
Nam ang. DBE $c =$ DBF; & ang. DEB $d =$
DFB; & latus DB commune est: e ergo DE $=$
DF. Simili argumento DG $=$ DF. Circulus igitur
centro D descriptus transit per E, F, G; &
cum anguli ad E, F, G sint recti, tangit omnia
trianguli latera. Q. E. F.

Scholium.

Petr. He- Hinc, cognitis lateribus trianguli, inveniuntur
vig. eorum segmenta, quæ fiunt à contactibus circuli in-
scripti. Sic,

Sit AB 12, AC 18, BC 16. Erit AB +
BC $=$ 28. ex quo subduc 18 $=$ AC $=$ AE + FC,
remanet 10 $=$ BE + BF. ergo BE, vel BF $=$ 5.
proinde FC, vel CG $=$ 11. quare GA, vel
AE $=$ 7.

PROP. V. Probl. 5.

Circa datum triangulum ABC circulum FABC describere.

Latera quævis duo BA, AC a biseca perpen- a 10. & 11.
dicularibus DF, EF concurrentibus in F. Hoc 1.
erit centrum circuli.

Nam ducantur rectæ FA, FB, FC. Quoniam
AD $\equiv$ DB; & latus DF commune est; & ang. b *constr.*
FDA $\equiv$ FDB, d erit FB $\equiv$ FA. eodem modo c *constr.* &
FC $\equiv$ FA. ergo circulus centro F per dati tri- 12. ax.
anguli angulos B, A, C transibit. Q.E.F. d 4. 1.

Coroll.

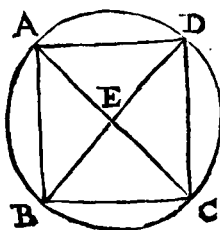
*Hinc, si triangulum fuerit acutangulum, * 31. 3.
centrum cadet intra triangulum; si rectangulum,
in latus recto angulo oppositum; si denique ob-
tusangulum, extra triangulum.

Schol.

Eadem methodo describetur circulus, qui
transeat per data tria puncta, non in una recta
linea existentia.

PROP. IV. Probl. 6.

a 11. 1.

In dato circulo EABCD quadratum ABCD inscribere.

a Duc diametros AC, BD se mutuo secantes ad angulos rectos in centro E. junge harum terminos rectis AB, BC, CD, DA. Dico factum.

Nam quia 4 anguli ad

b 26. 3. E recti sunt, *b* arcus, & *c* subtensæ AB, BC,

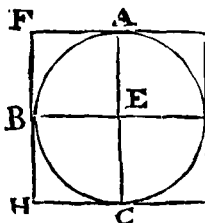
c 29. 3. CD, DA pares sunt. ergo ABCD æquilaterum est; ejusque omnes anguli in semicirculis, adeo-

d 31. 3. que *d* recti sunt. e ergo ABCD est quadratum,

e 29 def. 1. dato circulo inscriptum. Q.E.F.

PROP. VII. Probl. 7.

a 17. 3.

G Circa datum circum-
lum EABCD quadra-
tum FHIG describere.

Duc diametros AC, BD se mutuo secantes perpendiculariter. per harum extrema *a* duc tangentes concurren-
tes in F, H, I, G. Dico

b 18. 3.

c 28. 1.

factum. Nam ob angulos ad A, & C *b* rectos, *c* erit FG parall. HI. eodem modo FH parall. GI. ergo FHIG est parallelogrammum; & quidem rectangulum. sed & æquilaterum, quia

d 34. 1.

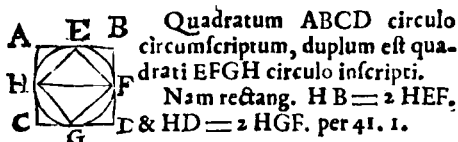
e 15. def. 1.

f 29. def. 1.

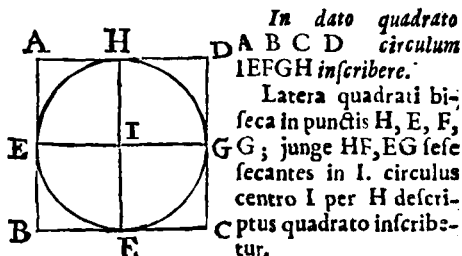
FG *d* = HI *d* = BD *e* = CA *d* = FH *d* = GI. quare FHIG est quadratum, dato circulo circumscriptum. Q.E.F.

SCHOL.

S C H O L.

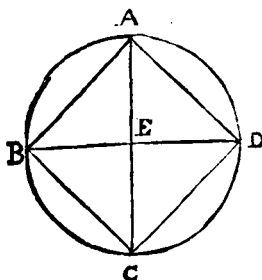

P R O P. VIII. Probl. 8.

Nam quia AH, BF a pares ac b parallelæ a 7. ax.
sunt, c erit AB parall. HF parall. DC. eodem b 28. 1.
modo AD parall. EG parall. BC. ergo IA, c 33. 1.
ID, IB, IC sunt parallelogramma. Ergo
AH d = AE e = HI = EI = IF = IG. Circulus d 7. ax.
igitur centro I per H descriptus transibit per e 34. 1.
H, E, F, G, tangetque quadrati latera, cum an-
guli ad H, E, F, G sint recti. Q.E.F.

PROP. IX. Probl. 9.

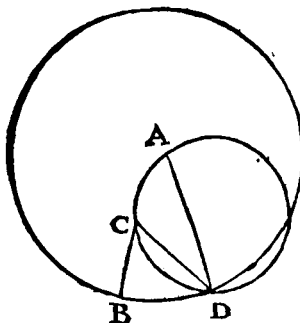
Circa datum quadratum ABCD circulum EABCD describere.

Duc diametros AC, BD secantes in E. centro E per A describe circulum. Is dato quadrato circumscriptus est.

Nam anguli

- a 4. cor. 32. ABD, & BAC a semirectis sunt; b ergo EA = EB. eodem modo EA = ED = EC. Circulus igitur centro E descriptus per A, B, C, D dati quadrati angulos transit. Q. E. F.

PROP. X. Probl. 10.

Isoceles triangulum ABD constituere, quod habeat utrumque eorum quae ad basim sunt angulorum B & ADB duplum reliqui A.

Accipe quamvis rectam AB, quam a secas in C, ita ut $AB \times BC = AC^2$.

Centro A per B describe circulum ABD; in hoc b accomm. di $BD = AC$, & junge AD. erit triang. ABD quod quaeritur.

- c 5. 4. Nam di c DC; & per CDA c describe circulum.

lum. Quoniam $AB \times BC = AC^2$, *d* liquet BD *d* 37. 3.
 tangere circulum ACD , quem secat CD . *e* er- *e* 32. 3.
 go ang. $BDC = A$. ergo ang. $BDC + CDA = f = f$ 2. *ax*.
 $A + CDA = g$ BCD . sed $BDC + CDA = g$ 32. 1.
 BD *a* $b = CB$ *D*. *k* ergo ang. $BCD = CBD$. *h* 5. 1.
 ergo $DC = DB = AC$. *n* quare ang. $CDA = k$ 1. *ax*.
 $A = BDC$. ergo $ADB = 2A = ABD$. 16. 1.
 Q. E. F. *m constr.*

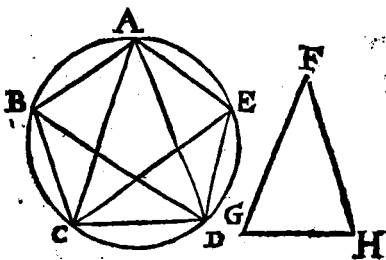

Hæc constructio Analytice inda- *n* 5. F.
 gatur sic; Factum sit; & angulum
 BDA bisecet recta DC . *a* ergo DA . *a* 3. 6.
 $DB :: CA$. CB . item ob ang. CDA
 $b = \frac{1}{2} ADB$ *c* $= A$, *d* est $CA = DC$. *b constr.*
 $2A = B$, *d* erit $DB = DC$. *f* ergo *d* 6. 1.
 $DB = CA$. proinde DA . (*e* BA .) $CA :: CA$. *e* 32. 1.
 CB . *g* unde $BA \times CB = CA^2$. *f* 1. *ax*.
g 17. 6.

Coroll.

Cum omnes anguli A, B, D *b* conficiant $\frac{1}{2}$ *b* 32. 1.
 2 Rect. (2 Rect.) liquet A esse $\frac{1}{2}$ 2 Rect.

PROP. XI. Probl. II.

In dato circulo $ABCDE$ pentagonum æquilate-
 rum & æquiangulum $ABCDE$ inscribere.

- a 10. 4. *a* Describe triangulum Iſoſceles FGH, habens utrumque angulorum ad baſim duplum anguli ad verticem. *b* Huic æquiangulum CAD inſcribe circulo. Angulos ad baſim ACD, & ADC *c* biſeca rectis DB, CE occurrentibus circumferentiæ in B, & E connecte rectas CB, BA, AE, ED. Dico factum.
- d 26. 3. Nam ex conſtr. liquet quinque angulos CAD, CDB, BDA, DCE, ECA pares eſſe; quare *d* arcus *e* & ſubtenſæ DC, CB, BA, AE, DE æquantur. Pentagonum igitur æquilaterum eſt.
- e 29. 3. Eſt vero etiam æquiangulum, *f* quia ejus anguli BAE, AED, &c. inſunt arcubus *g* æqualibus BCDE, ABCD, &c.
- f 27. 3. *g* 2. 4x.

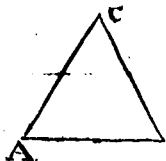
Hujus problematis praxis facilior tradetur ad 10. 13.

Coroll.

Hinc, angulus pentagoni æquilateri & æqui-
anguli æquatur $\frac{2}{3}$ 2 Rect. vel $\frac{6}{3}$ Rect.

Schol.

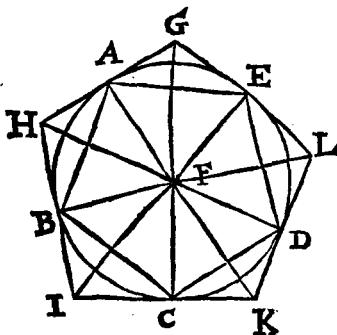
Pet. Herig. Univerſaliter figura imparium laterum inſcribuntur circulo beneficio triangulorum Iſoſcelium, quorum anguli æquales ad baſim multiplices ſunt eorum, qui ad verticem ſunt, angulorum; parium vero laterum figura in circulo inſcribuntur ope Iſoſcelium triangulorum, quorum anguli ad baſim multiplices ſeſquialteri ſunt eorum, qui ad verticem ſunt, angulorum.

Ut in triangulo Iſoſcele CAB, ſi ang. A = $\frac{1}{3}$ C = B; AB erit latus Heptagoni. Si A = $\frac{1}{4}$ C; erit AB latus Enneagoni, &c. Sin vero A = $\frac{1}{2}$ C, erit AB latus quadrati. Et ſi A = $\frac{2}{3}$ C, ſubten-

subtendet AB sextam partem circumferentiz :
pariterque si $A = 3\frac{1}{2} C$; erit AB latus octa-
goni, &c.

P R O P. XII. Probl. 12.

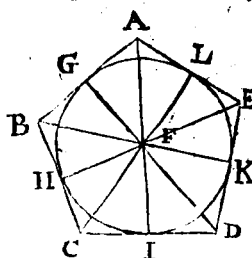
Circa datum circulum FABCDE pentagonum
æquilaterum & æquiangulum HIKLG describere.

a Inscribe pentagonum ABCDE æquilaterum a 11. 4.
& æquiangulum ; duc è centro rectas FA, FB,
FC, FD, FE, hisque totidem perpendiculares
GAH, HBI, ICK, KDL, LEG concurrentes
in punctis H, I, K, L, G. Dico factum. Nam
quia GA, GE ex uno puncto G b tangunt circu- b cor. 16 3.
lum, c erit $GA = GE$. d ergo ang. $GFA = c 2. cor. 36.$
 GFE . ergo ang. $AFE = 2 GFA$. eodem mo- 3.
do ang. $AFH = HFB$; & proinde ang. $AFB = d 8. 1.$
 $2 AFH$. Sed ang. $AFE = AFB$. f ergo ang. e 27. 3.
 $GFA = AFH$. sed & ang. $FAH = FAG$; f 7. ax.
& latus FA est commune, h ergo $HA = AG = g 12. ax.$
 $GE = EL$, &c. h ergo HG, GL, LK, KI, h 26. 1.
IH latera pentagoni æquantur : sed & anguli k 2 ax.
etiam, utpote l æqualium AGF, AHF, &c. du- l 2. cor. 32. 1
pli ; ergo, &c.

Coroll.

Eodem pacto, si in circulo quæcunque figura æquilatera & æquiangula describatur, & ad extrema semidiametrorum ex centro ad angulos ductarum, excitentur lineæ perpendiculares, hæ perpendiculares constituent aliam figuram totidem laterum & angulorum æqualium circulo circumscriptam.

P R Q P. XIII. Probl. 13.

In dato pentagono æquilatero & æqui-
angulo ABCDE
circulum FGHLK in-
scribere.

Duos pentagoni
angulos A, & B a
bisectione rectis AF,
BF concurrentibus
in F. Ex F duc per-
pendiculares FG,

FH, FI, FK, FL. Circulus centro F per G descri-
ptus tanget omnia pentagoni latera.

b hyp.
c constr.
d 4. 1.
e hyp.

Duc FC, FD, FE. Quoniam BA = BC;
& latus BF commune est; & ang. FBA =
FBC, d erit AF = FC; & ang. FAB = FCB.
Sed ang. FAB = $\frac{1}{2}$ BAE = $\frac{1}{2}$ BCD. ergo
ang. FCB = $\frac{1}{2}$ BCD. eodem modo anguli tota-
les C, D, E omnes bisecti sunt. Quum igitur
ang. FGB = FHB, & ang. FBH = FBG, &
latus FB sit commune, g erit FG = FH. simili-
ter omnes FH, FI, FK, FL, FG æquantur. Ergo
circulus centro F per G descriptus transit per
H, I, K, L; h tangitque pentagoni latera, cum
anguli ad ea puncta sint recti. Q.E.F.

f 13. 48.
g 16. 1.

h cor. 16. 3.

Coroll.

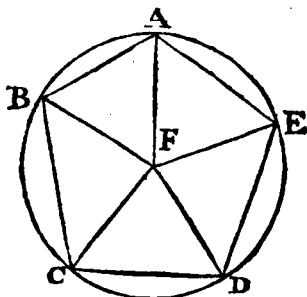
Hinc, si duo anguli proximi figuræ æquilate-
ræ & æquiangulæ bisecentur, & à puncto, in quo
coeunt lineæ angulos bisecantes, ducantur rectæ
lineæ

lineæ ad reliquos figuræ angulos, omnes anguli figuræ erunt bisecti.

Schol.

Eadem methodo in qualibet figura æquilatera & æquiangula circulus describetur,

P R O P. XIV. *Probl. 14.*

*Circa datum Pentagonum æquilaterum & æqui-
angulum ABCDE circulum FABCDE descri-
bere.*

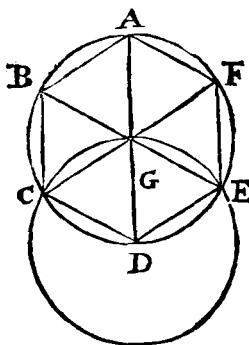
Duos pentagoni angulos biseca rectis AF, BF concurrentibus in F. Circulus centro F per A descriptus pentagono circumscribitur.

Ducantur enim FC, FD, FE. *a* Bisecti itaque *a cor. 13. 4.* sunt anguli C, D, E. *b* ergo FA, FB, FC, FD, *b 6. 1.* FE æquantur. ergo circulus centro F descriptus, per A, B, C, D, E, pentagoni angulos transibit, Q. E. F.

Schol.

Eadem arte circa quamlibet figuram æquilatæram & æquiangulam circulus describetur.

P R O P.

In dato circulo GA^2
 $BCDEF$ hexagonum,
 & æquilaterum & æ-
 quiangulum $ABCD-$
 E F inscribere.

Duc diametrum
 AD ; centro D per
 centrum G describe
 circulum, qui datum
 secet in C , & E . duc
 diametros CF , EB .
 junge AB , BC , CD ,
 DE , EF , FA . Dico
 factum.

- a 32. 1. Nam ang. CGD $a = \frac{1}{2}$ 2 Rect. $a = DGE$ b =
 b 15. 1. $AGFb = AGB$ c ergo $BGC = \frac{1}{2}$ 2 Rect. = FGE .
 c cor. 13. 1. d ergo arcus e & subtensæ AB , BC , CD , DE ,
 d 26. 3. EF æquantur. Hexagonum igitur æquilaterum
 e 29. 3. est: sed & æquiangulum f quia singuli ejus an-
 f 27. 3. guli arcibus insunt æqualibus. Q.E.F.

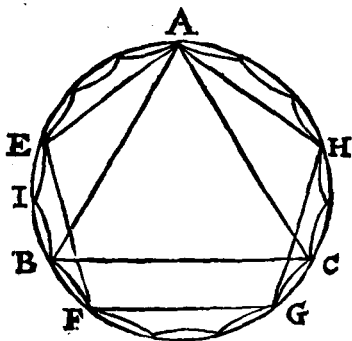
Coroll.

1. Hinc latus Hexagoni circulo inscripti semi-
 diametro æquale est.
2. Hinc facile triangulum æquilaterum ACE
 in circulo describetur.

Schol. Probl.

And. Terq. Hexagonum ordinatum super data recta CD ita
 a 1. 1. construes. a Fac triangulum CGD æquilaterum
 super data CD . centro G per C , & D descri-
 be circulum. Is capiet Hexagonum super data
 CD .

PROP. XVI. Probl. 16.

In dato circulo *AEBC* quindecagonum æquilaterum & æquiangulum inscribere.

Dato circulo *a* inscribe pentagonum æquilaterum *AEFGH*; *b* itemque triangulum æquilaterum *ABC*. erit *BF* latus quindecagoni quæsitum.

Nam arcus *AB* *c* est $\frac{1}{3}$, vel $1\frac{1}{3}$ peripheriæ, cujus *c* *constr.* *AF* est $\frac{2}{3}$ vel $1\frac{2}{3}$ ergo reliquus *BF* $= 1\frac{1}{3}$ periph. ergo quindecagonum, cujus latus *BF*, æquilaterum est; sed & æquiangulum, *d* cum singuli ejus *d* 27. 3. anguli arcibus insistant æqualibus, quorum unusquisque est $\frac{1}{15}$ totius circumferentiæ. ergo, &c.

Schol.

Circulus dividitur Geometricè in partes $\left\{ \begin{array}{l} 4, 8, 16, \&c. \text{ per } 6, 4, \& 9, 1. \\ 3, 6, 12, \&c. \text{ per } 15, 4, \& 9, 1. \\ 5, 10, 20, \&c. \text{ per } 11, 4, \& 9, 1. \\ 15, 30, 60, \&c. \text{ per } 16, 4, \& 9, 1. \end{array} \right.$

Cæterum divisio circumferentiæ in partes datas etiamnum desideratur; quare pro figurarum quarumcunq, ordinatarum constructionibus sæpe ad mechanica artificia recurrendum est, propter quæ Geometræ practici consulendi sunt.

L I B. V.

Definitiones.

- I. Ars est magnitudo magnitudinis, minor majoris, cum minor metitur majorem.
- II. Multiplex autem est major minoris, cum minor metitur majorem.

III. Ratio est duarum magnitudinum ejusdem generis mutua quædam secundum quantitatem habitudo.

In omni ratione ea quantitas, quæ ad aliam refertur, dicitur antecedens rationis; ea vero, ad quam alia refertur, consequens rationis dici solet. ut in ratione 6 ad 4; antecedens est 6, & consequens 4.

Nota.

Cujusque rationis quantitas innotescit dividendo antecedentem per consequentem. ut ratio 12 ad 5 effertur per $\frac{12}{5}$; item quantitas rationis A ad B est $\frac{A}{B}$. Quare non raro brevitate causa, quantitates rationum sic designamus, $\frac{A}{B}$ □, vel =, vel □ $\frac{C}{D}$; hoc est, ratio A ad B major est ratione C ad D, vel ei æqualis, vel minor. Quod probe animadvertat, quisque hac legere volet.

Rationis, siue proportionis species, ac divisiones vide apud interpretes.

I V. Proportio vero est rationum similitudo.

Rectius quæ hic vertitur proportio, proportionalitas, siue analogia dicitur; nam proportio idem denotat quod ratio, ut plerisque placet.

V. Rationem habere inter se magnitudines dicuntur, quæ possunt multiplicatæ se mutuo superare.

VI. In

E, 12. | A, 4. B, 6. | G, 24. VI. In ea-
 F, 30. | C, 10. D, 15. | H, 60. dem ratione
 magnitudines
 dicuntur esse, prima A ad secundam B, & tertia
 C ad quartam D, cum primæ A, & tertiæ C
 æquemultiplicia E, & F à secundæ B, & quartæ
 D æquemultiplicibus G, & H, qualiscunque
 sit hæc multiplicatio, utrumque B, F ab utroque
 G, H, vel una deficiunt, vel una æqualia sunt,
 vel una excedunt, si ea sumantur E, G; & F, H
 quæ inter se respondent.

*Hujus nota est :: ut A. B :: C. D. hoc est
 A ad B, & C ad D in eadem sunt ratione. ali-
 quando sic scribitur $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$ id est, A. B :: C. D.*

VII. Eandem autem habentes rationem (A.
 B :: C. D) proportionales vocentur.

E, 30. | A, 6. B, 4. | G, 28. VIII. Cum
 F, 60. | C, 12. D, 9. | H, 63. vero æquemul-
 tiplicium, E mul-
 tiplex primæ magnitudinis A excefferit G mul-
 tiplicem secundæ B; at F multiplex tertiæ C
 non excefferit H multiplicem quartæ D; tunc
 prima A ad secundam B majorem rationem
 habere dicetur, quam tertia C ad quartam D.

Si $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$, necessarium non est ex hac definitio-
 ne, ut E semper excedat G; quum F minor est
 quam H; sed conceditur hoc fieri posse.

IX. Proportio autem in tribus terminis pau-
 cissimis consistit. Quorum secunda est instar
 duorum.

X. Cum autem tres magnitudines A, B, C
 proportionales fuerint, prima A ad tertiam C
 duplicatam rationem habere dicetur ejus, quam
 habet ad secundam B: at quum quatuor magni-
 tudines A, B, C, D, proportionales fuerint, prima
 A ad quartam D triplicatam rationem habere
 dicetur

dicetur ejus, quam habet ad secundam B; & semper deinceps uno amplius, quamdiu proportio extiterit.

Duplicata ratio exprimitur sic $\frac{A}{C} = \frac{A}{B} bi$. Hoc est, ratio A ad C duplicata est rationis A ad B. Triplicata autem sic $\frac{A}{D} = \frac{A}{B} ter$. id est, ratio A ad D triplicata est rationis A ad B.

∴ denotat continue proportionales. ut A, B, C, D; item 2, 6, 18, 54 sunt ∴

XI. Homologæ, seu similes ratione, magnitudines dicuntur, antecedentes quidem antecedentibus, consequentes vero consequentibus.

Ut si A.B :: C.D; tam A & C, quam B & D homologæ magnitudines dicuntur.

XII. Alterna ratio, est sumptio antecedentis ad antecedentem, & consequentis ad consequentem.

Ut sit A.B :: C.D. ergo alterne, vel permutando, vel vicissim, A.C :: B.D. per 16.5.

In hac definitione, & 5. sequentibus imponuntur nomina sex modis argumentandi, quibus mathematici frequenter utuntur; quarum illationum vis innititur propositionibus hujus libri, quæ in explanationibus citantur.

XIII. Inversa ratio, est sumptio consequentis ceu antecedentis, ad Antecedentem velut ad consequentem.

Ut A.B :: C.D. ergo inverse, B.A :: D.C. per cor. 4, 5.

XIV. Compositio rationis, est sumptio antecedentis cum consequente, ceu unius, ad ipsam consequentem.

Ut A.B :: C.D. ergo componendo, A + B. B :: C + D. D per 18.5.

XV. Divisio rationis, est sumptio excessus; quo consequentem superat antecedens, ad ipsam consequentem.

Ut A. B :: C. D. ergo dividendo, A-B. B :: C-D. D. per 17.5.

XVI. *Conversio rationis, est sumptio antecedentis ad excessum, quo superat antecedens ipsam consequentem.*

Ut A. B :: C. D. ergo per conversam rationem, A-A-B :: C. C-D. per cor. 19.5.

XVII. *Ex æqualitate ratio est, si plures duabus sint magnitudines, & his aliæ multitudine pares, quæ binæ sumantur, & in eadem ratione; cum ut in primis magnitudinibus prima ad ultimam, sic & in secundis magnitudinibus prima ad ultimam sese habuerit. Vel aliter; sumptio extremorum, per subductionem mediorum.*

XVIII. *Ordinata proportio est, cum fuerit quemadmodum antecedens ad consequentem, ita antecedens ad consequentem: fuerit etiam ut consequens ad aliud quidpiam, ita consequens ad aliud quidpiam.*

Ut si A. B :: D. E. item B. C :: E. F. erit ex aquo A. C :: D. F. per 21.5.

XIX. *Perturbata autem proportio est; cum tribus positis magnitudinibus, & aliis, quæ sint his multitudine pares, ut in primis quidem magnitudinibus se habet antecedens ad consequentem, ita in secundis magnitudinibus antecedens ad consequentem: ut autem in primis magnitudinibus consequens ad aliud quidpiam, sic in secundis magnitudinibus aliud quidpiam ad antecedentem.*

Ut si A. B :: F. G. item B. C :: E. F. erit ex aquo perturbate A. C :: E. G. per 23.5.

XX. *Quotlibet magnitudinibus ordine positis, proportio primæ ad ultimam componitur ex proportionibus primæ ad secundam, & secundæ ad tertiam, & tertix ad quartam, & ita deinceps, donec extiterit proportio.*

Sint

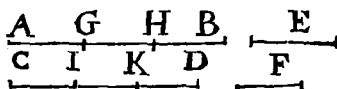
Sint quotcunque A, B, C, D; ex hac def;

$$\frac{A}{D} = \frac{A}{B} + \frac{B}{C} + \frac{C}{D}.$$

Axioma.

Æquemultiplices eidem multiplici, sunt quoq;
inter se æquemultiplices.

P R O P. I.

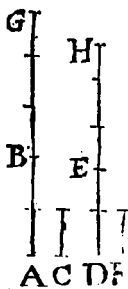
Si sint quotcunque magnitudines AB, CD; quotcunque magnitudinum E, F aequalium numero, singula singularum, æquemultiplices; quam multiplex est unius E una magnitudo AB, tam multiplices erunt & omnes AB+CD omnium E+F.

Sint AG, GH, HB partes quantitatis AB ipsi E æquales. item CI, IK, KD partes quantitatis CD ipsi F pares. Harum numerus illarum numero æqualis ponitur. Quum igitur $AG+CI = E+F$; & $GH+IK = E+F$; & $HB+KD = E+F$, liquet AB+CD æque multoties continere E+F, ac una AB unam E continet. Q.E.D.

à 2. ax.

P R O P.

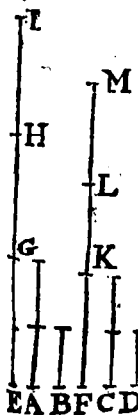
PROP. II.

Si prima AB secunda C aequ fuerit multiplex, atque tertia DE quarta F; fuerit autem & quinta BG secunda C aequ multiplex, atque sexta EH quarta F, erit & composita prima cum quinta (AG) secunda C aequ multiplex, atque tertia cum sexta (DH) quarta F.

Numerus partium in AB ipsi C æqualium æqualis ponitur numero partium in DE ipsi F æqualium. Item numerus partium in BG ponitur æqualis numero partium in EH. *a a 2. ax.* ergo numerus partium in AB+BG æquatur numero partium in DE+EH. hoc est tota AG æquemultiplex est ipsius C, atque tota GH ipsius F. Q.E.D.

PROP. III.

Sit prima A secunda B aequimultiplex, atque tertia C quarta D; sumantur autem EL, FM aequimultiplices prima & tertia; erit & ex aequo, sumptarum utraque utriusque aequimultiplex: altera quidem EI secunda B, altera autem FM quarta D.

Sint EG, GH, HI partes multiplicis EI ipsi A pares; item FK, KL, LM partes multiplicis FM ipsi C æquales.

a Harum numerus illarum numero æquatur. Porro A, id est EG, vel GH, vel GI ipsius B ponitur æquemultiplex atque C, vel FK, &c. ipsius D. *a hyp.*
ergo

b 2. 5.

c 2. 5.

b ergo $EG + GH$ æquemultiplex est secundæ B, atque $FK + KL$ quartæ D. c Simili argumento BI ($EH + HI$) tam multiplex est ipsius B, quam FM ($FL + LN$) ipsius D. Q. E. D.

P R O P. IV.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, & tertia C ad quartam D; etiam E & F æquemultiplices prima A, & tertia C ad G, & H æquemultiplices secunda B, & quarta D, juxta quamvis multiplicationem, eandem habebunt rationem, si prout inter se respondens, ita sumpta fuerint. (E. G :: F. H.)

a 3. 5.

b hyp.

Sume I, & K ipsarum E, & F; item L & M ipsarum G, & H æquemultiplices. a Erit I ipsius A æquemultiplex atque K ipsius C; a pariterque L tam multiplex ipsius B quam M ipsius D. Itaque cum sit A. B. b :: C. D; juxta 6 def. si $I \sqsubset, =, \sqsupset L$; consequenter pari modo $K \sqsubset, =, \sqsupset M$. ergo cum I, & K ipsarum E, & F sumptæ sint æquemultiplices, atque L, & M ipsarum G & H; erit juxta 7. def. E. G :: F. H. Q. E. D.

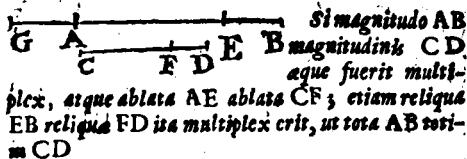
Coroll.

Hinc demonstrari solet inversa ratio.

Nam quoniam A. B :: C. D, si $E \sqsubset, =, \sqsupset G$, c erit similiter $F \sqsubset, =, \sqsupset H$. ergo liquet, quod si $G \sqsubset, =, \sqsupset E$, esse $H \sqsubset, =, \sqsupset F$. d 6. def. 5. d ergo B, A :: D. C. Q. E. D.

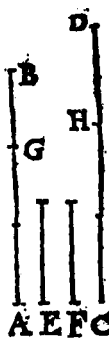
PROP.

PROP. V.

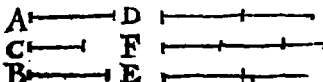
Accipe aliam quandam GA, quae reliquae FD
ita sit multiplex, atque tota AB totius CD, vel
ablata AE ablata CF. a ergo tota GA + AE a 1. 5.
totius CF + FD aequimultiplex est, ac una AE
unius CF, hoc est, ac AB ipsius CD. b ergo GE = b 6. ax.
AB c proinde, ablata communi AE, manet GA = c 3. ax.
= EB. ergo, &c.

PROP. VI.

Nam quia numerus partium in
AB ipsi E aequalium ponitur aequa-
lis numero partium in CD ipsi F
aequalium; item numerus partium
in AG aequalis numero partium in
CH, si hinc AG, inde CH detra-
hatur, a remanet numerus partium a 3. ax.
in reliqua GB aequalis numero partium in HD.
ergo si GB sit E semel, erit HD etiam C semel.
si GB sit E aliquoties, erit HD etiam C toties
accepta. Q.E.D.

P R O P. VII.

Æquales A
C & B ad ean-
dem C eandem
habent rationem; & eadem C ad æquales A & B.

Sumantur D & E æqualium A & B æque-
 multiplices, & F utcumque multiplex ipsius C;
 a 6. ax. a erit D = E. quare si D =, =, = F, erit simi-
 b 6. def. 5. liter E =, =, = F. b ergo A. C :: B. C, inverse
 c cor. 4. 5. igitur C.A c :: C.B. Q.E.D.

Schol.

Si loco multiplicis F sumantur duæ æque-
 multiplices, eodem modo ostendetur æquales
 magnitudines ad alias inter se æquales eandem
 habere rationem.

P R O P. VIII.

Inæqualium magnitudinum AB, AC,
major AB ad eandem D majorem ratio-
nem habet, quam minor AC. Et eadem
D ad minorem AC majorem rationem
habet, quam ad majorem AB.

Sume EF, EG, ipsarum AB, AC,
 æquemultiplices, ita ut EH ipsius
 D multiplex, major sit quam EG,
 at minor quam EF. (Quod facile
 continget, si utraque EG, GF ma-
 jores accipiantur ipsa D.) Liqueat
 juxta 8. def. 5. fore $\frac{AB}{D} < \frac{AC}{D}$; ac

$\frac{D}{AB} > \frac{D}{AC}$. Quæ E.D.

Rursus quia IK < HG, at IK > HF (ut
 d 8. def. 5. prius dictum) d erit $\frac{D}{C} < \frac{D}{AB}$. Q.E.D.

P R O P.

PROP. IX.

Quae ad eandem eandem habent rationem, aequales sunt inter se. Et ad quas eandem eandem habet rationem, eae quoque sunt inter se aequales.

1. Hyp. Sit $A : C :: B : C$. dico $A = B$.
 $A B C$ Nam sit $A \sqsubset$, vel $\sqsupset B$, a erit ideo $a 8. 5.$
 $\frac{A}{C} \sqsubset$, vel $\sqsupset \frac{B}{C}$. contra Hyp.

2. Hyp. Sit $C : B :: C : A$. dico $A = B$. nam
 sit $A \sqsubset B$, b ergo $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. contra Hyp. $b 8. 5.$

PROP. X.

Ad eandem magnitudinem rationem habentium, quae maiorem rationem habet, illa major est: ad quam vero eandem maiorem rationem habet, illa minor est.

1. Hyp. Sit $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{B}{C}$. Dico $A \sqsubset B$. Nam
 si dicatur $A = B$, a erit $A : C :: B : C$. contra Hyp. $a 7. 5.$
 Sin $A \sqsupset B$, b erit $\frac{A}{C} \sqsupset \frac{B}{C}$ etiam contra Hyp. $b 8. 5.$

2. Hyp. Sit $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. Dico $B \sqsupset A$. Nam dic
 $B = A$. c ergo $C : B :: C : A$. contra Hyp. vel dic $B \sqsubset A$. $c 7. 5.$
 d ergo $\frac{C}{A} \sqsubset \frac{C}{B}$ etiam contra Hyp. $d 8. 5.$

P R O P. XI.

G_____	H_____	I_____
A_____	C_____	E_____
B_____	D_____	F_____
K_____	L_____	M_____

Quae eidem sunt eadem rationes, & inter se sunt eadem.

Sit $A, B :: E, F$. item $C, D :: E, F$. dico $A, B :: C, D$. sume ipsarum A, C, E æquemultiples G, H, I , atque ipsarum B, D, F æquemultiples K, L, M . Et quoniam $A, B :: E, F$. si $G \sqsubset, =$, $\sqsupset$ K , b erit pari modo $I \sqsubset, =$, $\sqsupset$ M . pariterque quia $A, B :: C, D$. si $I \sqsubset, =$, $\sqsupset$ M , b erit H similiter $\sqsubset, =$, $\sqsupset$ L . ergo si $G \sqsubset, =$, $\sqsupset$ K , erit similiter $H \sqsubset, =$, $\sqsupset$ L . & quare $A, B :: C, D$. Q.E.D.

Schol.

Quae eidem rationibus sunt eadem rationes, sunt quoque inter se eadem.

P R O P. XII.

G_____	H_____	I_____
A_____	C_____	E_____
B_____	D_____	F_____
K_____	L_____	M_____

Si sint magnitudines quoruncunque A, B, C & D, E, F proportionales; quemadmodum se habuerit una antecedentium A ad unam consequentiam B , ita se habebunt omnes antecedentes, A, C, E ad omnes consequentes, B, D, F .

Sume antecedentium æquemultiples G, H, I ; & consequentium K, L, M . Quoniam quam multiplex est una G unius A , & tam multiplices sunt omnes G, H, I omnium A, C, E ; pariterque quam multiplex est una K unius B , & tam multiplices sunt omnes K, L, M omnium B, D, F . Porro ob $A, B :: C, D :: E, F$. si $G \sqsubset, =$, $\sqsupset$ K , erit similiter

H

$H \sqsubset, =, \supset L$, & $I \sqsubset, =, \supset M$, & proinde si $G \sqsubset, =, \supset K$, erit simili modo $G + H + I \sqsubset, =, \supset K + L + M$, & quare $A, B :: A + C + E, B + D + F$. c 6. def. 9.
Q.E.D.

Coroll.

Hinc, si similia proportionalia similibus proportionalibus addantur, tota erunt proportionalia.

PROP. XIII.

$G \text{ --- } H \text{ --- } I$
 $A \text{ --- } C \text{ --- } E$
 $B \text{ --- } D \text{ --- } F$
 $K \text{ --- } L \text{ --- } M$

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; tertia vero C ad quintam E ad sextam F; prima quoque A ad secundam B maiorem rationem habebit, quam quinta E ad sextam F.

Sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I; ipsarumque B, D, F æquemultiplices K, L, M. Quia $A, B :: C, D$; si $H \sqsubset L$, a erit a 6. def. 5. $G \sqsubset K$. Sed quia $\frac{C}{D} \sqsubset \frac{E}{F}$, b fieri potest ut sit b 8. def. 5. $H \sqsubset L$, & I non $\sqsubset M$. ergo fieri potest ut $G \sqsubset K$, & I non $\sqsubset M$ & ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$. Q.E.D. c 8. def. 5.

SCHOL.

Quod si $\frac{C}{D} \supset \frac{E}{F}$, erit quoque $\frac{A}{B} \supset \frac{E}{F}$. Item si $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D} \sqsubset \frac{E}{F}$, erit $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$. & si $\frac{A}{B} \supset \frac{C}{D} \supset \frac{E}{F}$, erit $\frac{A}{B} \supset \frac{E}{F}$.

P R O P. XIV.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; prima vero A, quam tertia C major fuerit, erit & secunda B major quam quarta D. Quod si prima A fuerit æqualis tertia C, erit & secunda B æqualis quarta D; si vero A minor, & B minor erit.

a 8. 5.

b hyp.

c 13. 5.

d 10. 5.

e 7. 5.

f hyp.

g 11. & 9. 5.

Sit $A \sqsubset C$. a ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{B}$. b sed

$A \sqsubset B \quad C \sqsubset D \quad \frac{A}{B} = \frac{C}{D}$. e ergo $\frac{C}{D} \sqsubset \frac{C}{B}$. d ergo $B \sqsubset D$.

Simili argumento si $A \sqsupset C$, d erit $B \sqsupset D$. Sin

ponatur $A = C$; ergo $C. B \epsilon :: A. B \quad f :: C. D$.

g ergo $B = D$. Quæ E. D.

S C H O L.

A fortiori, si $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{C}{D}$, atque $A \sqsubset C$, erit $B \sqsubset D$. Item si $A = B$, erit $C = D$. Et si $A \sqsubset$, vel $\sqsupset B$, erit pariter $C \sqsubset$, vel $\sqsupset D$.

P R O P. XV.

Partes C & F cum pariter multiplicibus AB, & DE in eadem sunt ratione, si prout sibi mutuo respondent, ita sumantur. (AB. DE :: C. F.)

Sint AG, GB partes multiplicis AB ipsi C æquales: item DH, HE partes multiplicis DE ipsi F æquales. a Harum numerus illarum numero æquatur. ergo quum b AG. DH

ACDF :: C. F :: GB. HE. c erit AG + GB (AB.) DH + HE (DE) :: C. F. Q. E. D.

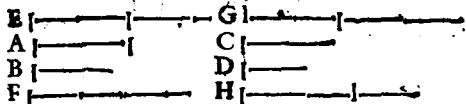
a hyp.

b 7. 5.

c 12. 5.

P R O P.

PROP. XVI.

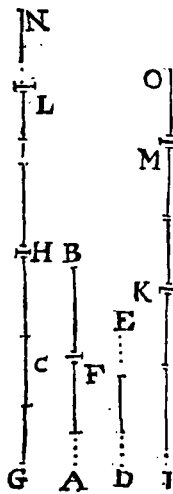
Si quatuor magnitudines A, B, C, D proportionales fuerint; & vicissim proportionales erunt. (A.C::B.D.)

Accipe E & F æquemultiplices ipsarum A & B. ipsarumque C & D æquemultiplices G & H. Itaque E.F.a::A.B.b::C.D.a::G.H. Quare si E =, > G, c erit similiter F =, > b. hyp. H. d ergo A.C::B.D. Q.E.D. c 11. 5. & 14. 5.

SCHOL.

Alternata ratio locum tantum habet, quando quantitates ejusdem sunt generis. Nam Heterogeneæ quantitates non comparantur. d 6. def. 5.

PROP. XVII.

Si compositæ magnitudines proportionales fuerint (A.B.CB::D.E.FE;) bæ quoque diuisæ proportionales erunt. (A.C.CB::D.F.FE.)

Accipe GH, HL, IK, KM ordine æquemultiplices ipsarum AC, CB, DF, FE. item LN, MO æquemultiplices ipsarum CB, FE. Tota GL totius AB a tam multiplex est, a 1. 5. quam una GH unius AC, b id b constr. est quam IK ipsius DF; c hoc c 1. 5. est quam tota IM totius DE. Item HN (HL+LN) ipsius CB d æquemultiplex est, d 2. 5. ac KO (KM+MO) ipsius FE. Quum igitur per hyp. A.B. B.C::D.E. E.F. si GL =, > HN, eriam similiter

- c 6. def. 5. militer e erit $IM \sqsubset, =, \supset KO$. Itaque ablati
hinc inde communibus HL, KM , si reliqua GH
f 5. ex. $\sqsubset, =, \supset LN$, f erit similiter $IK \sqsubset, =, \supset MQ$.
g 6. def. 5. g unde $AC.CB :: DF.FE. Q.E.D.$

P R O P. XVIII.

F Si diuise magnitudines sint propor-
tionales ($AB.BC :: DE.EF$), hae quo-
que compositae proportionales erunt
($AC.CB :: DF.FE$.)

E Nam si fieri potest, sit $AC.CB ::$
 $DF.FG \supset FE$. a ergo erit diuisim
b hyp. & 11. $AB.BC :: DG.GF$. b hoc est $DG.$
f. $GF :: DE.EF$. ergo cum $DG \sqsubset DE$,
c 14. f. c erit $GF \sqsubset EF. Q.E.A.$ Simile
d 9. ex. absurdum d sequetur, si dicatur $AC.CB :: DF.$
 $GF \sqsubset FE$.

P R O P. XIX.

C Si quemadmodum to-
tum AB ad totum DE ,
F ita ablatum AC se ha-
buerit ad ablatum DF ,
et reliquum CB ad reliquum FE , ut totum AB ad
totum DE , se habebit.

a hyp. Quoniam a $AB.DE :: AC.DF$, b erit permu-
b 16. f. tando $AB.AC :: DE.DF$. c ergo diuisim $AC.$
c 17. f. $CB :: DF.FE$. quare rursus b permutando $AC.$
d hyp. & 11. $DF :: CB.FE$; d hoc est $AB.DE :: CB.FE. Q.E.D.$
f. Coroll.

1. Hinc, si similia proportionalia similibus
proportionalibus subducantur, residua erunt pro-
portionalia.

2. Hinc demonstrabitur conuersa ratio.

Sit $AB.CB :: DE.FE$. Dico $AB.AC :: DE.$
a 16. f. DF . Nam a permutando $AB.DE :: CB.FE$. b er-
b 19. f. go $AB.DE :: AC.DF$. quare iterum permutan-
do, $AB.AC :: DE.DF. Q.E.D.$

P R O P.

PROP. XX.

Si sint tres magnitudines A, B, C; & alia D, E, F ipsis aequales numero, quæ bina & in eadem ratione sumantur (A.B :: D.E. atque B.C :: E.F;) ex aquo autem prima A major fuerit, quam tertia C; erit & quarta D major quam sexta F. Quod si prima A tertia C fuerit aequalis; erit & quarta D aequalis sexta F. Sin illa minor, hæc quoque minor erit.

Hyp. Si $A \sqsubset C$. quoniam $a^* E.F :: B.C$. *a hyp.*
 b erit inverse $F.E :: C.B$. *c* Sed $\frac{C}{B} \supset \frac{A}{B}$ *d ergo b cor. 4. 5.*
 $\frac{F}{E} \supset \frac{A}{B}$ vel $\frac{D}{E}$. *e* ergo $D \sqsubset F$. *Q.E.D.* *c hyp. & 8. 5.*

2. *Hyp.* Simili argumento, si $A \supset C$, ostendetur $D \supset F$. *d schol. 13. 5.*

3. *Hyp.* Si $A = C$. quoniam $F.E :: C.B :: A.B :: D.E$. *g* erit $D = F$. *Q.E.D.* *c 10. 5. f 7. 5.*

PROP. XXI.

g 11. 5. & 9. 5.

Si sint tres magnitudines A, B, C; & alia D, E, F ipsis aequales numero, quæ bina & in eadem ratione sumantur, fueritq; perturbata earum proportio, (A.B :: E.F. atque B.C :: D.E;) ex aquo autem prima A quam tertia C major fuerit; erit & quarta D quam sexta F major. Quod si prima fuerit tertia aequalis, erit & quarta aequalis sexta; sin illa minor, hæc quoque minor erit.

1. *Hyp.* $A \sqsubset C$. Quoniam $a^* D.E :: B.C$, *a hyp.*
 invertendo erit $E.D :: C.B$. atque $\frac{C}{B} \supset \frac{A}{B}$. *b 8. 5.*
c ergo

e schol. 13. c ergo $\frac{E}{D} \supset \frac{A}{B}$, hoc est $\frac{E}{F}$. d ergo $D \sqsubset F$

5.

Q.E.D.

d 10. 5.

2. Hyp. Similiter, si $A \supset C$, erit $D \supset F$.

3. Hyp. Si $A = C$, quoniam $E. D :: C. B ::$

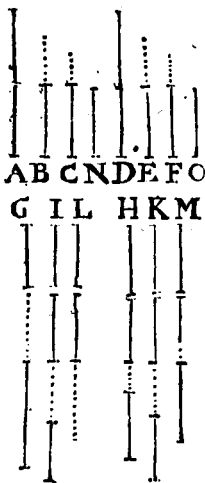
e 7. 5.

e $A. B :: f B. F. g$ erit $D = F$. Q.E.D.

f hyp.

g 9. 5.

PROP. XXII.

Si sint quotcunque magnitudines A, B, C; & aliæ ipsis æquales numero D, E, F, quæ binæ & in eadem ratione sumantur ($A. B :: D. E.$ & $B. C :: E. F.$) & ex æqualitate in eadem ratione erunt ($A. C :: D. F.$)

Accipe G, H ipsarum A, D; & I, K ipsarum B, E; item L, M ipsarum E, F æquemultiplices.

Quoniam a $A. B :: D. E.$ b erit $G. I :: H. K.$ eodem modo, erit $I. L :: K. M.$ ergo si $G \sqsubset, =, \supset L$, c erit $H \sqsubset, =, \supset M$; d ergo $A. C :: D. F.$ Eodem pacto si ulterius $C. N :: F. O$, erit ex æquali $A. N :: D. O$. Q.E.D.

a hyp.

b 4. 5.

c 20. 5.

d 6. def. 5.

PROP.

PROP. XXIII:

Si sint tres magnitudines A, B, C, aliæq; D, E, F ipsæ æquales numero, quæ binæ in eadem ratione sumantur; fuerit autem perturbata earum proportio. (A. B :: E. F. & B. C :: D. E.) etiam ex æqualitate in eadem ratione erunt A. C :: D. F.

Sume G, H, I, ipsarum A, B, D; item K, L, M ipsarum C, E, F æquemultiplices. erit G. H :: A. B :: E. F :: L. M. porro quia a 15. 5. b B. C :: D. E. erit c H. I :: K. L. b hyp. ergo G, H, K; & I, L, M habent c 4. 5. se juxta 21. 5. quare si G =, =, = K, erit similiter I =, =, = M. d proinde A. C :: D. F. Q. E. D. d 6. def. 5.

Eodem modo si plures fuerint magnitudinibus tribus, &c.

Coroll.

*Ex his sequitur, rationes ex iisdem rationibus * 22. & 23. compositas esse inter se easdem. item, earum. 5. & 20. dem rationum easdē partes inter se easdem esse. def. 5.*

PROP. XXIV.

Si prima A B ad secundam C eandem habuerit rationem quam tertia DE ad quartam F; habuerit autem & quinta BG ad secundam C eandem rationem, quam sexta EH ad quartam F; etiam composita prima cum quinta (AG) ad secundam C eandem habebit rationem, quam tertia cum sexta (DH) ad quartam F.

Nam quia a A B. C :: D E. F. atque ex hyp. a hyp. & inverse C. B G :: F. E H, erit b ex æquali A B. b 22. 5. B G :: D E. E H. ergo componendo A G. B G :: D H. E H. c item B G. C :: E H. F. b ergo rursus c hyp. & æquo, A G. C :: D H. F. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXV.

a hyp.
b 7. 5.
c 19. 5.
d hyp.
e (cor. 14.
f.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint (AB. CD :: E. F.) maxima AB & minima F reliquæ CD & E majores erunt.

Fiant AG=E; & GH=F. Quoniam AB. CD a :: E. F b :: AG. CH, c erit AB. CD d :: GB. HD. d sed AB < CD. e ergo GB < HD. atque AG+F=E+CH. ergo AG+F+GB < E+CH+HD, hoc est AB+F < E+CD. Q. E. D.

Quæ sequuntur propositiones non sunt Euclidis; sed ex aliis desumptæ, ob frequentem eorum usum Euclidæis subjungi solent.

PROP. XXVI.

A ——— C ——— Si prima ad secundam
B ——— D ——— habuerit majorem pro-
E ——— portionem, quam tertia ad
quartam; habebit convertendo, secunda ad primam
minorem proportionem, quam quarta ad tertiam.

Sit $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$. Dico $\frac{B}{A} > \frac{D}{C}$. Nam concipe $\frac{C}{D} = \frac{E}{B}$ a ergo $\frac{A}{B} < \frac{E}{B}$ b quare A < E. c ergo $\frac{B}{A} > \frac{B}{E}$, d vel $\frac{D}{C}$. Q. E. D.

a 13. 5.
b 10. 5.
c 8. 5.
d cor. 4. 5.

PROP. XXVII.

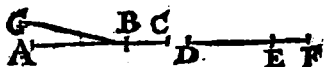
A ——— C ——— Si prima ad secundam
B ——— D ——— habuerit majorem pro-
E ——— portionem, quam tertia ad
quartam; habebit quoque vicissim prima ad tertiam
majorem proportionem, quam secunda ad quartam.

Sit $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$. Dico $\frac{A}{C} < \frac{B}{D}$. Nam puta $\frac{E}{B} = \frac{C}{D}$ a ergo A < E. b ergo $\frac{A}{C} < \frac{E}{C}$, c vel $\frac{B}{D}$. Q. E. D.

a 10. 5.
b 8. 5.
c 16. 5.

PROP.

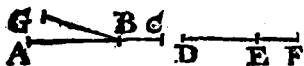
PROP. XXVIII.

Si prima ad secundam habuerit maiorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit quoque composita prima cum secunda ad secundam maiorem proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam.

Sit $\frac{AB}{BC} < \frac{DE}{EF}$. Dico $\frac{AC}{BC} < \frac{DF}{EF}$. Nam cogita $\frac{GB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. a ergo $AB < GB$. adde utrinque BC, a 10. 5. b 4. ax. berit $AC < GC$. c ergo $\frac{AC}{BC} < \frac{GC}{BC}$. d hoc est $\frac{AC}{BC} < \frac{DF}{EF}$. c 8. 5. Q.E.D. d 18. 5.

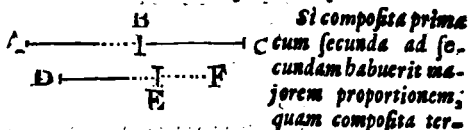
PROP. XXIX.

Si composita prima cum secunda ad secundam maiorem habuerit proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam; habebit quoque dividendo prima ad secundam maiorem proportionem quam tertia ad quartam.

Sit $\frac{AC}{BC} < \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AB}{BC} < \frac{DE}{EF}$. Intellige $\frac{GC}{BC} = \frac{DF}{EF}$. a ergo $AC < GC$. aufer commune a 10. 5. BC, b erit $AB < GB$. c ergo $\frac{AB}{BC} < \frac{GB}{BC}$ d vel $\frac{DE}{EF}$ b 5. ax. c 8. 5. Q.E.D. d 17. 5.

PROP.

babebit, per conversio-
nem rationis, prima cum secunda ad primam mino-
rem rationem, quam tertia cum quarta ad tertiam.

Sit $\frac{AC}{BC} \sqsubset \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AC}{AB} \sqsupset \frac{DF}{DE}$. Nam quia
a hyp. $\frac{AC}{BC} \sqsubset \frac{DF}{EF}$ b erit dividendo $\frac{AB}{BC} \sqsubset \frac{DE}{EF}$. c conver-
tendo igitur $\frac{BC}{AB} \sqsupset \frac{EF}{DE}$. d ergo componendo
 $\frac{AC}{AB} \sqsupset \frac{DF}{DE}$. Q.E.D.

PROP. XXXI.

A ———— D ———— Si sint tres magni-
B ———— E ———— tudines A, B, C, &
C ———— F ———— alie ipsis equales
G ———— numero D, E, F;
H ———— sique major propor-
tio primæ priorum ad secundam, quam primæ poste-
riorum ad secundam ($\frac{A}{B} \sqsubset \frac{D}{E}$;) item secunda pri-
orum ad tertiam major, quam secunde posteriorum
ad tertiam ($\frac{B}{C} \sqsubset \frac{E}{F}$;) erit quoque ex æqualitate
major proportio primæ priorum ad tertiam, quam
primæ posteriorum ad tertiam ($\frac{A}{C} \sqsubset \frac{D}{F}$.)

Concipe $\frac{G}{C} = \frac{E}{F}$. a ergo $B \sqsubset G$. b ergo $\frac{A}{G} \sqsubset \frac{A}{B}$.
Rursus puta $\frac{H}{G} = \frac{D}{E}$. c ergo $\frac{H}{G} \sqsupset \frac{A}{B}$; d ergo for-
tius $\frac{H}{G} \sqsupset \frac{A}{G}$. d quare $A \sqsubset H$. e proinde $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{H}{C}$,
f vel $\frac{D}{F}$. Q.E.D.

a 10. §.
b 8. §.
c 13. §.
d 10. §.
e 8. §.
f 22. §.

P R O P. XXXII.

A ——— D ——— *Si sint tres magni-*
 B ——— E ——— *tudines A, B, C, &*
 C ——— F ——— *aliæ ipsis numero*
 G ——— *æquales D, E, F;*
 H ——— *fitque major propor-*
tio primæ priorum ad secundam, quam secunda po-
steriorum ad tertiam ($\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$); item secunda pri-
orum ad tertiam major, quam primæ posteriorum
ad secundam ($\frac{B}{C} \sqsubset \frac{D}{E}$); erit quoque ex æqualitate
major proportio primæ priorum ad tertiam, quam
primæ posteriorum ad tertiam ($\frac{A}{C} \sqsubset \frac{D}{F}$).

Intellige $\frac{G}{C} = DE$. *a* ergo $B \sqsubset G$. *b* ergo a 10. 5.
 $\frac{A}{G} \sqsubset \frac{A}{B}$. Rurſus concipe $\frac{H}{G} = \frac{E}{F}$. *c* ergo $\frac{H}{G} \sqsupset \frac{A}{G}$. *b* 8. 5.
a quare $A \sqsubset H$. *b* proinde $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{H}{C}$ *d* vel $\frac{D}{F}$. *c* sch. 13. 5.
d 13. 5.
 Q. E. D.

P R O P. XXXIII.

A ——— E ——— B *Si fuerit major propor-*
 C ——— F ——— D *tio totius AB ad totum*
CD, quam ablati AE ad
ablatum CF; erit & reli-
qui EB ad reliquum FD major proportio, quam to-
tius AB ad totum CD.

Quoniam $\frac{AB}{CD} a \sqsubset \frac{AE}{CF}$ *b* erit permutando *a* hyp.
 $\frac{AB}{AE} \sqsubset \frac{CD}{CF}$. *c* ergo per conversionem rationis *b* 27. 5.
 $\frac{AB}{EB} \sqsupset \frac{CD}{FD}$. permutando igitur $\frac{AB}{CD} \sqsupset \frac{EB}{FD}$. *c* 30. 5.
 Q. E. D.

PROP. XXXIV.

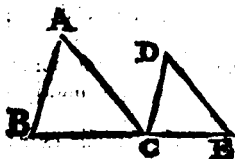
A ————— D ————— Si sint quot-
 B ————— E ————— cunque magni-
 C ————— F ————— tudines, & alie
 G ————— H ————— ipsis æquales

numero, sitque major proportio primæ priorum ad
 primam posteriorum, quam secundæ ad secundam ;
 & hæc major quam tertie ad tertiam, & sic deinceps :
 habebunt omnes priores simul ad omnes poste-
 riores simul, maiorem proportionem, quam omnes
 priores, relicta prima, ad omnes posteriores, relicta
 quoque prima; minorem autem, quam prima priorum
 ad primam posteriorum ; maiorem denique etiam,
 quam ultima priorum ad ultimam posteriorum.

Horum demonstratio est penes interpretes ; quos
 adsat, qui eam desiderat. nos omisimus, brevitatis
 studio; & quia illorum nullus usus in his elementis,

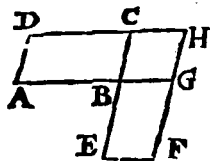
LIB. VI.

Definitiones.

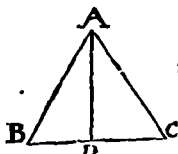
I. Similes figuræ rectilinez sunt (ABC, DCE,) quæ & angulos singulos singulis æquales habent; atque etiam latera, quæ circum angulos æquales, proportionalia.

Ang. B = DCE; & AB. BC :: DC. CE
item ang. A = D; atque BA. AC :: CD. DE
denique ang. ACB = E. atque BC. CA ::
CE. ED.

II. Reciproce autem sunt (BD, BF,) cum in utraque figura antecedentes, & consequentes rationum termini fuerint, (hoc est, AB. BG :: EB. BC.)

III. Secundum extremam & mediam rationem recta linea AB secta esse dicitur, cum ut tota AB ad majus segmentum AC, ita majus segmentum AC ad minus CB se habeat, (AB. AC :: AC. CB.)

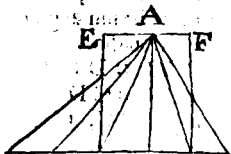

IV. Altitudo cujusque figuræ ABC est linea perpendicularis AD , à vertice A ad basim BC deducta.

V. Ratio ex rationibus compoſiti dicitur, cum rationum quantitates inter ſe multiplicatæ, aliquam effecerint rationem.

Ut ratio A ad C , componitur ex rationibus A ad B , & B ad C . nam $\frac{A}{B} + \frac{B}{C} a = \frac{A}{C} b = \frac{AB}{BC}$.
a 20. def. 5. b 15. 5.

PROP. I.

Triangula ABC , ACD , & parallelogramma $BCAE$, $CDFA$, quorum eadem fuerit altitudo, ita ſe habent inter ſe, ut baſes BC , CD .

a 3. 1.

HG B C D I

a Accipe quorvis BG , HG , ipſi BC æquales;

item $DI = CD$. & connecte AG , AH , AI .

b 38. 1.

b Triangula ACB , ABG , AGH æquantur; b item triang. $ACD = ADI$. ergo triangulum ACH tam multiplex eſt trianguli ACB , quam baſis HC baſis BC . & æquemultiplex eſt triang. ACI trianguli ACD , ac baſis CI baſis CD .

c ſch. 38. 1.

Verum ſi $HC = CI$, erit ſimiliter

d 6. def. 5.

triang. $AHC = ACI$. d ideoque BC ,

e 41. 1. &

$CD ::$ triang. ABC , $ACD ::$ e Pgr. CE , CF .

15. 5.

Q. E. D.

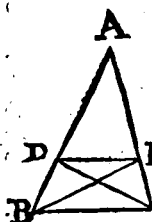
Schol.

Hinc, triangula ABC, DEF, & parallelogramma AGBC, DEFH, quorum æquales sunt bases BC, EF, ita se habent ut altitudines AI, DK.

a Sume $IL = CB$; & $RM = EF$; ac junge a 3. 1.
LA, LG, MD, MH. liquet esse triang. ABC. b 7. 5.
DEF :: b AI. DKM :: c AI. DK :: d Pgr. c 1. 6.
AGBC. DEFH. Q.E.D. d 41. 1. &
15. 5.

PROPOSITION II.

Si ad unum trianguli ABC
latus BC, parallela ducta fuerit
recta quædam linea DE, hæc
proportionaliter secabit ipsius tri-
anguli latera ($AD. BD :: AE.$
 $EC.$) Et si trianguli latera pro-
portionaliter secta fuerint ($AD.$
 $BD :: AE. EC.$) quæ ad sectiones
CD, E adjuncta fuerit recta linea
DE, erit ad reliquum ipsius tri-

anguli latus BC parallela. Ducantur CD, BE.

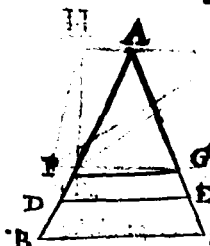
1. Hyp. Quia triang. DEB $a = DEC$; b erit a 37. 1.
triang. ADE. DBE :: ADE. ECD. atqui b 7. 5.
triang. ADE. DBE $c :: AD. DB.$ & triang. c 1. 6.
ADE. DEC $c :: AE. EC.$ d ergo $AD. DB :: d$ 11. 5.
AE. EC.

2. Hyp. Quia $AD. DB :: AE. EC.$ & hoc c 1. 6.
est triang. ADE. DBE :: ADE. ECD;
ferit triang. DBE = ECD. g ergo DE, BC f 9. 5.
sunt parallelæ. Q.E.D. g 39. 1.

H 3

Schol.

Schol.

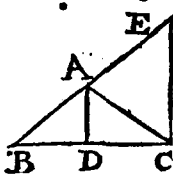
Imo si plures DE, FG, ad unum latus BC parallela fuerint, erunt omnia laterum segmenta proportionalia.

Nam $DF, FA :: EG, GA$, & componendo, $GA, &$ invertendoque $FA, DA :: GA, EA$, & ac $DA, DB :: EA, EC$, ergo ex æquo $DF, DB :: EG, EC$. Q.E.D.

Coroll.

Si $DF, DB :: EG, EC$; ærunt BE, DE, FG parallelæ.

P R O P. III.

Si trianguli BAC angulus BAC bisariam sectus sis, secans autem angulum recta linea AD secueris & basim, basis segmenta eandem habebunt rationem quam reliqua ipsius trianguli latera ($BD, DC :: AB, AC$.)

Et si basis segmenta eandem habeant rationem quam reliqua ipsius trianguli latera ($BD, DC :: AB, AC$) recta linea AD qua à vertice A ad sectionem D ducitur, bisariam secat trianguli ipsius angulum BAC.

Produc BA; & fac $AE = AC$, & iunge CE.

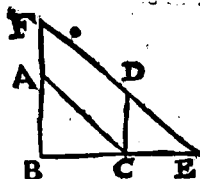
1. Hyp. Quoniam $AE = AC$, erit ang. ACE æ = Eb = $\frac{1}{2}$ BAC c = DAC. d ergo DA, CE parallelæ sunt. e quare BA. AE (AC) :: BD. DC. Q.E.D.

2. Hyp. Quoniam BA. AC. (AE) :: BD. DC. ferunt DA, CE parallelæ: g ergo ang. BAD = E, & ang. DAC g = ACE b = E. h erg. ang. BAD = DAC, bisectus igitur est ang. BAC Q.E.D.

P R O P.

- a 5. 1.
- b 32. 1.
- c hyp.
- d 27. 1.
- e 2. 6.
- f 2. 6.
- g 29. 1.
- h 5. P.
- k 1. 42.

PROP. IV.

*Equiangularum trian-
gularum ABC, DCE pro-
portionalia sunt latera, quæ
circum æquales angulos B,
DCE (AB. BC :: DC.
CE, &c.) & homologa
sunt latera AB, DC, &c.*

quæ æqualibus angulis ACB, E, &c. subtenduntur.

Statue latus BC in directum lateri CE, & producat BA, ac ED donec æ occurrant.

a 32. 1. &

Quoniam ang. B = ECD, & sunt BF, CD parallelæ. Item quia ang. BCA = CED, & sunt b hyp. CA, EF parallelæ. Figura igitur CAFD est c 28. 1. parallelogramma. d ergo AF = CD; d & AC = FD. Liqueat igitur AB. AF (CD) e :: BC. d 34. 1. CE. f permutando igitur AB. BC :: CD. CE. e 2. 6. e item BC. CE :: FD. (AC) DE. f ergo per- f 16. 5. murando BC. AC :: CE. DE. quare etiam g ex æquo AB. AC :: CD. DE. ergo, &c.

g 22. 5.

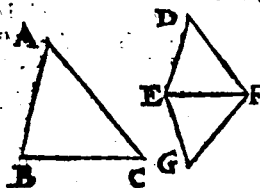
Coroll.

Hinc AB. DC :: BC. CE :: AC. DE.

Schol.

Hinc si in triangulo FBE ducatur uni lateri FE parallela AC; erit triangulum ABC simile toti FBE.

PROP. V.

*Si duo triangu-
la ABC, DEF latera
proportionalia habe-
ant (AB. BC :: DE.
EF. & AC. BC ::
DF. EF. Item AB.
AC :: DE. DF) æqui-
angula erunt triangu-*

*la, & æquales habebunt eos angulos, sub quibus ho-
mologa latera subtenduntur.*

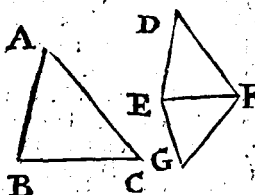
Ad latus EF æ fac ang. FEG = B; & æ ang. a 23. 1.

H,

EFG

- b 32. I. $EFG = C$, bquare etiam ang. $G = A$. ergo
 c 4. 6. GB . $EF c :: AB$. $BC :: d DE$. EF . e ergo
 d hyp. $GE = DE$. Item GF . $FE c :: AC$. $CB d ::$
 e 11. 5. DF . $FE e$ ergo $GF = DF$. Triangula igitur
 & 9. 5. DEF , GEF sibi mutuo æquilatera sunt. f ergo
 f 8. 1. ang. $D = G = A$. f & ang. $FED = FEG = B$.
 g 32. I. g proinde & ang. $DFE = C$. ergo, &c.

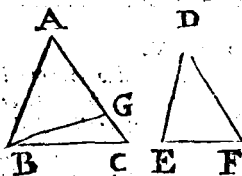
P R O P. VI.

Si duo triangula ABC , DEF unum angulum B uni angulo DEF æqualem, & circum æquales angulos B , DEF latera proportionalia habuerint ($AB.BC :: DE.EF$), æquiangula erunt triangula ABC , DEF ; æqualesque habebunt angulos, sub quibus homologa latera subtenduntur.

Ad latus EF fac ang. $FEG = B$, & ang. $EFG = C$. a unde & ang. $G = A$. ergo GE . $EF b :: AB$. $BC c :: DE$. $EF d$ ergo $DE = GE$. atqui ang. $DEF e = B f = GEF$. g ergo ang. $D = G = A$. h proinde etiam ang. $EFD = C$. Q.E.D.

P R O P. VII.

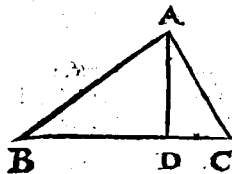
Si duo triangula ABC , DEF unum angulum A uni angulo D æqualem, circa autem alios angulos ABC , E latera proportionalia habeant ($AB.BC :: DE.EF$), reliquorum autem simul utrumque C , F aut minorem aut non minorem recto, æquiangula erunt triangula ABC , DEF , & æquales habebunt eos angulos circum quos proportionalia sunt latera.

Nam si fieri potest, sit ang. $ABC = E$. fac igitur ang. $ABG = E$; ergo cum ang. $A = D$, b erit

- a 32. I.
 b 4. 6.
 c hyp.
 d 9. 5.
 e hyp.
 f constr.
 g 4. 1.
 h 32. I.

erit etiam ang. $AGB = F$. ergo $AB, BG :: b\ 32. 1.$
 $DE, EF :: AB, BC$. ϵ ergo $BG = BC$. f ergo $c\ 4. 6.$
 ang. $BGC = BCG$. g ergo ang. BGC . vel C d hyp.
 minor est recto; h proinde ang. AGB , vel F e $9. 5.$
 eto major est. ergo anguli C & F non sunt ejus- f $5. 1.$
 dem speciei, contra Hyp. g cor. 17. 1
 h cor. 13. 1

PROP. VIII.

Si in triangulo rectan-
 gulo ABC , ab angulo re-
 cto BAC in basin BC
 perpendicularis AD du-
 cta est; qua ad perpen-
 dicularem triangula
 ADB, ADC , tum toti
 triangulo ABC , tum ipsa inter se, similia sunt.

Nam ob angulos BAC, ADB a rectos, b ideo- a hyp.
 que α quales, & B communem, trigona BAC , b 12. ax,
 ADB c similia sunt. Simill discursu, similia sunt c 32 & 4. 6
 triangu- BAC, ADC . d proinde ADB, ADC d Vid. 21. 6.
 similia erunt. Q.E.D.

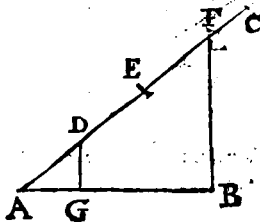
Coroll.

Hinc 1. $BD, DA :: DA, DC$.

2. $BC, AC :: AC, DC$, & CB, BA
 $:: BA, BD$.

e 1. def. 6.

PROP. IX.

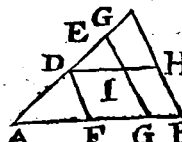
A data recta
 linea AB im-
 peratam partem
 $\frac{1}{3}$ (AG) auferre.

Ex A duc
 infinitam AC ut-
 cunq; in qua a su- a 3. 1;
 me tres, $AD, DE,$
 BF α quales ut-
 cunque,

b 31. 1. cunque, iunge F B, cui ex D b duc parallelam DG. Dico factum.

c 2. 6. Nam GB. AG c :: FD. AD. ergo d componeudo AB. AG :: AF. AD. ergo cum $AD = \frac{1}{2} AF$, erit $AG = \frac{1}{2} AB$. Q. E. F.

PROP. IX.

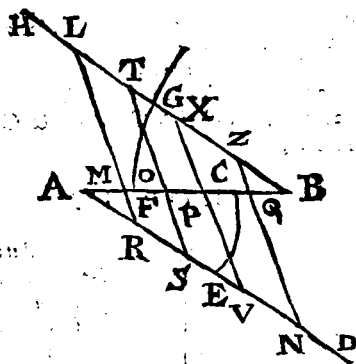
Datam rectam lineam AB intersectam similiter secare (in F, G,) ut data altera AC, secta fuerit (in D, E.)

a 31. 1. Extremitates sectæ & intersectæ jungat recta BC. Huic ex punctis E, D a duc parallelas EG, DF rectæ secandæ occurrentes in G, & F. Dico factum.

a Ducatur enim DH parall. AB. Estque AD. DE b :: AF. FG, & DE. EC b :: DI. IH c :: FG, & GB. Q. E. F.

7. 5.

Scholium.

Hinc discimus rectam datam AB in quotvis æquales partes (puta 5.) secare. id quod facilius præstabitur sic;

Duc

Duc infinitam AD, etque parallelam BH etiam infinitam. Ex his cape partes æquales AR, RS, SU, UN; & BZ, ZX, XT, TL; in singulis una pauciores, quam desiderentur in AB; tum rectæ a 33. 1. ducantur LR, TS, XV, ZN. hæc quinquiescunt b constr. c 2. 6.

Nam RL, ST, UX, NZ a parallelæ sunt. ergo quum AR, RS, SU, UN b æquales sint, erunt AM, MO, OP, PQ æquales. Similiter quia BZ=ZX, erit BQ=QP. ergo AB quinquiesceta est. Q.E.F.

PROP. XI.

 Dati duabus rectis lineis AB, AD, tertiam proportionalem DE invenire.
Iunge BD, &

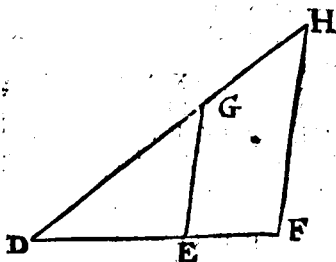
ex A B protracta sume BC=AD. per C duc a 2. 6. CE parall. BD. cui occurrat AD producta in E. Erit DE expetita.

Nam AB. & BC (AD) :: AD. DE. Q.E.F. c 1 cor. 8. 6.

 Vel sic, fac ang. ABC rectum, & ang. ACD etiam rectum. b erit AB.BC :: BC, BD,

PROP.

PROP. XII.

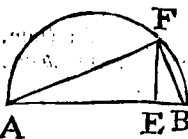

Tribus datis rectis lineis DE, EF, DG, quartam proportionalem GH invenire.

Connectatur EG. per F, duc FH parali. EG, cui occurrat DG producta ad H, liquet esse DE. EF a :: DG. GH. Q.E.F.

a 2.6.

PROP. XIII.

Duabus datis rectis lineis AB, EB, median proportionalem EF adinvenire.

Super tota AB diametro describe semicirculum AFB. Ex E erige perpendiculari rem EF occurrentem peripheriæ in F. Dico AE. EF :: EF. EB. Ducantur enim AF, & FB. Ex trianguli a rectanguli AFB recto angulo deducta est FE basi perpendicularis; b ergo AE. FE :: FE. EB. Q.E.F.

a 31. 3.

b cor. 8. 6.

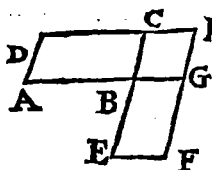
Vel (in eadem figura) sint AB, BF duæ datæ, b liquet esse AB. BF :: BF. BE.

Coroll.

Coroll.

Hinc, linea recta, quæ in circulo à quovis puncto diametri, ipsi diametro perpendicularis ducitur ad circumferentiam usque, media est proportionalis inter duo diametri segmenta.

PROP. XIV.

Æqualium, & unum
ABC uni EBG aequalem
habentium angulum, pa-
rallelogrammorum BD,
BF, reciproca sunt latera
quæ circum æquales an-
gulos. (AB. BG :: EB.

BC.) Et quorum parallelogrammorum BD, BF,
unum angulum ABC uni angulo EBG aequalem
habentium, reciproca sunt latera quæ circum æqua-
les angulos, illa sunt æqualia.

Nam latera AB, BG circa æquales angulos
faciant unam rectam: a quare EB, BC etiam in
directum jacebunt. Producantur FG, DC; donec
occurrant. *a sch. 15. 1.*

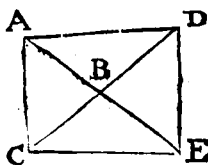
1. Hyp. AB, BG *b* :: BD, BH *c* :: BF, BH *d* :: *b* 1. 6.
BE, BC. *e* ergo, &c. *c* 7. 5.

2. Hyp. BD, BH *f* :: AB, BG *g* :: BE, BC *h* :: *d* 1. 6.
BF, BH, *k* ergo Pgr. BD = BF. Q. E. D. *e* 11. 5.
f 1. 6.

g hyp.
h 1. 6.
k 11. & 9. 5

PROP.

P R O P. XV.

Æqualium, & unum
 ABC, uni DBE *æqualem*
habentium angulum trian-
gulorum ABC, DBE, reci-
proca sunt latera, quæ cir-
cum æquales angulos (AB,
BE :: DB, BC.) Et quo-
 rum triangulorum ABC, DBE, unum angulum
 ABC uni DBE *æqualem* habentium reciproca sunt
 latera, quæ circum æquales angulos (AB, BE ::
 DB, BC.) illa sunt æqualia.

Latera CB, BD circa æquales angulos, sta-
 a scb. 15. 1. tuantur sibi in directum; a ergo ABCE est recta
 b 1. 6. linea, ducatur CE.

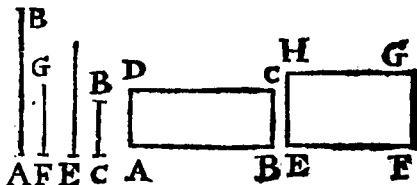
c 7. 5. 1. Hyp. AB, BE h :: triang. ABC. CBE c ::
 d 1. 6. triang. DBE. CBE. d :: DB, BC. e ergo, &c.

e 11. 5. 2. Hyp. Triang. ABC. CBE f :: AB, BE g ::
 f 1. 6. DB, BC h :: triang. DBE. CBE. h ergo triang.
 g hyp. ABC = DBE. Q.E.D.

h 1. 6.

kl 1. & 9. 5.

P R O P. XVI.

Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint
 (AB, FG :: EF, CB,) quod sub extremis AB,
 CB comprehenditur rectangulum AC, æquale est ei,
 quod sub mediis EF, FG comprehenditur, rectan-
 gulo EG. Et si sub extremis comprehensum rectan-
 gulum AC æquale fuerit ei, quod sub mediis com-
 prehenditur, rectangulo EG, illæ quatuor rectæ lineæ
 proportionales erunt (AB, FG :: EF, CB.)

1. Hyp.

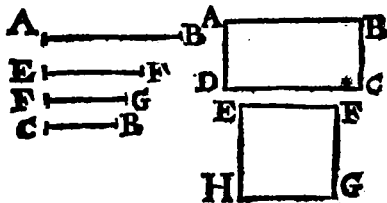
1. Hyp. Anguli B & F recti, ac a proinde pares a 12. ex. sunt; atque ex hyp. AB. FG :: EF. CB. b ergo b 14. 6. rectang. AC = EG. Q. E. D.

2. Hyp. c Rectang. AC = EG; atque ang. c hyp. B = F; d ergo AB. FG :: EF. CB. Q. E. D. d 14. 6.

Coroll.

Hinc ad datam rectam lineam AB facile est datum rectangulum EG applicare, e faciendo e 12. 6. AB. EF :: FG. BC.

PROP. XVII.

Si tres recte linea sint proportionales (AB. EF :: EF. CB,) quod sub extremis AB, CB comprehenditur rectangulum AC, aequale est ei, quod à media EF describitur, quadrato EG. Et si sub extremis AB, CB comprehensum rectangulum AC, aequale sit ei, quod à media EF describitur, quadrato EG, illa tres recte linea proportionales erunt (AB. EF :: EF. CB.)

Accipe FC = EF.

1. Hyp. AB. EF a :: EF (FG.) CB. ergo a hyp. Rectang. AC b = EG c = EFq. Q. B. D. b 16. 6.

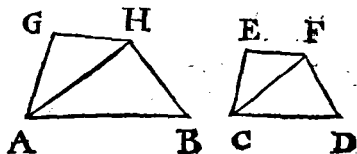
2. Hyp. Rectang. AC d = quadr. EG = c 29. def. 1. EFq. e ergo AB. EF :: FG (EF.) BC. d hyp.

Coroll.

e 16. 6.

Sit A in B = Cq. ergo A, C :: C. B.

P R O P. XVIII.

A data recta linea AB dato rectilineo CEDF simile similiterque positum rectilincum AGHB describere.

Datum rectilincum resolve in triacula. a fac ang. ABH = D; a & ang. BAH = DCF, a & ang. AHG = CFE; a & ang. HAG = FCE. Rectilincum AGHB est quæsitum.

b constr. Nam ang. B b = D. & ang. BAH b = DCF. c quare ang. AHB = CFD; b item ang. HAG = FCE, b & ang. AHG = CFE. c quare ang.

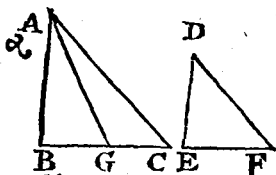
G = E; & totus ang. GAB d = ECD; & totus GHB d = EFD. Polygona igitur sibi mutuo æquiangula sunt. Porro ob trigona æquiangu-

la, AB. BH e :: CD. DF. & AG. GH. c :: CE. EF. item AG. AH. c :: CE. CF. & AH. AB e ::

CF. CD. funde ex æquo AG. AB :: CB. CD. eodem modo GH. HB :: EF. FD. g ergo polygo-

na ABHG, CEDF similia similiterque posita existunt. Q E. F.

P R O P. XIX.

Similia trian-
gula ABC,
DEF sunt in
duplicata rati-
one laterum ho-
mologorum BC
EF.

a 11. 6,

a Flat BC, EF :: EF, BG. & ducatur AG.

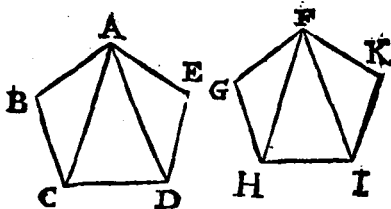
Quia

Quia AB.DE(b :: BC.EF)c :: EF.BG.& ang. b cor. 4. 6.
 B = E; d erit triang. ABG = DEF. verum c constr.
 triang. ABC. ABG e :: BC. BG; & f $\frac{BC}{BG}$ d 15. 6.
 = $\frac{BC}{EF}$ bis; ergo triang. $\frac{ABC}{ABG}$ hoc est $\frac{ABC}{DEF}$ g = f 10. def. 5.
 $\frac{BC}{EF}$ bis. Q. E. D. g 11. 5.

Coroll.

Hinc, si tres lineæ BC, EF, BG proportionales fuerint; ut est prima ad tertiam, ita est triangulum super primam BC descriptum ad triangulum super secundam EF simile similiterque descriptum. vel ita est triangulum super secundam EF descriptum ad triangulum super tertiam BG simile similiterque descriptum.

PROP. XX.

Similia polygona ABCDE, FGHIK in similia
 triangula ABC, FGH; & ACD, FHI, &
 ADE, FIK dividuntur, & numero aequalia, &
 homologa totæ. (ABC. FGH :: ABCDE.
 FGHIK :: ACD. FHI :: ADE. FIK.) Et
 polygona ABCDE, FGHIK duplicatam habent
 eam inter se rationem, quam latum homologum BC
 ad homologum latum GH.

I

I. Nam

a hyp.
b 6. 6.

c hyp.
d 3. 4x.
e 32. 1.

f 19. 6.

g hyp. 6.
16. 5.
h cor. 23. 5.
k 12. 5.

1. Nam ang. $Ba = G$; & AB. BC $a :: FG$. GH. b ergo triangula ABC, FGH æquiangula sunt. eodem modo, triangula AED, FKI assimulantur. cum igitur ang. $BCA b = GHF$; & ang. $ADE b = FIK$; totique anguli BCD, GHI; atque toti CDE, HIK c pares sint, d remanent ang. $ACD = FHI$; & ang. $ADC = FIH$; e unde etiam ang. $CAD = HEI$. ergo triangula ACD, FHI similia sunt. ergo, &c.

2. Quoniam igitur triangula BCA, GHF similia sunt, f. erit $\frac{BCA}{GHF} = \frac{BC}{GH}$ bis. ob eandem causam $\frac{CAD}{MFI} = \frac{CD}{HI}$ bis. denique triang. $\frac{DEA}{IKF} = \frac{DE}{IK}$ bis. quare cum BC. GH g :: CD. HI g :: DE. IK, b erit triang. BCA. GHF :: CAD. HFI :: DEA. IKF :: k polyg. ABCDE. FGHIK :: $\frac{BC}{GH}$ bis.

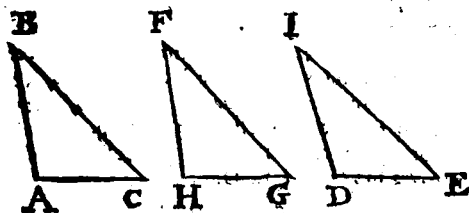
Coroll.

I. Hinc, si fuerint tres lineæ rectæ proportionales; ut est prima ad tertiam, ita erit polygonum super primam descriptum ad polygonum super secundam simile similiterque descriptum. vel ita erit polygonum super secundam descriptum ad polygonum super tertiam simile similiterque descriptum.

Unde elicitur, methodus, figuram quamvis rectilineam augendi vel minuendi in ratione data. Ut si velis pentagoni, cuius latum CD, aliud facere quintuplum, inter AB, 6 5 AB inveni mediam proportionalem. Super hac * construe pentagonum simile dato. hoc erit quintuplum dati.

II. Hinc etiam, si figurarum similium homologa latera nota fuerint, etiam proportio figurarum innotescet; nempe inveniendo tertiam proportionalem,

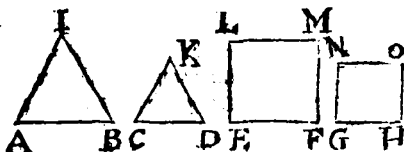
PROP. XXI.

Qua (ABC, DIE) eidem rectilineo HFG sunt similia, & inter se sunt similia.

Nam ang. $A = H = D$. & ang. $C = G$ a 1. def. 6. $a = E$; & ang. $B = F = I$. Item $AB : AC :: HF : HG :: DI : DE$. & $AC : CB :: HG : GF :: DE : EI$. & $AB : BC :: HF : FG :: DI : IE$. & ergo ABC, DIE similia sunt. Q.E.D.

PROP. XXII.

Si quatuor recte lineae proportionales fuerint (AB. CD :: EF. GH) & ab eis rectilineae similia similiterque descripta proportionalia erunt. (ABL. CDK :: EM. GO.) Et si à rectis lineis similia similiterque descripta rectilinea proportionalia fuerint (ABL. CDK :: EM. GO.) ipsa etiam recte lineae proportionales erunt. (AB. CD :: EF. GH)

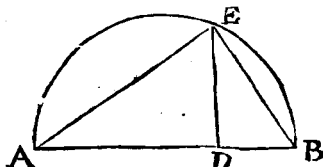
1. Hyp. $\frac{ABL}{CDK} = \frac{AB}{CD} = \frac{EF}{GH} = \frac{PM}{GO}$ a 19. 6.
d ergo $ABL. CDK :: EM. GO$. Q.E.D.

2. Hyp. $\frac{AB}{CD} = \frac{ABL}{CDK} = \frac{EM}{GO} = \frac{EF}{GH}$ b hyp.
c 20. 6.
b. d ergo $AB. CD :: EF. GH$. Q.E.D. d cor. 23. 5.

Scol.

Hinc deducitur, & demonstratur ratio multiplicandi quantitates surdas. ex gr. Sit $\sqrt{5}$ multiplicandus in $\sqrt{3}$. dico provenire $\sqrt{15}$. Nam ex multiplicationis definitione debet esse, $1. \sqrt{3} :: \sqrt{5}. \text{product.}$ ergo per hanc, $q. 1. q. \sqrt{3} :: q. \sqrt{5}. q. \text{product.}$ hoc est. $1. 3 :: 5. q. \text{product.}$ ergo $q. \text{product.}$ est 15. quare $\sqrt{15}$ est productus ex $\sqrt{3}$ in $\sqrt{5}$. Q. E. D.

T H E O R.

Petr. He-
rig.

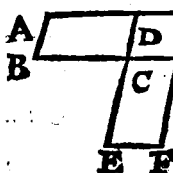
Si recta linea AB secta sit utcumque in D, rectangulum sub partibus AD, DB contentum, est medium proportionale inter earum quadrata. Item rectangulum contentum sub tota AB, & una parte AD, vel DB, est medium proportionale inter quadratum totius AB, & quadratum distae partis AD, vel DB.

Super diametrum AB describe semicirculum. ex D erige normalem DE occurrentem peripheriae in E. junge AE, BE.

- a cor. 8. 6. Liquet esse $AD. DE :: DE. DB$. b ergo
b 22. 6. $ADq. DEq. :: DEq. DBq.$ c hoc est, $ADq.$
c 17. 6. $ADB :: ADB. DBq.$ Q. E. D.
d cor. 8. 6. Porro, $BA. AE :: AE. AD$. e ergo $BAq.$
e 22. 6. $AEq. :: AEq. ADq.$ f hoc est $BAq. BAD ::$
f 17. 6. $BAD. ADq.$ Eodem modo $ABq. ABD ::$
 $ABD. BDq.$ Q. E. D.
a 1. 6. Vel sic, sit $Z = A + E$. liquet esse $Aq. AE :: aA:$
 $E :: aAE. Eq.$ item $Zq. ZA :: aZ. A. :: aZA.$
 $Aq. \& Zq. ZE :: aZ. E :: ZE. Eq.$

P R O P.

PROP. XXIII.

Equiangula parallelogramma AC, CF intersectionem habent eam qua ex lateribus componitur. ($\frac{AC}{CF}$

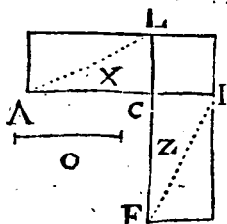
$$= \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}.$$

Latera circa æquales angulos C a sibi in directum statuuntur; & componitur a sch. 15. 1. pleatur parallelogrammum CH.

Ratio $\frac{AC}{CF} = \frac{AC}{CH} + \frac{CH}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}$ b 20. def. 1. c 1. 6.

Coroll.

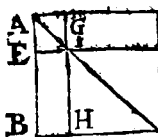
Hinc & ex 34. 1. patet primo, Triangula, quæ unum angulum (ad C) æqualem habent, rationem habere ex rationibus rectarum, AC ad CB, & LC ad CF, æqualem angulum continentium. And. Targ. 15. 5.

Patet secundo, Rectangula ac * proinde * 35. 1. & parallelogramma quæcunque rationem inter se habere compositam ex rationibus basis ad basin, & altitudinis ad altitudinem. Neque aliter de triangulis ratio cinaberis.

Patet tertio, Quomodo triangulorum ac parallelogrammorum proportio exhiberi possit. Sunt parallelogramma X & Z; quorum bases AC, CB; altitudines vero CL, CF. Fiat CL. CF :: * 14. 6. & CB. O. * erit X. Z :: AC. O. 1. 6.

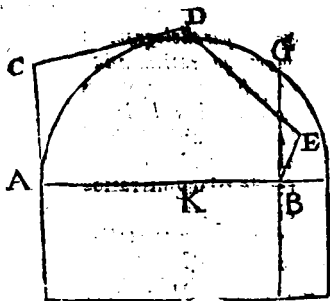
PROP. XXIV.

In omni parallelogrammo
 $ABCD$, quæ circa diametrum
 AC sunt parallelo-
 grammata EG , HF , & toti
 & inter se sunt similia.

Nam parallelogramma
 EG , HF habent singula unum angulum cum
 toto communem. *a* ergo toti & sibi mutuo æqui-
 angula sunt. *a* Item tam triangula ABC , AEI ,
 IHC , quam triangula ADC , AGI , IFC sunt
 inter se æquiangulara. *b* ergo $AB. EI :: AB. BC$,
b atque $AE. AI :: AB. AC$; *b* & $AI. AG :: AC.$
c 22. 5. AD , & æquali igitur, $AE. AG :: AB. AD$.
 41. def. 6. *d* ergo $Pgr. EG. BD$ similia sunt. eodem modo
 $HF. BD$ similia sunt. ergo, &c.

PROP. XXV.

Dato rectilineo $ABEDC$ simile similiterque pos-
 tum P , idem quæ alteri dato F æquale, constitueret.

a 45. 1.

b 44. 1.

c 13. 6.

a Fac rectang. $AL = ABEDC$. *b* item super
 BL fac triang. $BM = F$. Inter AB , BH & in-
 ter NO , NO super NO
d fac

d fac polygonum P simile dato ABEDC. Erit d 18. 6.
hoc æquale dato F.

e cor. 20. 6.

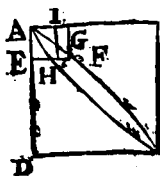
Nam ABEDC (AL.) P :: e AB. BH f :: f 1. 6.

g 14. 5.

h constr.

AL. BM. ergo P g = BM h = F. Q. E. F.

PROP. XXVI.

si à parallelogrammo
ABCD parallelogrammum
AGFE ablatum sit, & simile
toti, & similiter positum, com-
munem cum eo habens angu-
lum EAG, hoc circa eandem
cum toto diametrum AC con-
sistet.

Si negas AC esse communem diametrum;
esto diameter AHC secans EF in H. & ducatur
HI parall. AE. Parallelogramma EI, DB & si-
milia sunt. b ergo AE. EH :: AD. DC e :: AE.
EF. d proinde EH = EF. f Q. E. A.

a 24. 6.

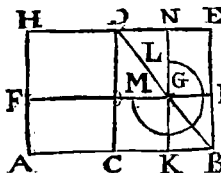
b 1. def. 6.

c hyp.

d 9. 5.

f 9. ax.

PROP. XXVII.

Omnium parallelo-
grammorum AD, AG
secundum eandem rectam
lineam AB applicatorum;
deficientiumque figuris
parallelogrammatis CE,
KI similibus, similiterque
positis, ei AD, quod à dimidia describitur, maxi-
mum est AD, quod ad dimidium est applicatum, si-
mile existens defectui KI.

Nam quia GE a = GC, addito communi
KI, b erit KE = CI c = AM. adde commune
CG, d erit AG = Gnom. MBL. sed Gnom.
MBL e = CE (AD.) ergo AG = AD.
Q. E. D.

a 43. 1.

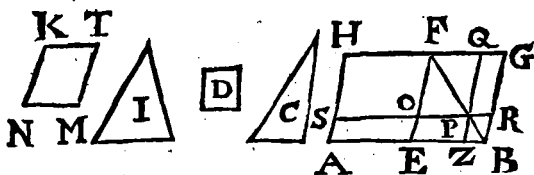
b 2. ax.

c 36. 1.

d 2. ax.

e 9. ax.

PROP. XXVIII.

Ad datam rectam lineam AB, dato rectilineo C aequale parallelogrammum AP applicare deficiens figura parallelogramma ZR, qua similis sit alteri parallelogrammo dato D. * Oportet autem datum rectilineum C, cui aequale AP applicandum est, non majus esse eo AF, quod ad dimidiam applicatur, similibus existentibus defectibus, & ejus AF quod ad dimidiam applicatur, & ejus D, cui simile deesse debet.

a 18. 6. Biseca AB in E. Super EB a fac Pgr. EG
b fcb. 45. 1. simile dato D. b sitque $EG = C + I$. c fac Pgr.
c 25. 6. NT = I, & simile dato D, vel EG, duc diametrum
FB, fac $PO = KN$; & $FQ = KT$. Per O, & Q duc
parallelas SR, QZ. parallelogrammum AP
est id quod quaeritur.

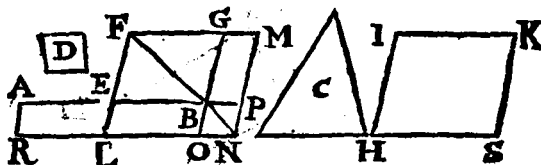
Nam parallelogramma D, EG, OQ, NT,
d const. & ZR d sunt similia inter se. Et Pgr. $EG e = NT$
24. 6. $+ Ce = OQ + C$; f quare $C = Gnom.$
e const. $ORQ g = AO + PG b = AO + EP = AP$.
f 3. ax. Q. E. F.

g 2. ax.

h 43. 1.

P R Q P.

PROP. XXIX.

Ad datam rectam lineam AB, dato rectilineo C
a quale parallelogrammum AN applicare, excedens
figura parallelogramma OP, qua similis sit paralle-
logrammo alteri dato D.

Biseca AB in E. super EB a fac Pgr. EG si a 18. 6.
mille dato D. b sitque Pgr. HK = EG + C, & b 25. 6.
simile dato D vel EG. fac FELc = IH; e & c 3. 4.
FGM = IK. per L, M due parallelas RN,
MN; & AR parall. NM. Produc ABP, GBO.
Duc diametrum FBN. Pgr. AN est quæsitum.

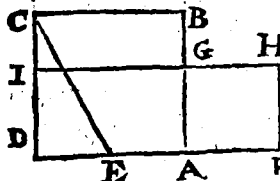
Nam parallelogramma D, HK, LM, EG
d similia sunt. e ergo Pgr. OP simile est Pgro d constr.
LM, vel D. item LMf = HKf = EG + C. e 24. 6.
ergo C = Gnom. ENG. atqui ALb = LB f constr.
k = BM. l ergo C = AN. Q.E.E.

g 3. ax.

h 36. 1.

k 43. 1.

PROP. XXX.

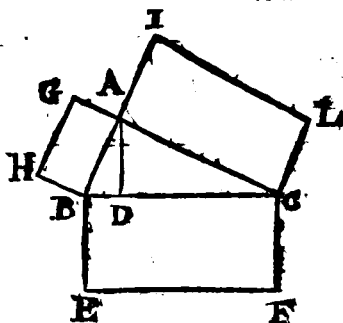

Propositam re-
ctam lineam ter-
minatam AB, ex-
trema ac media
ratione secare.
(AB. AG :: AG.
FGB.)

a Seca AB in G, ita ut AB x BG = AGq. a 11. 2.
b ergo BA. AG :: AG. GB. Q.E.F. b 17. 6.

PROP.

PROP. XXXI.

In rectangulo triangulo BAG, figura quavis BE à latere BC rectum angulum BAC subtendente, descripta, equalis est figuræ BG, & L, quæ prior illi BE similes, & similiter posita à lateribus BA, AC rectum angulum continentibus describuntur.

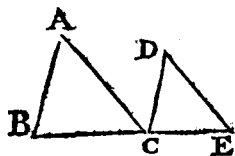
Ab angulo recto BAC demitte perpendicularem AD. Quoniam DC. CA :: CA. CB, a cor. 8.6, b erit AL. BF :: DC. CB. Item ob DB. BA :: c 24. 3. BA. BC, b erit BG. BF :: DB. BC. c ergo d sch. 14. 5. AL + BG. BF :: DC + DB (BC.) BC. ergo AL + BG = BF. Q.E.D.

Coroll.

Ex hac propositione, addi possunt, & subtrahi figurae quavis similes, eadem methodo, qua quadrata adduntur & subtrahuntur, in schol. 47. 1.

PROP.

PROP. XXXII.

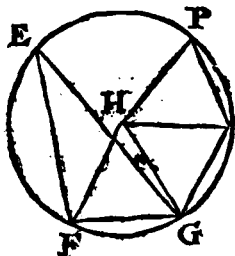
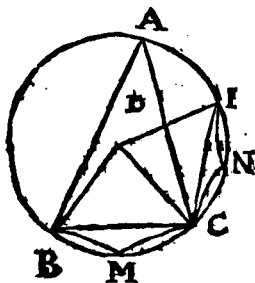

Si duo triangula
ABC, DCE, quæ duo
latera duobus lateribus
proportionalia babeant
($AB.AC::DC.DE$.)

secundum unum angu-
lum ACD composita fuerint, ita ut homologa eorum
latera sint etiam parallela (AB ad DC , & AC ad
 DE) tum reliqua illorum triangularum latera
 BC , CE in rectam lineam collocata reperiuntur.

Nam ang. $A = ACD = D$; & $AB.AC::DC.DE$. a 29. I.
ergo ang. $B = DCE$. ergo b hyp.
ang. $B + A = ACE$. sed ang. $B + A + ACB = 2$ c 6. 6.
Rect. f ergo ang. $ACE + ACB = 2$ Rect. g ergo d 2. ax.
 BCE est recta linea. Q.E.D. e 32. I.
f 1. ax. g 14. I.

PROP. XXXIII.

In aequalibus circulis $DBCA$, $HFGP$, anguli
 BDC , FHG eandem habent rationem cum peri-
pheriis BC , FG , quibus insistant; sive ad centra
(ut BDC , FHG .) sive ad peripherias A , E
constitui insistant: insuper vero & sectores BDC ,
 FHG , quippe qui ad centra consistant.

Duc

Duc rectas BC, FG. Accommoda CI=CB;
& GL=FG=LP; & iunge DI, HL, HP.

28. 3. Arcus BC = CI, & item arcus FG, GL, LP
 27. 3. æquantur. b ergo ang. BDC = CDI b & ang.
 FHG = GHL = LHP. Ergo arcus BI tam mul-
 tiplex est arcus BC, quam ang. BDI anguli
 BDC. pariterque æquemultiplex est arcus FP
 arcus FG, atque ang. FHP anguli FHG. Ve-
 rum si arcus BI =, =, = FP, c erit similiter
 27. 3. ang. BDI =, =, = FHP. ergo arc. BC. FG d ::
 6. def. 5. ang. BDC. FHG e :: BDC. FHG f :: A. E.
 15. 5. $\frac{f}{2} :: \frac{e}{2}$
 20. 3.

Q. E. D.

- Rursus ang. BMC g = CN I; b atque idcirco
 27. 3. segm. BCM = CIN. k item triang. BDC =
 24. 3. CDI. l ergo sector BDCM = CDIN. Simili
 4. 1. ratione sectores FHG, GHL, LHP æquantur.
 12. 4x. Quum igitur prout arcus BI =, =, = FGP, ita
 6. def. 5. similiter sector BDI =, =, = FHP. m erit sect.
 BDC. FHG :: arc. BC. FG. Q. E. D.

Coroll.

12. 5:

Hinc 1. Ut sector ad sectorem, sic angulus ad
angulum.

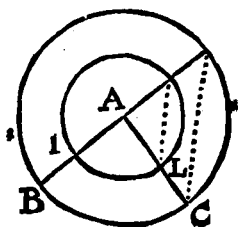
2. Ang. BDC in centro est ad 4 rectos, ut ar-
cus BC cui insistit ad totam circumferentiam.

Nam ut ang. BDC ad rectum, sic arcus BC
ad quadrantem. ergo BDC est ad 4 rectos, ut
arcus BC ad 4 quadrantes, id est ad totam cir-
cumferentiam. item ang. A. 2 Rect :: arc. BC.
periph.

Hinc 3. Inæqualium circulorum arcus IL, BC,
qui æquales subtendunt angulos, sive ad centra, ut
IA L & B A C, sive ad peripheriam, sunt si-
miles.

Nam IL. periph. :: ang. I A L, (B A C.)
4 Rect. item arc. BC. periph :: ang. B A C.
4 Rect.

4 Rect. ergo IL . periph $::$ BC . periph. proinde
arcus IL , & BC sunt similes. Unde

4. Dua semidiametri AB , AC 2 concentric
peripheriis arcus auferunt similes IL , BC ,

LIB.

LIB. VII.

Definitiones.

I. Nititas est, secundum quam unum-
quodque eorum quæ sunt, unum
dicitur.

II. Numerus autem est, ex
unitatibus composita multitudo.

III. Pars est numerus numeri, minor ma-
joris, quum minor metitur majorem.

*Omnia pars ab eo numero nomen sibi sumit, per
quem ipsa numerum, cujus est pars, metitur; ut 4
dicitur tertia pars numeri 12, quia metitur 12
per 3.*

IV. Partes autem, cum non metitur.

*Partes quæcunque nomen accipiunt à duobus illis
numeris, per quos maxima communis duorum nume-
rorum mensura utrumque eorum metitur. ut 10 di-
citur $\frac{2}{3}$ numeri 15, eo quod maxima communis men-
sura, nempe 5, metitur 10 per 2, & 15. per 3.*

V. Multiplex vero major minoris, cum ma-
jorem metitur minor.

VI. Par numerus est, qui bifariam dividi-
tur.

VII. Impar vero numerus, qui bifariam non
dividitur; vel, qui unitate differt à pari.

VIII. Pariter par numerus est, quem par
numerus metitur per numerum parem.

IX. Pariter autem impar est, quem par nu-
merus metitur per numerum imparem.

X. Impariter vero impar numerus est, quem
impar numerus metitur per numerum imparem.

XI. Primus numerus est, quem sola unitas
metitur.

XII. Primi inter se numeri sunt, quos sola
unitas, communis mensura, metitur.

XIII.

XIII. Compositus numerus est, quem numerus quispiam metitur.

XIV. Compositi autem inter se numeri sunt, quos numerus aliquis, communis mensura, metitur.

In hac definitione & precedenti unitas non est numerus.

XV. Numerus numerum multiplicare dicitur, cum toties compositus fuerit is qui multiplicatur, quot sunt in ipso multiplicante unitates, & procreatus fuerit aliquis.

Hinc, in omni multiplicatione unitas est ad multiplicatorem ut multiplicatus ad productum.

Nota, quod saepe cum multiplicandi sunt quatuor numeri, puta A in B, litterarum conjunctio productum denotat. Sic $AB = A \text{ in } B$. item $CDE = C \text{ in } D \text{ in } E$.

XVI. Cum autem duo numeri sese multiplicantes aliquam fecerint, qui factus erit, planus appellabitur; Qui vero numeri sese mutuo multiplicaverint, latera illius dicentur. Sic 2 (C) in 3 (D) = 6 = CD est numerus planus.

XVII. Cum vero tres numeri mutuo sese multiplicantes fecerint aliquem, qui procreatus erit, solidus appellabitur; Qui autem numeri mutuo sese multiplicaverint, latera illius dicentur. Sic, 2 (C) in 3 (D) in 5 (E) = 30 = CDE est numerus solidus.

XVIII. Quadratus numerus est, qui aequaliter aequalis, vel qui sub duobus aequalibus numeris continetur. Sit A latus quadrati; quadratus sic notatur, AA, vel Aq.

XIX. Cubus vero, qui aequaliter aequalis aequaliter, vel qui sub tribus aequalibus numeris continetur. Sit A latus cubi; cubus notatur sic, AAA, vel Ac.

In hac definitione, & tribus precedentibus, unus est numerus.

XX. Nu-

XX. Numeri proportionales sunt; cum primus secundi, & tertius quarti æquemultiplex est, vel eadem pars; vel deniq; cum pars primi secundum, & eadem pars tertii æque metitur quartum, vel vice versa. $A. B :: C. D.$ hoc est, 3. 9 :: 5. 15.

XXI. Similes plani, & solidi numeri sunt; qui proportionalia habent latera.

Latera nempe non qualibet, sed quædam.

XXII. Perfectus numerus est, qui suis ipsius partibus est æqualis.

Ut 6. & 28. Numerus vero qui suis ipsius partibus minor est, abundans appellatur; qui vero major, diminutus. ut 12 est abundans, 15 est diminutus.

XXIII. Numerus numerum metiri dicitur per illum numerum, quem multiplicans, vel à quo multiplicatus, illum producit.

In divisione, unitas est ad quotientem, ut dividendus ad divisum. Nota, quod numerus alteri lineola interjecta subscriptus divisionem denotat. Sic
 $\frac{A}{B} = A \text{ divis. per } B.$ item $\frac{A}{B} = C \text{ in } A \text{ divis. per } B.$

Termini sive radices proportionis dicuntur duo numeri, quibus in eadem proportionem minores sumi nequeunt.

Postulata.

1. **P**ostuletur, cuilibet numero quotlibet summi posse æquales, vel multiplices.
2. Quolibet numero sumi posse majorem.
3. Additio, subtractio, multiplicatio, divisio, extractionesque radicum, seu laterum, numerorum quadratorum, & cuborum concedantur etiam, tanquam possibilia.

Axiomata.

1. **Q**uicquid convenit uni æqualium numerorum, convenit & reliquis æqualibus numeris.

2. Partes eidem parti, vel iisdem partibus, eadem, sunt quoque inter se eadem.

3. Qui numeri æqualium numerorum, vel ejusdem, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

4. Quorum idem numerus, vel æquales, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

5. Unitas omnem numerum per unitates, quæ in ipso sunt, hoc est, per ipsummet numerum metitur.

6. Omnis numerus seipsum metitur per unitatem.

7. Si numerus numerum multiplicans, aliquem produxerit, metietur multiplicans productum per multiplicatum, multiplicatus autem eundem per multiplicantem.

Hinc nullus numerus primus planus est aut solidus, quadratus, vel cubus.

8. Si numerus numerum metiatur, & ille per quem metitur, eundem metietur per eas, quæ in metiente sunt, unitates, hoc est, per ipsum numerum metientem.

9. Si numerus numerum metiens, multiplicet eum, per quem metitur, vel ab eo multiplicetur, illum quem metitur, producit.

10. Numerus quocunque numeros metiens, compositum quoque ex ipsis metitur.

11. Numerus quemcunque numerum metiens, metitur quoque omnem numerum quem ille metitur.

12. Numerus metiens totum & ablatum, metitur & reliquum.

P R O P. I.

A...E...G.B 8 5 3 Si duobus numeris
 C...F..D $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ inaequalibus propositis
 H--- (AB, CD) detra-
 batur semper minor

CD de maiore AB (& reliquus EB de CD &c.)
 alterna quadam detractiōe, neque reliquus unquam
 praecedentem metiatur, quoad assumpta sit unitas
 GB; qui principio propositi sunt numeri AB, CD
 primi inter se erunt.

Si negas, habeant AB, CD communem men-
 suram, numerum H. Ergo H metiens CD,
 a 11. ax. 7. & etiam AE metitur; proinde & reliquum EB;
 b 12. ax. 7. & ergo & CF, atque b idcirco reliquum FD;
 & quare & ipsum EG, sed totum EB metiebatur;
 b ergo & reliquum GB metitur, numerus uni-
 c 9. ax. 1. tatem. c Q. E. A.

P R O P. II.

9 6 Duobus nume-
 A.....E.....B 15 9 6 ris datis AB, CD
 6 3 non primis inter se,
 C.....F...D $\frac{9}{6}$ $\frac{6}{3}$ maximam eorum
 G--- $\frac{6}{3}$ $\frac{3}{0}$ communem mensu-
 ram FD reperire.

Detrahe minorem numerum CD ex maiori
 a 6. ax. 7. AB, quoties potes. Si nihil relinquitur, & patet
 ipsum CD esse maximam communem mensu-
 ram. Si relinquitur aliquid EB, deme hunc ex
 CD; & reliquum FD ex EB, & sic deinceps,
 donec aliquis FD praecedentem EB metiatur.
 b 1. 7. (nam b hoc fiet antequam ad unitatem perveni-
 atur.) Erit FD maxima communis mensura.

c constr. Nam FD c metitur EB, d ideoque & CF;
 d 11. ax. 7. e proinde & totum CD; d ergo ipsum AE; atque
 e 12. ax. 7. idcirco totum AB metitur. Liquet igitur FD
 communem esse mensuram. Si maximam esse
 negas,

negas, sit major quæpiam G. ergo G metiens CD, *d* metitur AE, *e* & reliquum EB, *d* ipsumque CF. *e* proinde & reliquum FD, *g* major minorem. *b* Q. E. A. *g* suppos. h 9. ax. 1.

Coroll.

Hinc, numerus metiens duos numeros, metitur quoq; maximam eorum communem mensuram.

PROP. III.

A 12 Tribus numeris datis A, B, C
B 8 non primis inter se, maximam
D 4 eorum communem mensuram B
C 6 reperire.

E .. 2 Inveni D maximam communem mensuram duorum A, B. Si D metitur tertium C, li-

quet D maximam esse trium communem mensuram. Si D non metitur C, erunt saltem D, & C compositi inter se, ex coroll. præcedentis. Sit igitur ipsorum D, & C maxima communis mensura E. erit E is quem quæris.

Nam E *a* metitur C, & D; *a* ac D ipsos A, & *a* const. B metitur; *b* ergo E metitur singulos A, B, C; *b* 11. ax. 7. nec major aliquis (F) eos metietur; nam si hoc affirmas, *e* ergo F metiens A, & B, eorum maximam communem mensuram D metitur. Eodem modo, F metiens D, & C, *e* eorum maximam communem mensuram E, *d* major minorem, metitur. *e* Q. E. A. *c* cor. 27. *d* suppos. *e* 9. ax. 1.

Coroll.

Hinc, numerus metiens tres numeros, maximam quoq; eorum communem mensuram metitur.

P R O P. IV.

A 6 Omnis numerus A, omnis
 B 7 numeri B, minor majoris, aut
 B 18 pars est, aut partes.
 B 9. Si A & B primi sint in-

- a 4. def 7. ter se, a erit A tot partes nu-
 meri B, quot sunt in A unitates. (ut $6 =$
 b 3. def 7. $\frac{6}{7} \cdot 7$.) Sin A metiatur B, b illeget A esse par-
 tem ipsius B. (ut $6 = \frac{1}{3} \cdot 18$.) denique si A &
 c 4. def 7. Baliter composui inter se fuerint, c maxima
 communis mensura determinabit, quot partes A
 conficiat ipsius B, ut $6 = \frac{2}{3} \cdot 9$.

P R O P. V.

A 6 D 4
 6 6 4 4
 B G C 12. E H F 8

Si numerus A numeri BC pars fuerit, & aliter
 D alterius EF eadem pars; & simul uterque
 (A+D) utriusque simul (BC+EF) eadem pars
 erit, qua unus A unius BC.

- Nam si BC in suas partes BG, GC ipsi A
 æquales; atque EF in suas partes FH, HF ipsi
 a hyp. D æquales resolvantur; a erit numerus partium
 in BC æqualis numero partium in EF. Quum
 b const. & igitur $A + D b = BG + EH = GC + HF$, erit
 2. ax 1. $A + D$ toties in $BC + EF$, quoties A in BC.
 Q. E. D.

Vel sic brevius. Sit $a = x$ & $b = y$. quare $2a =$
 x & $2b = y$. Ergo $2a + 2b = x + y$. Ergo $a + b =$
 $\frac{x+y}{2}$.

PRO P. VI.

$\begin{matrix} 3 & 3 & & 4 & 4 \\ A \dots G \dots B 6 & D \dots H \dots E 8 \\ C \dots \dots \dots 9 & F \dots \dots \dots 12 \end{matrix}$ Si numerus AB
C 9 F 12 numeri C
partes fuerit; & alter DE alterius F eadem partes;
& simul uterq; (AB+DE) utriusq; simul (C+F)
eadem partes erit, qua unus AB unius C.

Divide AB in suas partes AG, GB; & DE in
suas DH, HE. Partium in utroque AB, DE æ-
qualis est multitudo, ex hypoth. Quum igitur
AG a sit eadem pars numeri C, quæ DH nume- a hyp.
ri F, b erit AG+DH eadem pars compositi C+ b 9. 7.
F, quæ unus AG unius C. b Eodem modo GB+
HE eadem pars est ejusdem C+F, quæ unus
GB unius C; c ergo AB+DE eadem partes est c 2. ax. 7.
ipfius C+F, quæ AB ipfius C. Q. E. D.

Vel sic. Sit $a = \frac{2}{3}x$, & $b = \frac{2}{3}y$, & $x+y = g$. ob 3
 $a = \frac{2}{3}x$, & $3b = 2y$, est 3 $a+3b = 2x+2y = 2g$.
ergo $a+b = \frac{2}{3}g = \frac{2}{3} : x+y$.

PRO P. VII.

$\begin{matrix} 5 & 3 \\ A \dots E \dots B 8 \\ 6 & 10 & 6 \\ G \dots C \dots \dots \dots E \dots D 16 \end{matrix}$ Si numerus
A B numeri
CD pars fue-
rit, qualis ab-
latus AE ab-
lasi CF; & reliquus EB reliqui FD eadem pars
erit, qualis totus AB totius CD:

a Sit EB eadem pars numeri GC, quæ AB ip- a 1. post. 7.
fius CD, vel AE ipfius CF. b ergo AE+EB ea- b 5. 7.
dem est pars ipfius CF+GC, quæ AE ipfius CF,
vel AB ipfius CD. c ergo GF = CD. aufer com- c 6. ax. 1.
munem CF, d manet GC = FD. e ergo EB ead- d 3. ax. 1.
dem est pars reliqui FD (GC) quæ totus AB to- e 2. ax. 7.
tius CB. Q. E. D.

Vel sic. Sit $a+b = x$, & $c+d = y$; atque tam
 $x = 3y$, quam $a = 3c$; dico $b = 3d$. Nam 3 $c+3d$
 $f = 3y = x g = a+b$. aufer utrinque 3 $c g = a$, & f 1. 2.
remanet 3 $d = b$. Q. E. D. g hyp.

P R O P. VIII.

$\begin{array}{cccccc} 6 & 2 & 4 & 2 & 2 & \end{array}$
Si nume-
 A.....H.. G....E.. L.. B 16 rus AB nu-
 $\begin{array}{ccc} 18 & & 6 \end{array}$ meri C D
 C.....F.....D 24 partes fuerit,
quales abla-
 tus AE ablata CF; & reliquus EB reliqui ED ea-
 dem partes erit, quales totus AB totius CD.

Seca AB in AG, GB partes numeri CD; item
 AB in AH, HE partes numeri CF; & sume
 a 3. ax. 1. GL=AH=HE; & quare HG=EL. & quia
 b constr. b AG=GB, c etiam HG=LB. Cum igitur
 c 3. ax. 1. totus AG eadem sit pars totius CD, quæ abla-
 d 7. 7. tus AH ablata CF; d erit reliquus HG, vel
 EL, eadem etiam pars reliqui FD, quæ AG
 ipsius CD. Eodem pacto, quia GB eadem
 pars est totius CD, quæ HE, vel GL, ipsius CF,
 d erit reliquus LB eadem pars reliqui FD, quæ
 GB totius CD; ergo EL + LB (EB) eadem
 est partes reliqui FD, quæ totus AB totius CD.
 Q. E. D.

Vel sic facilius. Sit $a + b = x$. & $c + d = y$.
 e 2. ax. 7. Item tam $y = \frac{2}{3} x$, quam $c = \frac{2}{3} a$; vele quod
 idem est, $3 y = 2 x$; & $3 c = 2 a$. Dico $d = \frac{2}{3} b$.
 f 1. 24 Nam $3 c + 3 d = 3 y = 2 x = 2 a + 2 b$.
 g 1. ax. 1. g ergo $3 c + 3 d = 2 a + 2 b$. aufer utrinque
 h hyp. $3 c = 2 a$; & h manet $3 d = 2 b$. l ergo $d = \frac{2}{3} b$.
 k 3. ax. 1. Q. E. D.
 l 8. ax. 7.

P R O P. IX.

$\begin{array}{ccc} & A \dots 4 & \text{Si numerus A numeri} \\ & 4 & BC pars fuerit, \& alter D \\ B \dots G \dots C 8 & & alterius EF eadem pars; \& \\ & 5 D \dots 5 & vicissim quæ pars est, aut \\ E \dots H \dots F 10 & & partes primus A tertii D, \\ & & eadem pars erit, vel eadem \\ & & partes, \& secundus BC quarti EF.$

Poni-

Ponitur A $\supset$ D. Sint igitur BG, GC, & EH, HF partes numerorum BC, EF, hæ ipsi A, illæ ipsi D pares. Utrunque multitudo partium æqualis ponitur. Liquet vero BG a eandem esse partem, aut easdem partes ipsius EH, quæ GC ipsius HF; b quare BC (BG+GC) ipsius EF (EH+HF) eadem pars est aut partes, quæ unus BG (A) unius EH (D.) Q. E. D.

Vel sic; sit $a = \frac{b}{3}$, & $c = \frac{d}{3}$, vel $3a = b$, & $3c = d$; c estque $\frac{c}{a} = (\frac{3c}{3a}) = \frac{b}{d}$. c 5. 15.

PROP. X.

A .. G .. B 4 Si numerus AB numeri C
C 6 partes fuerit, & alter DE al-
5 5 terius F eadem partes; &
D H E 10 ulcissim quæ partes est pri-
F 15 mus AB tertii DE, aut
pars, eadem partes erit &
secundus C quarti F, aut pars.

Ponitur AB $\supset$ DE, & C $\supset$ F. Sint AG, GB, & DH, HE partes numerorum C, & F, tot nempe in AB, quot in DE. Constat AG ipsius C eandem esse partem, quæ DH ipsius F. a quare vi- a 9. 7.
cissim AG ipsius DH, pariterque GB ipsius HE, & b proinde conjunctim A B ipsius D E eadem b 5. & 9. 7.
pars erit, aut partes, quæ C ipsius F. Q. E. D.

Vel sic; sit $a = \frac{2}{3} b$, & $c = \frac{2}{3} d$, vel $3a = 2b$, & $3c = 2d$. Est $\frac{c}{a} = \frac{3c}{3a} = \frac{2d}{2b} = \frac{d}{b}$.

PROP. XI.

4 3 Si fuerit, ut totus AB
A E ... B 7. ad totum CD, ita ablatas
8 6 AE ad ablatum CF; &
C F D 14 reliquus EB ad reliquum
K 4 FD

FD erit, ut totus AB ad totum CD.

a 4. 7. Sit primo $AB \supset CD$; a ergo AB vel pars
b 20. def. 7. est, vel partes numeri CD; b eademque pars est,
c 7. vel 8. 7 vel partes ipse AE ipsius CF; c ergo reliquus EB
reliqui FD eadem pars est, aut partes, quæ totus
AB totius CD. b ergo $AB, CD :: EB, FD$.
Sin fuerit $AB \sqsubset CD$; eodem modo erit juxta
modo ostensa, $CD, AB :: FD, EB$. ergo inverten-
do, $AB, CD :: EB, FD$.

PROP. XII.

A, 4. C, 2. E, 3. Si sint quotcumque nu-
B, 8. D, 4. F, 6. meri proportionales (A, B
 $:: C, D :: E, F$) erit quem-
admodum unus antecedentium A ad unum con-
sequentium B, ita omnes antecedentes ($A + C + E$) ad
omnes consequentes ($B + D + F$).

Sint primo, A, C, E minores quam B, D, F.
a 10. def. 7. ergo (propter easdem rationes) a erit A eadem
b 5. & 6. 7. pars aut partes ipsius B, quæ C ipsius D. b ergo
conjunctim $A + C$ eadem erit pars aut partes
ipsius $B + D$, quæ unus A unius B. Similiter
 $A + C + E$ eadem pars est, aut partes ipsius
c 20. def. 7. $B + D + F$, quæ A ipsius B. c ergo $A + C +$
 $E, B + D + F :: A, B :: C, D$. Sin A, C, E,
ipsis B, D, F majores ponantur, idem ostendetur
invertendo.

PROP. XIII.

Si quatuor numeri proporti-
A, 3. C, 4. onales sint ($A, B :: C, D$) &
B, 9. D, 12. vicissim proportionales erunt
($A, C :: B, D$).

Sint primo A & C ipsis B & D minores,
a 20. def. 7. atque $A \supset C$. Ob eandem proportionem, a erit
A eadem pars, aut partes ipsius B, quæ C ipsius
b 9. & 10. 7 D. b ergo vicissim A ipsius C eadem pars est, aut
partes, quæ B ipsius D. ergo $A, C :: B, D$. Sin
A &

$A \perp C$; atque A & C majores statuuntur, quam B & D , eadem res erit, proportionem invertendo.

PROP. XIV.

$A, 9.$ $D, 6.$ *Si sint quotcunque numeri $A,$
 $B, 6.$ $E, 4.$ $B, C,$ & alii totidem D, E, F
 $C, 3.$ $F, 2.$ illi aequales multitudine, qui bini
sumantur, & in eadem ratione
 $(A.B :: D.E. \& B.C :: E.F)$ etiam ex aequalitate
in eadem ratione erunt. $(A.C :: D.F.)$*

Nam quia $A.B :: D. E,$ & erit vicissim, $A.D ::$ a 13. 7.
 $B. E ::$ & $C. F.$ & ergo iterum permutando, A, C
 $:: D. F. Q. E. D.$

PROP. XV.

1. $D.$ *Si unitas numerum quem-*
 $B \dots 3.$ $E \dots 6.$ *piam B metiatur; aequa au-*
tem aliter numerum D alter-
um quendam numerum E metiatur; & vicissim
aeque unitas tertium numerum D metietur, & se-
cundum B quartum $E.$

Nam quia 1 est eadem pars ipsius $B,$ quae D
ipsius $E,$ & erit vicissim 1 eadem pars ipsius $D,$ a 9. 7.
quae B ipsius $E. Q. E. D.$

PROP. XVI.

Si duo numeri A, B sese
 $B, 4.$ $A, 3.$ *mutuo multiplicantes fecerint*
 $A, 3.$ $B, 4.$ *aliquos $AB, BA,$ geniti ex*
 $AB, 12.$ $BA, 12.$ *ipsis AB, BA aequales inter*
se erunt.

Nam quia $AB = A$ in $B,$ & erit 1 in A toties, a 15. def. 7.
quoties B in $AB.$ b ergo vicissim 1 in B toties
erit, quoties A in $AB.$ atqui quoniam $BA = B$ b 15. 7.
in $A,$ & erit 1 in B toties, quoties A in $BA.$ ergo
quoties 1 in $AB,$ toties 1 in $BA;$ & c proinde c 4. ax. 7.
 $AB = BA. Q. E. D.$

PROP.

P R O P. XVII.

A, 3. Si numerus A duos nu-
 B, 2. C, 4. meros B, C multiplicans fe-
 AB, 6. AC, 12. cerit aliquos AB, AC; ge-
 nisi ex ipsis eandem ratio-
 nem habebunt, quam multiplicati. (AB. AC ::
 B. C.)

- a 15. def. 7. Nam quia $AB = A$ in B, a erit 1 toties in
 A, quoties B in AB. a item quia $AC = A$ in C,
 erit 1 toties in A, quoties C in AC. ergo quo-
 b 20. def. 7 ties B in AB, toties C in AC, quare B. AB ::
 c 13. 7. C. AC. c ergo vicissim, B. C :: A B. A C.
 Q. E. D.

P R O P. XVIII.

C, 5. C, 5. Si duo numeri A, B,
 A, 3. B, 9. numerum quempiam C
 $\overline{AC}$, 15. $\overline{BC}$, 45. multiplicantes fecerint a-
 liquos AC, BC; geniti
 ex ipsis eandem rationem habebunt, quam multipli-
 cantes. (A. B :: AC. BC.)

- a 16. 7. Nam $AC = CA$, & $BC = CB$; sic idem
 C multiplicans A & B producit AC, & BC.
 b 17. 7. b ergo A. B :: AC. BC. Q. E. D.

Schol.

Ex his pendet modus vulgaris reducendi fra-
 ctiones ($\frac{1}{3}, \frac{2}{9}$) ad eandem denominationem.
 Nam duc 9 tam in 3, quam in 5, proveniunt
 $\frac{27}{45} = \frac{2}{9}$. quoniam ex his, 3. 5 :: 27. 45. item
 duc 5 in 7, & 9, prodeunt $\frac{35}{45} = \frac{7}{9}$. quia 7. 9 ::
 35. 45.

P R O P. XIX.

A, 4. B, 6. C, 8. D, 12. Si quatuor nu-
 AD, 48. BC, 48. meri proportiona-
 les fuerint, (A. B ::
 C. D;) qui ex primo & quarto fit numerus AD,
 aequalis est ei, qui ex secundo & tercio fit, numero
 BC.

BC. Et si qui ex primo & quarto sit numerus AD, equalis sit ei, qui ex secundo & tertio sit, numero BC, ipsi quatuor numeri proportionales erunt. (A. B :: C. D.)

1. Hyp. Nam A C. AD a :: C. D b :: A. a 17 7.
B c :: AC. BG. d ergo AD = BC. Q. E. D. b hyp.

2. Hyp. Quoniam e AD = BC, erit A C. c 18. 7.
AD f :: AC. BC. Sed AC. AD g :: C. D. & d 9. 5.
AC. BC b :: A. B. k ergo C. D :: A. B. Q. E. D. e hyp.
f 7. 5.

PROP XX.

A. B. C. Si tres numeri proportionales
4. 6. 9. les fuerint (A. B :: B. C.) k 11. 5.
AC, 36. BB, 36. qui sub extremis continetur
D, 6. (AC) equalis est ei, qui
à medio efficitur (BB.) Et si
qui sub extremis continetur (AC) equalis fuerit ei
(Bq) qui sub medio, ipsi tres numeri proportionales erunt ($\frac{A}{B} :: \frac{B}{C}$.)

1. Hyp. Nam sume D = B. a ergo AB :: a 1. ax 7.
D (B.) C. b quare AC = BD, a vel BB. b 19. 7.
Q. E. D.

2. Hyp. Quia AC c = BD, d erit A. B :: D c hyp.
(B.) C. Q. E. D. d 19. 7.

PROP. XXI.

A .. G .. B 5. E 10. Numeri AB,
C .. H .. D 3. F 6. CD minimi omnium eandem cum
e rationem habentium (E, F) metiuntur aequi numeros E, F eandem cum e rationem habentes, major quidem AB majorem E, minor vero CD minorem F.

Nam A B. CD a :: E. F. b ergo vicissim a hyp.
AB. E :: CD. F. c ergo AB eadem pars est, b 13. 7.
vel partes ipsius E, quae CD ipsius F. Non partes; nam si ita, sint AG, GB partes numeri E; & CH, HD partes numeri F. c 20. def. 7.
c ergo AG. B :: CH.

d 13. 7. CH. F; & permutando, AG. CH d :: E. Fe ::
 c hyp, AB. CD. ergo AB, CD non sunt minimi in sua
 ratione, contra hypoth. ergo, &c.

P R O P. XXII.

A, 4. D, 12. Si fuerint tres numeri A, B,
 B, 3. E, 8. C, & alii ipsis multitudine a-
 C, 2. F, 6. quales D, E, F, qui bini su-
 mantur, & in eadem ratione;
 fuerit autem perturbata eorum proportio (A. B :: E.
 F & B. C :: D. E;) etiam ex aequalitate in eadem ra-
 tione erunt (A. C :: D. F.)

a hyp. Nam quia A. B a :: E. F, b erit $AF = BE$; &
 b 19. 7. quia B. C :: d D. E, b erit $BE = CD$. c ergo
 c 1. ax. 1. $AF = CD$. d quare A. C :: D. F. Q. E. D.
 d 19. 7.

P R O P. XXIII.

A, 9. B, 4. Primi inter se numeri A, B,
 C --- D --- minimi sunt omnium eandem
 E -- cum ea rationem habentium.

Si fieri potest, sint C & D
 minores quam A & B, atque in eadem ratione.
 a 21. 7. a ergo C metitur A aequae, ac D metitur B,
 puta per eundem numerum E: quoties igitur
 b 23. def 7. 1 in E, b toties erit C in A. c quare vicissim quo-
 c 15. 7. ties 1 in C, toties E in A. simili discursu quoties
 1 in D, toties E in B. ergo E utrumque A & B
 metitur; qui proinde inter se primi non sunt,
 contra Hypoth.

P R O P. XXIV.

A, 9. B, 4. Numeri A, B, minimi omni-
 C --- um eandem cum ea rationem
 D --- E -- habentium, primi inter se sunt.

Si fieri potest, habeant A
 & B communem mensuram C; is metiatur A
 a 9. ax. 7. per D, & B per E; a ergo $CD = A$, & $CE = B$.
 b quare

b quare $A. B :: D. E.$ Sed $D \& E$ minores sunt b 17. 7.
quam $A \& B$; utpote eorum partes. Ergo A
& B non sunt minimi in sua ratione, contra
hypoth.

P R O P. XXV.

*Si duo numeri A, B primi inter
 $A, 9.$ $B, 4.$ se fuerint, qui unum eorum A
 $C, 3.$ D metitur numerum C , ad reliquum
 B primus erit.*

Nam si affirmes aliquem D numeros $B \& C$
metiri, & ergo D metiens C , metitur A . ergo a 11. ex. 7.
 $A \& B$ non sunt primi inter se, contra Hypoth.

P R O P. XXVI.

*Si duo numeri A, B ad
 $A, 5.$ $C, 8.$ quempiam C primi fuerint,
 $B, 3.$ etiam ex illis genitus AB
 $AB, 15.$ E ad eundem C primus erit.
 F*

Si fieri potest, sit ipsorum
 AB , & C communis mensura numerus E . sitque
 $\frac{AB}{E} = F$; & ergo $AB = EF$; b quare $E. A :: B. F.$ a 9. ex. 7.
Quia vero A primus est ad C quem E metitur, b 19. 7.
& erunt $E \& A$ primi inter se; & adeoque in sua c 25. 7.
proportionem minimi, & e proinde æque metiuntur d 23. 7.
 B , & F ; nempe E ipsum B , & A ipsum F . Quam e 21. 7.
igitur E utrumque B, C metatur, non erunt illi
primi inter se, contra Hypoth.

P R O P. XXVII.

*Si duo numeri, A, B , primi
 $A, 4.$ $B, 5.$ inter se fuerint, etiam ex uno
 $Aq, 16.$ eorum genitus (Aq) ad reli-
 $D, 4.$ quum B primus erit.*

Sume $D = A$, ergo & singuli D , & A primi sunt a 1. ex. 7
ad B . b quare $A D$, vel Aq , ad B primus est. b 26. 7.
 $Q. E. D.$

P R O P. XXVIII.

A, 5. C, 4. Si duo numeri A, B ad
 B, 3. D, 2. duos numeros C, D, u-
 AB, 15. CD, 8. terque ad utrumque, primi
 fuerint, & qui ex eis gi-
 guntur AB, CD, primi inter se erunt.

- a 26. 7. Nam quia A & B ad C primi sunt, a erit AB
 ad C primus. Eadem ratione erit AB ad D
 b 26. 7. primus. b ergo AB ad CD primus est. Q. E. D.

P R O P. XXIX.

A, 3. B, 2. Si duo numeri A, B primi
 Aq, 9. Bq, 4. inter se fuerint, & multipli-
 Ac, 27. Bc, 8. cant uterque seipsum fecerit a-
 liquem (Aq, & Bq,) & ge-
 niti ex ipsis (Aq, Bq) primi inter se erunt; & si
 qui in principio A, B genitos ipsos Aq, Bq multipli-
 cantes fecerint aliquos (Ac, Bc;) & hi primi inter
 se erunt: & semper circa extremos hoc eveniet.

- a 27. 7. Nam quia A primus est ad B, a erit Aq ad B
 primus, & quia Aq primus ad B, a erit Aq ad
 Bq primus. Rursus quia tam A ad B & Bq,
 b 28. 7. quam Aq ad eosdem B, & Bq primi sunt, b erit
 A x Aq, id est Ac, ad B x Bq, id est Bc, primus.
 Et sic porro de reliquis.

P R O P. XXX.

8 5 Si duo numeri
 A B C 13. D ---- A B, B C primi
 inter se fuerint,
 etiam uterque simul (A C) ad quemlibet illorum
 AB, BC primus erit. Et si uterque simul A C ad
 unum aliquem illorum AB primus fuerit, etiam qui
 in principio numeri AB, BC primi inter se erunt.

1. Hyp. Nam si AC, AB compositos velis,
 a 12. ex. 7. fit D communis mensura. a Is metietur reli-
 quum BC. ergo AB, BC non sunt primi inter se,
 contra Hypoth.

2. Hyp.

2. Hyp. Positis AC, AB inter se primis, vis D ipsorum AB, BC communem esse mensuram. b 1. igitur totum AC metitur. quare AC, AB b 10. ex. 7. non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc numerus, qui ex duobus compositus, ad unum illorum primus est, ad reliquum quoque primus est.

P R O P. XXXI.

Omnis primus numerus A ad omnem A 5, B, 8. numerum B, quem non metitur, primus est.

Nam si communis aliqua mensura metiatur utrumque A, B; a non erit A primus numerus, a 11. def. 7. contra Hypoth.

P R O P. XXXII.

A, 4. D, 3. Si duo numeri A, B, se mutuo multiplicantes fecerint aliquem AB, genitum autem ex ipsis AB metiatur aliquis primus numerus D; is etiam unum eorum, qui à principio, A, vel B metiatur.

Pone numerum D non metiri A; sit vero $\frac{AB}{D} = E$. a ergo $AB = DE$. b quare D. A :: a 9. ex. 7. b 19. 7. B. E. c est vero D ad A primus. d ergo D & A minimi sunt in sua ratione; e proinde D metitur B, æque ac A metitur E. liquet igitur compositum. c hyp. 6. 31. 7. d 23. 7. e 21. 7.

P R O P. XXXIII.

A, 12. Omnem compositum numerum A, aliquis primus numerus B metitur.

Unus vel plures numeri a metiantur A; quorum minimus sit B. is primus erit. a 13. def. 7. nam

13. def. 7. nam si dicetur compositus, *a* cum minor aliquis
 11. ax. 7. metietur, *b* qui proinde ipsum *A* metietur; quare
B non est minimus eorum, qui *A* metiuntur;
 contra Hypoth.

P R O P. XXXIV.

*Omni numerus A, aut primus est, aut
 A, 9. eam aliquis primus metitur.*

- Nam *A* necessario vel primus est;
 vel compositus. Si primus, hoc est quod asseri-
 mus. Si compositus, *a* ergo eum aliquis primus
 metitur. Q. E. D.

P R O P. XXXV.

A, 6. B, 4. C, 8.

D, 2.

H, 1. I, 2. K, 4.

E, 3. F, 2. G, 4.

L, 12.

*Numeri dati quotcunque A, B, C reperire mini-
 mos omnium E, F, G eandem rationem cum eis ha-
 bentium.*

- Si *A, B, C* primi sint inter se, ipsi in sua rati-
 one minimi *a* erunt. Si compositi sint, *b* esto
 eorum maxima communis mensura *D*, qui ipsos
 metiatur per *E, F, G*. Hi minimi erunt in rati-
 one *A, B, C*.

- Nam *D* ductus in *E, F, G* *c* producit *ABC*.
d ergo hi & illi in eadem sunt ratione. Jam puta
 alios *H, I, K* minimos esse in eadem; *e* qui pro-
 pterea *a*que metientur *A, B, C* nempe per nu-
 merum *L*. *f* ergo *L* in *H, I, K* ipsos *A, B, C*
 procreabit. *g* ergo $ED = A = HL$. *b* unde *E*.
h 19. 7. $H :: L. D$. Sed $E \square H$; *l* ergo $L \square D$. ergo
k suppos. *D* non est maxima communis mensura ipsorum
l 20. def. 7. *A, B, C*; contra Hypoth.

Coroll.

Hinc, maxima communis mensura quotlibet
 nume-

numerorum metitur ipsos per numeros, qui minimi sunt omnium eandem rationem cum ipsis habentium. Ex quo patet methodus vulgaris reducendi fractiones ad minimos terminos.

P R O P. XXXVI.

Duobus numeris datis A, B, reperire, quem illi minimum metiuntur, numerum.

A, 5. B, 4. 1. Cas. Si A, & B primi
AB, 20. sint inter se, est AB quæsitus.
D----- Nam liquet A & B metiri
E---, F--- AB. Si fieri potest, metian-
tur A & B aliquem D $\supset$ AB;
puta per E, & F. a ergo $AE = D = BF$. b quare
A B :: F. E. Quia vero A, & B c primi sunt
inter se, d adeoque in sua ratione minimi, e æque
metiuntur A ipsum F, ac B ipsum E. Atqui
B. E f :: AB. AE (D.) g ergo AB etiam metie-
tur D, seipso minorem. Q. E. A.

a 9. ax. 7.
b 1. ax. 1.
b 19. 7.
c hyp.
d 23. 7.
e 21. 7.
f 17. 7.
g 20. def. 7.
h 35. 7.
k 19. 7.
l 17. ax. 7.
m 9. ax. 7.
n 19. 7.
o const.
p 21. 7.
q. 17. 7.
r 20. def. 7.

A, 6. B, 4. F----- 2. Cas. Sin
C, 3. D, 2. G---- H--- A, & B inter se
AD, 12. compositi fue-
runt, h reperian-
tur C, & D minimi in eadem ratione. k ergo
 $AD = BC$. Erit AD, vel BC quæsitus.

Nam l liquet B, & A ipsum AD, vel BC
metiri. Puta A, & B metiri F $\supset$ AD, nempe
A per G, & B per H. m ergo $AG = FH$.
n unde A. B :: H. G o :: C. D. p proinde æque
metitur C ipsum H, ac D ipsum G. atqui D. G
q :: AD. AG (F.) ergo AD r metitur F, major
minorem Q. E. A.

Coroll.

Hinc, si duo numeri multiplicent minimos eandem rationem habentes, major minorem, & minor majorem, producetur numerus minimus, quem illi metiuntur.

PROP. XXXVII.

A, 2. B, 3.

E, 6.

C ---- F --- D

Si duo numeri A, B nu-
merum quempiam CD me-
tiantur; etiam minimus B,
quem illi metiuntur, eundem
CD metietur.

a hyp.

b constr.

c 11. ax. 7.

d 12. ax. 7.

Si negas, aufer B ex CD, quoties fieri potest,
& relinquatur FD $\rightarrow$ E. quum igitur A & B a me-
tiantur B, b & B ipsum CF, c etiam A, & B me-
tiantur CF; a metiuntur autem totum CD; d
ergo etiam reliquum FD metiuntur. ergo E non
est minimus, quem A, & B metiuntur, contra hyp.

PROP. XXXVIII.

A, 3, B, 4, C, 6.

D, 12.

Tribus numeris datis A, B, C,
reperire minimum, quem illi me-
tiuntur.

a 36. 7.

a Reperi D minimum, quem duo A, & B
metiuntur; quem si tertius C metiatur, patet D
esse quæsitum. Quod si C non metiatur D, sic
B minimus, quem C, & D metiuntur. Erit
E requisitus.

A, 2. B, 3. C, 4.

D, 6. E, 12.

F ---

Nam singulos A, B, C
metiri E constat ex 11. ax.
7. Quod vero nullum ali-
um F minorem metiantur,

b 37. 7.

facile ostenditur. Nam si affirmas, b ergo D
metitur E; b proinde E eundem F metitur, ma-
ior minorem. Quod est absurdum.

Coroll.

Hinc, si tres numeri numerum quempiam me-
tiantur; etiam minimus, quem illi metiuntur,
eundem metietur.

PROP. XXXIX.

A, 12. Si numerum A quispiam numerus
B, 4, C, 3. B metiatur, ille A quem B meti-
tur, partem habebit C, à metiente B
denominatam.

Nam quia $\frac{A}{B} = C$, b erit $A = BC$. c ergo a hyp.
 $\frac{A}{C} = B$. Q. E. D. b 9. ax. 7.
c 7. ax. 7.

PROP. XL.

A, 15. Si numerum A partem habueris
quamlibet B, metietur illum nume-
rus C, à quo ipsa pars B denomi-
natur.

Nam quia $BC = A$, b erit $\frac{A}{C} = B$. Q. E. D. a hyp. 6.
9. ax. 7.
b 7. ax. 7.

PROP. XLI.

$\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$ G, 12. Numerum reperire G, qui minimus
H --- mus cum sit, habeat datas partes,
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$.

a Inventatur G minimus, quem denominato- a 38. 7.
res 2, 3, 4 metiuntur. b Liqueat G habere partes, b 39. 7.
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$. Si fieri possit, H --- G habeat easdem
partes; c ergo 2, 3, 4 metiuntur H, & proinde c 40. 6.
G non est minimus, quem 2, 3, 4 metiuntur.
contra const.

LIB. VIII.

PROP. I.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27.
E - F - G - H - - -

I fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D; extremi vero ipsorum A, D primi inter se fuerint; ipsi A, B, C, D minimi sunt omnium eandem cum eis rationem habentium.

Nam, si fieri potest, sint alii totidem E, F, G, H minores in illa ratione. *a* ergo ex æquali A, D :: E, H. ergo A, & D primi numeri, *b* adeoque in sua ratione minimi, *c* æque metiuntur E, & H, seipsis minores. Q. E. A.

PROP. II.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.

Ac, 8. AqB, 12. ABq, 18. Bc, 27.

Numeros reperire deinceps proportionales minimos, quotcunque jusserit quispiam, in data ratione A ad B.

Sint A, & B minimi in data ratione. Erunt Aq, AB, Bq tres minimi deinceps in ratione A ad B.

Nam AA. AB *a* :: A. B *a* :: AB. BB. item quia A, & B *b* primi sunt inter se, *c* erunt Aq, Bq inter se primi; *d* proinde Aq, AB, Bq sunt :: minimi in ratione A ad B.

Dico porro, Ac, AqB, ABq, Bc in ratione A ad B quatuor esse minimos. Nam AqA, AqB *e* :: A. B *e* :: ABA (AqB.) ABB. *e* atque A. B :: ABq. BBq. (Bc) Quum igitur Ac, & Bc

Be f inter se primi sunt, g erunt Ac, AqB, f 29.7.
ABq, Bc quatuor $\frac{1}{2}$ minimi in ratione A ad B. g 1.6.
Eodem modo quotvis proportionales investigabis, Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc, si tres numeri minimi sunt proportionales, extremi quadrati erunt; si quatuor, cubi.

2. Extremi quocunque proportionales per hanc propos. Inveni in data ratione minimi, inter se primi sunt.

3. Duo numeri, minimi in data ratione, merguntur omnes medios quocunque minimorum in eadem ratione; quia scilicet producuntur ex illorum multiplicatione in alios quosdam numeros.

4. Hinc etiam liquet ex constructione, series numerorum 1, A, Aq, Ac; 1, B, Bq, Bc; Ac, AqB, ABq, Bc, constare æquali multitudinē numerorum; ac proinde extremos numeros quocunque minimorum continue proportionalium, esse ultimos totidem continue proportionalium ab unitate. ut extremi Ac, Bc continue proportionalium Ac, AqB, ABq, Bc, sunt ultimi totidem proportionalium ab unitate 1, A, Aq, Ac; & 1, B, Bq, Bc.

5. 1, A, Aq, Ac; & B, BA, BAq; ac Bq, ABq sunt $\frac{1}{2}$ in ratione 1 ad A. Item, B, Bq, Bc; & A, AB, ABq; ac Aq, AqB sunt $\frac{1}{2}$ in ratione 1 ad B.

P. R. Q. P. III.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 24.

Si sint quocunque numeri

A, B, C, D deinceps proportionales, minimi omnium eandem cum eis rationem habentium; illorum extremi A, D sunt inter se primi.

2. 8.

Nam si a inveniantur totidem numeri minimi in ratione A ad B , illi non alii erunt, quam A, B, C, D ; ergo juxta 2 coroll. præcedentis extremi A & D primi sunt inter se. Q. E. D.

PROP. IV.

$A, 6. B, 5. C, 4. D, 3.$ *Rationibus datis*
 $H, 4. E, 24. E, 20. G, 15.$ *quocunque in*
 $I, 1. K, 1. L, 1.$ *minimis terminis*
 (A ad B , & C ad

D) reperire numeros deinceps minimos in datis rationibus.

a 36. 7.

b 3. post. 7.

c 9. ex. 7.

d 18. 7.

e 7. 5.

f 21. 7.

g 37. 7.

a Reperi E minimum, quem B , & C metiuntur, & B ipsum E b æque metiatur, ac A alterum F , puta per eundem H . b item C ipsum E , ac D alterum G æque metiuntur: erunt F, E, G minimi in datis rationibus. Nam $AHc = F$; & $BHc = E$. d ergo $A. B :: AH. BHc :: F. E$. Similiter $C. D :: E. G$. sunt igitur F, E, G deinceps proportionales in datis rationibus. Imo minimi sunt in iisdem: nam puta alios I, K, L minimos esse. f ergo A & B ipsos I & K , g pariterque C & D ipsos K & L æque metiuntur. ergo B , & C eundem K metiuntur. g Quare etiam E eundem K metitur, seipso minorem. Q. E. A.

$A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 5. F, 7.$

$H, 24. G, 20. I, 15. K, 21.$

b 3. post. 7.

Datis rationibus rationibus A ad B , & C ad D , ac E ad F . reperi, ut prius, tres H, G, I minimos deinceps in rationibus A ad B , & C ad D . tunc si E numerum I metiatur, b sume alterum K , quem F æque metiatur: erunt quatuor H, G, I, K deinceps minimi, in datis rationibus, quod non aliter probabimus, quam in priori

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 2. F, 7.

H, 24. G, 29. I, 15.

M, 48. L, 40. K, 30. N, 105.

Si non metiatur I, sit K minimus, quem E, & I metiuntur; & quoties ipsum K, toties G ipsum L, & H ipsum M metiatur. quoties vero E ipsum K, toties F ipsum N metiatur. Erunt M, L, K, N minimi deinceps in datis rationibus; quod demonstrabimus, ut prius.

PROP. V.

Plani numeri

C, 4. E, 3.

C D, E F rati-

D, 6. F, 16. ED, 18.

onem habens ex la-

$\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}$.

teribus compositam.

$$\left(\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}\right).$$

Nam quia CD. ED :: C. E; & ED. EF :: a 17. 7.

D. F. atque $\frac{CD}{EF} = \frac{CD}{ED} + \frac{ED}{EF}$, c. erit ratio b 20. def. 5.

$$\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}. Q. E. D.$$

c 11. 5.

PROP. VI.

A, 16. B, 24. C, 36. D, 54. E, 81.

F, 4. G, 6. H, 9.

Si sint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E; primus autem A secundum B non metiatur, neque alius quispiam ullum metietur.

Quoniam A non metitur B, & neque quilibet a 20. def. 6.

proxime sequentem metietur, quia A. B :: B. C :: C. D, &c. b Accipe tres F, G, H minimos in ratione A ad B. quoniam igitur A non metitur B, & neque F metietur G. c ergo F non est unitas. d sed F, & H inter se primi sunt; ergo quantum e sit ex æquo A. C :: F. H, & E non metiatur H, neque A ipsum C metietur; proinde nec B ipsum D, nec C ipsum E, &c. quia A. C e :: B. D e :: G. E, &c. Eodem modo

L 4

sumptis

sumptis quatuor vel quinque minimis in ratione
A ad B, ostendetur A ipsos D, & E; ac B ipsos
E, & F non metiri, &c. Quare nullus alium me-
tiatur. Q. E. D.

P R O P. VII.

A, 3. B, 6. C, 12. D, 24. E, 48.

*Si sint quotcumque numeri deinceps proportiona-
les A, B, C, D, E; primus autem A extremum B
metiatur; & etiam metiatur secundum B.*

a 6. 7.

Si negas A metiri B, & ergo nec ipsum E me-
tiatur, contra Hypoth.

P R O P. VIII.

A, 24. C, 36. D, 54. B, 81. Si inter duos
G, 8. H, 12. I, 18. K, 27. numeros A, B
E, 32. L, 48. M, 72. F, 108. medii continua

proportione ce-
ciderint numeri C, D; quot inter eos medii con-
tinua proportionem cadunt numeri, tot & inter alios
E, F eandem cum illis habentes rationem, medii
continua proportionem cadunt. (L, M.)

a 35. 7.

b 14. 7.

c hyp.

d 3. 8.

e 21. 7.

f constr.

a Sume G, H, I, K minimos :: in ratione
A ad C; & erit ex æquali, G. K :: A. B :: E. F.
Atqui G, & K d primi sunt inter se; & quare G
æque metiatur E, ac K ipsum F. per eundem nu-
merum metiatur H ipsum L, & I ipsum M.
fitaque E, L, M, fita se habent ut G, H, I, K;
hoc est ut A, B, C, D. Q. E. D.

P R O P. IX.

E, 2. F, 3.

G, 4. H, 6. I, 9.

A, 8. C, 12. D, 18. B, 27.

*Si duo numeri
A, B, sint inter se
primi, & inter
eos medii conti-
nua proportionem
ceciderint numeri C, D; quot inter eos medii con-
tinua*

tinua proportione ceciderint numeri, totidem (E, G, & F, I) & inter utrumque eorum ac unitatem medii continua proportione cadent.

Constat 1, E, G, A; & 1, F, I, B esse $\therefore$; & totidem quot A, C, D, B, nimirum ex 4 coroll. 2. 8. Q. E. D.

P R O P. X.

A, 8. I, 12. K, 18. B, 27.

E, 4. DF, 6. G, 9.

D, 2. F, 3.

1.

Si inter duos numeros A, B, & unitatem continue proportionales ceciderint numeri

(E, D, & F, G,) quos inter utrumque ipsorum, & unitatem deinceps medii continua proportione cadunt numeri, totidem & inter ipsos medii continua proportione cadent, I, K.

Nam E, DF, G; & A, DqF (I,) DG (K,) B sunt $\therefore$, per 2. 8. ergo, &c.

P R O P. XI.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9. Duorum quadratorum Aq, Bq unius medius proportionalis est numerus AB. & quadratum Aq ad quadratum Bq, duplicatam habet lateris A ad latus B rationem.

a Liqueat Aq, AB, Bq, esse $\therefore$. b proinde etiam a 17 7.

$$\text{am } \frac{Aq}{Bq} = \frac{A}{B} \text{ bis. Q. E. D.}$$

b 10. def 54

P R O P.

PROP. XII.

Ac, 27. AqB, 36. ABq, 48. Bc, 64. *Duorum*

A, 3. B, 4.

cuborum nu-

Aq, 9. AB, 12. Bq, 16.

merorum Ac,

Bc duo mediis

proportionales sunt numeri AqB, ABq. Et cubus
Ac ad cubum Bc triplicatam habet lateris A ad
latus B rationem.

2. 1.

a Nam Ac, AqB, ABq, Bc sunt $\therefore$ in ratione

b 19 def. 5. A ad B. *b* proinde $\frac{AC}{BC} = \frac{A}{B}$ ter. Q. E. D.

PROP. XIII.

A, 2. B, 4. C, 8.

Aq, 4. AB, 8. Bq, 16. BC, 32. Cq, 64.

Ac, 8. AqB, 16. ABq, 32. Bc, 64. BqC, 128.

BCq, 256. Cc, 512.

Si sunt quotlibet numeri deinceps proportionales,
A, B, C; & multiplicans quisque seipsum faciat
aliquos; qui ab illis producti fuerint Aq, Bq, Cq
proportionales erunt: & si numeri primum positi A,
B, C multiplicantes jam factos Aq, Bq, Cq, fece-
rint aliquos Ac, Bc, Cc, ipsi quoque proportionales
erunt, & semper circa extremos hoc eveniet.

2. 8.

b 14. 7.

Nam Aq, AB, Bq, BC, Cq a sunt $\therefore$ ex
ex æquo Aq Bq :: Bq, Cq. Q. E. D.

a Item Ac, AqB, ABq, Bc, BqC, BCq, Cc
sunt $\therefore$, b ergo iterum ex æquo, Ac, BC :: Bc,
Cc. Q. E. D.

PROP. XIV.

Aq, 4. AB, 12. Bq, 36. *Si quadratus nu-*

A, 2.

B, 6.

merus Aq quadra-

rum numerum Bq

metiatur, & latus unius (A) metietur latus alterius

(B); & si unius quadrati latus A metietur latus al-

terius B, & quadratus Aq quadratum Bq metietur.

2. 2. 11. 8

Si Hyp. Nam Aq AB a :: AB. Bq; cum
igiur ex hyp. Aq metiatur Bq; idem Aq se-

cundum

cundum AB. *b* metietur, atqui Aq. AB :: A. B. *b* 7. 8.

ergo etiam A metitur B. Q. E. D. *c* 20 *def*. 7.

2. *Hyp*. A metitur B. ergo tam Aq ipsum AB, quam AB ipsum Bq metitur; *d* & proinde *d* 11. *ex*. 7. Aq metitur Bq. Q. E. D.

P R O P. XV.

A, 2. B, 6. Si cubus nu-
Ac, 8. AqB, 24. ABq, 72. Bc, 216. metus Ac cu-
bium numerum

Bc metiatur, & latus unius (A) metietur latus alterius (B:) Et si latus A unius cubi Ac latus B alterius Bc metiatur, & cubus Ac cubum Bc metietur.

1. *Hyp*. Nam Ac, AqB, ABq, Bc *a* sunt *a* 2. & 12. 8. ergo Ac, *b* metiens extremum Bc, *c* etiam *se*. *b* *hyp*. cundum AqB metietur. atqui Ac. AqB :: A. B. *c* 7. 8. *d* ergo etiam A metietur B. Q. E. D.

2. *Hyp*. A metitur B; *d* ergo Ac metitur AqB, *d* 20 *def* 7. isque ABq, & hic Bc; *e* ergo Ac metietur Bc. *e* 11. *ex*. 7. Q. E. D.

P R O P. XVI.

A, 4. B, 9. Si quadratus numerus Aq
Aq, 16. Bq, 81. quadratum numerum Bq non
metiatur, neque A latus unius
alterius latus B metietur; & si A latus unius qua-
drati Aq non metiatur B latus alterius Bq, neque
quadratus Aq quadratum Bq metietur.

1. *Hyp*. Nam si affirmes A metiri B, *a* etiam *a* 14. 8. Aq ipsum Bq metietur, contra *hyp*.

2. *Hyp*. Vis Aq metiri Bq; *a* ergo A ipsum B metietur, contra *hyp*.

P R O P. XVII.

A, 2. B, 3. Si cubus numerus Ac cu-
 Ac, 8. Bc, 27. bum numerum Bc non metia-
 tur, neque A latus unius latus
 B alterius metietur. Et si latus A unius cubi Ac
 latus B alterius Bc non metiatur, neque cubus Ac
 cubum Bc metietur.

a 15. 8.

1. Hyp. Dic A metiri B; a ergo Ac metietur
 Bc. contra Hypoth.

2. Hyp. Dic Ac metiri Bc; a ergo A ipsum B
 metietur. contra Hyp.

P R O P. XVIII.

C, 6. D, 2. Duorum similium pla-
 CD, 12. norum numerorum CD,
 E, 9. F, 3. DE, 18. EF, unus medius pro-
 EF, 27. portionalis est numerus
 DE: & planus CD
 ad planum EF duplicatam habet lateris C ad latus
 homologum E rationem.

* 21. def. 7. Quoniam * ex hyp. $C. D :: E. F$; permutando erit $C. E :: D. F$. atque $C. E :: CD$.
 a 17. 7. DE ; & $D. F :: DE. EF$. b ergo $CD. DE :: DE. EF$. Q. E. D.

c 20. def. 5. c Ergo ratio CD ad EF duplicata est rationis
 CD ad DE; hoc est rationis C ad E, vel D
 ad F.

Coroll.

Hinc perspicuum est, inter duos similes planos cadere unum medium proportionalem, in ratione laterum homologorum.

P R O P.

PROP. XIX.

CDE, 30. DEF, 60 FGE, 120. FGH, 240.

CD, 6. DF, 12. FG, 24.

C, 2. D, 3. E, 5. F, 4. G, 6. H, 10.

Duorum similium solidorum CDE, FGH, duo medii proportionales sunt numeri DFE, FGE. Et solidus CDE ad solidum FGH triplicatam rationem habet lateris homologici C ad latus homologum F.

Quoniam ex * hyp. C. D :: F. G, & D. * 21. def. 7.
E :: G. H; erit a permutando C. F :: D. G a :: a 13. 7.
E. H. atqui CD. DF b :: C. F, & DF. FG b :: b 17. 7.
D. G. c quare CD. DF :: DF. FG :: E. H. c 11. 5.
d ergo CDE. DFE :: DFE. FGE :: E. H. :: d 17. 7.
FGE. FGH. ergo inter CDE, FGH cadunt
duo medii proportionales, DFE, FGE. Q. E. D.
e Liquet igitur rationem CDE ad FGH tripli- e 10. def. 1.
caram esse rationis CDE ad DFE, vel C ad F,
Q. E. D.

Coroll.

Hinc, inter duos similes solidos cadunt duo medii proportionales, in ratione laterum homologorum.

PROP. XX.

A, 12. C, 18. B, 27.

D, 2. E, 3. F, 6. G, 9.

Si inter duos numeros A, B, unus medius proportionalis ca-

dat numerus C. similes plani erunt illi numeri, A, B.

a Accipe D, & E minimos in ratione A ad a 35. 7.

C, vel C ad B. b ergo D æque meretur A, ac E b 21. 7.

ipsum C, puta per eundem F. b item D æque me-

ritur C ac E ipsum B, puta per eundem G. c er- c 9. ex. 7.

go DF = A, & EG = B. d quare A, & B plani d 16. def. 7.

sunt numeri. Quia vero EF c = C c = DG;

e erit D. E :: F. G, & vicissim D. F :: E. G. e 19. 7.

f ergo plani numeri A, & B etiam similes sunt. f 21. def. 7.

Q. E. D.

PROP.

PROP. XXI.

A 16. C, 24. D, 36. B, 54.

E, 4. F, 6. G, 9.

H, 2. P, 2. M, 4. K, 3. L, 3. N, 6.

*Si inter
duos nume-
ros A, B duo
medii pro-
portionales cadant numeri C, D; similes solidi erunt
illi numeri, A, B.*

a 2. 8.

b 20. 8. C. b ergo E, & G sunt numeri plani similes.

c 21. def. 7. hujus latera sint H & P; illius K & L: c ergo H.

d cor 18. 8. K :: P. L :: d E. F. Atqui E, F, G ipsos A, C,

e 21. 7. D e æque metiuntur, puta per eundem M;

iidemque ipsos, C, D, B æque metiuntur, puta

f 9. ex. 7. per eundem N f ergo A = EM = HPM, f &

g 17. def. 7. B = GN = KLN; g quare A & B solidi sunt

numeri. Quoniam vero C f = FM; & D f =

h 17. 7. FN, erit M. N b :: FM. FN k :: C D l :: E.

k 7. 8. F :: H. K :: P. L. m ergo A, & B sunt numeri

l constr. solidi similes. Q. E. D.

m 21. def. 7

L E M M A.

AE, BF, CG, DH,

A, B, C, D,

E, F, G, H.

*Si proportionales**numeri A, B, C, D**proportionales nu-**meros AE, BF, CG,**DH metiantur per numeros E, F, G, H, erunt ei**[E, F, G, H] proportionales.*

a 19. 7. Nam qb AEDH a = BF CG, a & AD = BC,

b 1. ex. 7. b erit AEDH = BF CG, c hoc est EH = FG.

c 9. ex. 7. $\frac{AE}{AD} = \frac{BF}{BC}$ a ergo E. F :: G. H. Q. E. D.

Coroll.

a 15. def. 7. Hinc $\frac{Bq}{Aq} = \frac{B}{A}$ in $\frac{B}{A}$. d Nam I. B :: B Bq. d &e lem. prac. I. A :: A. Aq. e ergo I. $\frac{B}{A} :: \frac{B}{A} \cdot \frac{Bq}{Aq}$. d ergo $\frac{Bq}{Aq}$ $\frac{B}{A} \times \frac{B}{A}$. Similiter $\frac{B}{Ac}$ in $\frac{Bq}{Ac} = \frac{BC}{Acc}$. & sic de

reliquis.

P R O P.

P R O P. XXII.

Aq, B, C. Si tres numeri, Aq, B, C
4, 8, 16. deinceps sint proportionales,
primus autem Aq fit quadratus,
& tertius C quadratus erit.

Nam ob AqC $a=Bq, b$ erit $C=\frac{Bq}{Aq} c=Q. \frac{B}{A}$ a 20. 7.
b 7. ax. 7.

Liquet vero $\frac{B}{A}$ esse numerum, ob $\frac{Bq}{Aq}$, vel C nu-
merum. ergo si tres, &c. c cor. lem.
prac.
d hyp. &
14. 8.

P R O P. XXIII.

Ac, B, C, D. Si quatuor numeri Ac,
8, 12, 18. 27. B, C, D deinceps sint pro-
portionales, primus autem
Ac fit cubus; & quartus D cubus erit.

Nam quia AcD $a=BC$, b erit $D=\frac{BC}{Ac} c=a$ 19. 7.
b 7. ax. 7.

$\frac{B}{Ac} \times C$; hoc est (ob AcC $a=Bq$, & b proinde
c cor. lem.
prac.

$C=\frac{Bq}{Ac}) D=\frac{B}{Ac} \times \frac{Bq}{Ac} c=\frac{Bc}{Acc} c=C: \frac{B}{Aq}$ d 20. 7.
e 15. 8.

• eliquet vero ipsum $\frac{B}{Aq}$ esse numerum, quia $\frac{Bc}{Acc}$
vel D numerus ponitur; ergo si quatuor nume-
ri, &c.

P R O P. XXIV.

A, 16. 24. B, 36. Si duo numeri A, B ad-
C, 4. 6. D, 9. ditionem habeant inter se,
quam quadratus numerus

C ad quadratum numerum D, primus autem A fit
quadratus: & secundus B quadratus erit.

Inter C, & D numeros quadratos, * adeoque * 8. 8.
later A, & B eandem rationem habentes, a eadit a 11. 8.
unus

b hyp. unus medius proportionalis. Ergo *b* cum *A* quadratus sit, *c* etiam *B* quadratus erit. Q.E.D.

Coroll.

1. Hinc si fuerint duo numeri similes *AB*, *CD* (*A. B :: C. D*) primus autem *AB* sit quadratus, etiam secundus *CD* quadratus erit.

* 11. & 18. * Nam *AB. CD :: Aq. Cq.*

8. 2. Liqueat ex his, proportionem cuiusvis numeri quadrati ad quemlibet non quadratum, exhiberi nullo modo posse in duobus numeris quadratis. unde non erit, *Q. Q :: 1. 2.* nec *1. 5. :: Q. Q* &c.

P R O P. XXV.

C, 64. 96, 144. D, 215. Si duo numeri A, 8. 12. 18. B, 27. A, 3^a rationem inter se habeant, quam cubus numerus C ad cubum numerum D, primus autem A sit cubus, & secundus B cubus erit.

a 12. 8. 4 Inter *C*, & *D* cubos, *b* adeoque inter *A* &
b 8. 8. *B* eandem rationem habentes, cadunt duo medii proportionales, ergo propter *A* *c* cubum,
c hyp. *d* etiam *B* cubus erit. Q. E. D.
d 13. 8.

Coroll.

1. Hinc etiam si fuerint duo numeri *ABC*, *DEF* (*A. B :: D. E. & B. C :: E. F.*) primus autem *ABC* cubus fuerit, etiam secundus *DEF* cubus erit.

* 12. & 19. * Nam *ABC. DEF :: Ac = De.*

8. 2. Patet etiam ex his, proportionem cuiusvis numeri cubi ad quemlibet numerum non cubum non posse reperiri in duobus numeris cubis.

P R O P. XXVI.

A, 20. C, 30. B, 45. Similes plani numeri D, 4. E, 6. F, 9. A, B rationem inter se habent, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

a 18. 8. Inter *A*, & *B* *a* cadit unus medius proportionalis

nalis C. b sume tres D, E, F minimos $\therefore$ in ra^{te} b 2. 8.
tione A ad C: c Extremi D, F quadrati erunt: c cor. 2. 8.
atqui ex æquali A. B d :: D. F. ergo A. B :: d 11. 7.
Q. Q. Q. B. D.

PROP. XXVII.

A, 16. C, 24. D, 36. B, 54. *Similes solidi*
E, 8. F, 12. G, 18. H, 27. *numeri A, B, ra-*
tionem habent
inter se, quam cubus numerus ad cubum numerum.

α Inter A, & B cadunt duo medii proportio- a 19. 8.
nales, puta C & D: b sume quatuor E, F, G, H b 2. 8.
minimos $\therefore$ in ratione A ad C. b Extremi E,
H cubi sunt. At A, B c :: E. H :: C. C. Q. E. D. c 14. 7.

Schol.

1. Ex his inferitur, nullos numeros habentes *Vide CLA-*
proportionem superparticularem, vel superbi- *vium,*
partientem, vel duplam, aut aliam quamcunque
multiplam non denominatam à numero qua-
drato, esse similes planos.

2. Nec duo quivis primi numeri, neque duo
quicunque inter se primi, qui quadrati non sint,
similes esse possunt.

(170)
LIB. IX.

PROP. I.

A, 6. B, 54.
Aq, 36. 108. AB, 324.

Si duo similes plani numeri A, B multiplicantes se mutuo faciant quendam AB, productum AB quadratus erit.

a 17. 7.
b 18. 8.
c 8. 8.
d 22. 8.

Nam $A.B :: Aq. AB$; cum igitur inter A, & B b cadat unus medius proportionalis, c etiam inter Aq, & AB cadet unus med. proport. ergo cum primus Aq sit quadratus, d etiam tertius AB quadratus erit. Q. E. D.

x 19. 7.
y 1. 2x 7.

Vel sic. Sint ab, cd similes plani, nempe a. b :: c. d. x ergo $ad = bc$. quare $abcd$, vel $adbc y = adad = Q. ad$.

PROP. II.

Si duo numeri A, B se mutuo multiplicantes faciant AB, productum AB quadratum, similes plani erunt, A, B.

a 17. 7.
b 11. 8.
c 8. 8.
d 20. 8.

Nam $A.B :: Aq. AB$; quare cum inter Aq, AB b cadat unus medius proportionalis, c etiam unus inter A, & B medius cadet. d ergo A, & B sunt similes plani. Q. E. D.

PROP. III.

A, 2. Ac, 8. Acc, 64. *Si cubus numerus Ac seipsum multiplicans procreet aliquem Acc, productum Acc cubus erit.*

a 15. def. 7.
b 17. 7.
c 8. 8.

Nam $1.A :: A.Aq b :: Aq.Ac$. ergo inter 1, & Ac cadunt duo medii proportionales. Sed 1. Ac a :: Ac, Acc. ergo inter Ac, & Acc cadunt etiam duo

duo medii proportionales. Proinde cum Ac sit cubus, d erit Acc cubus. Q. E. D. d 23. 8.

Vel sic; aaa (Ac) in se ductus facit aaaaaa, (Acc;) hic cubus est, cujus latus aa.

P R O P. IV.

Ac, 8. Bc, 27. Si cubus numerus Ac
Acc, 64. AcBc, 216. cubum numerum Bc mul-
tiplicans, faciat aliquem
AcBc, factus AcBc cubus erit.

Nam Ac. Bc a :: Acc. AcBc. sed inter Ac a 17. 7d
& Bc b cadunt duo medii proportionales; ergo b 12. 8.
inter Acc, & Ac Bc totidem cadunt. itaque cum c 8. 8.
Acc sit cubus, d erit AcBc etiam cubus. Q. E. D. d 23. 8;
Vel sic. AcBc = aaabbb (ababab) = C: ab.

P R O P. V.

Ac, 8. B, 27. Si cubus numerus Ac
Acc, 64. AcB, 216. numerum quendam B mul-
tiplicans, faciat cubum
AcB; & multiplicatus B cubus erit.

Nam Acc. AcB a :: Ac. B. Sed inter Acc, & a 17. 7d
AcBb cadunt duo medii proportionales. ergo b 12. 8.
totidem cadent inter Ac, & B. quare cum Acc c 8. 8.
sit, d etiam B cubus erit. Q. E. D. d 23. 8;

P R O P. VI.

A, 8. Aq, 64. Ac, 512. Si numerus A se-
ipsum multiplicans fa-
ciat Aq cubum; & ipse A cubus erit.

Nam quia Aq a cubus, & AqA (Ac) b cu- a hyp
bus, c erit A cubus. Q. E. D. b 19. def. 7.
c 5. 9.

P R O P. VII.

A, 6. B, 11. AB, 66. Si compositus numerus
D, 2. E, 3. A numerum quempiam B
multiplicans, quempiam
faciat AB, factus AB solidus erit.

M 2

Quoniam

a 13. def. 7. Quoniam A compositus est, a metitur cum a:
 b 9. ax. 7. liquis D, puta per E. Ergo $A = DE$; & quare
 c 17. def. 7. $DEB = AB$ solidus est. Q. E. D.

P R O P. VIII.

1. a, 3. a^2 , 9. a^3 , 27. a^4 , 81. a^5 , 243. a^6 , 729.

Si ab unitate quocunque numeri deinceps proportionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , a^4 , &c.) tertium quidem ab unitate a^2 quadratus est; & unum intermittentes omnes (a^4 , 16, 28, &c.) quartum autem a^3 est cubus; & duos intermittentes omnes (16, 29, &c.) septimus vero 16, cubus simul & quadratus; & quinque intermittentes omnes (a^{12} , 18, &c.)

Nam 1. $a^2 = Q. a$. & $a^4 = aaaa = Q. aa$.
 & 16 = aaaaaa = Q. aa, &c.

2. $a^3 = aaa = C. a$. & 16 = aaaaaa = C. aa, & aaaaaa = C. aa, &c.

3. 16 = aaaaaa = C. aa = Q. aa, ergo, &c.

a hyp.

b 20. 7.

c 22. 8.

d 23. 8.

Vel juxta Euclidem; quia 1. a :: a. a^2 , b erit
 $a^2 = Q. a$: a. ergo cum a^2 , a^3 , a^4 sint :: c erit
 tertius a^4 etiam quadratus. pariterque 16, 28, &c.
 Item quia 1. a :: a. a^2 . erit $a^3 b = a^2$ in a =
 C: a d ergo quartus ab a^3 , nempe 16, etiam cubus erit, &c. ergo 16 cubus simul & quadratus existit, &c.

P R O P. IX.

1. a, 4. a^2 , 16. a^3 , 64. a^4 , 256, &c.

1. a, 8. a^2 , 64. a^3 , 512. a^4 , 4096.

Si ab unitate quocunque numeri deinceps proportionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , &c.) qui vero (a) post unitatem sit quadratus; & reliqui omnes, a^2 , a^3 , a^4 , &c. quadrati erunt. At si a, qui post unitatem sit cubus; & reliqui omnes a^2 , a^3 , a^4 , &c. cubi erunt.

1. Hyp. Nam a^2 , a^4 , 16, &c. quadrati sunt ex præc. item quia a ponitur quadratus, a erit tertius a^3 quadratus, pariterque a^5 , 27, &c. ergo omnes.

2. Hyp.

2. Hyp. a cubus ponitur, b ergo a^4 , 27. a 10 b 23. 8.
cubi sunt: atqui ex præced. a^3 , 26, 29, &c. cubi
sunt. denique quia 1. $a :: a.aa$, e erit $a^2 = Q$, c 20. 7.
a. cubus autem in se d facit cubum; ergo a^2 cu- d 3. 9.
bus est, & e proinde ab eo quartus a^4 , pariterque c 23. 8.
 a^8 , a^{12} , &c. cubi sunt, ergo omnes. Q. E. D.

Clarius forsitan sic; Sit quadrati a latus b. er-
go series a, a^2 , a^3 , a^4 , &c. aliter exprimeretur sic,
bb, b4, b6, b8, &c. liquet vero hos omnes qua-
dratos esse; & sic etiam exprimi posse; Q: b, Q:
bb, Q: bbb, Q: bbbb, &c.

Eodem modo, si b latus fuerit cubi a, series
ita nominari potest; b^3 , b6, b9, b^{12} , &c. vel
C: b, C: b^2 , C: b^3 , C: b^4 , &c.

P R O P. X.

1, a, a^2 , a^3 , a^4 , a^5 , a6. Si ab unitate quor-
1, 2, 4, 8, 16, 32, 64. cunque numeri deinceps
proportionales fuerint
(1, a, a^2 , a^3 , &c.) qui vero post unitatem (a) non
sit quadratus, neque alius ullus quadratus erit, præ-
ter a^2 tertium ab unitate, & unum intermitientes
omnes (24, 26, 28.) At si a, qui post unita-
tem, non sit cubus, neque ullus alius cubus erit præ-
ter a^3 quartum ab unitate, & duos intermitientes
omnes, 26, 29, 212, &c.

1. Hyp. Nàm si fieri potest, sit a^4 quadratus
numerus. quoniam igitur $a. a^2$. $a :: a^4$. a^4 , atq; a hyp.
inverse $a^4 :: a^2$. a; sintque a^4 , & a^4 b qua- b suppos. &
drati, primusque a quadratus, c erit a etiam 8. 9.
quadratus, contra Hyp. c 24. 8.

2. Hyp. Si fieri potest, sit a^4 cubus. quoni-
am igitur d ex æquo a^4 . 26 :: a. a^3 , atque in- d 14. 7.
verse 26. $a^4 :: a^3$. a; b sinque 26, & a^4 cubi,
& primus a^3 cubus, e etiam a cubus erit, con- c 25. 8.
tra Hypoth.

PROP. XI.

1, 2, a^2 , a^3 , a^4 , a^5 , 26.

1, 3, 9, 27, 81, 243, 729.

Si ab unitate quotcunq; numeri

deinceps proportionales fuerint (1, 2, a^2 , a^3 , &c.) minor maiorem metitur per aliquem eorum qui in proportionalibus sunt numeris.a 5. ax. 7. &
20. def. 7.Quoniam $1.2 :: 2.a^2.a$ erit $\frac{2a}{2} = a = \frac{2a^2}{2a}$.

b 14. 7.

item quia $1.a^2.b :: a.a^2.a$ erit $\frac{a^2a}{a} = a^2 =$ $\frac{a^4}{a^2} = \frac{a^5}{a^3}$ &c. denique quia $1.a^3.b :: a.a^4$, a erit $\frac{a^4}{a} = a^3 = \frac{a^6}{a^3}$ &c.

Coroll.

Hinc, si numerus qui metitur aliquem ex proportionalibus, non sit unus proportionalium, neque numerus per quem metitur, erit aliquis ex proportionalibus.

PROP. XII.

1, 2, a^2 , a^3 , a^4 ,

1, 6, 36, 216, 1296.

B, 3.

Si ab unitate quotcunq; numeri deinceps proportionales fuerint (1, 2, a^2 , a^3 , a^4 ,) quicunque primorum numerorum B ultimum a^4 metiuntur, iidem (B) & cum (a) qui unitati proximus est, metiuntur.

a 31. 7.

b 27. 7.

c 26. 7.

Dic B non metiri a, a ergo B ad a primus est; b ergo B ad a^2 primus est; & e proinde ad a^4 quem metiri ponitur. Q. E. A.

Coroll.

1. Itaque omnis numerus primus ultimum metiens, metitur quoque omnes alios ultimum præcedentes.

2. Si

2. Si aliquis numerus non metiens proximum unitati, metiatur ultimum, erit numerus compositus.

3. Si proximus unitati sit primus numerus, nullus alius primus numerus ultimum metietur.

P R O P. XIII.

1, a , a^2 , a^3 , a^4 .

Si ab unitate

1, 5, 25, 125, 625.

quoscunque numeri

H -- G -- F -- E --

deinceps proportio-

nales fuerint (a ,

a^2 , a^3 , &c.) qui vero post unitatem (a) primus sit; maximum nullus alius metietur, præter eos qui sunt in numeris proportionalibus.

Si fieri potest, alius quisplam E metiatur a^4 ; nempe per F, a erit F alius extra a , a^2 , a^3 . a cor. 12. 9. Quia vero E metiens a^4 non metitur a , b erit b 2 cor. 12. E numerus compositus; c ergo eum aliquis primus metitur, d qui proinde ipsum a^4 metitur; c 33. 7. e ideoque alius non est, quam a. ergo a metitur B. Eodem modo ostendetur F compositus e 3 cor. 12. numerus, metiens a^4 , adeoque a ipsum F metiri. 9. itaque quum EF $f = a^4 = a$ in a^3 , g erit a E :: F. f 9. ax. 7. a^3 . ergo cum a metiatur E, b æque F metietur g 19. 7. a^3 , puta per eundem G. h Nec G erit a, vel a^2 . h 20. def. 7. ergo, ut prius, G est numerus compositus, & a k cor. 11. 9. eum metitur. quum igitur FG $f = a^3 = a^2$ in a, g erit a. F :: G. a^2 ; & proinde, quia A metitur F, b æque G metietur a^2 , scilicet per eundem H; h qui non est a. ergo quum GH $= a^2 = aa$. l 20. 7. l erit H. a :: a. G. ergo quia a metitur G (ut m 20. def. 7. prius) metiam H metietur a, numerum primum. Q. F. N.

PROP. XIV.

A, 30.

Si minimum numerum A

B, 2. C, 3. D, 5.

primi numeri B, C, D me-

E = F =

tiantur; nullus alius nume-
*rus primus E illum metie-**mur, præter eos, qui à principio metiebantur.*a 9. 2. 7. Si fieri potest, sit $\frac{A}{E} = F$. a Ergo $A = EF$.

b 32. 7. b Ergo singuli primi numeri B, C, D ipsorum E, F unum metiuntur; non E, qui primus ponitur; ergo F, minorem scilicet ipso A; contra Hypoth.

PROP. XV.

A, 9. B, 12. C, 16.

Si tres numeri A, B, C

D, 3. E, 4.

deinceps proportionales, fue-
*rint minimi omnium can-**dem cum ipsis rationem habentium; duo quilibet*
compositi, ad reliquum primi erunt.

a 35. 7. a Sume D, & E minimos in ratione A ad B.

b 2. 8. b ergo $A = Dq$; b & $C = Eq$; b & $B = DE$. Quia

c 24. 7. vero D ad E e primus est, d erit D + E primus ad

d 30. 7. singulos D, & E. * ergo D in D + E e = $Dq +$

* 26. 7. DE (f A + B) ad E primus est, g ideoque ad C

e 3. 2. vel Eq. Q. E. D. Pari pacto DE + Eq (B + C)

f prius. ad D primus est, & proinde ad A = Dq . Q. E. D.

g 27. 7. Denique quia B ad D + E b primus est; is ad

h 26. 7. hujus quadratum h $Dq + 2 DE + Eq$ (A + 2

k 4. 2. B + C) primus erit. l quare idem B ad A + B + C,

l 30. 7. l adeoque ad A + C primus erit. Q. E. D.

PROP.

PROP. XVI.

A, 3. B, 5. C --- Si duo numeri A, B primi inter se fuerint, non erit ut primus A ad secundum B, ita secundus B ad alium quempiam C.

Dic A. B :: B. C. ergo quum A & B in sua ratione a minimi sint, A b metietur B æque ac B a 23. 7. ipsum C; sed A c seipsum etiam metitur; ergo b a 1. 7. A & B non sunt primi inter se, contra Hypoth. c 6. ex 7.

PROP. XVII.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. B ---

Si fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, extremi autem ipsorum A, D primi inter se sint; non erit ut primus A ad secundum B, ita ultimus D ad alium quempiam E.

Dic A. B :: D. E. ergo vicissim A. D :: B. E. ergo quum A & D in sua ratione a minimi sint, a 23. 7. b metietur A ipsum B; c quare B ipsum C, & C b 21. 7. sequentem D, d adeoq; A eundem D metietur. c 20. def. 7. Ergo A & D non sunt primi inter se, contra d 11. ex 7. Hypoth.

PROP. XVIII.

A, 4. B, 6. C, 9. Bq, 36. Duobus numeris datis A, B, considerare an possit ipsis tertius proportionalis C inveniri.

Si A metiatur Bq per aliquem C, a erit AC a 9. ex 7. = Bq. unde b liquet esse A. B :: B. C. Q. E. F. b per 20. 7. A, 6. B, 4. Bq, 16. Sin A non metiatur Bq, non erit aliquis tertius proportionalis. Nam dic A. B :: B. C. a ergo AC = Bq. c proinde c 7. ex 7. $\frac{Bq}{A} = C$. Scilicet A metitur Bq, contra Hypoth.

PROP.

P R O P. XIX.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. *Tribus nume-
ris datis A, B, C,
BC, 216. considerare an*

possis ipsis quartus proportionalis D inveniri.

a 9. ax 7. Si A metiatur B C per aliquem D, a ergo
b ax. 19. 7. $AD = BC$; b constat igitur esse A. B :: C. D.
Q. E. F.

Sin A non metiatur B C, non datur quartus
proportionalis; quod ostendetur, prout in præ-
cedenti.

P R O P. XX.

*Primi numeri plures sunt
A, 2. B, 3. C, 5. omni proposita multitudine
D, 30. G --- ne primorum numerorum
A, B, C.*

a 33. 7. a Sit D minimus, quem A, B, C metiuntur:
b 33. 7. si $D+1$ primus sit, res patet; si compositus,
c suppos. b ergo aliquis primus, puta G, metitur $D+1$,
d constr. qui non est aliquis trium A, B, C; nam si ita,
e idem reliquam unitatem metietur. Q. E. A.
e 12. ax 7. quum is e totum $D+1$, & d ablatum D metiatur,
Ergo propositorum primorum numerorum mul-
tudo aucta est per $D+1$; vel saltem per G.

P R O P. XXI.

5 5 3 3 2 2
A..... E..... B... F... C.. G.. D 20.

*Si pares numeri quotcumque AB, BC, CD com-
ponantur, totus AD par erit.*

a 6. def. 7. a Sume $EB = \frac{1}{2} AB$ & $FC = \frac{1}{2} BC$, & $GD = \frac{1}{2} CD$.
b 12. 7. b liquet $EB + FC + GD = \frac{1}{2} AD$. c ergo
c 6. def. 7. AD est par numerus. Q. E. D.

PROP. XXII.

A.....¹ F. B.....² G. C.....¹ H. D..¹ L. E 22.

⁹ ⁷ ⁵ ³

Si impares numeri quoscunque AB, BC, CD, DE componantur, multitudo autem ipsorum sit par, totus AE par erit.

Detracta unitate ex singulis imparibus, a manebunt AF, BG, CH, DL numeri pares, & b proinde compositus ex ipsis par erit; adde his c parem numerum conflatum ex residuis unitatibus, d totus idcirco AE par erit. Q. E. D. a 7. def. 7. b 21. 9. c hyp. d 21. 7.

PROP. XXIII.

A.....⁷ B.....⁵ C..¹ E. D 15. *Si impares numeri quoscunque AB, BC, CD*

³

componantur, multitudo autem ipsorum sit impar; & totus AD impar erit.

Nam dempto CD uno imparium, reliquorum aggregatus AC a est par numerus. huic adde b CD—1; b totus AE est etiam par; quare restituta unitate totus AD c impar erit. Q. E. D. a 22. 9. b 21. 9. c 7. def. 7.

PROP. XXIV.

A....⁴ B....⁵ D. C 10. *Si à pari numero AC par AB detrahatur, & reliquum BC par erit.*

⁶

Nam si BD (BC—1)

impar fuerit, a erit BC (BD+1) par. Q. E. D. a 7. def. 7. Sin BD parem dicas, propter AB b parem, c erit b hyp. AD par; a ideoque AC (AD+1) impar, contra Hypoth. ergo BC est par. Q. E. D. c 21. 9.

PROP.

PROP. XXV.

$\begin{matrix} 6 & 1 & 3 \\ A \dots D. C \dots B \end{matrix}$
 $\begin{matrix} 10. \\ 7 \end{matrix}$
*Si à pari numero AB
impar AC detrahatur,
& reliquus CB impar
erit.*

a 7. def. 7. Nam $AC - 1$ (AD) a est par. b ergo DB
 b 24. 9. est par. c ergo CB ($DB - 1$) est impar. Q.E.D.

c 7. def. 7. PROP. XXVI.

$\begin{matrix} 4 & 6 & 1 \\ A \dots C \dots D. B \end{matrix}$
 $\begin{matrix} 11. \\ 7 \end{matrix}$
*Si ab impari numero
AB impar CB detra-
hatur, reliquus AC par
erit.*

a 7. def. 7. Nam $AB - 1$ (AD) & $CB - 1$ (CD) a sunt
 b 24. 9. pares. b ergo $AD - CD$ (AC) est par. Q.E.D.

PROP. XXVII.

$\begin{matrix} 1 & 4 & 6 \\ A. D \dots C \dots B \end{matrix}$
 $\begin{matrix} 11. \\ 5 \end{matrix}$
*Si ab impari numero
AB par detrahatur CB,
reliquus AC impar erit.*
 Nam $AB - 1$ (DB)

a 7. def. 7. a est par ; & CB ponitur par. b ergo reliquus
 b 24. 9. CD par est. c ergo $CD + 1$ (CA) est impar.
 c 7. def. 7. Q.E.D.

PROP. XXVIII.

A, 3. *Si impar numerus A parem nume-*
 B, 4. *rum B multiplicans fecerit aliquem*
 $\overline{AB}, \overline{12}.$ *AB, factus AB par erit.*

a hyp & 15. Nam AB a componitur ex im-
 def. 7. pari A toties accepto, quoties unitas continetur
 b 21. 9. in B pari. b ergo AB est par numerus.

Schol.

Eodem modo, si A sit numerus par, erit AB par.

PROP.

PROP. XXIX.

A, 3. Si impar numerus A, imparem nu-
B, 5. merum B multiplicans fecerit aliquem
AB, 15. AB, factus AB impar erit.

Nam AB a componitur ex B im. a 15. def. 7.
pari numero toties accepto, quoties unitas inclu-
ditur in A etiam impari. b ergo AB est impar. b 23. 9.
Q. E. D.

Scholium.

B, 12 (C, 4. 1. Numerus A impar numerum
A, 3. B parem metiens, per numerum
parem C eum metitur.

Nam si C impar dicatur, quoniam a B = AC, a 9. ex. 7.
b erit B impar, contra Hypoth. b 29. 9.

B, 15 (C, 5. 2. Numerus A impar nume-
A, 3. rum B imparem metiens, per nu-
merum C imparem eum metitur.

Nam si C dicatur par; a erit AC, vel B par, a 28. 9.
contra Hypoth.

B, 15 (C, 5. 3. Omnis numerus (A & C)
A, 3. metiens imparem numerum B, est
impar.

Nam si utervis A, vel C dicatur par, a erit a 28. 9.
B numerus par, contra Hypoth.

PROP. XXX.

B, 24 (C, 8. D, 12 E, 4.
A, 3 A, 3

Si impar numerus A parem numerum B metia- a hyp.
tur, & illius dimidium D metietur. b 1. Schol.

a Sit $\frac{B}{A} = C$. b ergo C est numerus par. 29. 9.

Sit igitur $E = \frac{1}{2}C$, erit $Bc = CA d = 2EAe = 2D$. c 9. ex. 7.

ergo $EA = D$; & g proinde $\frac{D}{A} = E$. Q. E. D. d 1. 2.

e hyp.

f 7. ex 1.

g 7. ex. 7.

PROP.

P R O P. XXXI.

A, 5. B, 8. C, 16. D --- Si impar numerus A ad aliquem numerum B primus sit, & ad illius duplum C primus erit.

Si fieri potest, aliquis D metiatur A, & C.
 a 3. schol. a ergo D metiens imparem A impar erit, b ideo-
 29. 9. que ipsum B paris C semissem metietur. ergo
 b 30. 9. A, & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Sequitur hinc, numerum imparem, qui ad aliquem numerum progressionis duplæ primus est, primum quoque esse ad omnes numeros illius progressionis.

P R O P. XXXII.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16. Numerorum A, B, C, D, & c. à binario duplorum unusquisque pariter par est tantum.

Constat omnes A, B, C, D a pares esse; atque
 a 6. def. 7. b 30. def. 7. b ÷ nimirum in ratione dupla, & c proinde
 c 11. 9. quemque minorem metiri majorem per aliquem
 d 8. def. 7. ex illis. d Omnes igitur B, C, D sunt pariter pares. Sed quoniam A primus est, e nullus extra
 e 13. 9. eos eorum aliquem metietur. Ergo pariter pares sunt tantum. Q. E. D.

P R O P. XXXIII.

A, 30. B, 15. Si numerus A dimidium B
 D --- E -- habeat imparem, A pariter impar est tantum.

a hyp. Quoniam impar numerus B a metitur A per 2
 b 9 def. 7. parem, b est B pariter impar. Dic etiam pariter
 c 8. def. 7. parem. c ergo eum par aliquis D per parem E
 d 9. ax. 7. metitur, unde $2 B d = A d = D E$. equare 2.
 e 19. 7. E ::

E :: D. B. ergo ut 2 f metitur parem E, g sic D f 6. def. 7.
par imparem B metitur. Q. F. N. g 20. def. 7.

PROP. XXXIV.

A, 24. Si par numerus A, neque à binario
duplus sit, neque dimidium habeat impa-
rem; pariter par est, & pariter impar.

Liquet A esse pariter parem, quia dimidium
imparem non habet. Quia vero si A bifarietur,
& rursus ejus dimidium, & hoc semper fiat, tan-
dem incidemus in aliquem a imparem (quia a 7. def. 7.
non in binarium, quoniam A à binario duplus
non ponitur) is metietur A per parem numerum
(nam alias ipse A impar esset, contra Hypoth.) b 2 sch. 29.
ergo A est etiam pariter impar. Q. E. D. 9.

PROP. XXXV.

A 8,

4 8

B F G 12.

C 18.

9 6 4 8

D H L ... K N 27.

Si sint quotcunque numeri dcinceps proportiona-
les A, BG, C, DN, detrahantur autem FG à se-
cundo, & KN ab ultimo, æquales ipsi primo A; erit
ut secundi excessus BF ad primum A, ita ultimi
excessus DK ad omnes A, BG, C ipsum anteceden-
tes.

Ex DN deme NL = BG, & NH = C.

Quoniam DN. C. (HN) a :: HN. BG. a hyp.
(LN) a :: LN. A. (KN.) b erit dividendo b 17. 5.
ubique, DH. HN :: HL. LN :: LK. KN, e quare c 12. 5.
DK. C + BG + A :: LK (d BF.) KN. (A.) Q. E. D. d 3. ax. F.

Coroll.

Hinc e componendo, DN + BG + C. A + e 18. 5.
BG + C :: BG. A.

PROP.

P R O P. XXXVI.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16.

E, 31. G, 62. H, 124. L, 248. F, 496.

M, 31.

N, 465.

P ---

Q ---

Si ab unitate quocunque numeri 1, A, B, C, D, deinceps exponantur indupla proportione, quoad totus compositus E fiat primus & totus hic E in ultimum D multiplicatus faciat aliquem F; factus F erit perfectus.

Sume totidem, E, G, H, L etiam in proporti-

- a 14. 7. one dupla continue; ergo a ex æquo A. D ::
b 19. 7. E. L. b ergo $AL = DE$ $c = F$. d ergo $L = \frac{F}{2}$
c hyp. quare E, G, H, L, F sunt :: in ratione dupla.
d 7. ax. 7. Sit $G - E = M$, & $F - E = N$. ideo M, E ::
e 35. 9. N $E + G + H + L$. f at $M = E$. g ergo $N =$
f 3. ax. 1. $E + G + H + L$. b ergo $F = 1 + A + B +$
g 14. 5. $C + D + E + G + H + L = E + N$.
h 2. ax. 1. Quinetiam quia D k metitur DE (F,) l etiam
k 7. ax. 7. singuli 1, A, B, C m metientes D, m nec non E,
l 11. ax. 7. G, H, L metiuntur F. Porro nullus alius eun-
m 11. 9. dem F metitur. Nam si aliquis, sit P, qui metia-
n 9. ax. 7. tur F per Q. æ ergo $PQ = F = DE$. o ergo
o 19. 7. E. Q :: P. D. ergo cum A primus numerus
p 13. 9. metiatur D, & p proinde nullus alius P. eundem
q 20. def 7 metiatur, q consequenter E non metitur Q. qua-
r 31. 7. re cum E primus ponatur, r idem ad Q primus
s 23. 7. erit. f ergo E & Q in sua ratione minimi sunt;
t 21. 7. & t propterea E ipsum P ac Q ipsum D æquo
u 13. 9. metiuntur. u ergo Q est aliquis ipsorum A, B, C.
Sit igitur B, ergo cum ex æquo sit B. D :: E. H;
x 19. 7. x ideoque $BH = DE = F = PQ$. x adeoque
y 14. 5. Q. B :: H. P. y erit $H = P$. ergo P est etiam
aliquis ipsorum A, B, C, &c. contra Hypoth.
ergo nullus alius præter numeros prædictos eun-
z 22. def. 7. dem F metietur: & proinde F est numerus per-
fectus. Q. E. D.

L I B. X.

Definitiones.

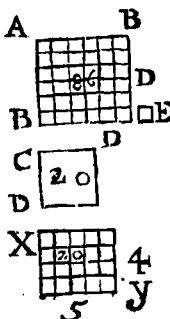
I. Ommensurabiles magnitudines dicuntur, quas eadem mensura metitur.

II. Commensurabilitatis nota est $\square$, ut A $\square$ B; hoc est, linea A 8 pedum commensurabilis est lineæ B 13 pedum; quia D linea unus pedus singulas A & B metitur. Item $\sqrt{18} \square \sqrt{50}$; quia $\sqrt{2}$ singulas $\sqrt{18}$, & $\sqrt{50}$ metitur. Nam $\sqrt{\frac{18}{2}} = \sqrt{9} = 3$. & $\sqrt{\frac{50}{2}} = \sqrt{25} = 5$. quare $\sqrt{18} : \sqrt{50} :: 3 : 5$.

II. Incommensurabiles autem sunt, quorum nullam communem mensuram contingit reperiri.

Incommensurabilitas significatur nota $\square$, ut $\sqrt{6} \square \sqrt{25}$ (5); hoc est $\sqrt{6}$ incommensurabilis est numero 5, vel magnitudini hoc numero designata; quia harum nulla est communis mensura, ut postea patebit.

III. Rectæ lineæ potentia commensurabiles sunt, cum quadrata earum idem spatium metitur.

Hujusce commensurabilitatis nota est $\sqrt{}$, ut AB $\sqrt{}$ CD ; b.e. linea AB sex pedum potentia commensurabilis est linea CD, quæ exprimitur per $\sqrt{20}$. quia spatium E unius pedis quadrati metitur tam ABq (36) quam rectangulum XY (20,) cui aequale est quadratum lineæ CD ($\sqrt{20}$.) Eadem nota $\sqrt{}$ nonnunquam valet potentia tantum commensurabilis.

IV. Incommensurabiles vero potentia, cum quadratis earum nullum spatium, quod sit communis eorum mensura, contingit reperiri.

Hujusmodi incommensurabilitas denotatur sic ; $\sqrt{}$ $\sqrt{8}$; hoc est, numeri vel lineæ 5, & $\sqrt{8}$ sunt incommensurabiles potentia ; quia harum quadrata 25, & $\sqrt{8}$ sunt incommensurabilia.

V. Quæ cum ita sint, manifestum est cuicumque rectæ propositæ, rectas lineas multitudine infinitas, & commensurabiles esse, & incommensurabiles ; alias quidem longitudine & potentia, alias vero potentia solum. Vocetur autem proposita recta linea Rationalis.

Hujus nota est ρ .

VI. Et huic commensurabiles, siue longitudine & potentia, siue potentia tantum, Rationales, ρ .

VII. Huic vero incommensurabiles Irrationales vocentur.

Hæ sic denotantur ρ .

VIII. Et quadratum, quod à proposita recta fit, dicatur Rationale $\rho\rho$.

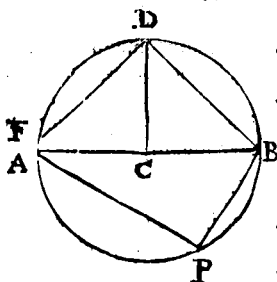
IX. Et huic commensurabilia quidem Rationalia $\rho\rho$.

X. Huic

X. Huic vero incommensurabilia, Irrationalia dicantur, *p. a.*

XI. Et rectæ, quæ ipsa possunt, Irrationales, *p.*

Schol.

Ut postrema 7 definitiones exemplo aliquo illustrentur, sit circulus ADBP, cujus semidiameter CB; huic inscribantur latera figurarum ordinarum, Hexagoni quidem BP, Trianguli AP, quadrati BD, pentagoni FD. Itaque si juxta

5 defn. semidiameter CB sit Rationalis exposita, numero 2 expressa, cui reliquæ BP, AP, BD, FD comparanda sunt, a erit BP a = BC = 2. quare a cor. 15. 4. BP est $\sqrt{12}$ BC, juxta 6. def. Item AP b = $\sqrt{12}$ b 67. 1; (nam ABq (16) — BPq (4) = 12) quare AP est $\sqrt{12}$ BC, etiam juxta 6. def. atque APq (12) est $\sqrt{8}$ per def. 9. Porro BD b = $\sqrt{8}$ DCq + BCq = $\sqrt{8}$; unde BD est $\sqrt{8}$ BC; & BDq $\sqrt{8}$. Denique, FDq = 10 — $\sqrt{20}$ (ut patebit ex praxi ad 10. 13. tradenda) erit $\sqrt{10}$ juxta 10 def. & proinde FD = $\sqrt{10}$ — $\sqrt{20}$ est $\sqrt{10}$ juxta 11. defn.

Postulatum.

Postuletur, quamlibet magnitudinem toties posse multiplicari, donec quamlibet magnitudinem ejusdem generis excedat.

Axiomata.

1. **M**agnitudo quocunque magnitudines metiens, compositam quoque ex ipsis metitur.

2. Magnitudo quamcunque magnitudinem metiens, metitur quoque omnem magnitudinem quam illa metitur.

3. Magnitudo metiens totam magnitudinem & ablatam, metitur & reliquam.

P R O P. I.

E
B | Duabus magnitudinibus inaequalibus AB,
I | C propositis, si à majore AB auferatur majus
G | quam dimidium (AH) & ab eo (HB) quod
H | reliquum est, rursus detrahatur majus quam
F | dimidium (HI,) & hoc semper fiat; relin-
I | queretur tandem quaedam magnitudo IB, quæ
minor erit proposita minore magnitudine C.

a post. 10.

a Accipe C toties, donec ejus multiplex DE proxime excedat AB; sintque
AC DE = FG = GE = C. Deme ex AB plusquam
dimidium AH, & à reliquo HB plusquam
dimidium HI; & sic deinceps, donec partes AH,
HI, IB æque multæ sint partibus DF, FG, GE.
Jam liquet FE, quæ non minor est quam $\frac{1}{2}$ DE,
majorem esse quam HB, quæ minor est quam
 $\frac{1}{2}$ AB $\supset$ DE. Pariterque GE quæ non minor
est quam $\frac{1}{2}$ FE, major est quam IB $\supset$ $\frac{1}{2}$ HB. ergo
C, vel GE $\supset$ IB. Q. E. D.

Idem demonstrabitur, si ex AB auferatur dimidium AH, & ex reliquo HB rursus dimidium HI, & ita deinceps.

P R O P.

PROP. II.

D Si duabus magnitudinibus inaequalibus
B propositis (AB, CD) detrahatur semper
F minor AB de maiore CD, altera quadam
G detractiōe, & reliqua minime preceden-
tem metiatur; incommensurabiles erunt
ipsae magnitudines.

Si fieri potest, sit aliqua E communis
mensura. Quoniam igitur AB detracta
ex CD, quoties fieri potest, relinquit ali-
quam FD se minorem, & FD ex AB re-
a 1. 10.
linquetur aliqua GB, & sic deinceps, a tandem re-
linquetur aliqua GB $\sqsupset$ E. ergo E b metiens AB, b hyp.
c ideoque CF, b & totam CD; d etiam reliquam c 2. ax. 10.
FD metitur. c proinde & AG; d ergo & reliquam d 3. ax. 10.
GB, seipsa minorem. Q. E. A.

PROP. III.

D Duabus magnitudinibus commensurabi-
libus datis, AB, CD, maximam earum
communem mensuram FB reperire.

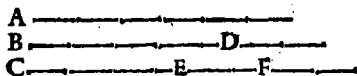
BE Deme AB ex CD, & reliquum ED
F ex AB, & FB ex ED, donec FB metiatur
ED; (quod tandem fiet, a quia per Hyp. a 2. 10.
AB $\sqsupset$ CD) erit FB quaesita.

G Nam FB b metitur ED, c ideoque ip- b constr.
sam AF; sed & seipsam, d ergo etiam c 2. ax. 10.
AB, & c propterea GE, d adeoque & to- d 1. ax. 10.
tam CD. Proinde FB communis est
mensura ipsarum AB, CD. Dñc G communem
quoque esse mensuram, hac maiorem; ergo G
metiens AB, & CD, e metitur CE, & f reliquam e 2. ax. 10.
ED, e ideoque AF, & f proinde reliquam FB, f 3. ax. 10.
major minorem. Q. E. A.

Coroll.

Hinc, magnitudo metiens duas magnitudines, metitur & maximam earum mensuram communem.

P R O P. IV.

Tribus magnitudinibus commensurabilibus datis A, B, C; maximam earum mensuram communem invenire.

3. 10. *a* Inveni D maximam communem mensuram duarum quarumcunque A, B; *a* item E ipsarum D & C maximam communem mensuram; erit E quaesita.

b constr. & *a* Nam perspicuum est E metiens D & C *b* 2. ax. 10. metiri tres A, B, C. Pura aliam F hac majorem *c* cor. 3. 10. eisdem metiri. *c* ergo F metitur D; *c* proinde & E, ipsorum D, C maximam communem mensuram, major minorem. Q. E. A.

Coroll.

Hinc quoque, magnitudo metiens tres magnitudines, metitur quoque maximam earum communem mensuram.

P R O P. V.

A ————— D. 4. Commensura-
C ————— F. 1. biles magnitu-
B ————— E. 3. dines A, B inter

se rationem habent, quam numerus ad numerum.

3. 10. *a* Inventa C ipsarum A, B maxima communi mensura; quoties C in A & B, toties 1 contineatur in numeris D & E. *b* ergo C. A :: 1. D; quare inverse A. C :: D. 1. *b* atqui etiam C. B ::

B :: I. E. c ergo ex æquali A.B :: D. E :: N.N. c 22. 5.
Q. E. D.

PROP. VI.

E —————

A —————

B —————

F. I. Si due mag-

C. 4. nitudines A, B

D. 3. inter se propor-

tionem habeant, quam numerus C ad numerum D;
commensurabiles erunt magnitudines A, B.

Qualis pars est I numeri C, a talis fiat E ip-
sius A. Quoniam igitur E.A b :: I. C. atq; A. B
c :: C. D; d ex æquo erit E. B :: I. D. ergo
quum I e metiatur numerum D, setiam E meti-
tur B; sed & ipsum A g metitur. b ergo A $\sqsubset$ B.
Q. E. D.

a sch. 10. 6.

b constr.

c hyp.

d 22. 5.

e 5. ax 7.

f 20. def. 7.

g constr.

h 1. def. 10.

PROP. VII.

A —————

B —————

Incommensurabiles

magnitudines A, B in-

ter se proportionem non habent, quam numerus ad
numerum.

Dic A. B :: N. N. a ergo A $\sqsubset$ B, contra a 6. 10.
Hypoth.

PROP. VIII.

A —————

B —————

Si due magnitudines

A, B inter se proportio-

nem non habeant, quam numerus ad numerum, in-
commensurabiles erunt magnitudines.

Put a A $\sqsubset$ B a ergo A.B :: N. N, contra a 5. 10.
Hypoth.

PROP. IX.

A *Quæ à rectis lineis longitu-*
 B *dine commensurabilibus fiunt*
 E, 4. *quadrata, inter se proportio-*
 F, 3. *nem habent, quam quadratus*
numerus ad quadratum numerum: & quadrata in-
ter se proportionem habentia, quam quadratus nume-
rus ad quadratum numerum, & latera habebunt
longitudine commensurabilia. Quæ vero à rectis
lineis longitudine incommensurabilibus fiunt qua-
drata, inter se proportionem non habent, quam qua-
dratus numerus ad quadratum numerum: & qua-
drata inter se proportionem non habentia, quam qua-
dratus numerus ad quadratum numerum, neque la-
tera habebunt longitudine commensurabilia.

1. Hyp. A. B. Dico Aq. Bq :: Q. Q.
 a per 5. 10. Nam a sit A. B :: num. E. num. F. ergo
 b 20. 6. $\frac{Aq}{Bq} (b \frac{A}{B} \text{ bis}) c = \frac{E}{F} \text{ bis. } d = \frac{Eq}{Fq} \text{ ergo } Aq,$
 c sch. 23. 5. $\frac{Bq}{Eq} :: \frac{A}{E} \text{ bis. } d = \frac{Eq}{Fq}$
 d 11. 8. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Q. E. D.
 e 11. 5. 2. Hyp. Aq. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Dico A
 f 20. 6. B. Nam $\frac{A}{B} \text{ bis } (f \frac{Aq}{Bq}) g = \frac{Eq}{Fq} \text{ ergo } A$
 g hyp. bis. i ergo A. B :: E. F :: N. N. & quare A
 h 11. 8. B. Q. E. D.
 i sch. 23. 5. 3. Hyp. A B. Nego esse Aq. Bq :: Q. Q.
 k 6. 10. Nam dic Aq. Bq :: Q. Q. Ergo A B, ut
 modo ostensum est, contra Hypoth.

4. Hyp. Non Aq. Bq :: Q. Q. Dico A
 B. Nam puta A B; ergo Aq. Bq :: Q. Q. ut
 modo diximus, contra Hypoth.

Coroll.

Lineæ sunt etiam ; at non contra. Sed
 lineæ non sunt idcirco . Lineæ vero
 sunt etiam .

PROP. X.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint (C. A :: B. D;) prima vero C secunda A fuerit commensurabilis; & tertia B quarta D commensurabilis erit. Et si prima C secunda A fuerit incommensurabilis, & tertia B quarta D incommensurabilis erit.

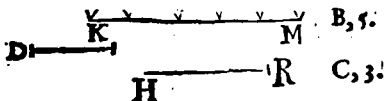
C A B D Si C $\square$ A, a ideo erit C. A :: N. a 5. 10.
N :: B. D. b ergo B $\square$ D. Sin C b 6. 10.
 $\square$ A, ergo c non erit C. A :: N. N :: B. D. c 7. 10.
d quate B $\square$ D. Q. E. D. d 8. 10.

LEMMA 1.

Duos numeros planos invenire, qui proportionem non habeant, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

Huic Lemmati satisfaciunt duo quilibet numeri plani non similes, quales sunt numeri habentes proportionem superparticularem, vel superbipartientem, vel duplam; vel etiam duo quilibet numeri primi. vid. Schol. 27. 8.

LEMMA 2.

Invenire lineam HR, ad quam data recta linea KM fit in ratione datorum numerorum B, C.

a Divide KM in partes æquales æque multas a scb. 10. 6. unitatibus numeri B. harum tot, quot unitates sunt in numero C, b component rectam HR. b 3. 1. liquet esse KM. HR :: B. C.

LEMMA 3.

Invenire lineam D, ad cujus quadratum data recta KM quadratum fit in ratione datorum numerorum B, C.

Fac

- a 2. lem. 10 Fac B. C a :: KM. HR. ac inter KM, & HR
 10. b inveni mediam proportionalem D. Erit KMq
 b 13. 6. Dq e :: KM. HR d :: B. C.
 c 20. 6.
 d constr.

P R O P. XI.

A ————— B. 20. *Proposita recta*
 E ————— C. 16. *linea A invenire*
 D ————— *duas rectas lineas*
incommensurabiles; alteram quidem D longitudine
tantum, alteram vero E etiam potentia.

- a 2 lem. 10 1. Sume numeros B, C, a ita ut non sit B. C ::
 10. Q. Q. b fiatque B. C :: Aq. Dq. c liquet A $\perp$
 b 3 lem. 10 D. Sed Aq d $\perp$ Dq. Q. E. F.
 10. 2. d Fac A. E :: B. D. Dico Aq $\perp$ Eq.
 c 9. 10. Nam A. D e :: Aq. Eq. ergo cum A $\perp$ D,
 d 6. 10. ut prius, ferit Aq $\perp$ Eq. Q. E. F.
 d 13. 6.
 e 20. 6.
 f 10. 10.

P R O P. XII.

- Qua (A, B) eidem magnitudini C*
sunt commensurabiles, & inter se sunt
commensurabiles.
 a 5. 10. Quia A $\perp$ C, & C $\perp$ B, a sit A.
 C :: N N :: D. E. at-
 D, 18. E, 8. que C. B :: N. N :: F.
 F, 2. G, 3. G. b sumantur tres nu-
 b 4. 8. A B C H, 5. I, 4. K, 6. meri H, I, K nimis ::
 in rationibus D ad E, & F ad G. Jam
 c constr. quia A. C e :: D. E e :: H. I. ac C. B e :: F. G.
 d 22. 5. e :: I. K. d erit ex aequali A. B :: H. K :: N. N.
 e 6. 10. e ergo A $\perp$ B. Q. E. D.

Schol.

- Hinc; omnis recta linea rationali lineae
 12. 10. & commensurabilis, est quoque ρ rationalis. Et
 def. 6. omnes rectae rationales inter se commensurabi-
 les sunt, saltem potentia. Item, omne spatium
 rationali spatio commensurabile, est quoque ra-
 def. 9. tionale; & omnia spatia rationalia inter se com-
 men-

mensurabilia sunt. Magnitudines vero, quarum altera est rationalis, altera irrationalis, sunt inter def. 7. & 10 se incommensurabiles.

PROP. XIII.

A ————— Si sint duæ magnitudines A,
C ————— B; & altera quidem A eidem
B ————— C sit commensurabilis, altera
vero B incommensurabilis, incommensurabiles erunt
magnitudines A, B.

Dic B $\perp$ A. ergo cum C a $\perp$ A, b erit C a hyp.
 $\perp$ B, contra Hypoth. b 12. 10.

PROP. XIV.

Si sint duæ magnitudines commensurabiles A, B; altera autem ipsarum A magnitudini cuiuspiam C incommensurabilis fuerit; & reliqua B eidem C incommensurabilis erit.

Putæ B $\perp$ C. ergo cum A $\perp$ a B, a hyp.
A B C b erit A $\perp$ C, contra Hyp. b 12. 10.

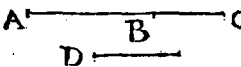
PROP. XV.

A ————— Si quatuor rectæ li-
B ————— neæ proportionales fue-
C ————— rint (A B :: C D ;)
D ————— prima vero A tanto plus
possit quam secunda B, quantum est quadratum re-
ctæ lineæ sibi commensurabilis longitudine; & ter-
tia C tanto plus poterit, quam quarta D, quantum
est quadratum rectæ lineæ sibi longitudine commen-
surabilis. Quod si prima A tanto plus possit quam
secunda B, quantum est quadratum rectæ lineæ
sibi incommensurabilis longitudine; & tertia C tan-
to plus poterit, quam quarta D, quantum est quadra-
tum rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis. a hyp.

Nam quia A. B a :: C. D. b erit Aq. Bq :: b 22. 6.
Cq. Dq. ergo dividendo Aq — Bq. Bq :: Cq — c 17. 5.
Dq.

- d 22. 6. Dq. Dq. d quare $\sqrt{}$: Aq—Bq. B :: $\sqrt{}$: Cq—Dq.
 e cor. 4. 5. D. e invertendo igitur B. $\sqrt{}$: Aq—Bq :: D. $\sqrt{}$:
 f 22. 5. Cq—Dq. fergo ex æquali A. $\sqrt{}$: Aq—Bq ::
 C. $\sqrt{}$: Cq—Dq. proinde si A $\square$, vel $\square \sqrt{}$
 g 10. 10. Aq—Bq, g erit similiter C $\square$, vel $\square \sqrt{}$:
 Cq—Dq. Q. E. D.

P R O P. XVI.

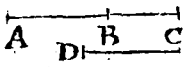
 Si duæ magnitudines
 commensurabiles AB,
 BC componantur, &
 tota magnitudo AC utrique ipsarum AB, BC com-
 mensurabilis erit: quod si tota magnitudo AC uni
 ipsarum AB, vel BC commensurabilis fuerit; &
 quæ à principio magnitudines AB, BC commensu-
 rabiles erunt.

- a 3. 10. 1. Hyp. a Sit D ipsarum AB, BC communis
 b 1. 4x 10. mensura. b ergo D metitur AC, e ergo AC $\square$
 c 1. def. 10. AB, & BC. Q. E. D.
 2. Hyp. a Sit D communis mensura ipsarum
 d 3. 4x 10. AC, AB; d ergo D metitur AC—AB (BC);
 e proinde AB $\square$ BC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus
 composita, commensurabilis sit alteri ipsarum,
 eadem & reliquæ commensurabilis erit.

P R O P. XVII.

 Si duæ magnitudines in-
 commensurabiles AB, BC
 componantur, & tota magni-
 tudo AC utrique ipsarum AB, BC incommensura-
 bilis erit: Quod si tota magnitudo AC uni ipsa-
 rum AB incommensurabilis fuerit, & quæ à prin-
 cipio magnitudines AB, BC incommensurabiles
 erunt.

1. Hyp.

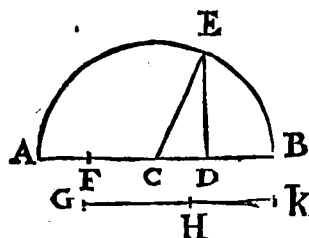
1. Hyp. Si fieri potest, sit Disparum AC, AB communis mensura. *a* ergo D metitur *a* 3. 2x. 10. AC—AB (BC) *b* ergo AB $\sqsubset$ BC, contra *b* 1. def. 10. Hypoth.

2. Hyp. Dic AB $\sqsubset$ BC. *c* ergo AC $\sqsubset$ *c* 16. 10. AB, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus composita, incommensurabilis sit alteri ipsarum, eadem & reliquæ incommensurabilis erit.

P R O P. XVIII.

Si fuerint
duæ rectæ lineæ
inaequales AB,
GK; quarta au-
tem parti qua-
drati, quod sit à
minori GK, æ-
quale parallelo-
grammū ADB
ad maiorem AB

applicetur, deficiens figura quadrata, & in partes AD, DB longitudine commensurabiles ipsam dividat; major AB tanto plus poterit quam minor GK, quantum est quadratum rectæ lineæ FD sibi longitudine commensurabilis. Quod si major AB tanto plus possit, quam minor GK, quantum est quadratum rectæ lineæ FD sibi longitudine commensurabilis; quartæ autem parti quadrati, quod sit à minori GK, æquale parallelogrammum ADB ad maiorem AB applicetur, deficiens figura quadrata, in partes AD, DB longitudine commensurabiles *a* 10. 1. ipsam dividet. *b* 28. 6.

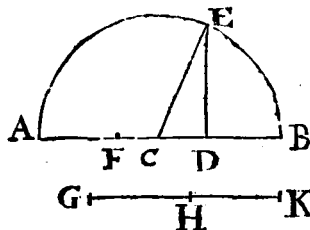
a Biteca GK in H, & *b* fac rectang. ADB— *c* 8. 2. GHq: abscinde AF—DB. Ellque ABq *c* — *d* constt. & 4 ADB *d* (4 GHq, vel GKq) + FDq. Jam 4. 2. primo

e 16. 10. primo, Si $AD \perp DB$, erit $AB \perp DB$ e 12. 10.
 f constr. $2 DB \leq (AF + DB, \text{vel } AB - FD)$ g ergo
 g cor. 16. $AB \perp FD$. Q. E. D. Sin secundo, $AB \perp$
 10. FD , h erit ideo $AB \perp AB - FD$ (2 DB)
 h cor. 16. k ergo $AB \perp DB$. l quare $AD \perp DB$,
 10. Q. E. D.

k 12. 10.

l 16. 10.

PROP. XIX.

Si fuerint
 duae rectae lineae
 inaequales, AB,
 GK; quarta
 autem parti
 quadrati, quod
 fit à minore
 GK, aequale
 parallelogram-

num ADB ad maiorem AB applicetur, deficiens
 figura quadrata; & in partes incommensurabiles
 longitudine AD, DB, ipsam AB dividat; major
 AB tanto plus poterit, quam minor GK, quantum
 est quadratum rectae lineae FD, sibi longitudine in-
 commensurabilis. Quod si major AB tanto plus
 possit, quam minor GK, quantum est quadratum re-
 ctae lineae FD sibi longitudine incommensurabilis;
 quarta autem parti quadrati, quod fit à minore
 GK, aequale parallelogrammum ADB ad maiorem
 AB applicetur, deficiens figura quadrata; in partes
 longitudine incommensurabiles AD, DB ipsam AB
 dividet.

Facta puta, & dicta eadem, quae in praecedenti. Itaque primo, Si $AD \perp DB$, a erit pro-
 b 13. 10. pterea $AB \perp DB$; b quare $AB \perp 2 DB$
 (AB - FD) c ergo $AB \perp FD$ Q. E. D.

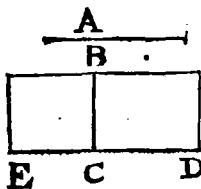
c cor. 17. Secundo, Si $AB \perp FD$; c ergo $AB \perp$
 10. $AB - FD$ (2 DB;) d quare $AB \perp DB$, &

d 13. 10. e proinde $AD \perp DB$. Q. E. D.

e 17. 10.

PROP.

PROP. XX.

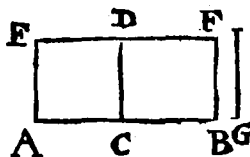
Quod sub rationalibus longitudine commensurabilibus rectis lineis BC, CD, secundum aliquem prædictorum modorum, continetur rectangulum BD, rationale est.

Exponatur A, p. & a de- a 46. 1.
scribatur BE quadratum ex BC. Quoniam DC.
CE (BC) b :: BD. BE. & DC c $\square$ BC; d e- b 1. 6.
rit rectang. BD $\square$ quad. BE. ergo quum quad. c hyp.
BE c $\square$ Aq; f erit BD $\square$ Aq. proinde re- d 10. 10.
ctang. BD est p. Q. E. D. e hyp. 6. 9.

Not. Tria sunt genera linearum rationalium inter se commensurabilium. Aut enim duarum linearum rationalium longitudine inter se commensurabilium altera æqualis est exposita rationali; aut neutra rationali exposita æqualis est, longitudine tamen ei utraque est commensurabilis; aut denique utraque exposita rationali commensurabilis est solum potentia. Hi sunt modi illi, quos innuit præsens theorema.

In numeris, sit BC, $\sqrt{8}$ ($2\sqrt{2}$) & CD, $\sqrt{18}$ ($3\sqrt{2}$), erit rectang. BD = $\sqrt{144} = 12$.

PROP. XXI.

Si rationale DB ad rationalem DC applicetur, latitudinem CB efficit rationalem, & ei DC ad quam applicatum est

DB, longitudine commensurabilem. a 1. 6.

Exponatur G, p. & describatur DA quadra. b hyp.
tum ex BC. quoniam BD. DA a :: BC. CA; c sch. 12. 10.
atque, BD, DA b sunt p. 2, & ideoque $\square$; d erit d 10. 10.

BC

c sch. 12. 10 $BC \perp CA$, at $CD (CA)$ b est ρ . e ergo BC est ρ . Q. E. D.

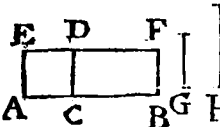
In numeris, sit rectang. DB , 12; & DC , $\sqrt{8}$.
erit $CB, \sqrt{18}$. atqui $\sqrt{18} = 3\sqrt{2}$. & $\sqrt{8} = 2\sqrt{2}$.

L E M M A.

A ——— Duas rectas rationales po-
B ——— tentia solum commensurabiles
C ——— invenire.

a 11. 10. Sit A exposita ρ , a Sume $B \perp A$, a & $C \perp B$.
b sch. 12. 10 b liquet B, & C esse quæsitæ.

P R O P. XXII.

 Quod sub rationali-
bus DC , CB potentia
solum commensurabili-
bus rectis lineis contine-
tur rectangulum DB ,
irrationalis est; & recta
linea H ipsum potens, irrationalis; vocetur autem
Mediæ.

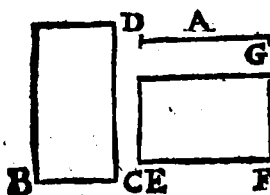
Sit G exposita ρ . & describatur DA quadra-
tum ex DC ; sitque $Hq = DB$. Quoniam AC :
a 1. 6. CB a :: DA . DB . b atque $AC \perp CB$, e erit
b hyp. $DA \perp DB$ (Hq). d atqui $Gq \perp DA$, e er-
c 10. 10. go $Hq \perp Gq$. f ergo H est ρ . Q. E. D. vo-
d hyp & 9. cetur autem Mediæ, quia $AC : H :: H : CB$.
def. 10. In numeris, sit DC , 3; & CB , $\sqrt{6}$. erit re-
c 13. 10. ctangulum DB (Hq) $\sqrt{54}$. quare H est $\sqrt{54}$.
f def. 11. 10 Mediæ nota est μ , Mediæ vero $\mu\nu$; plurali-
ter $\mu\alpha$.

S C H O L.

Omne rectangulum, quod potest contineri
sub duabus rectis rationalibus potentia solum
commensurabilibus, est Medium; quamvis con-
tineatur sub duabus rectis irrationalibus: atque
omne

omne Medium potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia tantum commensurabilibus, ut exemp. gr. $\sqrt{24}$ est $\mu\nu$. quia continetur sub $\sqrt{3}$, & $\sqrt{8}$, qui sunt ρ' $\square$. etsi posset contineri sub $\nu\sqrt{6}$, & $\nu\sqrt{96}$ irrationalibus; nam $\sqrt{24} = \nu\sqrt{576} = \nu\sqrt{6}$ in $\nu\sqrt{96}$.

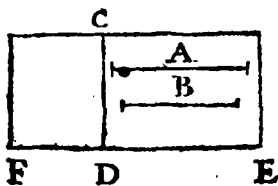
PROP. XXIII.

Quod (BD) a media A fit, ad rationalem BC applicatum, latitudinem CD rationalem efficit, & ei BC, ad quam applicatum est BD longitudine incommensurabilem.

Quoniam A est μ , a erit Aq rectangulo ali- a sch. 12. 10
cul (EG) æquale contento sub EF, & FG b 1. ax. 1,
 ρ' $\square$. b ergo BD=EG. c quare BC.EF :: FG. c 14. 6.
CD. d ergo BCq. EFq :: FGq. CDq. sed BCq, d 22. 6.
& EFq e sunt ρa , f ideoque $\square$. g ergo FGq $\square$ e hyp.
CDq. Ergo quum FG sit ρ' , b erit CD ρ' . Por. f sch. 12. 10
ro, quia EF. FG k :: EFq. EG (BD;) ob g 10. 10.
EF $\square$ FG, l erit EFq $\square$ BD. verum EFq h sch. 12. 10
m $\square$ CDq. n ergo rectang. BD $\square$ CDq. k 1. 6.
quum igitur CDq. BD o :: CD. BC. p erit CD l 10. 10.
 $\square$ BC. ergo, &c. m sch. 12. 10.

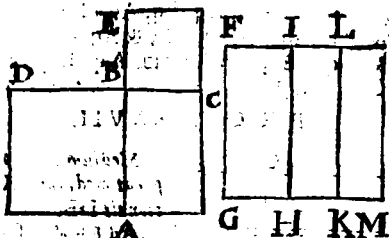
PROP. XXIV.

Media A commensurabilis B, media est. Ad CD ρ' a fac rectang. CE=Aq; a & a 11. 6. rectang. CF=Bq. Quoniam b hyp. DB

Aq (CE) est $\mu\nu$, b & CD ρ' , a erit latitudo c 23. 12.

PROP. XXVI.

Quod sub media potentia tantam commensurabilibus rectis lineis AB, BC continetur rectangulum AC, vel rationale est, vel medium.

Super rectas AB, BC describe quadrata AD, CE, & quae ad FG, b fac rectangula FH = AD, b & IK = AC, a b & LM = CE.

Quadrata AD, CE, hoc est, rectangula FH, LM sunt $\mu\alpha$, & $\square$; ergo eandem habentes rationem GH, KM sunt $d\beta$, & $e\square$. Ergo GH x KM est $\beta\beta$. Atqui quia AD, AC, CE, hoc est FH, IK, LM sunt β ; & b proinde GH, HK, KM etiam β , erit HKq = GH x KM; Ergo HK est β ; vel $\square$, vel $\square$ IH (GF;) si $\square$, ergo rectang. IK vel AC est $\beta\beta$. Sin $\square$, ergo AC est $\mu\alpha$. Q. E. D.

LEMMA.

Erunt primo Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq a $\square$. a 10.

Erunt secundo, Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq $\square$ 16. 6.
AE, & 2 AE. Nam A. E b :: Aq. AE b :: AE. b 1.
Eq. ergo cum A c $\square$ E. d erit Aq $\square$ AE, e & c hyp 1.
2 AE. Item Eq d $\square$ AE, e & 2 AE. c quare cum d 10. 10.
Aq + Eq $\square$ Aq, & Eq; & Aq - Eq $\square$ Aq, & 1 410.
Q 2 Eq,

f 14. 10. Eq, ferunt $Aq + Eq, f \& Aq - Eq \perp AE$, & 2 AE.

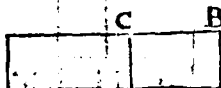
Hinc erunt, scilicet, $Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq,$
2 AE $g \perp Aq + Eq + 2 AE$; & $Aq + Eq - 2 AE$.

g 14. 10. & $g \& Aq + Eq + 2 AE \perp Aq + Eq - 2 AE$.

17. 10. b (Q. A - E.)

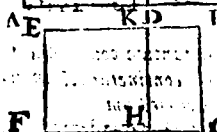
b cor. 7. 20.

PROP. XXVII.

Medium AB non superat medium AC rationali DB.

a cor. 16. 6.

Ad EF p , & fac EG = AB, & BH = AC. Rectangula AB, AC, hoc est, EG, EH b sunt pa , & ergo BG, & FH sunt p EF.

b hyp.

2. 23. 10.

d 3. ax. 1. itaque si KG, ad id est DB, sit p , & erit HG $\perp$

e 21. 10. HK, square HG $\perp$ FH, ergo FG $\perp$ FHq.

f 13. 10. sed FH est p , b ergo FG est p . verum prius

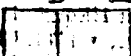
g lem. 26. erat FG p . Quz repugnant.

10. 1. 2. b

b sch. 12. 10

SCHOL.

F D E

1. Rationale AE superat rationale AD rationali CE.

Nam AE $a \perp$ AD; b ergo

AE $\perp$ CE & quare CE est p .

Q. E. D.

a hyp.

b cor. 16.

10. 1. 2. b

c sch. 12. 10

F D E

2. Rationale AD cum rationali CF facit rationale AF.

Nam AD $a \perp$ CF; b quare

AF $\perp$ AD, & CF, & proinde

AF est p . Q. E. D.

a sch. 12. 10

b 16. 10.

c sch. 12. 10

B C A

PROP.

P R O P. XXVIII.

Medias invenire (C, & D) quæ rationale CD consueant.

a Sume A, & B p. $\frac{1}{2}$. b fac A. C. :: a lem. 21.

C. B. c atque A. B :: C. D. Dico 10.

factum. Nam AB (Gq), d est μ ; b 13. 6.

d unde C est μ . quum vero A. B e :: c 12. 6.

C. D, ferit C $\frac{1}{2}$ D. g ergo D est μ . d 22. 10.

A C B D porro permutando A. C :: B. D. e hoc e constr.

est C. B :: B. D. b ergo Bq = CD. f 10. 10.

atqui Bq e est p. y. b ergo CD est p. y. Q. E. F. g 24. 10.

In numeris, sit A, $\sqrt{2}$, & B, $\sqrt{6}$. ergo C est h 17. 6.

v $\sqrt{12}$. fac $\sqrt{2} \cdot \sqrt{6} :: v \sqrt{12}$. D. vel v $\sqrt{4} \cdot v \sqrt{3}$ h sch. 12. 10

36 :: v $\sqrt{12}$. D. erit D, v $\sqrt{108}$. atqui v $\sqrt{12}$ in

v $\sqrt{108} = v \sqrt{1296} = \sqrt{36} = 6$. ergo CD est 6.

item C. D :: 1. $\sqrt{3}$. quare C $\frac{1}{2}$ D.

P R O P. XXIX.

Medias invenire potentia tantum commensurabiles D, & E, quæ medium DE contineant.

a Sume A, B, C p. $\frac{1}{2}$. Fac A. D a lem. 21.

b :: D. B. e & B. C :: D. E. Dico 10.

factum. b 13. 6.

Nam AB d = Dq & AB e est μ ; c 12. 6.

A D B C E ergo D est μ . & B f $\frac{1}{2}$ C. g ergo d 17. 6.

D $\frac{1}{2}$ E. b ergo E est μ . porro, e 22. 10.

B. C f :: D. E, & permutando B. D :: C. E. f constr.

h hoc est D. A :: C. E. l ergo DE = AC. Sed g 10. 10.

AC m est μ . ergo DE est μ . Q. E. D. h 24. 10.

In numeris sit A, 20; & B, $\sqrt{200}$; & C, $\sqrt{80}$. k constr. &

Ergo D est $\sqrt{\sqrt{80000}}$; & E v $\sqrt{12800}$. Ergo cor. 4. 5.

DE = $\sqrt{\sqrt{1024000000}} = \sqrt{32000}$. & D. E l 16. 6.

n $\sqrt{10}$. 2. quare D $\frac{1}{2}$ E. m 22. 6.

S C H O L.

A, 6. C, 12.

B, 4. D, 8.

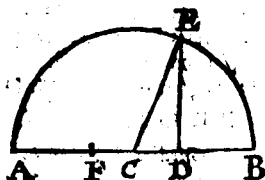
 $\overline{AB}, 24. \overline{CD}, 96.$

A, 6. C, 4.

B, 4. D, 8.

 $\overline{AB}, 24. \overline{CD}, 40.$ Invenire duos numeros plā-
nos similes vel dissimiles.Sume quoscunque quatuor
numeros proportionales,
 $A. B :: C. D.$ Riquet $\overline{AB}$, &
 $\overline{CD}$ esse similes planos. Pla-
nos autem dissimiles quocun-
que reperies ope scholii
27. 8.

L E M M A.

1. Dnos numeros quadratos (DEq & CDq)
invenire, ita ut compoſum ex ipſis (CEq) quadra-
tus etiam ſit.

Sume AD, DB numeros planos ſimiles (quo-
rum ambo pares ſint, vel ambo impares) ſimi-
rum $AD, 24.$ & $DB, 6.$ Horum ſumma, (AB)
eſt 30; differentia (FD) 18, cujus ſemiſſis
(CD) eſt 9. $\therefore$ Habent vero plani ſimiles $AD,$
 DB unum medium numerum proportionalem,
nempe DE , patet igitur ſingulos numeros $CE,$
 CD, DB rationales eſſe quoniam CEq (b CDq
 $+ DEq$) eſt numerus quadratus requiſitus.

Facile itaque invenientur duo numeri quadra-
ti, quorum exceſſus ſit quadratus, vel non qua-
dratus numerus, nempe ex eadem conſtructione,
c 3. ex. 1. $\therefore$ erit $CEq - CDq = DEq.$

Quod $\overline{AD}, \overline{DB}$ ſint numeri plani diſſimi-
les,

les; non erit media proportionalis (DE) numerus rationalis; proinde quadratorum CEq; CDq; excessus (DEq) non erit numerus quadratus.

LEMMA 2.

2. *Duos numeros quadratos B, C invenire, ita ut compositus ex ipsis D, non sit quadratus. item, quadratum numerum A dividere in duos numeros B, C non quadratos.*

A, 3. B, 9. C, 36. D, 45.

1. Sume numerum quemlibet quadratum B, sitque $C=4B$; & $D=B+C$. Dico factum.

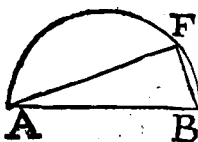
Nam B est Q . ex constr. item quia B. C :: 1. 4 :: Q . Q . a erit C etiam quadratus. Sed quoniam $B+C$. (D) C :: 5. 4 :: non Q . Q . b non b cor. 24. 8. erit D numerus quadratus. Q . E. F.

A, 36. B, 24. C, 12. D, 3. E, 2. F, 1.

2. Sit A numerus quivis quadratus. Accipe D, E, F numeros planos dissimiles, sitque $D=E+F$. fac D. E :: A. B. & D. F. :: A. G. Dico factum.

Nam quia D. E+F :: A. B+C. & $D=E+F$, a 14. 5. erit $A=B+C$. Jam dic B quadratum esse. b 21. def. 7. ergo A & B, & c proinde D & E, sunt numeri plani similes, contra Hypoth. idem absurdum sequitur, si C dicatur quadratus. ergo, &c. c 26. 8.

PROP. XXX.

C E D

Invenire duas rationales
AB, AF potentia tantum
commensurabiles, ita ut ma-
jor AB plus possit, quam mi-
nor AF, quadrato recta li-
nea BF longitudine sibi com-
mensurabilis.

a 1. lem.

29. 10.

b 3. lem.

10. 10.

c 1. 4.

d constr.

e 6. 10.

f sch. 12. 10

g 9. 10.

h 31. 3.

k 47. 1.

l 9. 10.

Exponatur AB, p. a Su-
me CD, CE numeros quadratos, ita ut $CD = CE$
(ED) sit non Q. b Fiatque $CD : ED :: AB : AF$.
In circulo super AB diametrum descripto c ap-
tetur AF, ducaturq; BF. Sunt AB, AF, quas peris.
Nam $AB : AF :: CD : ED$. e ergo $AB : AF$
ut $CD : ED$. verum AB est p. f ergo AF est p. sed
quia CD est Q : at ED non Q : g erit AB ut
AF. porro, ob ang. b rectum AFB, est $AB : AF ::$
 $BF : CE$; cum igitur $AB : AF ::$
 $CD : ED$. per conversionem rationis erit $AB : BF ::$
 $CD : CE :: Q : Q$. l ergo AB ut BF. Q. E. F.

In numeris ; sit AB, 6 ; CD, 9. CE, 4 ; quare
ED, 5. Fac $9 : 5 :: 36 : (Q. 6) AF$. erit AF
20. proinde $AF : 20$. ergo $BF = 36 - 20 =$
16. quare BF est 4.

PROP. XXXI.

C E D

Invenire duas rationales
AB, AF potentia tantum
commensurabiles, ita ut ma-
jor AB plus possit, quam mi-
nor AF, quadrato recta lineae
BF sibi longitudine incom-
mensurabilis.

a 2. lem.

29. 10.

Exponatur AB, p. a acci-
pe numeros CE, ED quadratos, ita ut $CD = CE$
 $+ ED$ sit non Q. & in reliquis imitare constru-
ctionem precedentis. Dico factum.

Nam,

Nam, ut ibi, AB, AF sunt ρ $\square$. Item ABq.
BFq :: C D. E D. ergo cum C D sit non Q.
erunt AB, BF $\square$. Q. E. F.

b 9. 10.

In numeris, sit AB, 5. C D, 45. CE = 36
E D = 9. Fac 45. 9 :: 25 (ABq.) 5 (AFq.)
ergo AF = $\sqrt{5}$. proinde BFq = 45 - 25 =
20. quare BF = $\sqrt{20}$.

PROP. XXXII.

A $\square$ *Invenire duas medias*
B $\square$ *C, D potentia tantum*
C $\square$ *commensurabiles, qua*
D $\square$ *rationale CD contine-*
ant, ita ut major C plus possit, quam minor D,
quadrato recta linea sibi longitudine commensura-
bilis.

a Accipe A, & B ρ $\square$; ita ut $\sqrt{Aq - Bq} \square$ a 30. 10.
A. b Fiatque A. C :: C. B, c atque A. B :: C. b 13. 6.
D. Dico factum. c 12. 6.

Nam quia A, & d B sunt ρ $\square$, c erit C ($\sqrt{d}$ const.
AB) μ . item g ideo C $\square$ D. b ergo D etiam e 22. 10.
 μ . potro quia A. B d :: C. D; & permutatis A. f 17. 6.
C :: B. D :: C. B; & Bq d est ρ y, erit CD g 10. 10.
k (Bq) ρ y. Denique quia $\sqrt{Aq - Bq} \square$ h 24. 10.
A, l erit $\sqrt{Cq - Dq} \square$ C. ergo, &c. Sin $\sqrt{k}$ 17. 6.
Aq - Bq $\square$ Aq, erit $\sqrt{Cq - Dq} \square$ C. l 15. 10.

In numeris, sit A, 8; B, $\sqrt{48}$ ($\sqrt{164 - 16}$)
ergo C = $\sqrt{AB} = \sqrt{3072}$. & D = $\sqrt{1728}$.
quare CD = $\sqrt{5308416} = \sqrt{2304}$.

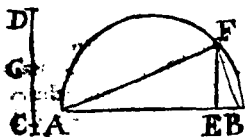
PROP. XXXIII.

A $\square$ *Invenire duas medias*
D $\square$ *D, E potentia solum*
B $\square$ *commensurabiles, qua*
C $\square$ *medium D E contine-*
E $\square$ *ant, ita ut major D plus*
possit, quam minor B, quadrato recta linea sibi
longitudine commensurabilis.

Sume

- a 30. 10. $\sum A, \& C \dot{p}$, $\dot{p}$; ita ut $\sqrt{Aq - Cq} \sqcap$
 blem. 21. A, b sume etiam $B \dot{p}$ $A, \& C$; & fac $A, D \dot{e} ::$
 10. $D, B d :: C, E$. Erunt $D, \& E$ quæsitæ.
 c 13. 6. Nam quoniam $A, \& C \dot{e}$ sunt $\dot{p}$, & $B \dot{p}$
 d 12. 6. $A \& C$, f erit $B \dot{p}$, & $D (\sqrt{AB}) g$ erit μ
 e const. e Quia vero $A, D :: C, E$. erit permutando $A,$
 f sch. 12. 10 $C :: D, E$. ergo cum $A \dot{p}$ C, b erit $D \dot{p}$ E .
 g 23. 10. k ergo E est μ . porro, l quia $D, B :: C, E$; l &
 h 10. 10. BC est μv , etiam DE ei m æquale est μv . denique
 k 24. 10. propter $A, C :: D, E$. & quia $\sqrt{Aq - Cq} \sqcap$
 l 22. 10. A , n erit $\sqrt{Dq - Eq} \sqcap D$. ergo, &c. Sin $\sqrt{Aq - Cq} \sqcap A$, erit $\sqrt{Dq - Eq} \sqcap Eq$.
 m 16. 6. In numeris, sit $A, 8$; $C, \sqrt{48}$; $B, \sqrt{28}$. erit
 n 15. 10. $D \sqrt{3072}$; & $E \sqrt{588}$. quare $D E :: 2 \sqrt{3}$.
 & $DE = \sqrt{1344}$.

PROP. XXXIV.

Invenire duas rectas
 lineas AF, BF potentia
 incommensurabiles, qua
 faciunt compositum qui
 dem ex ipsarum qua
 dratis rationale, rectan
 gulum vero sub ipsis contentum, medium.

- a 31. 10. $\sum A, \& C \dot{p}$, $\dot{p}$; ita ut $\sqrt{Aq - Cq} \sqcap$
 b 10. 1. A, b sume etiam $B \dot{p}$ $A, \& C$; & fac $A, D \dot{e} ::$
 c 28. 6. $D, B d :: C, E$. Erunt $D, \& E$ quæsitæ.
 d 12. 6. Nam quoniam $A, \& C \dot{e}$ sunt $\dot{p}$, & $B \dot{p}$
 e cor. 8. 6. $A \& C$, f erit $B \dot{p}$, & $D (\sqrt{AB}) g$ erit μ
 & 17. 6. e Quia vero $A, D :: C, E$. erit permutando $A,$
 f 7. 5. $C :: D, E$. ergo cum $A \dot{p}$ C, b erit $D \dot{p}$ E .
 g 19. 10. k ergo E est μ . porro, l quia $D, B :: C, E$; l &
 h 10. 10. BC est μv , etiam DE ei m æquale est μv . denique
 k 31. 3. & BC est μv , etiam DE ei m æquale est μv . denique
 47. 1. propter $A, C :: D, E$. & quia $\sqrt{Aq - Cq} \sqcap$
 l const. e Quia vero $A, D :: C, E$. erit permutando $A,$
 m 1. ex 1. $C :: D, E$. ergo cum $A \dot{p}$ C, b erit $D \dot{p}$ E .
 n 22. 10. k ergo E est μ . porro, l quia $D, B :: C, E$; l &
 o 24. 10. BC est μv , etiam DE ei m æquale est μv . denique
 p sch. 22. 6. e Quia vero $A, D :: C, E$. erit permutando $A,$
 & $DE = \sqrt{1344}$.

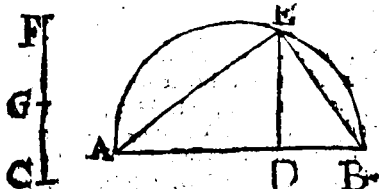
Ex.

Explicatio per numeros.

Sit AB, 6. CD, $\sqrt{12}$. quare CG $= \sqrt{1\frac{3}{4}} = \sqrt{3}$. Est vero AE $= 3 + \sqrt{6}$. & EB $= 3 - \sqrt{6}$. & unde AF est $\sqrt{18 + \sqrt{216}}$. Et FB, $\sqrt{18 - \sqrt{216}}$. Item AFq + FBq est 36, & AF x FB $= \sqrt{108}$.

Ceterum AE invenitur sic. Quia BA (6.) AF :: AF. AB, erit 6 AB = AFq = AEq + 3 (BFq.) ergo 6 AE - AEq = 3. pone 3 + e = AE, ergo 18 + 6e - 9 - 6e = ee, hoc est 9 - ee = 3. vel ee = 6. quare e = $\sqrt{6}$. proinde AB = 3 + $\sqrt{6}$.

PROP. XXXV.

Invenire duas rectas lineas AE, EB potentia incommensurabiles, qua faciant compositum quidem ex ipsarum quadratis notitum, rectangulum vero sub ipsis contentum, rationale.

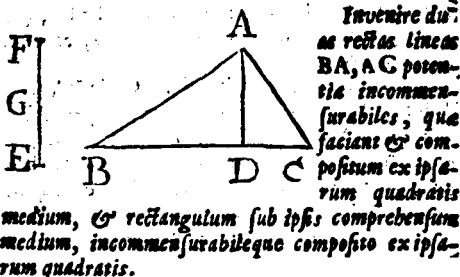
Sume AB, & CF ita ut AB x CF a 32. 10.
fit $\sqrt{ABq - CFq} = AB$, & reli-
qua fiant, ut in precedenti. erunt AB, EB, quas
petis.

Nam, ut isthic ostensum est, $AEq \rightarrow EBq$:
 Item ABq ($AEq \rightarrow EBq$) est μ . & denique
 $AB \times CF$ b est ρ , idcirco & $c AB \times DE$, d hoc b constr:
 est, $AE \times EB$, e. *ergo, &c.* c schol. 12.

c schol. 12.
10.
d feb. 22. 6.

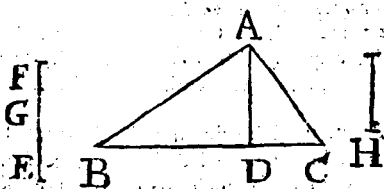
P R O P.

PROP. XXXVI.

- a 33. 10. Accipe BC & EF μ $\perp$; ita ut BC $\times$ EF sit $\mu\nu$. & $\sqrt{BCq - EFq} \perp BC$. & reliqua fiant, ut in precedentibus. Erunt BA, AC exoptata. Nam, ut prius, BAq $\perp$ ACq; Item BAq + ACq est $\mu\nu$. & BA $\times$ AC est $\mu\nu$. Denique BC $\perp$ EF, atque ideo BC $\perp$ EG; estque BC, EG $\mu :: BCq$. BC $\times$ EG, (BC $\times$ AD, vel BA $\times$ AC) ergo BCq (ABq + ACq) $\perp$ BA $\times$ AC, ergo, &c.

SchoL

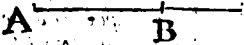
Invenire duas medias longitudinis & potentia incommensurabiles.

- a 36. 10. Sume BC μ . sitque BA $\times$ AC $\mu\nu$, & $\perp$ BCq (BAq + ACq). b Fac B A. H $:: H$. AC. Sunt BC, & H μ $\perp$. Nam BC est μ . c 17. 6. & BA $\times$ AC (c Hq) est $\mu\nu$. quare H est etiam μ .

μ . d item $BA \times AC \sqsupset BCq$; ergo $Hq \sqsupset d$ 14. 10.;
 BCq . ergo, &c.

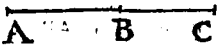
Principiam senariorum per compositionem.

P R O P. XXXVII.

 Si duae rationales
 AB, BC potentia
 tantum commensurabiles componantur, tota AC
 irrationalis est; vocetur autem ex binis nominibus.

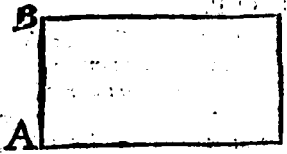
Nam quia AB a $\sqsupset BC$, b erit $ACq \sqsupset$ a hyp.
 ABq . Sed AB a est p. ergo AC est p. Q.E.D. b lem. 25.

P R O P. XXXVIII.

 Si duae mediae AB, BC
 potentia tantum commen-
 surabiles componantur; quae rationale consistens,
 tota AC irrationalis est; vocetur autem ex binis
 mediis prima.

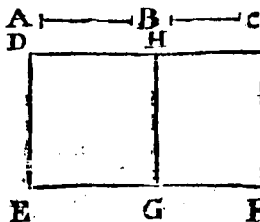
Nam quoniam AB a $\sqsupset BC$, b erit $ACq \sqsupset$ a hyp.
 $AB \times BC$, p. v. c ergo AC est p. Q.E.D. b lem. 26.

L E M M A.

 Quod sub li-
 nea rationali
 AB , & irratio-
 nali BC consi-
 netur rectangu-
 lum AC , irrationale est.

Nam si rectang. AC dicatur p. v; quum AB sit a hyp.
 p; b erit latitudo BC etiam p. contra Hyp. b 24. 10.

PROP. XXXIX.

Si duæ mediæ
 AB, BC potentia
 tantum commensu-
 rabiles componan-
 tur, quæ medium
 contineant, tota AC
 irrationalis erit;
 vocetur autem ex hi-
 nis medijs secunda.
 Ad expostam

a cor. 16. 6. DE p. a fac. rectang. DF = ACq; b & DG =
 b 47. 1. & ABq + BCq.
 11. 6. Quoniam ABq c. $\perp$ BCq, d erit ABq +
 c hyp. BCq, hoc est DG $\perp$ ABq; sed ABq e est $\mu\nu$.
 d 16. 10. e ergo DG est $\mu\nu$. verum rectang. ABC ponit-
 e 24. 10. tur $\mu\nu$; e ideoque 2 ABC (f HF) est $\mu\nu$; g er-
 f 4. 2. go EG, & GF sunt p. quia vero DG h $\perp$ HF;
 g 23. 10. atque DG. HF :: k EG. GF l erit EG $\perp$
 h lem. 26. GF. m ergo tota EF est p. n quare rectang. DF
 i. est p. o ergo $\sqrt{DF}$, id est AC, est p. Q. E. D.

PROP. XL.

110. 10. Si duæ rectæ lineæ AB,
 m 37. 10. BC potentia tantum com-
 n lem. 38. mensurabiles componantur, quæ faciant compositum
 10. quidem ex ipsarum quadratis rationale, quod autem
 o 11. def. 10 sub ipsis continetur, medium; tota recta linea AC,
 irrationalis erit: vocetur autem major.

a hyp. Nam quia ABq + BCq a est p. v, & b $\perp$ 2
 b sch. 12. 10 ABC. c $\mu\nu$, & proinde ACq (d ABq + BCq +
 c hyp. & 24. 2 ABC) e $\perp$ ABq + BCq p. v, ferit AC p.
 10. Q. E. D.

d 4. 2.
 e 17. 10.
 f 11. def. 10

PROP. XII.

 Si due recte linee AC, CB potentia incommensurabiles componantur, quae faciant compositum quidem ex ipsarum quadratis medium, quod autem sub ipsis continetur, rationale, tota recta linea AB irrationalis erit: vocetur autem rationale ac medium potens.

Nam 2 rectang. ACB, a p' v b $\square$ ACq + a hyp. & CBq e μ v. d ergo 2 ACB d $\square$ ABq. quare sch. 12. 10. e AB est p'. Q. E. D.

b sch. 12. 10

c hyp.

d 17. 10.

e 11. def. 10

PROP. XIII.

Si due recte linee GH, HK potentia incommensurabiles componantur, quae faciant & compositum ex ipsarum quadratis medium, & quod sub ipsis continetur medium, incommensurabileque composito ex quadratis ipsarum, tota recta linea GK irrationalis erit: vocetur autem bina media potens.

Ad explicitam FB p', fiant rectang. AF = GKq, & CF = GHq + HKq. Quoniam GHq + HKq (CF) a est μ v; latitudo CB b erit p'. Item a hyp. quia 2 rectang. GHK (c AD) a est μ v, etiam b 23. 18: AC b erit p'. Porro quia rectang AD a $\square$ CF, c 4. 2. d atque AD. CF :: AC. CB, e erit AC $\square$ CB d 2. 6. f Quare AB est g p'. ergo rectang. AF, id est, e 10. 10. GKq est p' v. b proinde GK est p'. Q. E. D.

f 17. 10.

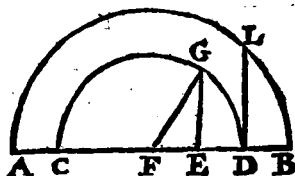
g lem. 38.

10.

h 11. def. 10

PROP.

PROP. XLIII.

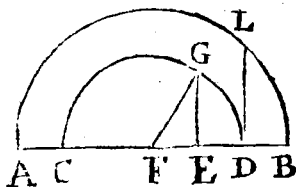

Qua ex binis nominibus AB, ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Si fieri potest, binomium AB alibi in E secetur in alia nomina AE, EB. Liquet AB secari utrobique inæqualiter, quia AD $\perp$ DB, & AE $\perp$ EB.

Quoniam rectangula ADB, AEB α sunt $\mu\alpha$; α & singula ADq, DBq, AEq, EBq sunt $\rho\alpha$; α & b 27. 10. deoque ADq + DBq, b & AEq + EBq etiam $\rho\alpha$, b idcirco ADq + DBq = AEq + EBq. c sch. 5. 2. hoc est, 2 AEB - 2 ADB est $\rho\gamma$. d ergo AEB d sch. 12. 10. - ADB $\rho\gamma$ ergo $\mu\gamma$ superat $\mu\gamma$ per $\rho\gamma$ e Q.E.A. e 27. 10.

PROP. XLIV.

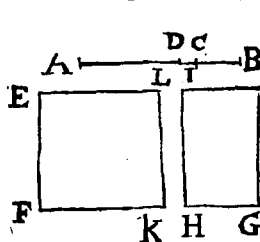

Qua ex binis mediis prima AB, ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Puta AB dividi in alia nomina AE, EB. quo a 38. 10. posito, singula ADq, DBq, EBq, α sunt $\mu\alpha$; α & b sch. 27. 10. rectangula ADB, AEB, eorumque dupla, sunt c sch. 5. 2. $\rho\alpha$. b ergo 2 AEB - 2 ADB, c hoc est ADq d 27. 10. + DBq = AEq + EBq est $\rho\gamma$. d Q.E.A.

P R Q P.

PROP. XLV.

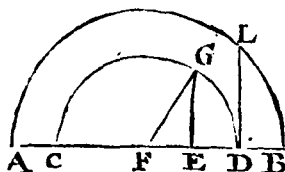
*Qua ex binis mediis
secunda AB, ad unum
duntaxat punctum C
dividitur in nomina
AC, CB.*

*Dic alia esse no-
mina AD, DB. Ad
expositam EF ρ , fac
rectang. EG = ABq.
& EH = ACq +*

CBq; item EK = ADq + DBq.

*Quoniam ACq, CBq $\mu\alpha$ τ ; b erit a 39. 10.
ACq + CBq (EH) $\mu\nu$. c ergo latitudo FH b 16. & 24.
est ρ a quin & rectang. ACB, d ideoque a ACB 10.
e (IG) est $\mu\nu$: c ergo HG, est etiam ρ . Cum c 23. 10.
igitur EH f τ IG, g arque EH. IG :: FH d 24. 10.
HG; b erunt FH, HG τ . k ergo FG est binomium; c 4. 2.
cujus nomina FH, HG. Simili argu- f lem. 26. 10.
mento FG est bin. cujus nomina FK, KG, contra g 1. 6.
43. hujus.*

PROP. XLVI.

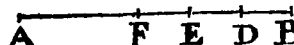

*Major AB ad unum duntaxat punctum D divi-
ditur in nomina AD, DB.*

*Concipe alia nomina AE, EB. quo posito re-
ctangula ADB, AEB $\mu\alpha$; a & tam ADq + a 40. 10.
DBq, quam AEq + EBq sunt ρa . b ergo ADq b scb. 27. 10
+ DBq = AEq + EBq, c hoc est, a AEB = c scb. 5. 24
a ADB est $\rho\nu$, d Q. F. N.*

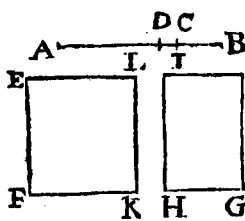
PROP.

PROP. XLVII.

 Rationale ac medium potens
 AB, ad unum duntaxat punctum D, dividitur in nomina AD, DB.

- a 41. 10. Dicalia nomina AE, EB. *a* ergo tam AEq + EBq, quam ADq + DBq sunt $\mu\alpha$. *a* & re-
 b scb. 27. ctangula AEB, ADB, sunt ρ^c . *b* ergo 2 AEB
 10. = 2 ADB, *c* hoc est, ADq + DBq = AEq +
 c scb. 5. 2. EBq est ρ^c . Q. E. A.
 d 27. 10.

PROP. XLVIII.

 Bina media potens
 AB, ad unum duntaxat punctum C dividitur in nomina AC, CB.

- Vis AB dividi in alia nomina AD, DB. Ad expositam EF ρ^c , fiant rectang. EG = ABq, & EH = ACq + CBq, & EK = ADq + DBq. Quoniam ACq + CBq, nempe EH, *a* est $\mu\gamma$, *b* erit latitudo FH ρ^c . Item quia 2 ACB, *c* hoc est, IG, est $\mu\gamma$, *b* erit HG etiam ρ^c . Ergo cum EH $\hat{=}$ IG, sitque EH. IG $d::$ FH. HG, *c* erit FH $\hat{=}$ HG. *f* ergo FG est bin. cujus nomina FH. HG. Eodem modo ejusdem nomina erunt FK, KG; contra 43 hujus.
- a 42. 10.
 b 23. 10.
 c 4. 2.
 d 1. 6.
 e 10. 10.
 f 37. 10.

Definitiones secunda.

EXposita rationali, & quæ ex binis nominibus, divisa in nomina; cujus majus nomen plus possit quam minus, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis.

I. Siquidem majus nomen expositæ rationali com-

commensurable sit longitudine, vocetur tota ex binis nominibus prima.

I I. Si vero minus nomen expositæ rationali longitudine sit commensurable, vocetur ex binis nominibus secunda.

I I I. Quod si neutrum ipsorum nominum sit longitudine commensurable expositæ rationali, vocetur ex binis nominibus tertia.

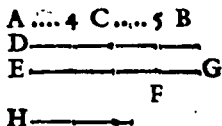
Rursus, si majus nomen plus possit quam minus, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis;

I V. Si quidem majus nomen expositæ rationali commensurable sit longitudine, vocetur ex binis nominibus quarta.

V. Si vero minus nomen, vocetur quinta.

V I. Quod si neutrum ipsorum nominum, vocetur sexta.

P R O P. XLIX.

Invenire ex binis nominibus primam, EG.

a Sume AB, AC a scb. 29. numeros quadra- 10.

ros, quorum excessus CB non Q. exponatur D p. b 2. lem. b accipe quamvis EF c fac AB. CB :: 10. 10. EFq. FGq. erit EG bin. 1. c 3. lem.

Nam EF d c D. e ergo EF p. f item 10. 10. EFq c F Gq. g ergo FG est etiam p. item d constr. d quia EFq. FGq :: AB. CB :: Q. non Q. b erit e 6. def. 10. EF c FG. denique quia per conversionem f 6. 10. rationis EFq. EFq - FGq :: AB. AC :: Q. Q. g scb. 12. k erit EF c B Fq - FGq. l ergo EG est 10. bin. 1. Q. E. F. h 9. 10. k 9. 10. l 1. def. 48.

Explicatio per numeros.

Sit D, 8. EF, 6. AB, 9. CB, 5. quare cum 10. p 2 9. 5.

constr. & ex æquali Gq. EFq :: L. CB :: non Q.
 Q. (nam g L, & CB non sunt similes plani nu- *g feb. 27. 8.*
 meri) h erit G etiam $\square$ EF. denique ut in h 9. 10.
 præced. $\sqrt{DEq - EFq} \square DE$. k ergo DF est k *3. def. 48.*
 bin. 3. Q. E. F. 10.

In numeris, sit AB, 9; CB, 5; L, 6; G, 8. erit
 DE, $\sqrt{96}$ & EF, $\sqrt{\frac{48}{9}}$. quare DF = $\sqrt{96}$
 + $\sqrt{\frac{48}{9}}$.

PROP. LII.

A ... 3 C 6 B *Invenire ex binis nomi-*
 G ————— *bus quartam, DF.*
 D ————— F *a* Sume quemvis nume- *a feb. 29.*
 E rum quadratum AB, & quæ *10.*
 H ————— divide in AC, CB non
 quadratos, sit G exposita ρ . b accipe DE $\square$ b *2. lem. 10*
 G. c Fac AB. CB :: DEq. EFq. erit DF bin. 4. c *3. lem. 10*

Nam ut in 49. hujus, DF ostendetur bin. *10.*
 item, quia per constr. & conversionem rationis
 D Eq. DEq — EFq :: AB. AC :: Q. non Q.
 d erit DE $\square \sqrt{DEq - EFq}$. e ergo DF est d *9. 10.*
 bin. 4. Q. E. F. e *4. def. 48*

In numeris, sit G, 8; DE, 6. erit EF $\sqrt{24}$. *10.*
 ergo DF est 6 + $\sqrt{24}$.

PROP. LIII.

A ... 3 C 6 B *Invenire ex binis nomi-*
 G ————— *nibus quintam, DF.*
 D ————— F *Accipe quemvis nu-*
 E merum quadratum AB,
 HF *cujus segmenta AC,*
 CB sint non Q. sit G exposita ρ . sume EF $\square$
 G. fac CB. AB :: EFq. DEq. erit DF bin. 5.

Nam ut in 50. hujus, erit DF bin. & quia
 per constr. & invertendo D Eq. EFq :: AB. *a 9. 10.*
 CB, ideoque per conversionem rationis DEq. b *5. def. 48*
 DEq — EFq :: AB. AC :: Q. non Q. e erit *10.*

DE $\sqrt{\text{DEq}} - \text{EFq}$. b ergo DF est bin. 4.
Q. B. F.

In numeris, sit G, 7; EF, 6. erit DE $\sqrt{54}$. quare
DF est $6 + \sqrt{54}$.

P R O P. LIV.

A.....5 C.....7 B Invenire ex binis nomi-
L.....9 nibus sextam.

G..... Accipe AC, CB pri-
D..... F mos numeros utcumque,
E sicut AC + CB (AB)
H..... sit non Q. sume etiam

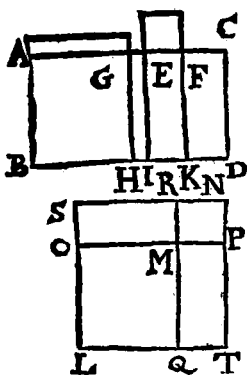
quævis L num. Q. sit G expol. 5. a fiatque L.
AB :: Gq. DEq. atque AB. CB :: DEq. EFq. erit
DF. bin. 6.

Nam ut in 51. hujus, DF ostendetur bin.
item quod DB, & EF $\sqrt{\text{L}}$ G. dentque igitur
quia per constr. & conversionem rationis DEq.

b feb 27.8. DEq - EFq :: AB. AC :: non Q. Q. (Nam
AB primus est ad AC, b ideoque ei dissimilis)
c 9. 10. ergo DE $\sqrt{\text{L}}$ $\sqrt{\text{DEq}} - \text{EFq}$. d. ergo DF est
d 6. def. 48. bin. 6. Q. E. F.

In numeris, sit G, 6; DE $\sqrt{48}$. erit EF $\sqrt{28}$.
quare DF est $\sqrt{48} + \sqrt{28}$.

LEMMA.

Sit AD rectan-
gulum, cujus latum
AC secetur inaequa-
liter in E; bisectumq;
fit segmentum minus
EC in F; atque ad
AE, a fiat rectang. a 28. 6.
AGE=EFq; perque
G, E, F b ducantur ad b 31. 1.
AB parallela GH,
EI, FK. c Fiat autem c 14. 2:
quadratum LM=
rectang. AH, atque ad
OMP productam c
fiat quadratum MN

=GI; rectaeque LOS, LQT, NRS, NPT,
producantur.

Dico 1. MS, MT sunt rectangula. Nam ob
quadratorum angulos OMQ, RMP rectos,
a erit QMR recta linea. b ergo anguli RMO, a sch. 15. 1.
QMP recti sunt. quare Pgra MS, MT sunt b 13. 1.
rectangula.

2. Hinc patet LSe=LT; & proinde LN esse c 2. ax. 2.
quadratum.

3. Rectangula SM, MT, EK, FD aequalia d hyp.
sunt. Nam quia rectang. AGE d =EFq, e erit e 17. 6.
AE. EF :: BF. GE. f ideoque AH. EK :: EK. f 1. 6.
GI. hoc est per contr. LM. EK :: EK. MN. g sch. 22. 6.
g verum LM. SM :: SM. MN. ergo EK h = h 9. 5.
SM k =FD l =MT. k 36. 1.

4. Hinc LN m =AD. l 43. 1.

5. Quia EC bisecta est in F, n patet EF, FC, m 2. ax. 1.
EC n esse. n 16. 10.

6. Si AE n EC, & AB n AEq = o 18. & 16;
ECq, o erunt AG, GE, AE n. item, quia 10,

p 10. 10. AG. GE :: AH. GI perunt AH, GI ; hoc est LM, MN $\square$. item iisdem positis,
 - 7. OM $\square$ MP. Nam per Hyp. AE, $\square$ EC, q ergo EC $\square$ GE. q quare EF $\square$ GE.
 q 14. 10. sed EF. GE :: EK. GI. r ergo EK $\square$ GI.
 f 10. 10. hoc est SM $\square$ MN. atqui SM. MN :: OM. MP. r ergo OM $\square$ MP.

8. Sin ponatur AE $\square$ $\sqrt{AEq - ECq}$,
 f 19. & 17. spatet AG, GE, AE esse $\square$. unde LM $\square$ MN. nam AG. GE :: AH. GI :: LM. MN.

Hic bene perspectis, facile sex sequentes Propositiones expediemus.

P R O P. LV.

Si spatium AD contineatur sub-rationali AB, & ex binis nominibus prima AC, (AE + EC;) recta linea OP spatium potens irrationalis est, quæ ex binis nominibus appellatur.

Suppositis iis, quæ in lemmate proxime præcedenti descripta, & demonstrata sunt, liquet rectam OP posse spatium AD. a item AG, GE, lem. 54. 10 AE sunt $\square$; ergo cum AE b sit ρ $\square$ AB, b hyp. c erunt AG, & GE, ρ $\square$ AB. d ergo rectangula AH, GI, hoc est quadrata LM, MN sunt d 20. 10. ρ^2 a. ergo OM, MP sunt ρ^2 e $\square$. f proinde OP e lem. 54. est bin. Q. E. D.

10. *In numeris, sit AB, 5; AC, 4 + $\sqrt{12}$. quare f 37. 10; rectang. AD = 20 + $\sqrt{300}$ = quadr. LN. ergo OP est $\sqrt{15} + \sqrt{5}$; nempe bin. 6.*

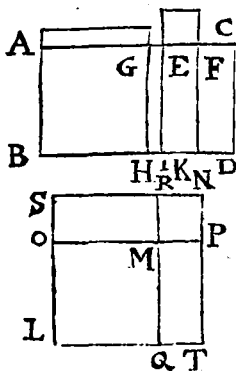
PROP. LVI.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB,
& ex binis nominibus secunda AC (AE + EC;) *recta*
linea OP spatium AD potens, irrationalis est,
quæ ex binis mediis prima appellatur.

Rursus adhibito lemmate ad 54. hujus, erit
 $OP = \sqrt{AD}$. & item AE, AG, GE sunt $\square$. a hyp. &
ergo quum AE b sit ρ , $\square$ AB, & erunt AG, GE lem. 54. 10
etiam ρ' $\square$ AB. ergo rectangula AH, GI; b hyp.
hoc est OMq, MPq d sunt μa . & quinetiam c sub. 12. 10
 $OM \perp MP$. denique EF $\square$ EC, & EC d 22. 10.
f $\square$ AB. f quare EF est ρ' $\square$ AB. ergo c lem. 54.
EK; hoc est SM, vel OMP est $\rho'v$. b Proinde 10.
OP est 2 μ prima. Q E. D. f hyp. 12.

In numeris, sit AB, 5; & AC, $\sqrt{48} : +6$. er- 10.
go rectang. AD = $\sqrt{1200} : +30 = OPq$. g 20. 10.
ergo OP est $v\sqrt{675} + v\sqrt{75}$; nempe bimed. 1. a 38. 10.
Vide Schem. 57.

PROP. LVII.

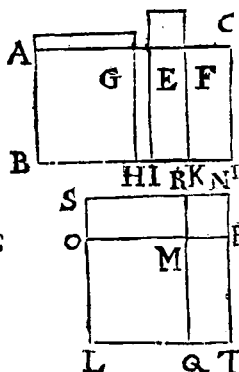
Si spatium AD
contineatur sub ratio-
nali AB, & ex binis
nominibus tertia AC
(AE + EC;) *recta*
linea OP spatium
AD potens, irratio-
nalis est, quæ ex binis
mediis secunda dici-
tur.

Ut prius, $OPq =$
AD. Item rectangu-
la AH, GI, hoc est
OMq, MPq sunt
 μa . & item EK, vel a hyp. &
OMP est μv . b ergo 22. 10:
OP est bimed. 2. b 39. 10.

In

In numeris, sit AB, 5; AC, $\sqrt{32} + \sqrt{24}$. quare AD est $\sqrt{800} + \sqrt{600} = OPq$. proinde OP est $\sqrt{450} + \sqrt{50}$; hoc est bimed. 2.

PROP. LVIII.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus quarta AC (AE + EC;) recta linea OP spatium potens, irrationalis est, qua vocatur major.

Nam iterum OMq a $\square MPq$. rectang. vero AI, hoc est OMq + MPq b est p'v. c item EK, vel OMP est μv . d ergo OP ($\sqrt{AD}$) est major. Q. E. D.

In numeris, sit AB 5; & AC, $4 + \sqrt{8}$. ergo rectang. AD est $20 + \sqrt{200}$. quare OP est $\sqrt{20 + \sqrt{200}}$.

PROP. LIX.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus quinta AC; recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, qua rationale & medium potens appellatur.

Rursus OMP $\square MPq$. rectang. vero AI, vel OMq + MPq est μv . a item rectang. EK, vel OMP est p'v. b ergo OP ($\sqrt{AD}$) est potens p'v, & μv . Q. E. D.

In numeris, sit AB, 5; & AC $2 + \sqrt{8}$. ergo rectang. AD $= 10 + \sqrt{200} = OPq$. quare OP est $\sqrt{10 + \sqrt{200}}$.

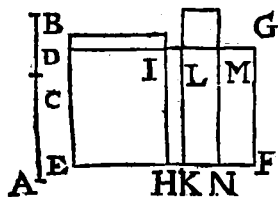
PROP. LX.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus sexta BC ($AB + EC$;) recta linea OP spatium A D potens, irrationalis est, quæ bina media potens appellatur.

Ut scpe prius, $OMq \square MPq$. & $OMq + MPq$ est μr . & rectang (EK) OMP etiam μr .
ergo $OP = \sqrt{AD}$ est potens $2\mu a$. Q. E. D. 2 42. 103

In numeris, sit $AB, 5$; $AC, \sqrt{12} + \sqrt{8}$; ergo
 rectang. AD , vel OPq est $\sqrt{300} + \sqrt{200}$.
 proinde OP est $\sqrt{\sqrt{300} + \sqrt{200}}$.

LEMMA.

Sit recta AB in-
aqualiter secta in C,
siq̃ue AC majus
segmentum; & cur-
vū DE applicentur
rectangula, DF =
ABq, & DH =
ACq, & IK = CBq.
siq̃ue LG bisecta in M,
ducaturq̃ue MN pa-

Dico 1. *Refang.* $ACB = LN$, vel MF .

• Nam 2 ACB=LF. 24.2.83

2. $DL \sqsubset LG$. nam $DK (ACq + CBq) ax.I.$

$b \sqsubset LF$ (2 ACB) ergo cum DK, LF sunt æque b. 7. a.
alta, erit $DL \sqsubset LG$. c. 1. 6.

3. Si $AC \perp CB$, d erit rectang. $DK \perp d$ 16, 10;
 ACq , & CBq .

4 Item, DL $\sqsubset$ LG. nam ACq + CBq
 $\sqsubset$ 2 ACB: hoc est DK $\sqsubset$ LF. sed DK. e lem. 26.
 LF e :: DL. LG. fergo DL $\sqsubset$ LG. 10.

5. *Ad hoc*, $DL \sqcup \sqrt{DLq} - LGq$. Nam f 10. 10.
 $ACq. ACB g :: ACB, CBq$. hoc est DH. g 1. 6.
 LN ::

- LN :: LN. IK. *c* quare DI. LM :: LM. IL.
 h 17. 6. *b* ergo $DI \times IL = LMq$. ergo cum ACq $\square$ CBq. hoc est DH $\square$ IK, & *l* proinde DI $\square$ IL, *m* erit DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$. Q. E. D.
 m 18. 10. 6. Sin ponatur ACq $\square$ CBq, *n* erit DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$.
 n 19. 10.

Hoc lemma preparationis vicem subeat pro 6. sequentibus propositionibus.

P R O P. LXI.

Quadratum ejus quæ ex binis nominibus (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus primam.

- Suppositis iis, quæ in lemmate proxime antecedenti descripta & demonstrata sunt. Quoniam AC, CB *a* sunt ρ $\square$, *b* erit rectang. DK $\square$ ACq; *c* ergo DK est ρv . *d* ergo DL $\square$ DE ρ . rectang. vero ACB, ideoque *2* ACB (LF) *e* est μv . *f* ergo latitudo LG est ρ $\square$ DE *g* ergo etiam DL $\square$ LG. *h* item DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$. ex quibus *k* sequitur DG esse bin. 1. Q. E. D.

f 23. 10.

g 13. 10.

P R O P. LXII.

- Quadratum ejus, quæ ex binis mediis prima (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus secundam.*

- Rursus adhibito lemmate proxime præcedenti; Rectang. DK $\square$ ACq. *a* ergo DK est μv *b* ergo latitudo DK est ρ $\square$ DE. Quia *ve* rectang. ACB, ideoque LF (*2* ACB) *c* est ρv , *d* erit LG ρ $\square$ DE. *e* ergo DL, *f* item DL $\square$ $\sqrt{DLq - LGq}$. *g* ex quibus patet DG esse bin. 2. Q. E. D.

f 13. 10.

g 2. def. 48.

31.

PROP. LXIII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis secunda (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus tertiam.

Ut in præced. DL est ρ $\sqsupset$ DE. porro quia rectang. ACB, ideoque LF (2 ACB) a est a hyp. & $\mu\nu$, b erit LG ρ $\sqsupset$ DE. c quinetiam DL $\sqsupset$ 24. 10. LG. c itemque DL $\sqsupset$ $\sqrt{DLq}$ LGq. d ergo b 23. 10. DG est bin. 3. Q. E. D.

c lem. 60.
10.

PROP. LXIV.

Quadratum Majoris (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus quartam.

Rursus ACq + CBq, hoc est DK a est ρ ν . a hyp. & b ergo DL est ρ $\sqsupset$ DE. item ACB, ideoque sch. 12. 10. LF (2 ACB) c est $\mu\nu$. d ergo LG est ρ $\sqsupset$ b 21. 10. DE. e proinde etiam DL $\sqsupset$ LG. denique c hyp. & quia AC $\sqsupset$ BC, f erit DL $\sqsupset$ DLq - 24. 10. LGq. g unde DG. est bin. 4. Q. E. D.

d 3. def.
48. 10.

d 23. 10.
e 13. 10.
f lem. 60.
10.

PROP. LXV.

Quadratum ejus, quæ rationale ac medium potest, (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus quintam.

Iterum, DK est $\mu\nu$. a ergo DL est ρ $\sqsupset$ a 13. 10. DE. item LF est ρ ν . b ergo LG est ρ $\sqsupset$ DE. b 21. 10. c ergo DL $\sqsupset$ LG. d item DL $\sqsupset$ $\sqrt{DLq}$ c 13. 10. LGq. e proinde DG est bin. 5.

g 4. def.
48. 10.

d lem. 60.
10.

PROP. LXVI.

Quadratum ejus, quæ bina media potest (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus sextam.

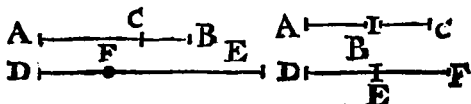
e 9. def.
48. 10.

Ut

a hyp. Ut prius, DL & LG sunt $\rho^c \sqsubset DE$.
 b 14. 10. Quia vero ACq + CBq (DK) $\sqsubset \sqsubset ACB$,
 c 1. 6. Ideoque DK $\sqsubset \sqsubset LF$ (2 ACB) estque DK.
 d 10. 10. LFc :: DL, LG. d erit DL $\sqsubset \sqsubset LG$ e denique
 elem. 60. 10 DL $\sqsubset \sqsubset \sqrt{DLq - LGq}$. f ex quibus liquet
 f 6. def. 48. DG esse bin. 6. Q. E. D.

10.

L E M M A.

Sint AB, DE $\sqsubset \sqsubset$; fiatque AB. DE :: AC
 DF.

a 19. 5. Dico 1. AC $\sqsubset \sqsubset$ DF. ut patet ex 10. 10.
 item CB $\sqsubset \sqsubset$ FE. a quia AB. DE :: CB. FE.

2. AC. CB :: DF. FE. Nam AC. DF ::
 AB. DE :: CB. FE. ergo permutando AC.
 CB :: DF. FE.

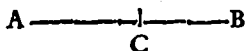
b 1. 6. 3. Rectang. ACB $\sqsubset \sqsubset$ DFE. Nam ACq.
 c prim. ACB b :: AC. CB c :: DF. EF :: DFq. DFE.
 d 10. 10. quare permutando ACq. DFq :: ACB. DFE.
 ergo cum ACq $\sqsubset \sqsubset$ DFq, d erit ACB $\sqsubset \sqsubset$
 DFE.

e 22. 6. 4. ACq + CBq $\sqsubset \sqsubset$ DFq + FEq. Nam
 f 10. 10. quia ACq. CBq c :: DFq. FEq. erit componen-
 do ACq + CBq CBq :: DFq + FEq. FEq. ergo
 cum CBq $\sqsubset \sqsubset$ FEq, f erit ACq + CBq $\sqsubset \sqsubset$
 DFq + FEq.

g 12. 10. 5. Hinc, si AC $\sqsubset \sqsubset$, vel $\sqsubset \sqsubset$ CB, g erit pa-
 riter DE $\sqsubset \sqsubset$, vel $\sqsubset \sqsubset$ EF.

P R O P.

PROP. LXVII.

Ei, quæ ex
binis nominibus
(AC + CB)
longitudine com-
mensurabilis DE.

Et ipsa ex binis nominibus est, atque ordine eadem.

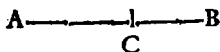
Fac AB. DE :: AC. DF. a sunt AC, DF a lem. 66.
□ ; a & CB, FE □. quare cum AC, & CB 10.
b sint p' □, c erunt DF, FE p' □. ergo DE b hyp.
est etiam bin. Quia vero AC. CB a :: DF. c lem. 66.
FE. si AC □, vel □ √ ACq - BCq, 10. & scb.
d etiam similiter DF □, vel □ √ DFq - 12.10.
FEq. item si AC □, vel □ p' expos. e erit si. d 15. 10.
milliter DF □, vel □ p' expos. at si CB □
vel □ p', e erit pariter FE □ vel □ p'. Sin e 12.10. &
vero utraque AC, CB □ p', erit utraque etiam 14.10.
DF, FE □ p'. g Hoc est, quodcunque bino- g Per def.
mium fuerit AB, erit DE ejusdem ordinis. 48.10.
Q. E. D.

PROP. LXVIII.

Ei, quæ ex binis mediis (AC + CB) longi-
tudine commensurabilis DE, Et ipsa ex binis mediis
est, atque ordine eadem.

a Fiat AB. DE :: AC. DF. b ergo AC □ a 12.6.
DF, & CB □ FE. ergo cum AC & CB b lem. 66.
c fiet μ, d etiam DF, & FE erunt μ. & cum 10.
AC c □ CB, e erit FD □ FE. f ergo DE c hyp.
est 2 μ. Si igitur rectang. ACB sit p' v, quia d 24. 10.
DFE b □ ACB, g etiam DFE est p' v ; & si e 10. 10.
illud μ v, b hoc etiam erit μ v. k Id est, si AB f 38. 10.
sit bimed. 1. si bimed. 2. erit DE ejusdem ordi- g scb. 12.10
nis. Q. E. D. h 14. 10.
k 38. vel
39.10.

P R O P. LXIX.

Majori (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa major est.

Fac AB. DE :: AC. DE. Quoniam AC

a hyp.

a $\perp$ CB, *b* erit DF $\perp$ FE. item ACq +

b lem. 66.

CBq *a* est $\rho'v$; proinde cum DFq + FEq *b* $\perp$

10.

ACq + CBq, *c* etiam DFq + FEq est $\rho'v$. de-

c sch. 12. 10.

denique rectang. ACB *a* est μv . *d* ergo rectang.

d 24. 10.

DFE est μv (quia DFE *b* $\perp$ ACB.) *e* Quare

e 40. 10.

DE est major. Q. E. D.

P R O P. LXX.

Rationale ac medium potenti (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa rationale ac medium potens est.

Iterum fac AB. DE :: AC. DE. Quia AC

a hyp.

a $\perp$ CB, *b* etiam DF $\perp$ FE. item quia

b lem. 66.

ACq + CBq *a* est μv , *c* erit DFq + FEq μv .

10.

denique quia rectang. ACB *c* est $\rho'v$, *d* etiam

c 24. 10.

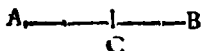
DFE est $\rho'v$. *e* ergo DE est potens $\rho'v$, ac μv .

d sch. 12. 10.

Q. E. D.

e 41. 10.

P R O P. LXXI.

Bina media potenti (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa bina media potens est.

a hyp.

Divide DE, ut in præced. Quia ACq *a* $\perp$

b lem. 66.

CBq, *b* erit DFq $\perp$ FEq. item quia ACq

10.

+ CBq *a* est μv , *c* erit DFq + FEq etiam μv .

c 24. 10.

pariterque quia ACB *a* est μv , *d* etiam DFE est

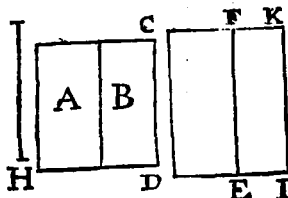
d 24. 10.

μv . denique quia ACq + CBq $\perp$ ACB,

e erit

e erit $DFq + FEq \sqsubset DFE$. f è quibus sequitur e 14. 10.
DE esse potentem 2μ Q. E. D. f 42. 10.

PROP. LXXII.

Si rationale A,
& medium B
componantur, qua-
tuor irrationales
sunt; vel ea quæ
ex binis nomi-
bus, vel quæ ex bi-
nis mediis prima,

vel major, vel rationale ac medium potens.

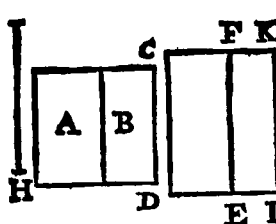
Nimirum si $Hq = A + B$, erit H una 4 line-
arum, quas theorema designat. Nam ad CD
expositum p, a fiat rectang. $CE = A$; item FI a cor. 16. 6.
 $= B$; b ideoque $CI = Hq$. Quoniam igitur A b 2. ax. 1.
est p, etiam CE est p. c ergo latitudo CF c 21. 10.
est p $\sqsubset$ CD. & quia B est μ , erit FI μ . d 23. 10.
d ergo FK est p $\sqsubset$ CD. e ergo CF, FK sunt e 13. 10.
p $\sqsubset$. Tota igitur CK f est bin. Si igitur A f 37. 10.
 $\sqsubset B$, hoc est $CE \sqsubset FI$, g erit CF $\sqsubset$ FK, ergo g 1. 6.
si CF $\sqsubset \sqrt{CFq - FKq}$, h erit CK bin. i. & h 1. def.
proinde $H = \sqrt{CI}$ k est bin. Si ponatur CF 48. 10.
 $\sqsubset \sqrt{CFq - FKq}$, l erit CK bin. 4. quare k 55. 10.
H ($\sqrt{CI}$) m est major. Sin $A \sqsupset B$; g erit 14. def. 48.
CF $\sqsupset$ FK; proinde si FK $\sqsubset \sqrt{FKq - CFq}$, 10.
n erit CK bin. 2. o quare H est 2μ prima. de. m 58. 10.
nique si FK $\sqsubset \sqrt{FKq - CFq}$, p erit CK bin. 5. n 2. def. 48.
q unde H erit potens p' ac μ . Q. E. D. 10.

o 56. 10.
p 5. def. 48.
10.
q 59. 10.

Q

PROP.

P R O P. LXXIII.

Si duo media A, B, inter se incommensurabilia componantur, dua reliqua irrationales fiunt; vel ex binis mediis secunda, vel binaria media potens.

- a hyp.
 b 23. 10.
 c 1. 6.
 d 10. 10.
 e 3. def. 48.
 10.
 f 57. 10.
 g 6. def. 48.
 10.
 h 60. 10.

Nempe H potens A+B est una dictarum irrationalium. Nam ad CD expol. p, fac rectang. CE=A, & FI=B. unde Hq=CI. Quoniam igitur CE, & FI a sunt $\mu\alpha$, b erunt latitudines CF, FK p' $\perp$ CD. item quia CE $\perp$ FI; estque CE. FI c:: CF. FK, d erit CF $\perp$ FK e ergo CK est bin. 3. nempe, si CF $\perp$ $\sqrt{CFq-FKq}$. unde H = $\sqrt{CI}$ f erit 2 μ 23. Sin vero CF $\perp$ $\sqrt{CFq-FKq}$ g erit CK bin. 6. & b proinde H est potens 2 $\mu\alpha$. Q. E. D.

Principium Senariorum per deductionem.

P R O P. LXXIV.

Si a rationali DE rationalis D E F DE auferatur, potentia tantum commensurabilis existens toti DF; reliqua EF irrationalis est: vocetur autem apotome.

- a lem. 26.
 10.
 b hyp.
 c 10. 10.
 11. def. 10.

Nam EFq a $\perp$ DEq; sed DEq b est p' v. c ergo EF est p. Q. E. D.
 In numeris, sit DF, 2; DE, $\sqrt{3}$. EF erit 2 - $\sqrt{3}$.

P R O P.

P R O P. LXXV.

D E F Si à media DF media DE
 auferatur, potentia tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF rationale continet; reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem media apotome prima.

Nam EFq a $\square$ rectang. FDE. ergo cum a scb. 26.
 FDE b sit p^rv, e est EF p. Q. E. D. 10.

In numeris, sit DF v $\sqrt{54}$; & DE v $\sqrt{24}$. ergo b hyp.
 EF est v $\sqrt{54} - v \sqrt{24}$. c 20. 6.
 11. def. 10.

P R O P. LXXVI.

D E F Si à media DF media DE
 auferatur, potentia tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF medium continet; reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem media apotome secunda.

Quia DFq, & DEq, a sunt $\mu\alpha$ $\square$, a hyp:
 b erit DFq + DEq $\square$ DEq e quare DFq b 16. 10.
 + DEq est $\mu\gamma$. item rectang. FDE, e ideoque c 24. 10.
 2 FDE a est $\mu\gamma$. ergo EFq (d DFq + DEq - d cor. 7. 2.
 2 FDE) e est p^rv. quare EF est p. Q. E. D. c 27. 10.

In numeris, sit DF, v $\sqrt{18}$; & DE, v $\sqrt{8}$. erit
 EF v $\sqrt{18} - v \sqrt{8}$.

P R O P. LXXVII.

A B C Si à recta linea AC recta
 auferatur AB, potentia in.
 commensurabilis existens toti BC, quæ cum tota AC
 faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis ra-
 tionale, quod autem sub ipsis continetur medium; re-
 liqua BC irrationalis est: vocetur autem minor. a hyp.

Nam ACq + ABq a est p^rv. ac rectang. ACB b scb. 12. 10
 a est $\mu\gamma$. b ergo 2 CAB $\square$ ACq + ABq c 7. 2.
 (c 2 CAB + BCq;) d ergo ACq + ABq $\square$ d 17. 10.
 BCq. e ergo BC est p. Q. E. D. c 11. def. 10.

In numeris, sit AC, $\sqrt{18} + \sqrt{108}$. AB $\sqrt{18 - \sqrt{108}}$. ergo BC est $\sqrt{18 + \sqrt{108}}$.
 $\sqrt{18 - \sqrt{108}}$.

P R O P. LXXVIII.

D ——— E ——— F Si à recta linea DF recta auferatur DE potentia incommensurabilis existens toti DF, quæ cum tota DF faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis medium, quod autem sub ipsis continetur, rationale; reliqua EF irrationalis est: vocetur autem cum rationali medium totum efficiens.

a hyp. & Nam 2 FDB a est p. v. b & DFq + DEq est
 sch. 12. 10. μ . v. c ergo 2 FDE $\square$ DFq + DEq d (2 FDE
 b hyp. + EFq) e ergo EF est p. Q. E. D.

c sch. 12. 10 In numeris, sit DF, $\sqrt{216} + \sqrt{72}$. DE,
 d 7. 2. $\sqrt{216} - \sqrt{72}$. ergo EF est $\sqrt{216 + \sqrt{72} - \sqrt{216} - \sqrt{72}}$.

e sch 12. 10
 & 11. def.
 10.

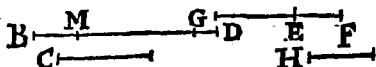
P R O P. LXXIX.

D ——— E ——— F Si à recta DF recta auferatur DE, potentia incommensurabilis existens toti DF, quæ cum tota faciat & compositum ex ipsarum quadratis, medium; & quod sub ipsis continetur, medium, incommensurableque composito ex quadratis ipsarum, reliqua irrationalis est: vocetur autem cum medio medium totum efficiens.

a hyp. & Nam 2 FDE, & DFq + DEq a sunt μ a;
 24. 10. b ergo EFq (c DFq + DEq - 2 FDE) est p. v.
 b 27. 10. d proinde EF est p. Q. E. D.

c cor. 7. 2. Exempl. gr. sit DF, $\sqrt{180} + \sqrt{60}$. DE,
 d 11 def. 10 $\sqrt{180} - \sqrt{60}$. EF erit $\sqrt{180 + \sqrt{60} - \sqrt{180} - \sqrt{60}}$.

LEMMA.

Si idem sit excessus inter primam magnitudinem BG, & secundam C (MG) qui inter tertiam magnitudinem DF, & quartam H (EF;) erit & vicissim idem excessus inter primam magnitudinem BG, & tertiam DF, qui inter secundam C, & quartam H.

Nam quia a æqualibus BM, DE adjectæ sunt inæquales MG, EF, a hoc est C, H; erit excessus a hyp. totorum BG, DF, b æqualis excessui adjectorum, b 15. ax. 1. C, H. Q. E. D.

Coroll.

Hinc; quatuor magnitudines Arithmetice proportionales, vicissim erunt Arithmetice proportionales.

PROP. LXXX.

B I D C Apotoma AB una tantum congruit recta linea rationalis BC, potentia tantum commensurabilis existens toti AB.

Si fieri potest, alia BD congruat. a ergo re- a 22. 10.
ctangula ACB, ADB; b ideoque eorum dupla b 24. 10.
sunt μa . cum igitur $ACq + BCq = 2 ACB c = c cor. 7. 2.$
 $ABqc = ADq + DBq = 2 ADB$, ergo vicissim d lem. 79.
 $ACq + BCq = ADq + BDq d = 2 ACB = 2 ADB$. Sed $ACq + BCq = ADq + BDq$ est e hyp. 8.
p. v. ergo $2 ACB = 2 ADB$ est p. v. Q. E. D. 27. 10.
f feb. 14. 10.
g 27. 10.

P R O P. LXXXI.

Media Apotoma pri-
A B D C ma AB una tantum
congruit recta linea media BC, potentia solum com-
mensurabilis existens toti, & cum tota rationale
coniciens.

Dic etiam BD congruere, igitur quoniam
 a byp. tam ACq, & BCq, quam ADq, & BDq a sunt
 b 16. & 24. $\mu a \sqcap$, & etiam ACq+BCq, & ADq+BDq
 10. erunt $\mu a \sqcap$ sed rectangula ACB, ADB, & adeoq;
 c byp. 2 ACB, & 2 ADB sunt $\mu a \sqcap$. ergo 2 ACB
 d sch. 12. 19. =: 2 ADB; f hoc est ACq+BCq=: ADq
 e sch. 27. + BDq est μp . g Q. E. A.

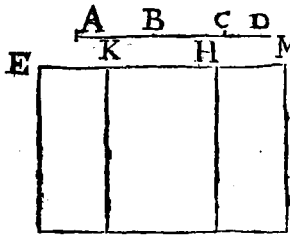
10.

f 7. 2. &

lem. 79. 10.

g 27. 10.

P R O P. LXXXII.

Media Apoto-
ma secunda AB
una tantum con-
gruit recta linea
media BC, po-
tentia solum com-
mensurabilis exi-
stens toti, & cum
tota medium con-
iciens.

Si fieri potest,
 congruat alia BD. Ad EF ρ fiant rectang. EG=

ACq+BCq; item rectang. EL=ADq+BDq.
 Item EI=ABq. Jam 2 ACB+2 ABq=ACq+
 BCq=EG, ergo cum EI=ABq, & erit KG=2
 ACB. porro ACq, & BCq b sunt $\mu a \sqcap$.
 c Ergo EG (ACq+BCq) est μv . d ergo la-
 titudo EH $\rho \sqcap$ EF. e Quin etiam rectang.
 ACB; f ideoque 2 ACB (KG) est μv . d ergo
 KH est etiam $\rho \sqcap$ EF. denique quia ACq+
 BCq, id est, EG, g $\sqcap$ 2 ACB (KG) estque
 EG.

a 4. 2. & 3.

4x. 1.

b byp.

c 24. 10.

d 23. 10.

e byp.

f 24. 10.

g lem. 26.

10.

EG.KG :: bEH, KH & crit BH $\sqsupset$ KH, b 1.6.

ergo EK est apotome, cujus congruens KH, simili k 10. 10.
argumento erit KM ejusdem EK congruens, con- 174. 10,
tra 80 hujus.

PROP. LXXXIII.

-----|-----|----- *Minori AB, ma tan.*

A B D C um congruit recta li-
nea (BC) potentia incommensurabilis existens toti,
& cum tota faciens compositum quidem ex ipsarum
quadratarum rationale; quod autem sub ipsis contine-
tur medium.

Put a alium BD congruere. Cum igitur ACq

+B Cq, & A Dq + B Dq a sunt *pa*, eorum ex- a hyp.
cessus (2 b ACB —: 2 ADB) c est *pr*, d Q.E.A; b lem. 97d
quia ACB, & ADB sunt *ma* per hypoth. 10.

PROP. LXXXIV.

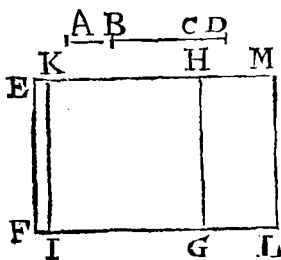
 Ei (AB₁) que cum

Dic aliam BD etiam congruere. & ergo re- a hyp.

$\angle$ angula ACB, ADB, b ideoque $\angle$ ACB, & $\angle$ b *sch.* 12. 10
 ADB sunt *pa.* ergo $\angle$ ACB $\equiv$ $\angle$ ADB; *e* hoc *clm.* 79.
 est, A Cq + B Cq $\equiv$ A Dq + B Dq *q* est *p. 10.*

Q. E. A: quum. $A Cq + B Cq$, & $A Dq + b fcb. 27. 10$
 BDq finit μ per hypoth.

PROP. LXXXV.

Ei (AB,) quæ
cum medio medium
totum facit una
tantum congruit re-
cta linea BC poten-
tia incommensura-
bilis existens toti,
& cum tota faciens
& compositum ex
ipsarum quadratis
medium, & quod

sub ipsis continetur, medium, incommensurabileque
composito ex ipsarum quadratis.

Suppositis iis quæ facta & ostensa sunt in 82
hujus; liquet EH, & KH esse $p^2 \sqcap EF$. Porro
igitur quia ACq + CBq, hoc est, rectang. EG
a $\sqcap ACB$, b ideoque EG $\sqcap 2 ACB$ (KG)
estque EG. KG :: c EH. KH; erit EH $\sqcap$
KH. ergo EK est apotome, cujus congruens KH.
Haud aliter KM eidem apotomæ EK. congruere
ostendetur; contra 80 hujus.

a hyp.

b 14. 10.

c 1. 6.

Definitiones tertia.

EXposita rationali, & apotoma, si tota plus
possit quam congruens quadrato rectæ lineæ
sibi longitudine commensurabilis;

I. Si quidem tota expositæ rationali longi-
tudine sit commensurabilis, vocetur apotome pri-
ma.

II. Si vero congruens expositæ rationali lon-
gitudine sit commensurabilis, vocetur apotome
secunda.

III. Quod si neque tota, neque congruens
expositæ rationali sit longitudine commensura-
bilis, vocetur apotome tertia.

Rur-

Rursus, si tota plus possit quam congruens quadrato rectæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem tota expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quarta.

V. Si vero congruens expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quinta.

VI. Quod si neque tota, neque congruens, expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome sexta.

P R O P. LXXXVI, 87, 88, 89, 90, 91.

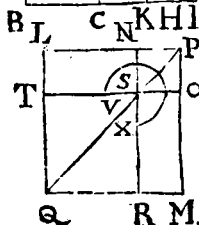
A ... 4 C 5 B *Invenire apotomen primam, secundam, tertiam, quartam, quintam, sextam.*

D ————— E ————— F
G *Apotomæ inveniuntur, subductis minoribus binomiorum nominibus ex majoribus. Exemp. gr.*

Sit $6 + \sqrt{20}$, bin. I. erit $6 - \sqrt{20}$, apor. I. &c. Quare de earum inventionem plura repetere nihil est necesse.

L E M M A.

A D F G E *Si rectangulum AC sub rectis AB, AD. producat AD ad E, & bisecetur DE in F. sitque rectang. AGE = FEq. & compleantur rectangula AI, DK, FH. Fiant vero quadratum LM = AH, & quadratum NO = GI, producanturque NSR, OST.*

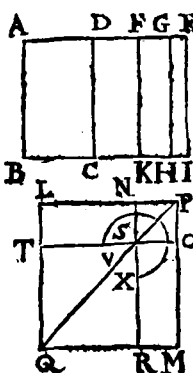

Dico primo, rectangul. AI = LM + NO = TOq + SOq. ut patet ex constr.

Se-

- Secundo, Rectang. $DK = LO$. Nam quia
 a constr. rectang. $AGE = FEq$, b sunt AG, FE, GB
 b 17. 6. $\therefore$, c adeoque AH, FI, GI $\therefore$; a hoc est, LM,
 c 1. 6. FI, NO $\therefore$. atqui LM, LO, NO d sunt $\therefore$; ergo
 d sch. 22. 6. $FI = e LO = f DK = g NM$.
 e 9. 5. Tertio, Hinc, $AC = AI - DK - FI =$
 f 35. 1. $LM + NO - LO - NM = TR$.
 g 43. 1. Quarto, b Liques DF, FE, DE esse $\perp$.
 h 16. 10. Quinto, si AE $\perp$ DE, & AE $\perp \sqrt{AEq}$
 k 18. 10. & DEq , k erunt AG, GB, AE $\perp$.
 l 10. 10. Sexto, Item, quia AE l $\perp$ DE, m erunt AE,
 l hyp. FE $\perp$. n ideoque AI, FI; hoc est, LM + NO
 m 13. 10. & LO sunt $\perp$.
 n 1. 6. & Septimo, Item quia AG * $\perp$ GE, n erunt AH
 10. 10. GI, hoc est, LM, NO $\perp$.
 * prius. Octavo, Sed quia AE l $\perp$ DE, o erunt FE,
 o 14. 10. GB $\perp$. n ideoque rectang FI $\perp$ GI, hoc est LO
 p 2. 6. $\perp$ NO. quare cum LO. NO p $\therefore$ TS. SO. q erunt
 q 10. 10. TS, SO $\perp$.
 r 19. 10. Nono, Sin ponatur AE $\perp \sqrt{AEq} - DEq$;
 & 17. 10. r erunt AG, GB, AE $\perp$.
 s 1. 6. & 10 Decimo, s Quare rectang. AH, GI, hoc est
 10. TOq, SOq erunt $\perp$.

PROP. XCII:

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & A. potoma prima AD (AB—DE;) recta linea TS (spatium AC potens, apotoma est.

Adhibe lemma proxime

antecedens pro præparatione

ad demonstrationem

hujus. Igitur $TS = \sqrt{AC}$,

item AG, GE, AB sunt

$\square$; ergo cum AE $\square$, a

AB $\square$; b erunt AG, & GE

$\square$ AB. c ergo rectangula

AH & GI, hoc est TOq &

SOq sunt p. a. d item TO,

SO sunt p. $\square$, e proinde TS est apotome.

Q. E. D.

a hyp.

b 12. 10.

c 20. 10.

d lem. 91.

10.

e 74. 10.

PROP. XCIII:

Vide Schem. præced.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma secunda AD (AE—DE;) recta linea TS spatium AC potens; media est apotome prima.

Rursus juxta lemma antecedens, AG, GE,

AE sunt $\square$. cum igitur AE a sit p. $\square$ AB,

b erunt AB, GE etiam p. $\square$ AB. c ergo rectan-

gula AH, GI, hoc est TOq, SOq, sunt μ ; c

d item TO $\square$ SO. Denique quia DE e $\square$

AB. p. f erit rectang. DI, ejusque semiffis DK,

vel LO, hoc est TOS p. g e quibus sequitur TS

($\sqrt{AC}$) esse mediet apot. 1. Q. E. D.

a hyp.

b 13. 10.

c 22. 10.

d lem. 74.

10.

e hyp.

f 22. 10.

g 75. 10.

PROP. XCIV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma tertia AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens, media est apotome secunda.

- Ut in precedenti TO, & SO sunt μ . Quoniam igitur DE a est $p' \perp$ AB, b erit rectang. DI, c ideoque DK; vel TOS $\mu\nu$. d ergo TS = $\sqrt{AC}$ est mediz apot. 2. Q. E. D.
- a hyp.
b 22. 10.
c 24. 10.
d 76. 10.

PROP. XCV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quarta AD (AE - DE) recta linea TS spatium AC potens, minor est.

- Rursus TO a $\perp$ SO. Quoniam igitur AE b est $p' \perp$ AB, c erit AI, (TOq + SOq) $p'y$. atqui ut prius rectang. TOS est $\mu\nu$. d ergo TS = $\sqrt{AC}$ est minor. Q. E. D.
- a lem. 91.
10.
b hyp.
c 20. 10.
d 77. 10.

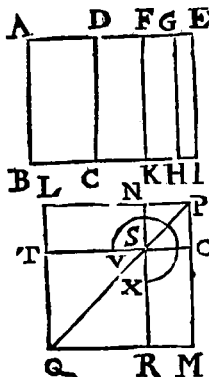
PROP. XCVI.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quinta AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens, est quæ cum rationali medium totum efficit.

- Rursus enim TO $\perp$ SQ. itaque cum AE a sit $p' \perp$ AB, b erit AI, hoc est TOq + SOq $\mu\nu$. Sed prout in 93 rectang. TOS est $p'y$. c proinde TS = $\sqrt{AC}$ est quæ cum $p'y$ facit totum $\mu\nu$. Q. E. D.
- a hyp.
b 22. 10.
c 78. 10.

PROP. XCVII.

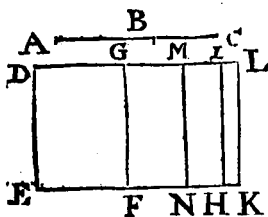

Si spatium AC consti-
neatur sub rationali AB,
& apotoma sexta AD
(AE - DE;) recta
linea TS spatium AC
potens, est quæ cum me-
dio medium totum effi-
cit.

Itidem, ut sæpe prius;
TO $\perp$ SO. item ut in
96, TOq + SOq est
 $\mu\nu$. rectang. vero TOS
est p'v, ut in 94. a deni- a lem. 91.
que TOq + SOq 10.
 $\perp$ TOS. b ergo TS b 79. 10.

$= \sqrt{AC}$ est quæ cum $\mu\nu$ facit totum $\mu\nu$,
Q. E. D.

LEMMA.

Ad rectam quam-
vis DB * applicen- * cor. 16 6.
tur rectang. DF =
ABq, & DH =
ACq, & IK =
BCq; & sit GL
bisecta in M; ducta
que sit MN parall.
GF.

Est primo, Rectang. DK = ACq + BCq, ut
construatio indicat.

Secundo, Rectang. ACB = GN, vel MK.
Nam DK a = ACq + BCq b = 2 ACB + 2 constr.
ABq at ABqa = DF. ergo GK c = 2 ACB. b 7. 2.
& d proinde GN, vel MK = ACB. c 3. ax. 1.

Tertio, Rectang. DIL = MLq. Nam quia d 7. ax 1.
ACq. ACBe :: ACB. BCq; hoc est DH. e 1. 6.
MK

f 17. 6. $MK :: MK. IK$, & erit $DI.ML :: ML. IL$. f ergo $DIL = MLq$.

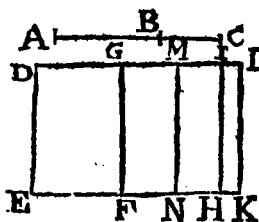
Quarto, si ponatur $AC \perp BC$, erit $DK \perp ACq$. Nam $ACq + BCq (DK) g \perp ACq$.

Quinto, item, $DL \perp \sqrt{DLq - GLq}$. Nam quia $DH (ACq) \perp IK (BCq)$ b erit $DI \perp IL$. k ergo $\sqrt{DLq - GLq} = DL$.

Sexto, item $DL \perp GL$. Nam $ACq + BCq \perp l \angle ACB$; hoc est, $DK \perp GK$. m ergo $DL \perp GL$.

Septimo, si ponatur $AC \perp BC$, & erit $DL \perp \sqrt{DLq - GLq}$.

P R O P. XCVIII.

Quadratum apotome AB ($AC - BC$) et rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen primam.

Fac ut in lemma te proxime præcedenti.

Quoniam igitur AC, BC a sunt $\rho \perp$, b erit $DK (ACq + BCq) \perp ACq$; c ergo DK est ρ . d quare DL est $\rho \perp DE$. e item rectang. $GK (2 ACB)$ est μ . f ergo GL est ρ . g proinde $DL \perp GL$; h sed $DLq = GLq$. k ergo DG est apotome, & l quidem prima (quia m $AC \perp BC$, & propterea $DL \perp \sqrt{DLq - GLq}$) Q. E. D.

g 13. 10.
h sch. 12. 10.
k 74. 10.
l 1. def. 85.
m lem. 97.
n 10.

PROP.

PROP. XCIX.

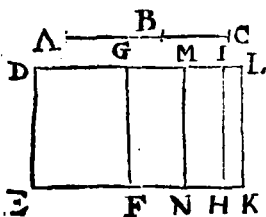
Vide Schema subsequens.

Quadratum media apotoma prima AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen secundam.

Rursus (supposito lemmate precedenti) quia AC, & BC a sunt μ $\square$ b, erit DK (ACq+BCq) $\square$ ACq; c quare DK est μ . d ergo DL est ρ $\square$ DE. e item GK (2. ACB) est ρ v f ergo GL est ρ $\square$ DE; g quare DL $\square$ GL. h Sed DLq $\square$ GLq. k ergo DG est apotome. quia vero DL $\square$ $\sqrt{DLq-GLq}$, m erit DG apotome secunda. Q.E.D.

a hyp.
b lem. 97.
10.
c 24. 10.
d 23. 10.
e hyp. &
f sch. 12. 10.
f 21. 10.
g 13. 10.
h sch. 12.

PROP. C.

Quadratum media apotoma secunda AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen tertiam.

Iterum DK est μ v, a quare DL est ρ $\square$ DE. item GK est μ . b unde GL est ρ $\square$ DE; c item DK $\square$ GK, e quare DL $\square$ GL; d at DLq $\square$ GLq. e ergo DG est apot. & quidem f 32. g quia DL $\square$ $\sqrt{DLq-GLq}$. Q.E.D.

10.
k 74. 10.
l lem. 97.
10.
m 2. def.
85. 10.
a 23. 10.
b lem. 26.
10.
c 1. 6. 6.
10. 10.
d sch. 12.
10.
e 74. 10.
f 3 def. 85.
10.

PROP. CI.

Vide Schema praced.

Quadratum minoris AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen quartam.

g lem 97.
10.

tionalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen quartam.

- Utr prius, ACq + BCq, hoc est DK est p^2 ;
 a 21. 10. ergo DL est p^2 DE. at rectang. ACB, ide-
 * hyp. oque GK (2 ACB) * est $\mu\nu$, b quare GL est p^2
 b 23. 10. DE. c ergo DL $\square$ GL. d at DLq $\square$
 c 13. 10. GLq quia vero * ACq $\square$ BCq, e erit DL $\square$
 d sch. 12. 10. $\sqrt{DLq - GLq}$: f ergo DG condiciones habet
 e lem. 97. apotomæ quartæ. Q. E. D.

10.

f 4. def. 85.

10.

P R O P. CII.

Vide Schem. præced.

Quadratum ejus AB (AC - BC,) quæ cum
 rationali medium totum efficit, ad rationalem DE
 applicatum, facit latitudinem DG apotomen quin-
 tam.

- Rursus enim, DK est $\mu\nu$, a quare DL est p^2
 b 21. 10. DE. item GK est p^2 , b unde GL est p^2 . $\square$
 c 13. 10. DE. c ergo DL $\square$ GL, d sed DLq $\square$ GLq.
 d sch. 12. 10. porro, DL $\square$ $\sqrt{DLq - GLq}$. ex quibus;
 e lem. 97. DG f est apot. quinta. Q. E. D.

10.

f 5. def. 85.

10.

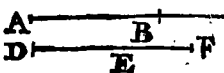
P R O P. CIII.

Vide Schema idem.

Quadratum ejus AB (AC - BC,) quæ cum
 medio medium totum efficit, ad rationalem DE ap-
 plicatum, facit latitudinem DG apotomen sextam.

- Haud aliter, quam antea, DK, & GK sunt
 a 23. 10. $\mu\alpha$; a quare DL & GL sunt p^2 DE. item
 b hyp. & DK $\square$ GK, c quare DL $\square$ GL. d ergo
 lem. 97. 10. DG est apot. b cum igitur ACq $\square$ BCq, ideo-
 c 10. 10. que DL $\square$ $\sqrt{DLq - GLq}$, e erit DG, apot.
 d 74. 10. sexta. Q. E. D.
 e 6. def. 85.
 10.

PROP. CIV.

 Recta linea DE a-
 potoma AB (AC-
 BC) longitudine com-
 mensurabilis, & ipsa apotome est, atque ordine ca-
 dem.

LEMMA.

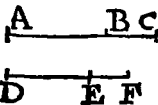
Sit AB. DE :: AC. DF. & AB $\perp$ DE.

Dico AC + BC $\perp$ DF + EF.

Nam AC.BC a :: DF.EF. ergo componendo
 AC+BC. BC :: DF+EF.EF. ergo permutando
 AC+BC. DF+EF :: BC. EF. a at BC $\perp$ EF. a lem. 66.
 b ergo AC+BC $\perp$ DF+EF. Q.E.D. 10.

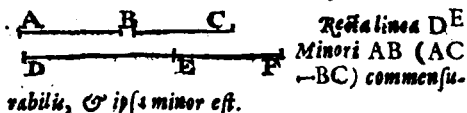
a Fac AB. DE :: AC. DF. b igitur AC + b 10. 10.
 BC $\perp$ DF+EF. ergo cum AC+BC c binomi. a 12. 6.
 um sit, d erit DF+EF ejusdem ordinis binomi- b lem. 103.
 um: e quare DF-EF ejusdem ordinis apotome 10.
 est, cujus AC-BC. Q.E.D. c hyp.

PROP. CV.

 Recta linea DE media apoto-
 ma AB (AC-BC) commensu-
 rabilis, & ipsa media apotome
 est, atque ordine eadem.

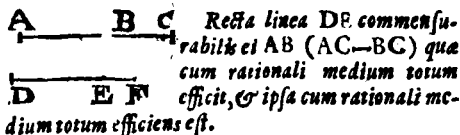
Iterum a fac AB. DE :: AC. DF. b quare a 12. 6.
 AC + BC $\perp$ DF + EF. c ergo DF + EF est b lem. 103.
 bimed. ejusdem ordinis, cujus AC + BC. 10.
 d proinde & DF-EF mediae apotome erit ejus- c 68. 10.
 dem classis, cujus AC-BC. Q.E.D. d 75 & 76.
 10.

P R O P. CVI.

- a lem. 103. Fiat AB. DE :: AC. DF. a estque AC+BC
10 $\square$ DF + EF. atqui AC+BC b est Major,
b hyp. c ergo DF + EF queque Major est. d & proinde
c 69. 10. DF-EF est Minor. Q. E. D.
d 77. 10.

P R O P. CVII.

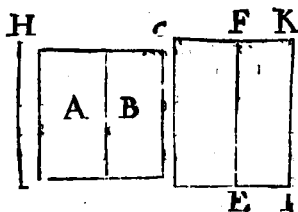
- Nam ad modum praecedentium ostendemus
a 78. 10. DF + EF esse potentem p ν , & p ν . a ergo DF
-EF est ut dicitur.

P R O P. CVIII.

- Nam, ad normam praecedentium, erit DF+
a 79. 10. EF potens 2 p μ a. a ergo DF - EF erit ut in pro-
pos.

PROP. CIX.

Medio B à ra-
tionali A+B de-
tracto, recta linea
H, quæ reliquum
spatium A potest,
una ex duabus ir-
rationalibus fit,
vel apotome, vel
Minor.

Ad CD ρ , fac rectang. CI = A+B; & FI
= B. quare CE = A: (Hq) Quoniam igitur
CI b est ρ , erit CK ρ $\perp$ CD. sed quia FI b est
 $\mu\nu$, d erit FK ρ $\perp$ CD. e unde CK $\perp$ FK
fergo CF est apotome. Si igitur CK $\perp$ $\sqrt{\text{CKq} - \text{FKq}}$
CKq - FKq. gerit CF apot. prima; b quare
CE (H) est apotome. sin CK $\perp$ $\sqrt{\text{CKq} - \text{FKq}}$
FKq, k erit CF apot. quinta. & proinde H ($\sqrt{\text{CE}}$)
erit Minor. Q. E. D.

PROP. CX.

Vide Schem preced.

Rationali B à medio A+B detracto; alia dua
irrationales fiunt, vel medix apotomo prima, vel cum
rationali medium totum efficiens.

Ad CD expof. ρ fiant rectang. CI = A+B; &
FI = B, a unde CE = A = Hq. Quoniam
igitur CI b est $\mu\nu$: c erit CK ρ $\perp$ CD. sed quia
FI b est ρ , d erit FK ρ $\perp$ CD. e unde CK $\perp$
FK. f ergo CF est apot. g nempe secunda; si CK
 $\perp$ $\sqrt{\text{CKq} - \text{FKq}}$, b quare H ($\sqrt{\text{CE}}$) est me-
dix apot. prima. Sin vero CK $\perp$ $\sqrt{\text{CKq} - \text{FKq}}$
FKq, k erit CF apot. quinta. & proinde H ($\sqrt{\text{CE}}$)
erit faciens $\mu\nu$ cum ρ . Q. E. D.

P R O P. CXI.

Vide Schema idem.

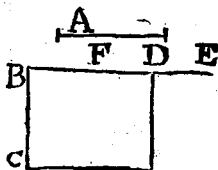
*Media B à medio A+B detractio quod sit incom-
mensurable toti A+B; reliquæ duæ irrationales
fiunt, vel mediæ apotome secunda, vel cum medio
medium totum efficiens.*

Ad C D $\hat{p}$ fiant rectang. C I = A + B; &
a 3. ax. 1. F I = B, a quare C E = A = H q. Quoniam
b 23. 10. igitur C I est μ . b erit C K $\hat{p}$ $\perp$ C D. eodem
c hyp. modo erit F K $\hat{p}$ $\perp$ C D Item quia C I $\hat{e}$ $\perp$
d 10. 10. F I, d erit C K $\perp$ F K; e quare C F est apotome,
e 74. 10. f tertia scilicet, si C K $\perp$ $\sqrt{C K - F K}$,
f 3. def. 85. g unde H ($\sqrt{C E}$) erit mediæ apot. secunda.
10. verum si C K $\perp$ $\sqrt{C K - F K}$, b erit C F
g 94. 10. apot. sexta, k quare H erit faciens μ cum μ .
h 6. def. 85. Q. E. D.

10.

k 97. 10.

P R O P. CXII.

*Apotome A non est
eadem, quæ ex binis no-
minibus.*

a 98. 10.

b 74. 10.

c 1 def. 85.

10.

d 37. 10.

e 1 def. 48

10.

f 12. 10.

g cor. 16.

10.

h sch 12. 10

k 14. 10

l 74. 10.

Ad expol. B C $\hat{p}$,
fiat rectang. C D =
Aq. Ergo cum A sit
apotome, a erit B D

apot. prima. ejus congruens sit D E. b quare B E,
DE sunt $\hat{p}$ $\perp$. c & B E $\perp$ B C. Vis A esse
bin. ergo B D est bin. 1. ejus nomina sint B F,
F D; sique B F $\perp$ F D; d ergo B F, F D sunt $\hat{p}$
e $\perp$; & B F $\hat{e}$ $\perp$ B C. ergo cum B C $\perp$ B E,
f erit B E $\perp$ F B. g ergo B E $\perp$ F E. h ergo F E
est $\hat{p}$ item quia B E $\perp$ D E, k erit F E $\perp$ D E.
l quare F D est apotome, l adeoque F D est $\hat{p}$. sed
m ostensa est $\hat{p}$. quæ repugnant, ergo A male dici-
tur binomium. Q. E. D.

Nomi.

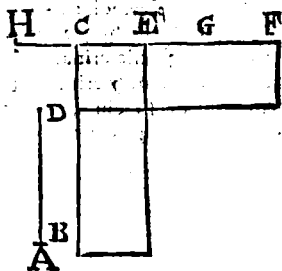
Nomina 13. linearum irrationalium inter se differentium.

1. Media.
2. Ex binis nominibus, cujus 6 species.
3. Ex binis mediis prima.
4. Ex binis mediis secunda.
5. Major.
6. Rationale ac medium potens.
7. Bina media potens.
8. Apotome, cujus etiam 6 species.
9. Mediz apotome prima.
10. Mediz apotome secunda.
11. Minor.
12. Cum rationali medium totum efficiens.

13. Cum medio medium totum efficiens.

Cum latitudinum differentia arguans differentias rectarum, quarum quadrata sunt applicata ad aliquam rationalem, sitque demonstratum in præcedentibus, latitudines quæ oriuntur ex applicationibus quadratorum harum 13 linearum inter se differre, perspicue sequitur has 13 lineas inter se differre.

P R O P. CXIII.

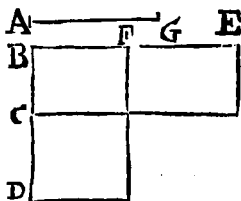
Quadratum rationale A ad eam, quæ ex binis nominibus BC (BD + DC) applicatum, latitudinem facit apotomen EC, cujus nomina EH, CH commensurabilia sunt

nominiibus BD, DC ejus, quæ ex binis nominibus

Et in eadem proportionem (EH. BD :: CH. DC.)
Et ad hanc apotomen EC quæ fit, eundem habet ordinem, quem ea BC, quæ ex binis nominibus.

- a cor. 16. 6. Ad DC minus nomen a fac rectang. $DF =$
 b 14. 6. $Aq = BE$. quare $BC : CD :: FC : CE$. ergo
 dividendo $BD : DC :: FE : EC$. cum igitur BD
 c hyp. $et DC$. d erit $FE = EC$. itaque $EG = EC$;
 d 14. 5. fiatque $FG : GE :: EC : CH$. Erunt EH, CH,
 nomina a potome EC; quibus conveniunt ea,
 quæ in theoremate proposita sunt. Nam componendo $FE : EC :: EH : CH$. ergo
 e 12. 5. $FH : EH :: EH : CH$. $FE : EC :: BD : DC$.
 f Prima. quare cum $BD : DC$, b erit $EH : CH$;
 g hyp. $b \& FHq = EHq$. ergo, quia FHq .
 h 10. 10. $FHq :: FH : CH$. b erit $FH = CH$, ideoque
 k cor. 20. 6. $FC = CH$. Porro CD g est p, & $DF (Aq)$
 l 16. 10. g est p, m ergo FC est p. CD , quare etiam
 m 21. 10. CH est p. CD . igitur EH, CH sunt p, ac
 n sch. 12. 10. CH ut prius. v. ergo E est apotome, cui con-
 o 74. 10. gruit CH. porro EH, CH :: BD, DC, ideo per-
 mutando EH, BD :: CH, DC. unde quia CH f
 p 10. 10. CD , p erit EH $= BD$. quin imo pone BD
 q 15. 10. $= \sqrt{BDq - DCq}$; q erit ideo EH $= \sqrt{EHq -$
 r 12. 10. $CHq}$. item si $BD = p$ expos r erit EH $=$ ei-
 s 1. def. 48. dem p; si hoc id est BC fit bin. 1. 2 erit EC apot.
 10. prima. Similiter si $DC = p$ expos. 2 erit CH
 t 1. def. 85. $=$ eidem p. unde est si BC fit bin. 2. 2 erit
 10. EC apot. 2. & si hæc bin. 3. Illa erit apot. 3,
 u 2. def. 48. &c. Sin $BD = \sqrt{BDq - DCq}$, y erit EH $=$
 10. $\sqrt{EHq - CHq}$; si igitur BC fit bin. 4, vel 5,
 x 1. def. 85. vel 6. erit EC similiter apot. 4, vel 5, vel 6.
 10. Q. E. D.
 y 15. 10.

PROP. CXIV.

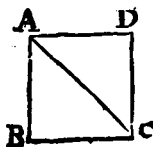
Quadratum rationa-
lis A ad apotomen BC
(BD — DC) applica-
tum, facit latitudinem
BE eam, quæ ex binis
nominibus; cujus no-
mina BE, GB commen-
surabilia sint apotoma

BC nominibus BD, DC, & in eadem proportione;
& adhuc, quæ ex binis nominibus fit (BE,) eundem
habet ordinem, quem ipsa apotome BC.

a Fac rectang. $DF = Aq$; & $BE, FEB :: a\ cor. 16. 6.$
 $EG. GF.$ Quoniam igitur $DF = Aq = GB,$ *b* 12. 6.
c erit $BD. BC :: BE. BF.$ ergo per conversio- *c* 14. 6.
 nem rationis $BD. CD :: BE. FE :: EG. GF ::$
d $BG. EG.$ sed $BD \perp CD.$ *f* ergo $BG \perp$ *d* 19. 5.
 $GE.$ ergo quia $BGq. GEqg :: BG. GF.$ *e* *hyp.*
 $BG \perp GF.$ *k* ideoque $BG \perp BF.$ porro *f* 10. 10.
 BD est $p,$ & rectang. $DF (Aq)$ est $p.$ *g* *cor. 20. 6.*
 ergo BF est $p \perp BD.$ *h* ergo etiam BG est $p \perp$ *h* 19. 10.
 $BD.$ *n* ergo BG, GB sunt $p \perp.$ *k* *cor. 16.*
 est bin. denique igitur quia $BD. CD :: BG.$ *10.*
 $GE;$ & permutando $BD. BG :: CD. GE;$ sitque *l* 21. 10.
 $BD \perp BG;$ *p* erit $CD \perp GE.$ ergo si CB sit *m* 12. 10.
 apot. prima; erit BE bin. *1,* &c. ut in anteceden- *n* *sch. 12. 10.*
 ti, ergo, &c. *o* 37. 10.
p 10. 10.

ρ' . sitque AD spatium sub AC, AB. $\therefore$ ergo AD a lem. 38;
est ρ' . Sume BE = $\sqrt{AD}$. $\therefore$ ergo BE est ρ' , nulli 10.
priorum eadem. nullum enim quadratum alicu- b 11. 10.
jus priorum applicatum ad ρ' , latitudinem efficit
mediam. compleatur rectang. DE; $\therefore$ erit DE ρ' ,
& b proinde EF ($\sqrt{DE}$) erit ρ' ; & nulli prio-
rum eadem. nullum enim priorum quadratum
ad ρ' applicatum, latitudinem efficit ipsam BE,
ergo, &c.

PROP. CXVII.

*Propositum sit nobis ostendere,
in quadrati figuræ BD, diame-
trum AC lateri AB incommen-
surabilem esse.*

Nam ACq. ABq. $\therefore$ 2. 1 b 2 47. 1.
 $\therefore$ non Q. Q. $\therefore$ ergo AC $\square$ b cor. 24. 8.
AB. Q. E. D. c 9. 10.

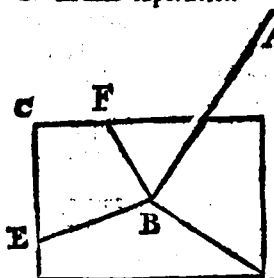
Celebratissimum est hoc theorema apud ve-
teres philosophos, adeo ut qui hoc nesciret, cum
Plato non hominem esse, sed pecudem diceret.

LIB. XI.

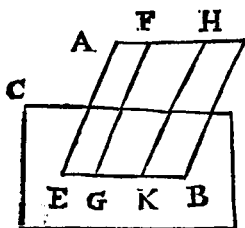
Definitiones.

I. olidum est, quod longitudinem, latitudinem, & crassitudinem habet.

II. Solidi autem extremum est superficies.

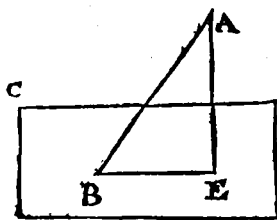

III. Linea recta AB est ad planum CD recta, cum ad rectas omnes lineas BD, BE, BF, à quibus illa tangitur, quæque in proposito sunt plano, rectos efficit angulos ABD, ABE, ABF.

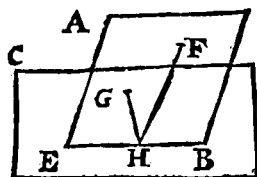
IV. Planum AB ad planum CD rectum est, cum rectæ lineæ FG, HK, quæ comuni planorum sectioni EB ad rectos angulos in uno plano AB ducuntur, alteri plano CD ad rectos sunt angulos.

V. Rectæ

V. Rectæ li-
neæ AB ad pla-
num CD incli-
natio est, cum à
sublimi termino
A rectæ alius li-
neæ AB ad pla-
num CD dedu-
cta fuerit per-
pendicularis AE;

æque à puncto E, quod perpendicularis AB in
ipso plano CD fecerit, ad propositæ illius lineæ
extremum B, quod in eodem est plano, altera re-
cta lineæ EB fuerit adjuncta : est, inquam, angu-
lus acutus ABE insidente lineæ AB, & adjunctæ
EB comprehensus.

VI. Plani AB ad
planum CD incli-
natio, est angulus
acutus FHG rectis
lineis FH, GH
contentus, quæ in
utroque planorum

AB, CD ad idem communis sectionis BE pun-
ctum H ductæ, rectos cum sectione BE efficiunt
angulos FHB, GHB.

VII. Planum ad planum similiter inclina-
tum esse dicitur, æque alterum ad alterum, cum
dictæ inclinationum anguli inter se fuerint æ-
quales.

VIII. Parallela plana sunt, quæ inter se non
conveniunt.

IX. Similes solidæ figuræ sunt, quæ similibus
planis continentur, multitudine æqualibus.

X. Æquales & similes solidæ figuræ sunt,
quæ similibus planis multitudine & magnitudinæ
æqualibus continentur.

XI. Solidus

XI. Solidus angulus est plurium quam duarum linearum, quæ se mutuo contingunt, nec in eadem sunt superficie, ad omnes lineas inclinatio.

Aliter.

Solidus angulus est, qui pluribus quam duobus planis angulis in eodem non consistentibus plano, sed ad unum punctum constitutis, continetur.

XII. Pyramis est figura solida, planis comprehensa, quæ ab uno plano ad unum punctum constituuntur.

XIII. Prisma est figura solida, quæ planis continetur, quorum adversa duo sunt & æqualia, & similia, & parallela; alia vero parallelogramma.

XIV. Sphæra est, quando semicirculi manente diametro, circumductus semicirculus in seipsum rursus revolvitur unde moveri coeperat, circumassumpta figura.

Coroll.

Hinc radii omnes à centro ad superficiem sphæræ inter se sunt æquales.

XV. Axis autem sphæræ, est quiescens illa recta linea, circum quam semicirculus convertitur.

XVI. Centrum sphæræ est idem quod & semicirculi.

XVII. Diameter autem sphæræ, est recta quædam linea per centrum ducta, & utrinque à sphæræ superficie terminata.

XVIII. Conus est, quando rectanguli trianguli manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum triangulum in seipsum rursus revolvitur unde moveri coeperat, circumassumpta figura. Atque si quiescens recta linea

linea æqualis sit reliquæ, quæ circa rectum angulum continetur, orthogonius erit conus; si vero minor, amblygonius; si vero major, oxigonius.

XIX. Axis autem conij, est quiescens illa linea, circa quam triangulum vertitur.

XX. Basis vero conij est circulus qui à circumducta recta linea describitur.

XXI. Cylindrus est, quando rectanguli parallelogrammi manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum parallelogrammum in seipsum rursus revolvitur unde coeperat moveri, circumassumpta figura.

XXII. Axis autem cylindri, est quiescens illa recta linea, circum quam parallelogrammum convertitur.

XXIII. Bases vero cylindri sunt circuli à duobus adversis lateribus, quæ circumaguntur, descripti.

XXIV. Similes conij & cylindri sunt, quorum & axes, & basium diametri proportionales sunt.

XXV. Cubus est figura solida sub sex quadratis æqualibus contenta.

XXVI. Tetraedrum est figura solida sub quatuor triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVII. Octaedrum est figura solida sub octo triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVIII. Dodecaedrum est figura solida sub duodecim pentagonis æqualibus & æquilateris & æquiangulis contenta.

XXIX. Icosaedrum est figura solida sub viginti triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXX. Parallelepipedum est figura solida sex figuris quadrilateris, quarum quæ ex adverso parallelæ sunt, contenta.

XXXI. Solida figura in solida figura dicitur inscribi, quando omnes anguli figuræ inscripæ constituuntur vel in anguli, vel in lateribus, vel denique in planis figuræ, cui inscribitur.

XXXII. Solida figura solidæ figuræ vicissim circumscribi dicitur, quando vel anguli, vel latera, vel denique plana figuræ circumscripæ tangunt omnes angulos figuræ, circum quam describitur.

P R O P. I.

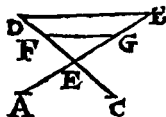

Recta linea pars quadam AC non est in subiecto plano, quadam vero CB in sublimi.

Producatur AC in subiecto plano utque ad F. vis CB esse in directum ipsi AC; ergo duæ rectæ AB, AF habent communem

a 10. & 1. ne segmentum AC, & Q. F. N.

P R O P. II.

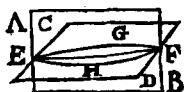
Si duæ rectæ lineæ AB, CD se mutuo secant, in uno sunt plano: atque triangulum omne DEB in uno est plano.

Pata enim trianguli DEB partem EFG esse in uno plano, partem vero FDGB in altero. ergo rectæ ED pars EF est in subiecto plano, pars vero FD in sublimi, & Q. E. A. ergo triangulum EDB in uno est plano; proinde & rectæ ED, EB; & quare & totæ AB, DC in uno plano existunt. Q. E. D.

a 1. II.

P R O P.

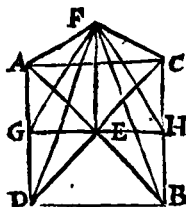
PROP. III.

Si duo plana AB, CD se
mutuo secant, communis eorum
sectio EF est recta linea.

Si EF communis sectio
non est recta linea, & ducatur in plano AB recta a 1. post. 1.
EGF, & in plano CD recta EHF. duæ igitur
rectæ EGF, EHF claudunt spatium. b Q.E.A. b 14 ax. 1.

PROP. IV.

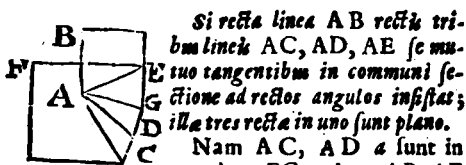

Si recta linea EF rectis dua-
bus lineis AB, CD se mutuo
secantibus in communi sectione
B ad rectos angulos insistat:
illa ducto etiam per ipsas plano
ACBD ad angulos rectos erit.

Accipe EA, EC, EB, ED
æquales & junge rectas AC,
CB, BD, AD. per E ducatur
quævis recta GH; junganturque FA, FC,
FD, FB, FG, FH. Quoniam AE = EB; a constr.
& DE = EC; & ang. AED = CEB, b 15. 1.
erit AD = CB. c pariterque AC = DB. c 4. 1.
d ergo AD parall. CB. d & AC parall. d sch. 34. 1.
DB. e quare ang. GAB = EBH. e & ang. e 29. 1.
AGE = EHB. sed & AEF = EBg ergo GE f constr.
= EH, & g AG = BH. quare ob angulos rectos, g 26. 1.
ex hyp. & proinde pares ad E, b bases FA, FC, h 4. 1.
FB, FD æquantur. Triangula igitur ADF,
FBC sibi mutuo æquilatera sunt, k quare ang. k 8. 1.
DAF = CBF. ergo in triangulis AGF, FBH
latera FG, FH l æquantur; & proinde etiam l 4. 1.
triangula FEG, FEH sibi mutuo æquilatera
sunt. m ergo anguli FEG, FEH æquales ac m 8. 1.
n propterea recti sunt. Eodem modo FE cum n 10. def. 1.
omni-

omnibus in plano ADBC per E ductis rectis lineis rectos angulos constituit, & ideoque eidem plano recta est. Q. E. D.

P R O P. V.

Si recta linea AB rectis tribus lineis AC, AD, AE se mutuo tangentibus in communi sectione ad rectos angulos insistat; illae tres rectae in uno sunt plano.

a 2. II.

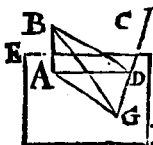
b 3. II.

c 4. II.

d 3. def. II.

Nam AC, AD & sunt in uno plano FC. a item AB, AE sunt in uno plano BE. vis AE esse extra planum FC; fit igitur planorum intersectio b recta AG. Quoniam igitur BA ex hypoth. perpendicularis est rectis AC, AD, eadem c plano FC, d ideoque rectae AG perpendicularis est. ergo (siquidem & a AB est in eodem cum AG, AE plano) anguli BAG, BAE recti, & proinde pares sunt, pars & totum. Q. E. A.

P R O P. VI.

Si dua rectae lineae AB, DC eidem plano EF ad rectos sint angulos; parallelae erunt illae rectae lineae AB, DC.

a hyp.

b constr.

c 4. I.

d 8. I.

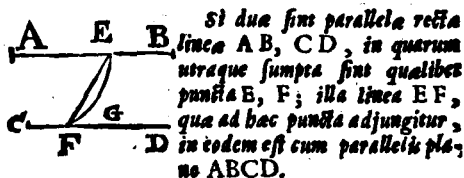
e 5. II.

f 2. II.

Ducatur AD, cui in plano EF perpendicularis sit DG = AB; junganturque BD, BG, AG. Quia in triangulis BAD, ADG anguli DAB, ADG a recti sunt; atque AB b = DG; & AD communis est; c erit BD = AG; quare in triangulis AGB, BGD sibi mutuo æquilateris ang. BAG d = BDG; quorum BAG rectus cum sit, erit BDG etiam rectus. atqui ang. GDC rectus ponitur; ergo recta GD tribus DA, DB, CD recta est; e quare ideo in uno sunt plano, f in quo AB existit; cum

cum igitur AB, & CD sint in uno plano, & anguli interni BAD, CDA recti sint, & erunt AB, & CD parallelæ. Q. E. D.

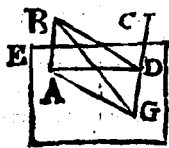
PROP. VII.

Si dua sint parallela recta linea AB, CD, in quarum utraque sumpta sint qualibet puncta E, F; illa linea EF, qua ad hæc puncta adiungitur, in eodem est cum parallelis plano ABCD.

Planum in quo AB, CD, secet aliud planum per puncta E, F. si jam EF non est in plano ABCD, illa communis sectio non erit. Sit ergo EGF. & hæc igitur recta est linea. dux ergo rectæ EF, EGF spatium claudunt, h. Q. E. A. a 3. II. b 14. ax. I.

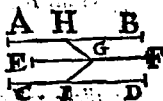
PROP. VIII.

Si dua sint parallela recta linea AB, CD, quarum altera AB ad rectos cuidam plano EF sit angulos; & reliqua CD eidem plano EF ad rectos angulos erit.

Adscita præparatione & demonstratione sex: hujus, anguli GDA & GDB recti sunt. ergo GD recta est plano per AD, DB (b in quo a 4. II. etiam AB, CD existunt.) ergo GD ipsi CD b 7. II. est perpendicularis, atqui ang. CDA etiam d re- c 3. def. 11. ctus est, ergo GD plano EF recta est. Q. E. D. d 29. 1. e 5. II.

PROP. IX.

Quæ (AB, CD) eidem rectæ lineæ EF sunt parallela, sed non in eodem cum illa plano, hæc quoque sunt inter se parallela.

In plano parallelarum AB, EF duc HG perpendicularem ad EF item in plano parallelarum BF, CD duc IG perpendicularem ad EF. æ ergo EG recta est plano per HG, GI, eidemque planis breviter sunt AH, & CI. æ ergo AH, & CI parallelæ sunt. Q. E. D.

a 4. II.

b 8. II.

c 6. II.

PROP. X.

Si duæ rectæ lineæ AB, AC se mutuo tangentes ad duas rectas ED, DF se mutuo tangentes sint parallela, non autem in eodem plano, illæ angulos æquales (BAC, EDF) comprehendunt.

Sint AB, AC, DE, DF æquales inter se, & ducantur AD, BC, EF, BE, CF. Cum AB, DE æ sint parallela & æquales, & etiam BE, AD parallelæ sunt, & æquales. Eodem modo CF, AD parallelæ sunt, & æquales. æ ergo etiam BE, FC sunt parallelæ & æquales. Aequantur ergo BC, EF. Cum igitur triangula BAC, EDF sint mutuo d æquilatere sint, anguli BAC, EDF æquales erunt. Q. E. D.

a hyp. & constr.

b 33. I.

c 2. ax. I.

& 9. II.

d 33. I.

e 8. I.

PROP. XI.

A dato puncto A, in sublimi ad subjectum planum BC perpendicularem rectam lineam AI ducere.

In plano BC duc quamvis DE, ad quam ex A a duc perpendicularem AF, ad eandem per F in plano BC b duc normalem FH, tum ad FH a demitte perpendicularem AI, erit AI recta plano BC.

a 12. I.

b 12. I.

Nam

Nam per I & duc KIL parall. DE. Quia DE ^{c 31. I.}
 d recta est ad AF, & FH, e erit DE recta plano ^{d constr.}
 IFA; adeoque & KL eidem plano f recta est. ^{e 4. II.}
 ergo ang. KIA rectus est. atqui ang. AIF ^{f 8. II.}
 etiam b rectus est. Ergo AI plano BC recta est. ^{g 3. def. II.}
 Q. E. D. ^{h constr.}
 14. II.

PROP. XII.

*Dato plano BC a puncto A, quod
 in illo datum est, ad rectos angulos
 rectam lineam AF excutere.*

A quovis extra planum puncto
 D a duc DE rectam plano BC, & juncta EA ^{a 11. II.}
 duc AF parall. DE. e perspicuum est AF plano ^{b 31. I.}
 BC rectam esse. Q. E. F. ^{c 8. II.}

Præterea perficiuntur hoc, & præcedens prob-
 lema, si duæ normæ ad datum punctum appli-
 centur, ut patet ex 4. II.

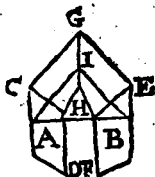
PROP. XIII.

*Dato plano AB, & puncto
 D, quod in illo datum est,
 duæ rectæ lineæ CD, CE
 ad rectos angulos inter se
 caduntur ab eodem puncto.*

Nam utriusque CD, CE
 plano AB recta esset, eademq; & adeo parallelæ ^{a 6. II.}
 forent, quod parallelarum definitioni repugnat.

PROP. XIV.

*Valeat hac
conversa.*

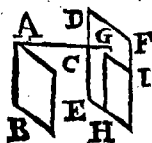

*Ad qua plana CD, FE, eadem
recta linea AB recta est; illa sunt
parallela.*

*Si nega, plana CD, FE con-
currant, ita ut communis sectio
sit recta GH; sume in hac
quodvis punctum I, ad quod
in propositis planis ducantur*

*a hyp. & rectæ IA, IB. unde in triangulo IAB, duo anguli
3. def. 11. IAB, IBA æ recti sunt. b Q. E. A.
b 17. 1.*

PROP. XV.

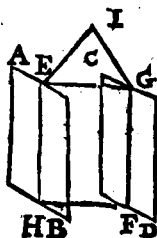

*Si due rectæ linea AB, AC se
mutuo tangentes, ad duas rectas
DE, DF se mutuo tangentes sunt
parallela, non in eodem consisten-
tes plano; parallela sunt, quæ per
illa dicuntur, plana BAC, EDF.*

*Ex A a duc AG rectam plano EF. b Sintque
GH, GI parallelæ ad DE, DF. c erunt hæ pa-
rallæ etiam ad AB, AC. Cum igitur anguli
d 3. def. 11. IGA, HGA æ sint recti, e erunt etiam CAG,
e 29. 1. BAG recti. f ergo GA recta est plano BC; g atqui
f 4. 11. eadem recta est plano EF. b ergo plana BC, EF
g constt. sunt parallela. Q. E. D.
h 14. 11.*

PROP.

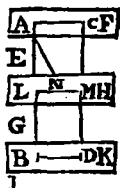
PROP. XVI.

Si duo plana parallela AB, CD, plano quopiam HEIGF secentur, communes illorum sectiones EH, GF sunt parallela.

Nam si dicantur non esse parallelæ, cum sint in eodem plano secanti, convenient alicubi, puta in I. quare cum totæ HEI, FGI æ sint in planis AB, CD productis, etiam hæc convenient, contra hypoth.

PROP. XVII.

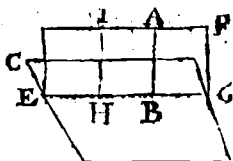

Si dua rectæ lineæ ALB, CMD parallelis planis EF, GH, IK secentur, in easdem rationes secabuntur (AL. LB :: CM. MD.)

Ducantur in planis EF, IK rectæ AC, BD. item AD occurrens plano GH in N; junganturque NL, NM. Plana triangulorum ADC, ADB faciunt sectiones BD, LN; & AC, NM æ parallelas. ergo AL. LB $\hat{=}$ AN. ND $\hat{=}$ CM. MD. Q. E. D.

a 16. 11.
b 2. 6.

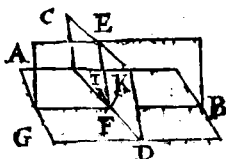
P R O P. XVIII.

Si recta linea AB
plano cuiusdam CD ad
rectos sit angulos; &
omnia, quae per ipsam
AB plana (EF, &c.)
eidem plano CD ad
rectos angulos erunt.

Ductum sit per AB planum aliquod EF, fa-
ciens cum plano CD sectionem EG; è cuius
a 31. I. aliquo puncto H, in plano EF adducatur HI pa-
b 8. II. rall. AB. erit HI recta plano CD; pariterque
c 4. def. II. aliae quaevis ad EG perpendiculares. ergo pla-
num EF plano CD rectum est; eademque ratio-
ne quaevis alia plana per AB ducta plano EF re-
cta erunt. Q. E. D.

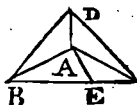
P R O P. XIX.

Si duo plana A B,
CD, se mutuo secantia,
plano cuiusdam GH ad
rectos sint angulos, com-
munis etiam illorum se-
ctio EF ad rectos eidem
plano (GH) angulos erit.

Quoniam plana AB, CD ponuntur recta
plano GH, patet ex 4. def. II. quod ex puncto
F in utroque plano A B, CD duci possit per-
pendicularis plano GH; quae a unica erit, &
a 13. II. propterea eorundem planorum communis sectio.
Q. E. D.

PROP. XX.

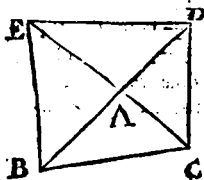

Si solidus angulus ABCD tribus angulis planis BAD, DAC, BAC contineatur; ex his duo quilibet, utut assumpti, tertio sunt majores.

Si tres anguli sunt æquales, patet assertio; si inæquales, maximus esto BAC. ex quo α aufer α 23. I. $\angle BAE = \angle BAD$; & fac $AD = AE$; ducanturque BEC, BD, DC.

Quoniam latus BA commune est, & $AD = AE$ b constr. AB; & ang. $\angle BAE = \angle BAD$; erit $BE = BD$. c 4. I. sed $BD + DC > BC$. e ergo $DC > EC$. cum d 20. I. igitur $AD = AE$, & latus AC commune est, e 5. ax. I. ac $DC > EC$ f, erit ang. $\angle CAD > \angle EAC$. g ergo f 25. I. ang. $\angle BAD + \angle CAD > \angle BAC$. Q. E. D. g 4. ax. I.

PROP. XXI.

Omnis solidus angulus A sub minoribus quam quatuor rectis angulis planis continetur.

Latera enim solidi anguli A secans planum utcumque faciat figuram multilateram BCDE, & totidem triangula ABC, ACD, ADE, AEB. Omnes angulos polygoni voco X; & summam angulorum ad trigonorum bases voco Y. quare $X + 4 \text{ Rect.} = Y + A$. Quia vero (ex angulis ad a 32. I. 6° B) b est ang. $\angle ABE + \angle ABC = \angle CBE$; idemque verum fch. 32. I. fit de angulis ad C, ad D, ad E. e liquet fore Y b 20. II. $\angle X$. proinde: erit $A < 4 \text{ Rect.}$ Q. E. D. e 5. ax. I.

P R O P. XXII.

Si fuerint tres anguli plani A, B, HCI, quorum duo utlibet assumpti reliquo sunt majores, comprehendant autem ipsos recta linea aequales AD, AE, FB, &c. fieri potest, ut ex rectis lineis DE, FG, HI, aequales illas rectas connectentibus triangulum constituatur.

a 22. I.

b 23. I.

c 4. I.

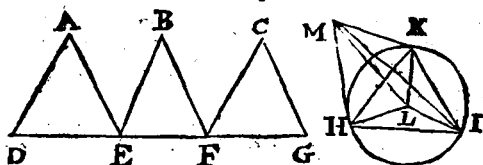
d hyp.

e 24. I.

f 20. I.

Ex iis a constitui potest triangulum, si duz quolibet reliqua majores existant; sed ita se res habet. Nam b fac ang. $HCK = B$, & $CK = CH$, ducanturque HK, IK. c ergo $KH = FG$. & quia ang. $KCI = A$; erit $KI = DE$. sed $KI = HI + KH$ (FG;) ergo $DE = HI + FG$. Simili argumento quævis duz reliqua majores ostendentur; & proinde ex iis triangulum a constitui potest. Q. E. D.

P R O P. XXIII.

*Ex tribus angulis planis A, B, C, quorum duo quomodocumque assumpti reliquo sunt majores, solidum angulum MHK constitucere. *Oportet autem illos tres angulos quatuor rectis minores esse.*

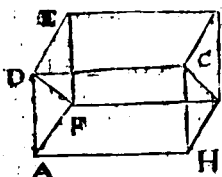
* 21. I.

Fac

Fac AD, AB, BE, BF, CF, CG æquales
 inter se. Ex subtenfis DE, EF, FG (hoc est,
 ex æqualibus HI, IK, KH) & fac triang. HKI. a 22. 11. &
 circa quod b describatur circulus LHKI. * Quo- 22. 1.
 niam vero AD $\sqsubset$ HL; c fit ADq = HLq + b 5. 4.
 LMq. d fitque LM recta plano circuli HKI; & * Vid. Glo;
 ducantur HM, KM, IM. Quoniam igitur ang. uiam.
 HLM e rectas est, f erit MHq = HLq + LMq c feb. 47. 1.
 g = ADq. ergo MH = AD. simili argumento d 12. 11.
 MK, MI, AD (id est, AE, EB, &c.) æquantur; e 3. def. 11;
 ergo cum HM = AD, & MI = AE; & DE b = f 47. 1.
 HI, h erit ang. A = HMI; h similiter ang. IMK g constr.
 = B. h & ang. HMK = C. Factus est igitur h constr.
 angulus solidus ad M ex tribus planis datis. k 8. 1.
 Q. E. F. Assumptum est fore AD $\sqsubset$ HL.
 Hoc autem constat. Nam si AD = vel $\supset$ HL,
 erit ang. A =, b vel $\sqsubset$ HLI. Eodem modo erit a constr.
 B =, vel $\sqsubset$ HLK, & C =, vel $\sqsubset$ KLI. quare & 8. 1.
 A + B + C * quatuor rectos aut exæquabunt, aut b 21. 1.
 excedent, contra hypoth. quin potius fit AD $\sqsubset$ * 4. cor. 13.
 HL. Q. E. D. 1.

P R O P.

PROP. XXIV.

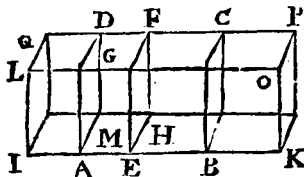

Si solidum AB parallelis planis consue-
tur, aduersa illius plana
(AG, DB, &c.) paral-
lelogramma sunt simi-
lia & equalia.

Planum AC secans

- a 16. 11. plana parallela AG, DB, & facit sectiones AH, DC parallelas. Eadem ratione AD, HC parallelae sunt. Ergo ADCH est parallelogrammum. Simili argumento reliqua parallelepipedum plana sunt & parallelogramma. Quum igitur AF ad HG, & AD ad HC parallelae sint, erit ang. FAD = CHG; ergo ob AF = HG, & AD = HC, ac propterea AF, AD :: HG, HC, trian- g 6. 6. gula FAD, GAH g similia sunt & equalia; pro- h 4. 12. inde & parallelogramma AE, HB similia sunt & equalia. idemque de reliquis oppositis planis ostendetur, ergo, &c.

PROP. XXV.

Si solidum parallelepe-
dum ABCD
plano EF sec-
tur aduersis
planis AD,
BC parallelo,

erit quemadmodum basis AH ad basim BH, ita so-
lidum AHD ad solidum BHG.

- Concipe Ppp. ABCD produci utrinque. ac-
cipere AL = AE, & BK = EB; & pone plana
IQ, KP planis AD, BC parallela. parallelo-
a 36. 1. & grammata IM, AH, & DL, DG, b & IQ, AD,
1. def. 6. EF, &c. & similia ac equalia sunt; c quare Ppp.
b 24. 11. AQ = AF; atque eadem ratione Ppp. BP =
c 10. def. 11 BF, ergo solida IF, EP solidorum AF, EC a-
que-

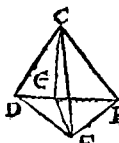
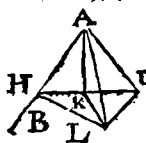
quemultiplicia sunt, ac bases IH, KH basium
AH, BH. Quod si basis IH $\square, =, \triangleright$ KH, d e. d 24. 11. &
sit similiter solidum IF $\square, =, \triangleright$ EP. e proin- 9. def. 11.
de AH. BH :: AE. EC. Q. E. D. e 6. def. 5.

Hæc eadem omni prismati accommodari possunt;
unde

Coroll.

Si prisma quodcunque secetur plano oppositis
planis parallelo, sectio erit figura æqualis, & si-
milis planis oppositis.

PROP. XXVI.

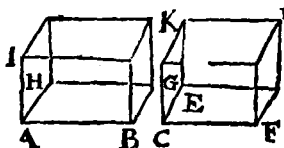
Ad datam re-
ctam lineam AB,
ejusque punctum
A, constituere an-
gulum solidum
AHIL, æqualem

solido angulo dato CDEF.

A puncto quovis F a demitte FG plano DCE a 11. 11.
rectam; ducanturque rectæ DF, FE, EG, GD,
CG. Fac AH=CD, & ang. HAI=DCE. &
AI=CE; atque in plano HAI, fac ang. HAK
=DCG, & AK=CG. Tum erige KL rectam
plano HAI, & sit KL=GE. ducaturque AL
erit angulus solidus AHIL par dato CDEF.
Nam hujus constructio illius constitutionem pe-
nitus æmularur, ut facile patebit examinanti. er-
go factum.

PROP.

PROP. XXVII.

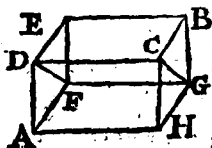
*A data recta
linea AB, dato
solido parallele-
pipedo CD simi-
le & similiter
positum paralle-*

lepipedum AK describere

a 26. 11. Ex angulis planis BAH, HAI, BAI, qui æ-
b 12. 6. quales sint ipsis FCE, ECG, FCG, & fac angu-
c 22. 5. lum solidum A solido C parem. item *b* fac FC.
CE :: BA. AH. *b* ac CE.CG :: AH.AI (*c* unde
erit ex æquali FC.CG :: BA.AI;) & perficiatur.
Ppp. AK. erit hoc simile dato.

d 1. def. 6. Nam per constr. Pgra d BH, FE; *d* & HI;
e 24. 11. EG; & d BI, FG similia sunt, & e horum ideo
f 9. def. 11. opposita illorum oppositis. ergo sex plana solidi
AK similia sunt sex planis solidi CD. f proinde
AK, CD similia solida existunt. Q. E. F.

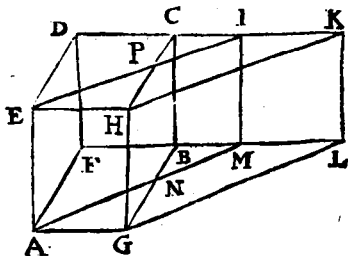
PROP. XXVIII.

*Si solidum parallelepipe-
dum AB plano FGCD se-
cetur per diagonos DF,
CG adversorum planorum
AE, HB, bisariam secabi-
tur solidum AB ab ipso
plano FGCD.*

a 24. 11. Nam quia DC, FG & æquales & parallelæ
b 34. 1. sunt, *b* planum FGCD est pgr. & propter
a pgra AE, HB æqualia, & similia, *b* etiam tri-
angula AFD, HGC, CGB, DFB æqualia &
similia sunt. Atqui pgra AC, AG ipsis FB, FD
& etiam æqualia & similia sunt. ergo prismatis
FGCDAH omnia plana æqualia sunt, & simili-
c 9. def. 11. a planis omnibus prismatis FGCDAB; & *c* pro-
inde hoc prisma illi æquatur. Q. E. D.

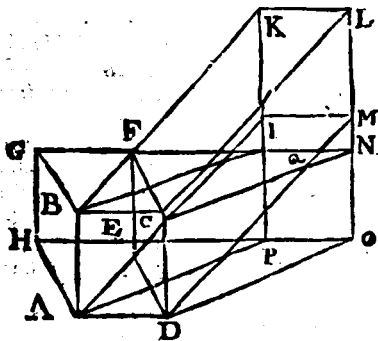
PROP. XXIX:

*Solida parallelepipeda AGHEFBCD, AGHEMLKI super eandem basim AGHE constituta, & * in eadem altitudine; quorum insistentes linea AF, AM in iisdem collocantur rectis ter parallelis AG, FL, sunt inter se aequalia.* *Id est, in lela plana

Nam si ex aequalibus prismatis AFMEDI, AGHB, GBLHCK commune auferatur prisma FLKD, & NBMPC I, addaturque utrinque solidum sic intellige AGNBHP, b erit Ppp. AGHEFBCD = in sequent. AGHEMLKI. Q. E. D.

PROP. XXX:

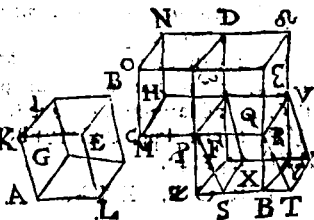
Solida parallelepipeda ADBCHEFG, AD-

2 10. def.
11. & 35. 1
b 3. & 2.
ax. 1.

ADCBIMLK super eandem basim ADCB constituta, & in eadem altitudine, quorum insistentes lineæ AH, AI non in iisdem collocantur rectis lineis, inter se sunt æqualia.

- Nam producat rectas HEO, GFN, & LMO, a 34. 1. KIP; & duc AP, DO, BQ, CN. & erunt tam DC, AB, HG, BF, PQ, ON; quam AD, HE, GF, BC, KL, IM, QN, PO æquales inter sese b 29. 11. & parallele. b Quare Ppp. ADCBPONQ utriusque Pppo. ADCBHEFG, ADCBIMLK æqualia c 1. 4x. 1. le est, & c proinde hæc ipsa inter se æqualia sunt. Q. E. D.

PROP. XXXI.

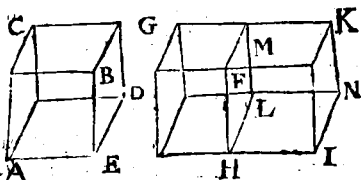

- Solida parallelepipeda ALEKGMBI, CP OH QDN super æquales bases ALEK, CP OH constituta, & in eadem altitudine, æst perpendicularia sunt inter se. Habent primo parallelepipeda AB, GD laplano basis tera ad bases recta; & ad latus CP productum ad planum a fit pgr. PR TS æq. & simile pgr. KE LA; oppositum. b adeque Ppp. PR TS QV YX æq. & sim. a 18. 6. Pppo AB. Producentur OE, ND, & PZ, b 27 11 & DQF, ERB, JVY, TSZ, YXF, & duc EA, 10. def. 11. BZ, ZF. c 30. def. 11. Plana OEN, CRVH, STYF & parallela d hyp. & sunt inter se; & pgr. ALEK, CP OH, 35. 3. PR TS, PRBZ æqualia sunt. Cum igitur Ppp. CD

C. PV $\delta\omega$ e: pgr. C. (PRBZ). R. :: Ppp. e 25. 11.
 PRBZ QV γ F. PV $\delta\omega$, ferit Ppp. CD $f = f$ 9. 5.
 PRBZ QV γ FG $\neq$ PRVQSTYX $b = AB$. g 29. 12.
 Q. E. D. h *constr.*

Sin Pppa AB, CD latera basibus obliqua habeant; super easdem bases, & in eadem altitudine, ponantur parallelepipeda, quorum latera basibus sint recta. k Ea inter se, & obliquis equalia k 29. 11.
 erunt; m proinde & obliqua AB, CD aequantur. m 1. 25. 1.
 Q. E. D.

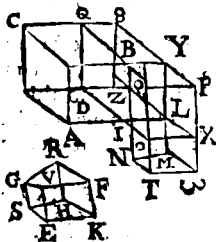
PROP. XXXII.

Solida parallelepipeda ABCD, EFGH, habent eandem altitudinem, inter se sunt ut bases AB, EF.

Producta EH, a fac pgr. H = AB, & b comple a 45. 1.
 Ppp. FINM. Liqueat esse Ppp. FINM. b 31. 5.
 (c ABCD.) EFGH d: FI. (AB) EF. Q. E. D. c 31. 11.
 d 25. 12.

PROP. XXXIII.

Similia solida parallelepipeda, ABCD, EFGH, inter se sunt in triplicata ratione homologorum laterum AI, EK.

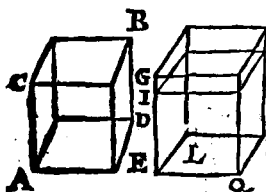
Producantur rectae AIL, DIO, BIN, & a fiant IL, IO, a 3. 2. 1. IN, i. f. s. EN, EH, & RF aequales, vadet que b 17. 15. &

c 31. 1. & Ppp. IXMT æq. & sim. Pppo EFGH;
 d hyp. & Perficiamur Ppp. a IXPB, DLYQ. Itaque d
 e 1. 6. erit AI. IL: (EK):: DI. IO (HK):: BI. IN.
 f 32. 11. (KF;) hoc est Pgr. AD DL:: DL. IX::
 BO. IT; f id est Ppp. ABCD. DLQY::
 g constr. DLQY. IXBP:: IXBP. IXMT. (g EFGH.)
 h 10. def. 5. b ergo ratio ABCD ad EFGH triplicata est ra-
 k i. 6. tionis ABCD ad DLQY, h vel AI ad EK.
 Q. E. D.

Coroll.

Hinc, si fuerint quatuor lineæ rectæ continue proportionales, ut est prima ad quartam, ita est parallelepipedum super primam descriptum ad parallelepipedum simile similiterque descriptum super secundam.

PROP. XXXIV.

Æqualium so-
 lidorum parallele-
 pipedorum ADCB,
 EHGF bases &
 altitudines reci-
 procantur (A D.
 EH::EG. AC)
 Et quorum solido-

rum parallelepipedorum ADCB, BHGF bases & altitudines reciprocantur, illa sunt æqualia.

Sint primo latera CA, GB ad bases recta; si jam solidorum altitudines sint pares, etiam bases æquales erunt. & res clara est. Sin altitudines inæquales sint, à majori EG a detrache EI = AC. & per I b duc planum IK parallelum basi EH. itaque

a 3. 1.
 b 31. 1.
 c 32. 11.
 d 17. 5.
 e 1. 6.
 f constr.
 g 11. 5. &
 h 32. 11.
 1. Hyp. AD. EH e:: Ppp. ADCB. EHIK;
 Ppp. EHGF. EHIK e:: GL. IL e:: GE. IB
 (f AC;) g liquet igitur esse AD. EH::GE. AC
 Q. E. D.

2. Hyp.

2. Hyp. ADCB. EHIK $b :: AD$. EH $k :: h$ 32. 11.
EG. EI $l :: GL$. IL $m :: Ppp$. EHGF. EHIK, k hyp.
quare Ppp. ADCB=EHGF. Q. E. D. 11. 6.

Sint deinde latera ad bases obliqua. Erigan- m 32. 11.
tur super iisdem basibus, in altitudine eadem, pa- n 9. 5.
rallelepipeda recta. Erunt obliqua parallelepi-
peda his æqualia. Quare cum hæc per 1. partem
reciprocent bases & altitudines, etiam illa reci-
procabunt. Q. E. D.

Coroll.

Quæ de parallelepipedis demonstrata sunt Prop.
29, 30, 31, 32, 33, 34. etiam conveniunt prismaticis
triangularibus, quæ sunt dimidia parallelepipeda,
ut patet ex Pr. 28. Igitur,

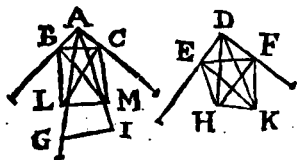
1. Prismata triangularia æque alta sunt ut
bases.

2. Si eandem vel æquales habeant bases, &
eandem altitudinem, æqualia sunt.

3. Si similia fuerint, eorum proportio triplicata
est proportionis homologorum laterum.

4. Si æqualia sunt, reciprocant bases & alti-
tudines, & si reciprocant bases & altitudines, æ-
qualia erunt.

P R O P. XXXV.

Si fuerint duo
plani anguli
BAC, EDF
æquales, quorum
verticibus A, D,
sublimes rectæ
lineæ AG, DH

insistant, quæ cum lineis primo positis angulos conti-
neant æquales, utrumque utriq; (ang. GAB=HDE;
& GAC=HDF.) in sublimibus autem lineis
AG, DH qualibet sumpta fuerint puncta G, H;

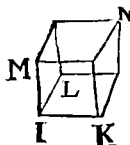
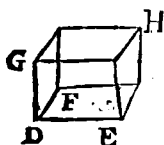
ab his ad plana BAC, EDF, in quibus consistunt anguli primum positi BAC, EDF, ductæ fuerint perpendiculares GI, HK; à punctis vero I, K quæ in planis à perpendicularibus fiunt, ad angulos primum positos adjunctæ fuerint rectæ lineæ AI, DK; hæ cum sublimibus AG, DH æquales angulos GAM, HDK comprehendunt.

- Fiant DH, AL æquales, & GI, LM parallelæ; & MC ad AC, MB ad AB, KF ad DF, KE ad DE perpendiculares, ducanturque rectæ BC, LB, LC, atque EF, HF, HE; *a* estque LM
 a 8. II. b 3. def. II recta plano BAC; *b* quare anguli LMC, LMA, LMB; eademque ratione anguli HKF, HKD, HKE recti sunt. Ergo ALq *c* = LMq + AMq
 c 47. I. *c* = LMq + CMq + ACq *c* = LCq + ACq;
 d 48. I. d ergo ang. ACL rectus est. Rursus ALq *e* =
 e 47. I. LMq + MAq *e* = LMq + BMq + BAq *e* =
 BLq + BAq. d ergo ang. ABL etiam rectus est. Simili discursu anguli DFH, DEH recti sunt, f ergo AB = DE; f & BL = EH; f & AC = DF; & CL = FH. g quare etiam BC = EF, g & ang. ABC = DEF g & ang. ACB = DFE. unde reliqui è rectis anguli CBM, BCM reliquis FEK, EFK æquantur. k ergo CM = FK, l ideoque & AM = DK. ergo si
 l 47. I. ex LAq m = HDq. auferatur AMq = DKq,
 m const. n 47. I. & n remanet LMq = HKq. quare trigona LAM, HDK sibi mutuo æquilatera sunt. o ergo ang. LAM = HDK. Q. E. D.

Coroll.

Itaque si fuerint duo anguli plani æquales, quorum verticibus sublimes rectæ lineæ æquales insistant, quæ cum lineis primo positis angulos contineant æquales, utrumque utrique; erunt à punctis extremis linearum sublimium ad plana angulorum primo positorum demissæ perpendiculares inter se æquales; nempe LM = HK.

PROP. XXXVI.

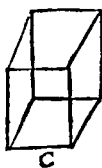
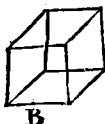
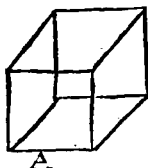

Si tres rectæ lineæ DE, DG, DF proportionales fuerint; quod ex his tribus fit solidum parallelepipedum D

- H, æquale est descripto à media linea DG (IL) solido parallelepipedo IN, quod æquilaterum quidem fit, æquiangulum vero prædicto DH.

Quoniam DE. IK :: IL. DF, b erit pgr. LK a hyp. = FE. & propter angulorum planorum ad D & b 14. 6. I, ac linearum GD, IM æqualitatem, etiam altitudines parallelepipedorum æquales sunt, ex coroll. præced. c ergo ipsa inter se æqualia sunt. c 31. 11. Q. E. D.

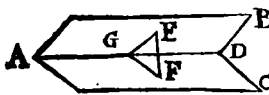
PROP. XXXVII.

Si quatuor rectæ lineæ A, B, C, D proportionales fuerint. & solida parallelepipeda A, B, C, D quæ ab ipsis & similia, & similiter describuntur, proportionalia erunt. Et si solida parallelepipeda, quæ & similia, & similiter describuntur, fuerint proportionalia (A.B :: C.D.) & ipsa rectæ lineæ A, B, C, D proportionales erunt.

Nam rationes parallelepipedorum a triplica- a 33. 14. tæ sunt rationum, quas habent lineæ. ergo si A.B :: C.D. b erit Ppp. A. Ppp. B :: Ppp. C. Ppp. b sch. 23. 5. D. & vice versa.

PROP. XXXVIII.

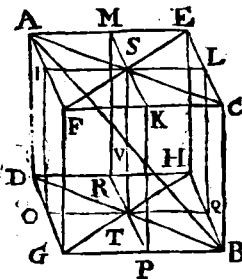

Si planum AB ad planum AC rectum fuerit, & ab aliquo puncto E eorum, que sunt in uno planorum (AB) ad alterum planum AC perpendicularis EF ducta fuerit, in planorum communem sectionem AD cadet ducta perpendicularis EF.

Si fieri potest, cadat F extra intersectionem AD. In plano AC a ducatur FG perpendicularis ad AD, jungaturque EG. Angulus FGE rectus est; & EFG rectus ponitur. ergo in triangulo EFG sunt duo anguli recti. Q. E. D.

a 12. 1.
b 4, & 3.
def. 11.
c 17. 1.

PROP. XXXIX.

Si solidi parallelepipedum AB, eorum que ex adverso planorum AC, DB latera (AE, FC, AF, EC, & DH, GB, DG, HB) bifariam secta sint; per sectiones autem planum ILQO, PKMR sint extensa; planorum communis sectio ST, & solidi parallelepipedum diameter AB, bifariam se mutuo secabunt.

Ducantur rectæ SA, SC, TD, TB. Propter latera DO, OT lateribus BQ. QT, b angulosque alternos TOD, TQB æquales, etiam bases DT, TB, & anguli DTO, BTQ æquantur. d ergo DTB est recta linea. eodem modo & ASC recta est linea. Porro e tam AD ad FG, e quam FG ad CB; f ideoque AD ad CB, g ac proinde AC ad DB parallelæ & æquales sunt. b quare

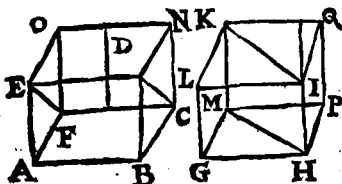
a 34. 1.
b 29. 1.
c 4. 1.
d sch. 15. 1.
e 34. 1.
f 9. 11.
g 33. 1.

b quare AB, & ST in eodem plano ABCD ex- h 7. 11.
stunt. Itaque cum anguli AVS, BVT ad verti-
cem, & alterni ASV, BTV æquantur; *k* & AS *k* 7. ax. 1.
= BT; erit AV = BV, *l* & SV = VT. l 26. 1,
Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in omni parallelepipedo diametri om-
nes se mutuo bisecant in uno puncto, V.

P R O P. XL.

Si fuerint duo prismata ABCFED, GHMLIK
æqualis altitudinis, quorum hoc quidem habeat basim
ABCF parallelogrammum, illud vero GHM trian-
gulum; duplum autem fueris parallelogrammum
ABCF trianguli GHM; æqualia erunt ipsa pris-
mata ABCFED, GHMLIK.

Nam si perficiantur parallelepipeda AN, GQ,
a erunt hæc æqualia ob *b* basium AC, GP, & *a* 31. 11.
c altitudinum æqualitatem. *d* ergo etiam pris- *b* 34. 1.
mata, *e* horum dimidia, æqualia erunt. Q. E. D. & 7. ax.
c hyp.

Schol.

Ex hæcenus demonstratis habetur dimensio pris- *d* 28. 11.
matum triangularium, & quadrangularium, seu *e* 7. ax. 1.
parallelepipedorum, si nimirum altitudo ducatur in *And. Tar.*
basim.

Ut si altitudo sit 10 pedum, basis vero pedum
quadratorum 100 (mensurabitur autem basis per
Sch. 35. 1. vel per 41. 1.) multiplica 100 per 10;

proveniunt 1000 pedes cubici pro soliditate prismatis dati.

Vide schol.

35. I.

Nam quemadmodum rectangulum, ita & parallelepipedum rectum producitur ex altitudine ducta in basim. Ergo quodvis parallelepipedum producitur ex altitudine in basim ducta, ut patet ex 31. hujus.

Deinde cum totum parallelepipedum producat ex altitudine in totam basim, semissis ejus (hoc est prisma triangulare) producet ex altitudine ducta in dimidiam basim, nempe triangulum.

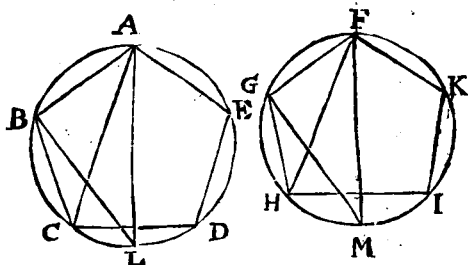
Monitum.

Nota, litterarum quæ designant angulum solidum primam esse semper ad punctum, in quo est angulus; litterarum vero quæ denotant pyramidem, ultimam esse ad verticem pyramidis.

Ex.gr. Angulus solidus ABCD est ad punctum A; pyramidis quoque BCDA vertex est ad punctum A, & basis triangulum BCD.

LIB. XII.

PROP. I.

Haec sunt in circulis ABD, FGI poly-
gonis similia ABCDE, FGHK,
inter se sunt, ut quadrata à diame-
tris AL, FM.

Ducantur AC, BL, FH, GM.

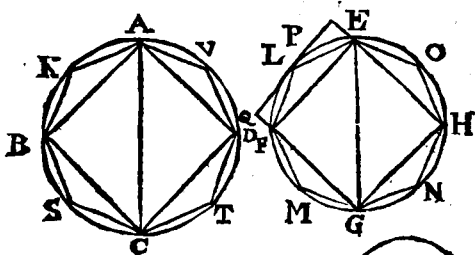
Quoniam *a* ang. ABC = FGH, *a* atque AB. BC *a* 1. def. 6.
 :: FG. GH, *b* erit ang. ACB (*c* ALB) = FHG *b* 6. 6.
 (*c* FMG.) anguli autem ABL, FGM *d* recti, *ac* *c* 21. 3.
 proinde æquales sunt. *e* ergo triangula ABL, *d* 31. 3.
 FGM æquiangula sunt. *f* quare AB. FG :: AL. *c* 32. 3.
 FM, *g* ergo ABCDE. FGHK :: ALq. FMq. *f* cor. 4. 6.
g 22. 6.

Coroll.

Hinc (quia AB. FG :: AL. FM :: BC. GH,
 &c.) polygonorum similium circulo inscripto-
 rum *b* ambitus sunt ut diametri,

b 1. 12. &
 12. 5.

PROP. II.

Circuli ABT, ENH inter se sunt, quemadmodum quadrata à diametris AC, EG.

Ponatur ACq. EGq:: circ. ABT. I. Dico I = circ. ENH.

Nam primo, si fieri potest, sit I = circ. ENH, sitque excessus K. Circulo ENH inscribatur quadratum EFGH, a quod dimidium est circumscripti quadrati, adeoque semicirculo majus.

b 30. 3. Biseca arcus EF, FG, GH, HE, & ad puncta bisectionum junge rectas EL, LF, &c. per L duc tangentem PQ (c quæ ad EF parallela est,) & produc HEP, GFQ; estque triangulum ELF dimidium parallelogrammi EPQF, adeoque majus dimidio segmenti ELF; pariterque reliqua triangula ejusmodi reliquorum segmentorum dimidia superant. Et si iterum bisecentur arcus EL, LF, FM, &c. rectæque adjungantur, eodem modo triangula segmentorum semis- ses excedent. Quare si quadratum EFGH è circulo ENH, & è reliquis segmentis triangula detrahantur, & hoc fiat continuo, tandem cre- stabit magnitudo aliqua minor quam K. Eo- usque perventum sit, nempe ad segmenta EL, LF, FM, &c. minora quam K, simul sum-pta.

a scb. 7. 4.

b 30. 3.

c scb. 27. 3.

d 41. 1.

e 1. 10.

pra. ergo I (f circ. EFN — K) $\supset$ polyg. f hyp. & ELFMGNHO (circ. EFN — segm. EL + LF 1. ax. &c.) Circulo ABT inscriptum g puta simile po- g 30.3. & lygonum A K B S C T D V. itaque quum 1. post. 1. AKBSCTDV. ELFMGNHO b :: ACq. h 1. 12. EGq k :: circ. ABT. I. ac polyg. AKBSCTDV k hyp. l $\supset$ circ. ABT. m erit polyg. ELFMGNHO l 9. ax. 1. $\supset$ I. sed prius erat I $\supset$ ELFMGNHO. quæ m 14.5. repugnant.

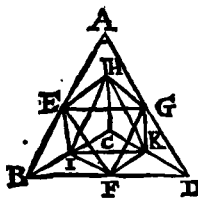
Rursus, si fieri potest, sit I $\sqsubset$ circ. EFN. Quoniam igitur ACq. EGq n :: circ. ABT. I; n hyp. Inverseque l. circ. ABT :: EGq. ACq. pone l. circ. ABT :: circ. EFN. K. o ergo circ. ABT o 14. 5. $\sqsubset$ K, patque EGq. ACq :: circ. EFN. K. Quæ p 11. 5. repugnare modo ostensum est.

Ergo concludendum est, quod I = circ. EFN, Q. E. D.

Coroll.

Hinc, ut circulus est ad circulum, ita polygonum in illo descriptum ad simile polygonum in hoc descriptum.

PROP. III.

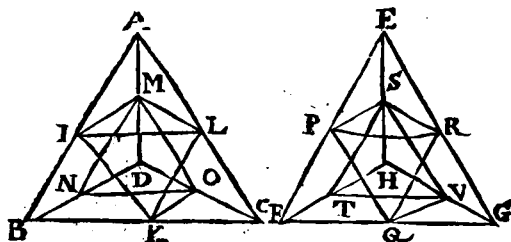

Omnis pyramis ABDC triangularem habens basim, dividitur in duas pyramides AEGH, HIKC æquales & similes inter se, triangulares habentes bases, & similes toti ABDC; & in duo prismata æqualia BFGEIH, FGDHCK; quæ duo prismata majora sunt dimidio totius pyramidis ABDC.

Latera pyramidis bisecentur in punctis E, F, G, H, I, K; junganturque rectæ EF, FG, GE, EI, IF, FK, KG, GH, HB. Quoniam latera pyra-

- a 2. 6. pyramidis proportionaliter secta sunt, & erunt
 HI, AB; & GF, AB; & IF, DC; atque HG,
 DC, &c. parallelæ; proinde & HI, FG, & GH,
 FI parallelæ sunt. liquet igitur triangula ABD,
 b 29. I. AEG, EBF, FDG, HIK *b* æquiangula esse; &
 c 26. I. quatuor ultima *c* æuari. eodem modo triangula
 ACB, AHE, EIB, HIC, FGK æquiangula sunt;
 & quatuor postrema inter se æqualia. Similiter
 triangula BFI, FDK, IKC, EGH; & denuo
 triangula AHG, GDK, HKC, EFI, similia sunt
 & æqualia. Quinetiam triang. HIK ad ADB, &
 EGH ad BDC, & EFI ad ADC, & FGK ad
 d 15. II. ABC *d* parallela sunt. Ex quibus perspicue se-
 quitur primo, pyramides AEGH, HIKC æquales
 e 10 def. II esse; totique ABDC, & inter se *e* similes. deinde
 solida BFGEIH, FGDHKG prismata esse, &
 quidem æque alta, nempe sita inter parallela
 plana ABD, HIK. verum basis BFGE basis FDG
 f 2. 4x. I. *f* duplex est. *g* quare dicta prismata æqualia sunt.
 g 40. II. quorum alterum BFGEIH pyramide BEFI, hoc
 est, AEGH majus est, totum sua parte; proinde
 duo prismata majora sunt duabus pyramidibus,
 totiusque adeo pyramidis ABDC dimidium ex-
 cedunt. Q. E. D.

PROP. IV.

Si fuerint duae pyramides ABCD, EFGH ejusdem altitudinis, triangulares habentes bases ABC, EFG; fit autem illarum utraque divisa & in duas pyramides (AILM, MNOD; & EPRS, STVH) aequales inter se, & similes toti; & in duo prismata aequalia (IBKLMN, KLCNMO; & PFQRST, QRGTSV;) ac eodem modo divisa fit utraque pyramidum, quae ex superiore divisione natae sunt, idque semper fiat; erit ut unius pyramidis basis ad alterius pyramidis basim, ita & omnia, quae in una pyramide, prismata ad omnia, quae in altera pyramide prismata, multitudine aequalia.

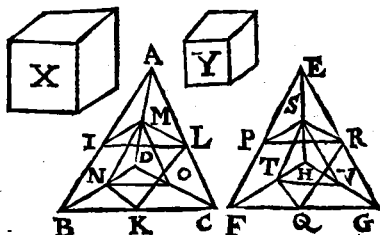
Nam (adhibendo constructionem praecedentis) BC. KC a :: FG. QG. b ergo triang. ABC est ad simile triang. LKC, ut EFG ad c simile RQG. ergo permutando ABC. EFG d :: LKC. RQG e :: Prism. KLCNMO. QRGTSV (nam d hae aequae altae sunt) f :: IBKLMN. PFQRST. g quare triang. ABC. EFG :: Prism. KLCNMO + IBKLMN. Prism. QRGTSV + PFQRST. g

Q. E. D.

Sin ulterius simili pacto dividantur pyramides MNOD, AILM; & EPRS, STVH, erunt quatuor nova prismata hic effecta ad quatuor isthic

isthic producta, ut bases MNO & AIL ad bases STV & EPR, hoc est ut LKC ad RQG, vel ut ABC ad EFG. *b* quare omnia prismata pyramidis ABCD ad omnia ipsius EFGH ita se habent, ut basis ABC ad basim EFG. Q.E.D.

P R O P. V.

Sub eadem altitudine existentes pyram. ABCD, EFGH, triangulares habentes bases ABC, EFG, inter se sunt ut bases ABC, EFG.

Sit triang. ABC. EFG :: ABCD. X. Dico $X = \text{pyr. EFGH}$. Nam, si possibile est, sit $X \sqsupset \text{EFGH}$; sitque Y excessus. Dividatur pyramis EFGH in prismata & pyramides, & reliquæ pyramides similiter, & donec reliquæ pyramides EPRS, STVH minores evadant solido Y. Quum igitur $\text{pyr. EFGH} = X + Y$; liquet reliqua prismata PFQRST, QRGTSV solido X majora esse. Pyramidem ABCD similiter divisam concipe; *b* eritque prism. IBKLMN + KLCNMO. $\text{PFQRST} + \text{QRGTSV} :: \text{ABC. EFG. } c :: \text{pyr. ABCD. X. } d$ ergo $X \sqsubset \text{prism. PFQRST} + \text{QRGTSV}$; quod repugnat prius affirmatis.

Rursus, dic $X \sqsubset \text{pyr. EFGH}$. pone $\text{pyr. EFGH. Y} :: X. \text{pyr. ABCD } e :: \text{EFG. ABC.}$ quia $\text{EFGH } f \sqsupset X$, *g* erit $Y \sqsupset \text{pyr. ABCD}$, quod fieri nequit, ex jam dictis. Concludo igitur, quod $X = \text{pyr. EFGH}$. Q. E. D.

P R O P.

a 1. 10.

b 4. 12.

c hyp.

d 14. 5.

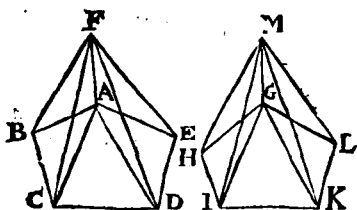
e hyp. &

cor. 4. 5.

f suppos.

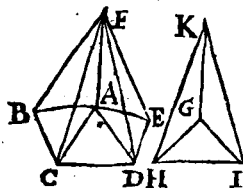
g 14. 5.

PROP. VI.

Sub eadem altitudine existentes pyramides
 ABCDEF, GHIKLM, & polygonas habentes
 bases ABCDE, GHIKL, inter se sunt ut bases
 ABCDE, GHIKL.

Duc rectas AC, AD, GI, GK. Est bas. ABC:
 ACD $a ::$ pyr. ABCF, ACDE. b ergo composita a 5. 12.
 ABCD. ACD $::$ pyr. ABCDE, ACDE. c atquib 18. 5.
 etiam ACD. ADE $::$ pyr. ACDE, ADEF. c ergo
 ex æquali ABCD. ADE $::$ ABCDE. ADEF.
 b ergo componendo ABCDE. ADE $::$ pyr. c 22. 5.
 ABCDEF. ADEF. porro ADE. GKL $d ::$ pyr. d 5. 12.
 ADEF. GKLM; ac, ut prius, atque inverte
 GKL. GHIKL $::$ pyr. GKLM. GHIKLM. e ergo
 iterum ex æqualibus, ABCDE. GHIKL $::$ pyr.
 ABCDEF. GHIKLM. Q. E. D.

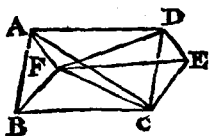

Si bases non habent
 latera æque multa,
 demonstratio sic pro-
 cedet. Bas. ABC:
 GHI $e ::$ pyr. ABCF.
 GHIK. e atque e 5. 12.
 ACD. GHI $::$ pyr. f 24. 5.
 ACDE. GHIK. f ergo

bas. ABCD. GHI $::$ pyr. ABCDE. GHIK.
 e Quinetiam bas. ADE. GHI $::$ pyr. ADEF.
 GHIK. f ergo bas. ABCDE. GHI $::$ pyr.
 ABCDEF. GHIK.

PROP.

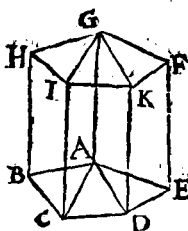
P R O P. VII.

Omne prisma ABCDFE triangularem habens basim, dividitur in tres pyramides ACBF, ACDF, CDFE aequales inter se, triangulares bases habentes.

Ducantur parallelogrammorum diametri AC, CF, FD. Triang. ACB $\equiv$ ACD. b ergo æque altæ pyramides ACBF, ACDF æquantur. eodem modo pyr. DFAC $\equiv$ DFEC. atqui ACDF, & DFAC una eademque sunt pyramis. ergo tres pyramides ACBF, ACDF, DFEC, in quas divisum est prisma, inter se æquales sunt. Q. E. D.

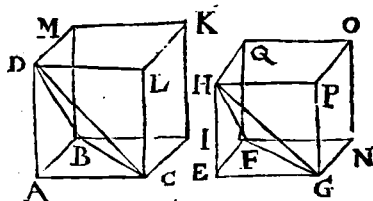
Coroll.

Hinc, quælibet pyramis tertia est pars prismatis eandem cum illa habentis & basim & altitudinem: sive, prisma quodlibet triplum est pyramidis eandem cum ipso habentis basim & altitudinem.

Nam resolve prisma polygonum ABCDEGHIKF in trigona prismata, & pyramidem ABCDEH in trigonas pyramides. a Erunt singulæ partes prismatis triplæ singularum partium pyramidis. b proinde totum prisma ABCDEGHIKF totius pyramidis ABCDEH triplum est. Q. E. D.

PROP. VIII.

Similes pyramides ABCD, EFGH, quæ triangulares habent bases ABC, EFG, in triplicata sunt ratione homologorum laterum AC, EG.

a Perficiantur parallelepipeda ABICDMKL, *a* 27. 11. EFNGHQOP; quæ *b* similia sunt & pyrami- *b* 9. def. 11. dum ABCD, EFGH *c* sextupla; *d* ideoque in ea. *c* 28. 11. & dem cum ipsis ratione ad se invicem, *e* hoc est in *d* 7. 12. triplicata homologorum laterum. Q. E. D. *d* 15. 5.

Coroll.

c 33. 11.

Hinc, etiam similes polygonæ pyramides rationem habent laterum homologorum triplicatam, ut facile probabitur resolvendo has in triangonas pyramides.

PROP. IX:

Vide Schema preced.

Æqualium pyramidum ABCD, EFGH, & triangulares bases ABC, EFG habentium, reciprocantur bases & altitudines: & quarum pyramidum triangulares bases habentium reciprocantur bases & altitudines, illa sunt æquales.

1. Hyp. Perfecta parallelepipeda ABICDMKL, EFGHQOP æqualium pyramidum ABCD, EFGH (utrumque utriusque) *a* sextupla sunt, ac æqualia ideo inter se, ergo alt. (H) *a* 28. 11. & alt. *d* 7. 12.

b 34. II. alt. (D) $b :: ABIC. EFNG$ $c :: ABC. EFG.$
 c 15. 5. Q. E. D.
 d hyp. 2. Hyp. Alt. (H.) alt. (D) $d :: ABC. EFG$ $e ::$
 e 15. 5. $ABIC. EFNG.$ fergo parallelepipedā $ABIC-$
 f 34. II. $DMKL, EFNGHQOP$ æquantur; g proinde
 g 6. ax. I. & pyramidēs $ABCD, EFGH,$ horum subsextu-
 plæ, patēs sunt. Q. E. D.

*Eadem polygonis pyramidibus conveniunt; nam
 bæ ad trigonas reduci possunt.*

Coroll.

*Quæ de pyramidibus demonstrata sunt Prop. 6,
 8, 9. etiam conveniunt quibuscunque prismatib, cum
 bæ tripla sint pyramidum eandem basim & altitu-
 dinem habentium. itaque 1. Prismatum æque al-
 torum eadem est proportio, quæ basium.*

*2. Similium prismatum proportio triplicata
 est proportionis laterum homologorum.*

*3. Æqualia prismata reciprocant bases & al-
 titudines; & quæ reciprocant, sunt æquales.*

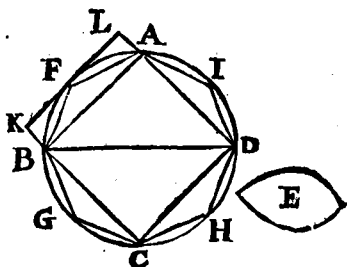
Schol.

*Ex hæctenus demonstratis elicitur dimensio
 quorumcunque prismatum & pyramidum.*

a cor. I. bu- 4 Prismatis soliditas producit ex altitudine
 jus; & sch. in basim ducta; b itaque & pyramidis ex tertia
 40. 12. altitudinis parte ducta in basim.

b 7. 12.

PROP. X.

Omnia conus tertia pars est cylindri habentis eandem cum ipso basim ABCD, & altitudinem aequalem.

Si negas, primo Cylindrus triplum conu superet excessu E. Prisma super quadratum circulo ABCD inscriptum & subduplum est prismatis super quadratum eidem circulo circumscriptum sibi & cylindro æque alti. ergo prisma super quadratum ABCD superat cylindri semissem. eodem modo prisma super basim AFB cylindro æque altum segmenti cylindrici AFB b dimidio majus est. Continuetur bisectio arcuum, & detrahantur prismata, donec segmenta cylindri relicta, nempe ad AF, FB, &c. minora evadant solido E. Itaque cylind. — segment. AF, FB, &c. (prisma ad basim AFBGCHDI) c majus est quam cylind. — B (d triplum coni.) ergo pyramis dicti prismatis e pars tertia (ad eandem basim sita, ejusdemque altitudinis) cono æque alto ad basim ABCD circulum major est, pars toto. Q. E. A.

Vide fig. 2. bujm.

a. scb. 7. 4. & cor. 9. 12.

b scb. 27. 3. & cor. 9. 12.

c 5. ax. 1. d bjp.

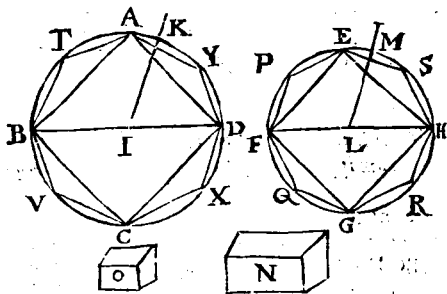
e cor. 7. 12.

Si conus tertia parte cylindri major dicatur, sit idem excessus E. Ex cono detrahe pyramides, ut in priori parte prismata ex cylindro, donec restent equalia segmenta aliqua, puta ad AF, FB,

f hyp.

FB, BG, &c. minora solido E. ergo con.—B
 ($f\frac{1}{3}$ cylindr.) $\supset$ pyr. AFBGCHDI (con.—
 segment. AF, FB, &c.) ergo prisma pyramidis
 triplum (æque altum scilicet atque ad eandem
 basim) cylindro ad basim ABCD majus est,
 pars toto. Q.E.A. Quare fatendum est, quod
 cylindrus triplo cono æquatur. Q.E.D.

P R O P. XI,

Sub eadem altitudine existentes cylindri, & con
 ABCDK, EFGHM, inter se sunt ut bases ABCD,
 EFGH.

Sit circ. ABCD. circ. EFGH :: con. ABCDK.
 N. Dico $N = \text{con. EFGHM}$.

Nam si fieri potest, sit $N \supset \text{con. EFGHM}$,
 sitque excessus O. Supposita præparatione, &
 argumentatione præcedentis; erit O majus seg-

a 30.3. & dūm $N \supset \text{pyr. EPFQGRHSM}$. a Fiat in cir-
 culo ABCD simile polygonum ATBVCXDY.

b 6. 12. Quia pyr. ABVYK. pyr. EFQSM b :: polyg.

c cor. 2. 12. ATBVY. polyg. EPFQS c :: circ. ABCD. circ.

d hyp. EFGH d :: con. ABCDK. N. e erit pyram.

c 14. 5. EPFQGRHSM $\supset$ N. contra modo dicta.

Rursum dic $N \supset \text{con. EFGHM}$. pone con.
 EFGHM. O :: N. con. ABCDK f :: circ.
 EFGH, ABCD, g ergo O $\supset$ con. ABCDK,
 quod

quod absurdum est, ex ostensis in priori parte. *f hyp. &*

Itaque potius dic, $ABCD. EFGH :: \text{con. invertendo.}$
 $ABCDK. EFGHM. Q. E. D.$ g 14. 5.

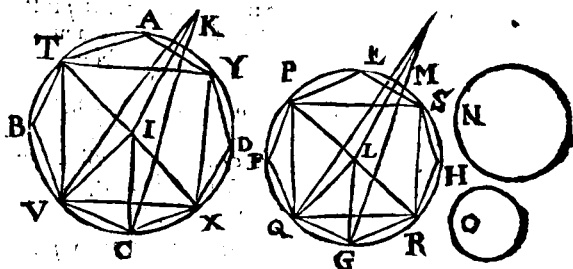
Idem demonstrabitur de cylindris, si conorum & pyramidum loco concipiantur cylindri & prismata. ergo, &c.

S C H O L.

Ex his habetur dimensio cylindrorum & conorum quorumcunque. Cylindri rectæ soliditas producit-
 tur ex base circulari (*a* pro cuius dimensione *a* *X. Prop.*
 consulendus est Archimedes) ducta in altitudi- *de dimens.*
 nem. *b* igitur & cuiuscunque cylindri. *circ.*

c Itaque coni soliditas producit ex tertia *b* *11. 12.*
 parte altitudinis ducta in basim. *c* *10. 12.*

P R O P. XII.

Similes coni & cylindri ABCDK, EFGHM in triplicata ratione sunt diametrorum TX, PR, qua in basibus ABCD, EFGH.

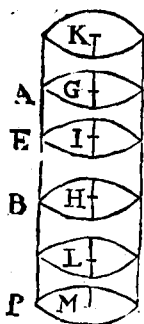
Habeat conus A ad aliquod N rationem tri-
 plicatam TX ad PR. dico $N = \text{con. EFGHM}$;
 Nam si fieri potest, sit $N \supset EFGHM$;
 sitque excessus O. ergo ut in Prioribus, $N \supset$
 pyr. EPFQGRHSM. Sint axes conorum IK
 LM, adducanturque rectæ VK, CK, VI, CI;
 & QM, GM, QL, GL. Quoniam coni similes *a* *24. def. 11*
 sunt, *a* est VI. IK :: QL. LM. anguli vero *b* *18 def. 11*
 VIK, QLM *b* recti sunt, *c* ergo trigona VIK, *c* *6. 6.*
QLM,

- d 4. 6. $\angle$ QLM æquilangula sunt; unde VC, VI :: QG.
 QL. item VI. VK :: QL. QM. ergo ex æ-
 e 7. 5. quali VC. VK :: QG. QM. equinetiam VK.
 CK :: QM. MG. ergo rursus ex æquo VC.
 f 5. 6. CK :: QG. GM. f ergo triangula VKC,
 QMG similia sunt; similique argumento reliqua
 g 9. def. 11. hujus pyramidis triangula reliquis illius, g quare
 h cor. 8. 12. pyramides ipsæ similes sunt. b sunt vero hæ in
 k 4. 6. triplicata ratione VC ad QG, k hoc est VI ad
 l 15. 5. QL, l vel TX ad PR. m ergo pyr. A TB VC-
 m hyp. & XDYK. pyr. EPFQGRHSM :: con. ABCDK.
 11. 5. N. n unde pyr. BPFQGRHSM $\rightarrow$ N; quod
 n 14. 5. repugnat prius dictis.

Rursus, dic N. $\leftarrow$ con. EFGH M. sit con.
 o Prim & EFGHM. O :: N. con. ABCDK o :: pyr.
 inverse. EPR M. ATCK p :: GQ. VC ter :: q PR.
 p cor. 8. 12. TX ter. ergo O r $\rightarrow$ ABCDK. quod modo
 q 4. 6. repugnare ostensum est. Proinde N = con.
 r 14. 5. EFGHM. Q. E. D.

Quoniam vero quam proportionem habent
 coni, eandem quoque obtinent cylindri, eorum
 tripli, habebit quoque cylindrus ad cylindrum
 proportionem diametrorum in basibus triplicatâ.

P R O P. XIII.

Si cylindrus ABCD plano
 EF secetur adversus planis BC,
 AD parallelo; erit ut cy-
 lindrus AEFD ad cylindrum
 EBCF, ita axis GI ad ax-
 em IH.

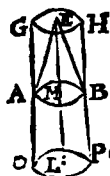
Producto axe, a fume
 GK = GI, & HL = IH
 = LM. & concipe per
 puncta K, L, M, plana du-
 ci circulis AD, BC paral-
 lela. b ergo cylind. ED =
 cyl. AN. & cylin. EC b =
 BO b = OP. itaque cylin-
 drus

a 3. 1.

b 11. 12.

drus EN cylindri ED æque multiplex est, ac
axis IK axis IG. pariterque cylindrus FP æque
multiplex est cylindri BF, ac axis IM axis IH.
prout vero $IK = \square, \supset IM$, & sic cylindr. ^{c 11. 12.}
 $EN = \square, \supset EP$. d ergo cyl. AEFD. cyl. ^{d 6. def. 5.}
EBCF :: GI. IH. Q. E. D.

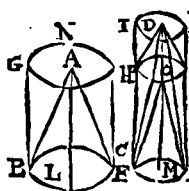
PROP. XIV.

Super aequalibus basibus
AB, CD existentes coni
ABB, CFD, & cylindri
AH, CK, inter se sunt ut al-
titudines ME, NF.

Productis cylindro HA
& axe BM, sume $ML =$
FN; & per punctum L ducatur planum basi
AB parallelum. a erit cyl. $AP = CK$. b atqui a 11. 12.
cylindr. AH. AP. (CK) :: ME. ML. (NF.) b 13. 12.
Q. E. D. Idem de conis cylindrorum subtri-
plis dictum puta. * imo de prismatis & pyra- * Adhibe
midibus. 9. & 7. 12.

PROP. XV.

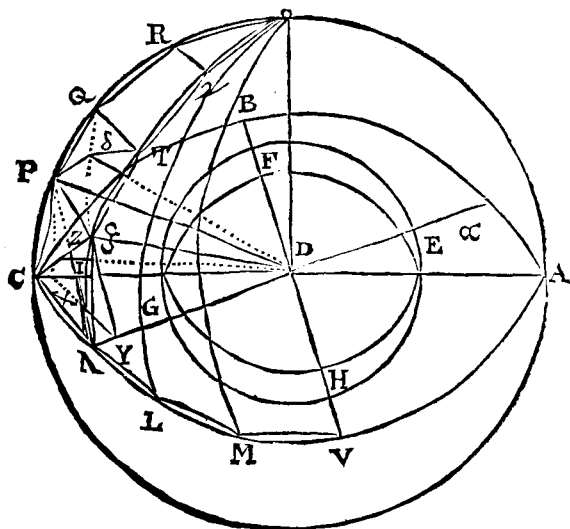

Æqualium conorum
BAC, EDF, & cylindro-
rum BH, EK, reciprocantur
bases & altitudines (BC.
EF :: MD. LA :) &
quorum conorum, & cylin-
drorum reciprocantur bases
& altitudines, illi sunt
æquales.

Si altitudines pares sint, etiam bases pares
erunt; & res clara est. Sin altitudines sint im- a 14. 12.
pares, aufer $MO = LA$. b constr.

1. Hyp. Estque MD. MO (a LA) b :: cyl. c hyp.
EK (c BH.) EQ d æ circ. BC. EF. Q. E. D. d 11. 12.

PROP. XVII.

Quibus sphaeris ABCV, EFGH circa idem centrum D existentibus, in majori sphaera ABCV solidum polyedrum inscribere, quod non tangat superficiem minoris sphaera EFGH.

Secentur ambæ sphaeræ plano per centrum fa-
ciente circulos EFGH, ABCV. ducanturque
diametri AC, BV secantes perpendiculariter.
Circulo ABCV^a inscribatur polygonum æqui- a 16. 11.
laterum VMLNC, &c. circulum EFGH mi-
nime tangens. ducta diametro Na, erectaque
DO recta ad planum ABC. per DO, perque
diametros AC, Na erigi concipiantur plana
DOC, DON, quæ ad circulum ABCV^b recta b 18. 11.
erunt, ideoque in superficie sphaeræ c quadrantes c 107. 33. 6.

d 4. 1. efficient DOC, DON. In quibus d apertur rectæ CP, PQ, QR, RO, NS, ST, T γ , γ O
 ipsis CN, NL, &c pares, & æque multæ. In reliquis quadrantibus OL, OM, &c. Inque tota sphaera eadem constructio fiat. Dico factum.

A punctis P, S ad planum AB CV demitte
 e 38. 11. perpendiculares PX, SY, e quæ in sectiones AC,
 f 12. 4x. Næ cadent. Quoniam igitur tam $\angle$ anguli recti
 g 27. 3. PXC, SYN, $\angle$ quam PCX, SNY, $\angle$ æqualibus
 h 32. 1. peripheriis insistentes, $\angle$ pares sunt, triangula
 k constr. PCX, SNY $\angle$ æquiangula sunt. Cum igitur PC
 l 26. 1. k = SN, $\angle$ etiam PX = SY, $\angle$ & XC = YN;
 m 3. 4x. 1. $\angle$ inquare DX = DY. $\angle$ ergo DX. XC :: DY.
 n 7. 5. YN. $\angle$ ergo parallelæ sunt YX, NC. quia vero
 o 2. 6. PX, SY pares, & cum eodem plano ABCV rectæ,
 p 6. 11. etiam $\angle$ parallelæ sunt, $\angle$ erunt YX,
 q 33. 1. SP etiam pares & parallelæ. $\angle$ ergo SP, NC
 r 9. 11. inter se parallelæ sunt. ergo $\angle$ quadrilaterum
 s 7. 11. NGPS, eademque ratione SPQT, TQRG,
 t 2. 11. sed & $\angle$ triangulum γ RO totidem sunt plana.
 u 11. 11. Eodem modo tota sphaera ejusmodi quadrilateris
 & triangulis repleta ostendetur. quare inscriptum est polyedrum.

u 11. 11. A centro D u duc DZ rectum plano NCPS;
 x 4. 6. & iunge ZN, ZC, ZS, ZP. Quoniam DN.
 y 14. 5. NC :: DY. YX; est NC $\angle$ YX (SP); pa-
 z 3. def. 11. riterque SP $\angle$ TQ, & TQ $\angle$ γ R. Et quia
 a 15. def. 1. anguli DZC, DZN, DZS, DZP, $\angle$ recti sunt,
 b 47. 1. latera vero DC, DN, DS, DP $\angle$ æqualia, &
 c 15. def. 1. DZ commune, $\angle$ erunt ZC, ZN, ZS, ZP æ-
 d constr. quales inter se; proinde circa quadrilaterum
 e 28. 3. NCPS $\angle$ describi potest circulus, in quo (cb
 f 33. 6. NS, NC, CP $\angle$ æquales, & NC $\angle$ SP) NC
 g 12. 2. $\angle$ plusquam quadrantem subtendit. $\angle$ ergo ang.
 h 32. 1. NZC ad centrum obtusus est. $\angle$ ergo NCq $\angle$
 k 9. 4x. 1. $\angle$ 2 ZCq (ZCq + ZNq.) Sit NI ad AC nor-
 l 5. 1. malis, ergo cum ang. ADN ($\angle$ DNC +
 DCN) sit $\angle$ obtusus, $\angle$ erit semis $\angle$ ejus DCN
 recti

recti semisse major; proptereaque eo minor est reliquus è recto ang. GNI. & unde $IN \sqsubset IC$. n 19. 1. ergo NCq (NIq + ICq) $\circ \sqsupset 2 INq$. itaque $\circ 47. 1$, $IN \sqsubset ZC$. & consequenter $DZ p \sqsubset DI$. atqui p 47. 1. punctum I est q extra sphæram EFGH. ergo q cor. 16. punctum Z potiori jure est extra ipsam, adeoque 12. planum NCPS (cujus r proximum centro pun- r 47. 1, ctum est Z) sphæram EFGH non contingit. Et si ad planum SPQT demittatur perpendicularis D δ , punctum δ , adeoque & planum S P Q T adhuc ulterius à centro elongatur, idemque est de reliquis polyedri planis. ergo polyedrum ORQPCN, &c. majori sphære inscriptum, minorem non contingit. Q. E. F.

Coroll.

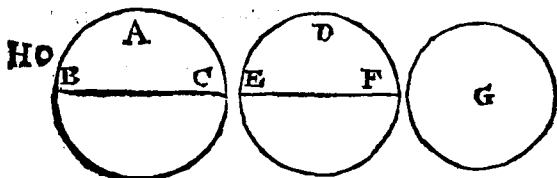
Hinc sequitur, Si in quavis alia sphæra describatur solidum polyedrum, simile prædicto solido polyedro, proportionem polyedri in una sphæra ad polyedrum in altera esse triplicatam ejus quam habent sphærarum diametri.

Nam si ex centris sphærarum ad omnes angulos basium dictorum polyedrorum rectæ lineæ ducantur, distribuentur polyedra in pyramides numero æquales & similes, quarum homologa latera sunt semidiametri sphærarum; ut constat, si intelligatur harum sphærarum minor intra majorem circa idem centrum descripta, congruent enim sibi mutuo lineæ rectæ ductæ à centro sphære ad basium angulos, ob similitudinem basium, ac propterea pyramides efficientur similes. Quare cum singulæ pyramides in una sphæra, ad singulas pyramides illis similes in altera sphæra & habeant proportionem triplicatam laterû homologorum, hoc est, semidiametrorum sphærarum; sint autem b ut una pyramis ad unam pyramidem, ita omnes pyramides, hoc est, solidum polyedrum ex his compositum, ad omnes pyramides,

c 15. 5.

mides, id est, ad solidum polyedrum ex illis constitutum; habebit quoque polyedrum unius sphaerae ad polyedrum alterius sphaerae proportionem triplicam semidiametrorum, & atque adeo diametrorum.

P R O P. XVIII.

Sphaera BAC, EDF sunt in triplicata ratione suarum diametrorum BCEF.

Sit sphaera BAC ad sphaeram G in triplicata ratione diametri BC ad diametrum EF. Dico $G = EDF$. Nam si fieri potest, sit $G \supset EDF$. & cogita sphaeram G concentricam esse ipsi EDF. Sphaerae EDF & polyedrum sphaeram G non tangens, sphaeraeque BAC simile polyedrum inscribatur. *H*aec polyedra sunt in triplicata ratione diametrorum BC, EF, id est, sphaerae BAC ad G. Proinde sphaera G major est polyedro sphaerae EDF inscripto, pars toto.

Rursus, si fieri potest, sit sphaera $G \subset EDF$. Sitque ut sphaera EDF ad aliam sphaeram H, ita G ad BAC, hoc est in triplicata ratione diametri EF ad BC; cum igitur BAC $\supset H$, incurremus absurditatem prioris partis. Quin potius sphaera $G = EDF$. Q. E. D.

Coroll.

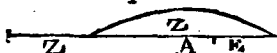
Hinc, ut sphaera ad sphaeram, ita est polyedrum in illa descriptum ad polyedrum simile in hac descriptum.

L I B. XIII.

P R O P. I.

Si recta linea z secundum extremam & mediam rationem secetur (z. a :: a. e;) majus segmentum a assumens dimidium totius z, quintuplum potest ejus, quod à dimidia totius z describitur, quadrati.

Dico Q. $a + \frac{1}{2} z = 5$ Q. $\frac{1}{2} z$. $a^2 4. 2]$
 hoc est $aa + \frac{1}{4} zz + za = zz + \frac{1}{4} zz$. b vel $aa + b 3. ex. 1]$
 $za = zz$. Nam $ze + za = zz$. & $ze = aa$. c 2. 2.
 e ergo $aa + za = zz$; Q. E. D. d hyp. & 16 6.

P R O P. II.

Si recta linea $\frac{1}{2} z + a$ sui ipsius segmenti $\frac{1}{2} z$ quintuplum possit, dupla prædicti segmenti (z) extrema ac media ratione secuta majus segmentum est a, reliqua pars ejus qua à principio recta $\frac{1}{2} z + a$.

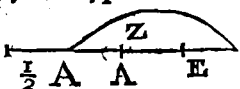
Dico z. a :: a. e. Nam quia per hyp. $* aa + * 4. 2]$
 $\frac{1}{4} zz + za = zz + \frac{1}{4} zz$; vel $aa + za = zz$ a = a 2. 2.
 $ze + za$. b erit $aa = ze$. e quare z. a :: a. e. b 3. ex. 1]

Q. E. D. c 17. 6.

Vide fig. præced.

P R O P. III.

Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur (z. a :: a. e;) minus segmentum a assumens dimidium majoris segmenti a, quintuplum potest ejus, quod à dimidia majoris segmenti a describitur, quadrati.

Dico Q. $e + \frac{1}{2} a = a 4. 2]$
 5 Q. $\frac{1}{2} a$. a hoc est $ee b 3. ex.]$
 $+ \frac{1}{4} aa + ea = aa + c 3. 2.$
 $\frac{1}{4} aa$. b vel $ee + ea = d hyp. &$
 aa . Nam $ee + ea = ze d = aa$. Q. E. D. 17. 6.]

P R O P.

PROP. IV;

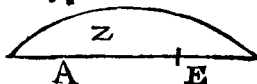
Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur ($z. a :: a. e$) quod à tota z , quodque à minori segmento e , utraque simul quadrata, tripla sunt ejus, quod à majori segmento a describitur, quadrati.

a 4. 1.

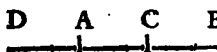
b 3. 2.

c 17. 6.

d 2. 6x.

Dico $zz + ee = 3$ $aa. a$ vel $aa + ee + 2ae$ $+ ee = 3aa$. Nam ae $+ ee = b = ze = aa$,ergo $aa + 2ae + 2ee = 3aa$. Q. E. D.

PROP. V.

Si recta linea AB

secundum extremam

& mediam rationem

secetur in C, apponaturque ei AD aequalis majori segmento AC; tota recta linea DB secundum extremam ac mediam rationem secatur, & majus segmentum est quod à principio recta linea AB.

a hyp.

Nam quia $AB.AD :: AC.CB$, invertendo; que $AD.AB :: CB.AC$; erit componendo $DB.AB :: AB.AC.(AD.)$ Q. E. D.

Schol.

Quod si fuerit $BD.BA :: BA.AD$, erit $BA.AD :: AD.BA - AD$. Nam dividendo est $BD - BA (AD) BA :: BA - AD. AD$, ergo inverte, $BA.AD :: AD.BA - AD$. Q. E. D.

PROP. VI.

Si recta linea rationalis

AB extrema ac media

ratio secetur in C;

utrumque segmentorum (AC, CB) irrationalis est linea, quae vocatur apotome.

a 3. 1.

b 1. 13.

c 6. 10.

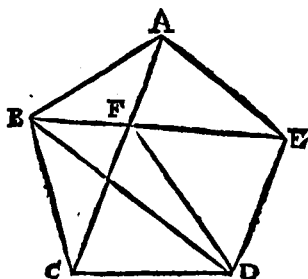
d hyp.

e sch. 12. 10

Majori segmento AC adde $AD = \frac{1}{2} AB$; b ergo $DC = DA$. c ergo $DC = DA$. proinde cum AB, e ideoque ejus semissis DA sint $\bar{p}$, etiam DC est $\bar{p}$. Quia vero $5. 1 :: non$ Q.

Q. Q. f est DC $\perp$ DA. g ergo DC=AD, id f 9. 10.
est AC est apotome. Insu*per* quia ACq b=AB g 74. 10.
x BC, & AB est p, k etiam BC est apotome. h 17. 6.
Q. E. D. k 98. 10;

P R O P. VII.

*Si pentagoni æquilateri ABCDE tres anguli;
sive qui deinceps EAB, ABC, BCD, sive EAB,
BCD, CDE qui non deinceps sunt, æquales fuerint,
æquiangulum erit ipsum pentagonum ABCDE.*

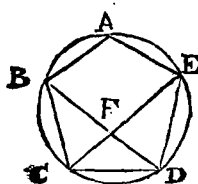
Paribus deinceps angulis subtendantur rectæ
BE, AC, BD.

Quoniam latera EA, AB, BC, CD, angulique
inclusi a æquantur, b erunt bases BE, AC, BD, a hyp.
e angulique AEB, ABE, BAC, BCA pares. d qua- b 4. 1.
re BF=FA, & e proinde FC=FE. ergo trian- c 4. & 5. 1.
gula FCD, FED sibi mutuo æquilatera sunt; d 6. 1.
f unde ang. FCD=FED, g proinde ang. ABD e 3. ax. 1.
=BCD. Eodem pacto ang. CDE reliquis æqua- f 8. 1.
tur. quare pentagonum æquiangulum est. Q. E. D. g 2. ax. 1.

Sin anguli EAB, BCD, CDE, qui non deinceps,
statuantur pares, b erit ang. AEB=BDC, h 4. 1.
& BE=BD, k ideoque ang. BED=BDE; l totus k 5. 1.
proinde ang. AED=CDE. ergo propter angu- l 2, ax.
los A, E, D deinceps æquales, ut prius, pentago-
num æquiangulum erit. Q. E. D.

P R O P.

PROP. VIII.

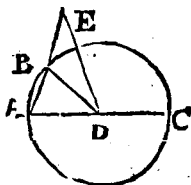

Si pentagoni æquilateri
& æquianguli ABCDE
duos angulos BCD, CDE,
qui deinceps sint, subtrahant
recta lineæ BD, CE; hæ
extrema ac media ratione
se mutuo secant, & maiora
ipsarum segmenta BF, vel
EF æqualia sunt pentagoni lateri BC.

a 14. 4.
b 28. 3.
c 27. 3.
d 32. 1.
e 33. 6.
f 6. 1.
g 27. 3.
h 4. 6.

Circa pentagonum a describe circulum ABD.
b Arcus $ED = BC$. c ergo ang. $FCD = FDC$.
d ergo ang. $BFC = 2 FCD$ ($FCD + FDC$.)
Atqui arcus BAE b $= 2 ED$, proinde ang.
 $BCF c = 2 FCD = BFC$. f square $BF = BC$.
Q. E. D. Porro quia triangula BCD, FCD
g æquiangula sunt, h erit $BD. DC (BF) :: CD$
(BF.) FD . pariterque $EC. EF :: EF, FC$.
Q. E. D.

PROP. IX.

Si hexagoni latum BE, &
decagoni AB, in eodem cir-
culo ABC descriptorum
componantur, tota recta lineæ
AE extrema ac media rati-
one secatur, ($AE. BE :: BE.$
 AB) & majus ejus segmen-
tum est hexagoni latum BE.

a hyp. &
27. 3.
b 32. 1.
c 7. ax. 1.
d 5. 1.
e 1. ax. 1.
f 4. 6.
g cor. 15. 4.

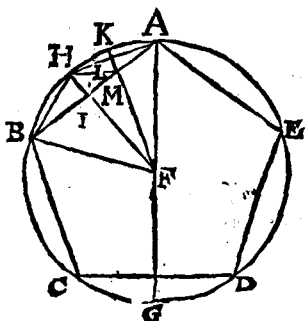
Duc diametrum ABC, & junge rectas DB,
DE. Quoniam ang. $BDC a = 4 BDA$, estque
ang. $BDC b = 2 DBA$ ($DAB + DBA$.) erit
 $DBA (b BDE + BED) c = 2 BDA d = 2 BDE$.
proinde ang. DBA , vel $DAB e = ADE$. Itaque
trigona ADE, ADB æquiangula sunt, f square
 $AE. AD. (g BE) :: AD. (BE.) AB$. Q. E. D.

Coroll.

Coroll.

Hinc, si latus hexagoni alicujus circuli secetur extrema ac media ratione; majus illius segmentum erit latus decagoni ejusdem circuli.

PROP. X.

Si in circulo ABCE pentagonum aequilaterum ABCDE describatur; pentagoni latus AB potest & hexagoni latus FB, & decagoni latus AH, in a 28.3. & eodem circulo descriptorum.

Duc diametrum AG. Biseca arcum AH in K. ^{3. ax.} b hyp. Et duc FK, FH, FB, BH, HM. ^{7. ax.}

Semicirc. AG — arc. AC a — AG — AD. c 33. 6. hoc est, arc. CG = GD b = AH = HB. ergo d 20. 3. arc. BCG = 2 BHK; c adeoque ang. BFG = 2 e 1. ax. 1. BFK. d sed ang. BFG = 2 BAG. e ergo ang. f 32. 1. BFK = BAG. Trigona igitur BFM, FAB f x. g 4. 6. quiangula sunt. g quare AB. BF :: BF. BM. h 17. 6. b ergo AB x BM = BFq. Rursus ang. AFK k = k 27. 3. HFK; & FA = FH; m quare AL = LH, m & m 4. 1. anguli FLA, FLH pares, ac proinde recti sunt. n 17. 3. ergo ang. LHM m = LAM n = HBA. Trigo. o 32. 1. na igitur AHB, AMH o x quiangula sunt. p qua p 4. 6.

q 17. 6. re AB. $AH :: AH.AM$. q ergo $AB \times AM =$
 r 2. 2. AHq . Quum igitur $ABq = AB \times BM + AB$
 s 2. 4x. $\times AM$, ferit $ABq = BFq + AHq$. Q. E. D.

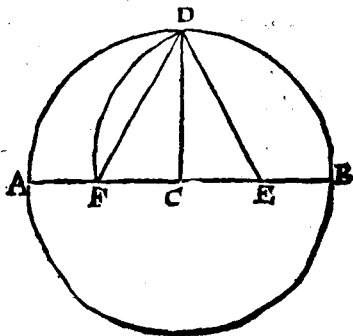
Coroll.

1. Hinc, linea recta (FK) quæ ex centro (F) arcum quempiam (HA) bifecat, etiam rectam (HA) illi arcui subtensam bifecat ad angulos rectos.

2. Diameter circuli (AG) ex angulo quovis (A) pentagoni ducta bifecat & arcum (CD,) quem latus pentagoni illi angulo oppositum subtendit, & latus ipsum (CD) oppositum, idque ad angulos rectos.

Schol.

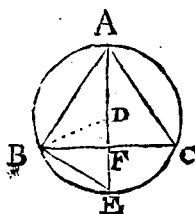
Hic, ut promissimus, proxime trademus expeditam problematis 11. 4.

Problema.

Invenire latus pentagoni circulo ADB inscribendi.

Duc diametrum AB. cui perpendicularem CD

P R O P. XII.

Si in circulo ABEC tri-
angulum æquilaterum ABC
describatur, trianguli latu
AB potentia triplum est ejus
linea AD, qua ex D centro
circuli ducitur.

Protracta diametro ad
E, duc BE. Quoniam arcus
BE = EC, arcus BE sexta

a cor. 10.

13.

b cor. 15. 4.

c 4. 2.

d 47. 1.

e 3. ax. 1.

f cor. 8. 6.

& 21. 6.

g cor. 15. 4.

h cor. 3. 3.

est pars circumferentiæ. b ergo BE = DE. hinc
AEq c = 4 DEq (4 BEq) d = ABq + BEq (+
ADq.) e proinde ABq = 3 ADq. Q. E. D.

Coroll.

1. AEq. ABq :: 4. 3.

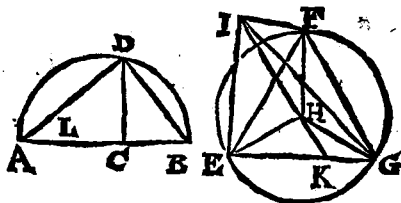
2. ABq. AFq :: 4. 3. f Nam ABq. AFq ::

AEq. ABq.

3. DF = FE. Nam triang. EBD g æquila-
terum est; h & BF ad ED perpendicularis, b ergo
EF = FD.

4. Hinc AF = DE + DF = 3 DF.

P R O P. XIII.

Pyramidem EFGI constituere, & data sphaera
complecti; & demonstrare quod sphaera diameter
AB

AB potentia sit sesquialtera lateris EF ipsius pyramidis EGFI.

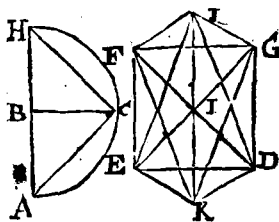
Circa AB describe semicirculum ADB. a sitque $AC = 2 CB$. ex puncto C erige perpendicularem CD; & iunge AD, DB. Tum radio HE = CD describe circulum HEFG; cui b inscribe triangulum æquilaterum EFG. b cor. 15.4. ex H c erige IH = CA rectum plano EFG, c 12. 11. produc IH ad K; d ita ut $IK = AB$. rectasque d 3. 1. adijunge IE, IF, IG. erit EFGI pyramis exposita.

Nam quia anguli ACD, IHE, IHF, IHG e recti sunt; & CD, HE, HF, HG e pares, e atque e constr. $IH = AC$; ferunt AD, IE, IF, IG æquales inter se. f 47. 1. Quia vero AC (2 CB.) CB g :: ACq. g 20. 6. CDq. erit $ACq = 2 CDq$. itaque $ADq = ACq + CDq = 3 CDq = 3 HEq = EFq$. h 2. ax. I ergo AD, EF, IE, IF, IG pares sunt, adeoque k 12. 13. pyramis EFGI est æquilatera. Quod si punctum C super H collocetur, & AC super HI, l 1. ax. 1. rectæ AB, IK m congruent, utpote æquales. m 8. ax. 1. re semicirculus ADB axi AB vel IK circumductus n transibit per puncta, E, F, G, * adeoque n 15. def. 12. pyramis EFGI sphaeræ inscripta erit. Q. E. F. * 31. def. 11. liquet vero esse BAq. ADq o :: BA. AC p :: 3. 2. o cor. 8. 6. Q. E. D. p constr.

Corollaria.

1. ABq. HEq :: 9. 2. Nam si ABq ponatur 9, erit ADq (BFq) 6. q proinde HEq erit 2. q 12. 13.
2. Si L centrum fuerit, erit AB. LC :: 6. 1. Nam si AB ponatur 6, erit AL 3; r ideoque AC r constr. 4; quare LC erit 1. Hinc
3. AB. HI :: 6. 4 :: 3. 2. unde
4. ABq. HIq :: 9. 4.

PROP. XIV.

Octaedrum KEFGDL constituere, & data sphaera complecti, qua & pyramidem; & demonstrare, quod sphaera diameter AH potentia sit dupla lateris AC ipsius Octaedri.

a 46. I. Circa AH describe semicirculum ACH, ex centro B erige perpendicularem BC. duc AC, HC. Super ED = AC a fac quadratum EFGD, cuius diametri DF, EG secantes in centro I. ex I duc IL = AB b rectam plano EFGD. produc IL, c donec IK = IL. Connexis KE, KF, KG, KD, LE, LF, LG, LD; erit KEFGDL octaedrum quaesitum.

d 4. I. Nam AB, BH, FI, IE, &c. æqualium quadratorum semidiametri æquales sunt inter se. d quare triangulorum rectangulorum LIE, LIF, FIE, &c. bales LF, LE, FE, &c. æquantur. proinde octo trianguula LFE, LFG, LGD, LDE, KEF, KFG, KGD, KDE æquilatera sunt, e atque octaedrum constituunt, quod sphaeræ cuius centrum I, radius IL, vel AB, inscribi potest. (quoniam AB, IL, IF, IK, &c. f æquales sunt.) f constr. Q. E. F. porro liquet AHq (LKq) g = 2 ACq (2 LDq.) Q. E. D.

Corollaria:

1. Hinc manifestum est, in Octaedro tres diametros EG, FD, LK se mutuo ad angulos rectos secare in centro sphaeræ.

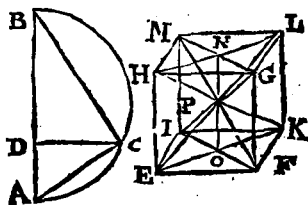
2. Item, tria plana EFGD, LEKG, LEKD esse quadrata, se mutuo ad angulos rectos secantia.

3. Octa-

3. Octaedrum dividitur in duas pyramides similes & æquales EFGDL, & BEGDK, quarum basis communis est quadratum EFGD.

4. Denique, bases octaedri oppositæ, inter se 15. 11. parallelæ sunt.

P R O P. XV.

Cubum EF-
GHIKLM con-
stituere, &
sphæra comple-
cti, quæ & prio-
res figuras; &
demonstrare,
quod sphæra di-

ameter AB potentia sit tripla lateris EF ipsius cubi.

Super AB describe semicirculum ACB; & a fac $AB = 3 DA$. ex D erige perpendicularem a 10. 6. DC, & junge BC ac AC. Tum super EF = AC b construe quadratum EFGH, cujus plano rectæ b 46. 1. insistant EI, FK, HM, GL ipsi EF pares, quas connecte rectis IK, KL, LM, IM. Solidum EFGHIKLM cubus est, ut satis constat ex constructione.

In quadratis oppositis EFKI, HGLM duc diametros EK, FI, HL, MG, per quas ducta plana EKLH, FIMG se interfecent in recta NO. Hæc diametros cubi EL, FM, GI, HK e bisecabit in P, centro cubi. d ergo P centrum erit sphæræ c cor. 39 per puncta cubi angularia transeuntis. Porro 11. $ELq e = EKq + KLq e = 3 KLq$, s vel 3 d 15. def. 1. ACq. atqui ABq. ACq g :: BA. DA f :: 3. 1. & 14. def. g ergo $AB = EL$. Quare cubum fecimus, &c. 11. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc, omnes diametri cubi inter se æqua- g cor. 8. 6. les sunt, seseque mutuo in centro sphæræ bise- b 14. 5. cant. Eademque ratione rectæ quæ quadratorum oppositorum centra conjungunt, bisecantur in eodem centro.

k 47. 1.

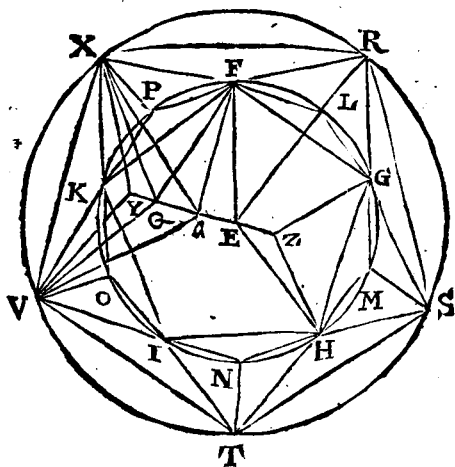
2. Diameter sphaerae potest latus tetraedri, &

l 13. 13.

cubi. nempe $ABqk = l BCq + m ACq$.

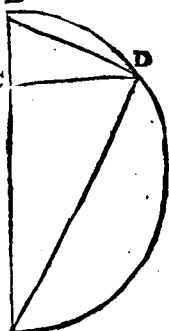
m 15. 13.

P R O P. XVI.

Icosaedrum ZGHIKFYV-**B**
 XRST constituere, & sphaera
 complecti, qua & antedictas fi-
 guras; & demonstrare, quod
 icosaedri latus FG irrationalis
 est linea, quae vocatur mi-
 nor.

Super AB diametrum
 sphaerae describe semicir-
 culum ADB; & a fac AB
 $= s BC$. ex C erige
 normalem CD, & duc
 AD ac BD. Ad inter-
 vallum EF $= BD$ descri-
 be circulum EFKNG; **A**

a 10. 6.

cul

b cui inscribere pentagonum æquilaterum FKIHG. *b* 11. 4.
 Biseca arcus FG, GH, &c. ac connecte rectas
 FL, LG, &c. latera nempe decagoni. Tunc e- *c* 12. 11.
 rige EQ, LR, MS, NT, OV, PX ipsi EF æqua-
 les, rectasque plano FKNG. & connecte RS, ST,
 TV, VX, XR; item FX, FR, GR, GS, HS,
 HT, IT, IV, KV, KX. Denique producta EQ,
 sume QY=FL; & EZ=FL; rectasque duci
 concipe ZG, ZH, ZI, ZK, ZF; ac YV, YX, YR,
 YS, YT. Dico factum.

Nam ob EQ, LR, MS, NT, OV, PX *d* & *d* *constr.*
 quales & parallelas, etiam quæ illas jungunt, *e* 6. 11.
 EL, QR, EM, QS, EN, QT, EO, QV, EP,
 QX spares & parallelæ sunt. Item ideo LM *f* 33. 1.
 (vel FG,) RS, MN, ST, &c. æquales sunt in-
 ter se. ergo planum per EL, EM, &c. plano *g* 15. 11.
 per QR, QS, &c. æquidistans, *h* & circulus *h* 1. *def.* 3.
 QXRSTV è centro Q, circulo EPLMNO æ-
 qualis est; atque RSTVX est pentagonum æqui-
 laterum. Duci vero intellectis EF, EG, EH,
 &c. ac QX, QR, QS, &c. quia FRq *k* = FLq *k* 47. 1.
 + LRq, *l* vel FRq *m* = FGq, *n* erunt FR, FG, *l* *constr.*
 adeoque omnes RS, FG, FR, RG, GS, GH, &c. *m* 10. 13.
 æquales inter se. Proinde 10 triangula RFX, *n* *sch.* 48. 1.
 RFG, RGS, &c. æquilatera sunt & æqualia. & 1. *ax.*
 Rursus ob ang. XQY o rectum, erit XYq *p* = *o* *cor.* 14. 11
 QXq + QYq *q* = VXq vel FGq. quare XY, *p* 47. 2.
 VX, hisque similiter YV, YT, YS, YR, ZG, ZH, *q* 10. 13.
 &c. æquantur: Ergo alia decem trigona constitu-
 ta sunt æquilatera, & æqualia, tam sibi mutuo,
 quam decem prioribus; ac proinde factum est
 Icosaëdrum.

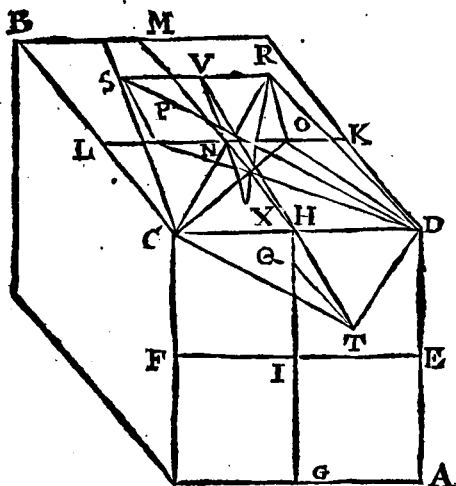
Porro, bisecta EQ in *a*, duc rectas *a*F, *a*X,
*a*V; & propter QX *r* = QV, & commune latus *r* 15. *def.* 1.
*a*Q, angulosque EQX, EQV rectos; serit *a*X = *s* 4. 1.
*a*V. similique argumento omnes, *a*X, *a*R, *a*S,
*a*T, *a*V, *a*F, *a*G, *a*H, *a*I, *a*K æquantur.

29. 13. Quoniam autem $ZQ.QE :: QE.ZE$, erit
 u 3. 13. $Zaq u = 5 Eaq x = EQq (EFq) Eaq y = aFq$.
 x 4. 2. ergo $Za = aF$. pari pacto $aF = Ya$. ergo
 y 47. 1. sphaera, ejus centrum a , radius aF , per 12 puncta
 icosaedri angularia transibit.
 z 15. 5. Denique, quia $Za.aE :: ZY.QE$; a ideoque
 a 22. 6. $Zaq.aEq :: ZYq.QEq$. b erit $ZYq = 5 QEq$,
 b 14. 5. vel $5 BDq$: atqui $ABq.BDq c :: AB.BC :: 5$.
 c cor. 8. 6. 1. d ergo $ZY = AB$. $Q.E.F$.
 d 1. ax. 1. Itaque si AB ponatur ρ , e erit $EF = \sqrt{AB \times$
 e sch. 12. 10 $BC}$. etiam ρ ; proinde FG pentagoni, idemque
 f 11. 13. Icosaedri 5 latus, f est minor. $Q.E.D$.

Coroll.

1. Ex dictis inferitur, sphaerae diametrum esse potentia quintuplum semidiametri circuli quinque latera icosaedri ambientis.
2. Item manifestum est, sphaerae diametrum esse compositam ex latere hexagoni, hoc est, ex semidiametro, & duobus lateribus decagoni circuli ambientis quinque latera icosaedri.
3. Constat denique latera icosaedri opposita, qualia sunt RX, HI , esse parallela. Nam RX a
 a 33. 1. b sch. 26. 3. $parall. LP. b$ $parall. HI$.

PROP. XVII

Dodecaedrum constituere, & sphaera completi, qua & praedictas figuras; & demonstrare, quod dodecaedri latus RS irrationalis est linea, quae vocatur apotomo.

Sit AB cubus datae sphaerae inscriptus, cujus latera omnia bisecentur in punctis E, H, F, G, K, L, &c. rectaeque adjungantur KL, MH, HG, EF: a Fac HI, IQ :: IQ, QH; & sume a 30. 6. NO, NP pares ipsi IQ. Erige OR, PS rectas plano DB, & QT plano AC. sintque OR, PS, QT ipsis IQ, NO, NP aequales. Connexis DR, RS, SC, CT, DT, erit DRSCDT pentagonum Dodecaedri expetiti. Nam duc NV parall. OR, & protracta NV ad occursum cum cubi centro a 47. 1. X, connecte rectas DS, DO, DP, CR, CP, b 7. 4x. 1. HV, HT, RX. Quia DOq a = DKq (b KNq) c 4. 13. + KOq c = 3 ONq (3 ORq) d erit DRq d 47. 1. = 4

- e 4. 2. $= 4$ ORq $=$ OPq, vel RSq. ergo DR $=$ RS. Simili argumento DR, RS, SC, CT, TP pares sunt. Quia vero OR $f = g$ & parall. PS, g erunt RS, OP, & h consequenter RS, DC etiam parallelæ; h ergo hæc cum suis conjungentibus DR, CS, VH in uno sunt plano. quinetiam quia HI. IQ $k ::$ IQ (TQ.) QH $k ::$ HN. NV; & tam TQ, HN, quam QH, NV k rectæ eidem plano, l adeoque & parallelæ existunt, m erit THV recta linea. n ergo Trapezium DRSC, & triang. DTS in uno sunt plano per rectas DC, TV extenso. ergo DTCSR est pentagonum, & quidem æquilaterum, ex antedictis. Porro, o quia PK. KN $::$ KN. NP; & DSqp $=$ DPq + PSq (PNQ) $=$ p DKq + PKq q 1. 4x. 2. + NPq, q erit DSq $=$ DKq + 3 KNq $=$ 4 DKq & 4. 13. (4DHq) r $=$ DCq. ergo DS $=$ DC; unde trigona DRS, DCT sibi mutuo æquilatera sunt. r 4. 2. f ergo ang. DRS $=$ DTC; & eodem pacto ang. f 8. 1. CSR $=$ DTC. ergo * pentagonum DTCSR etiam æquiangum est. Ad hæc, quia AX, DX, t 15. 13. CX, &c. sunt cubi semidiametri, s erit XN $=$ u 1. 4x. 1. IH, vel KN, u adeoque XV $=$ KP. unde ob angulum x rectum RVX, x erit RXq $=$ XVq + RVq x 29. 1. (NPq) $=$ KPq + NPq a $=$ 3 KNq b $=$ z 47. 1. AXq, vel DXq, &c. ergo RX, AX, DX, & eadem ratione XS, XT, AX æquales sunt inter se. a 4. 13. Et si eadem methodo, qua constructum est pentagonum DTCSR, fabricentur 12 similia pentagona tangencia duodecim cubi latera, ea Dodecaedrum constituent; ac per eorum puncta angularia transiens sphaera, cujus radius AX, vel b 15. 13. RX, Dadecaedrum complectetur. Q. E. F.
- c constr. Denique, quia KN. NO c $::$ NO. OK, d 15. 5. erit KL. OP $::$ OP. OK + PL. Itaque si e 15. 13. sphaera diameter AB ponatur p, erit KLe $=$ f sch. 12. 10 ABq f etiam p. g unde OP, vel RS latus dodeg 6. 13. $\frac{2}{3}$ caedri apotome erit. Q. E. D.

- 14.6. AO latus Dodecaedri. denique BG (= BC.)
 m 24.5. BC l :: HI, IC. m ergo HI = 2 CI = KL. ergo
 n const. HI q = 4 CI q. proinde CH q = p 5 CI q. q ergo
 o 4. 2. AB q = 5 KI q. r itaque KI, vel HI, est radius cir-
 p 47. 1. culi circumscribentis pentagonum icosaedri; &
 q 15. 5. AK, vel IB, r est latus decagoni eidem circulo in-
 r cor. 16. 13 scripti. unde AL ferit latus pentagoni, & idemque
 s 10. 13. Icosaedri latus. Ex quibus liquet BF, BE, AF
 t 16. 13. esse p $\square$. & AL, AO esse p $\square$; atque BF
 u 1. 6. $\square$ BE; & BE $\square$ AF; ac AF $\square$ AO. Quia
 x 4. 22. 1. vero 3 AF q = AB q = 5 KL q. ac AF x AO
 y 1. 2. $\square$ AF x OF, x ideoque AF x AO + AF x OF
 z 17. 6. $\square$ 2 AF x OF, y hoc est AF q $\square$ 2 AO q. ac
 a 47. 1. rit 3 AF q (5 KL q) $\square$ 6 AO q. proinde KL
 $\square$ AO; & fortius, AL $\square$ AO.

Jam vero ut hæc latera numeris exprimamus,
 si AB ponatur $\sqrt{60}$, erit ex jam dictis ad calcu-
 lum exactis, BF = $\sqrt{40}$. & BE = $\sqrt{30}$. & AF
 = $\sqrt{20}$. item AL = $\sqrt{30}$ = $\sqrt{180}$ (nam
 AK = $\sqrt{15}$ = $\sqrt{3}$. & KL (HI) = $\sqrt{12}$.)
 denique AO = $\sqrt{30}$ = $\sqrt{500}$ ($\sqrt{25}$ =
 $\sqrt{5}$.)

SCHOL.

Præter jam dictas figuras nullam dari posse figuram solidam regularem (nempe quæ figuris planis ordinatis & aequalibus consineatur) admodum perspicuum est. Nam ad anguli solidi constitutionem requiruntur ad minimum tres anguli plani; a hi- a 21. 11.
que omnes simul 4 rectis minores esse debent. b Atqui 6 anguli trigoni æquilateri, 4 quadratici, b Vid. schol.
& 3 hexagonici, figillatim 4 rectos exæquant; 32. I.
quatuor vero pentagonici, 3 heptagonici, 3 octagonici, &c. 4 rectos excedunt. ergo solummodo ex 3, 4, vel 5 triangulis æquilateris, ex 3 quadratis, vel 3 pentagonis, effici potest angulus solidus. Proinde, præter quinque prædicta, nulla existerè possunt corpora regularia.

Ex P. Herigonio.

Proportiones sphaerae, & 5 figurarum regularium eidem inscriptarum.

Sit diameter sphaerae 2. Erunt

Peripheria circuli majoris, 6 | 28318.

Superficies circuli majoris, 3 | 14159.

Superficies sphaerae, 12 | 56637.

Soliditas sphaerae, 4 | 18859.

Latus tetraedri, 1 | 62299.

Latus

Superficies tetraedri, 4 | 6188.

Soliditas tetraedri, 6 | 15132.

Latus hexaedri, 1 | 1547.

Superficies hexaedri, 8.

Soliditas hexaedri, 1 | 5396.

Latus octaedri, 1 | 41421.

Superficies octaedri, 6 | 9282.

Soliditas octaedri, 1 | 33333.

Latus dodecaedri, 0 | 71364.

Superficies dodecaedri, 10 | 51462.

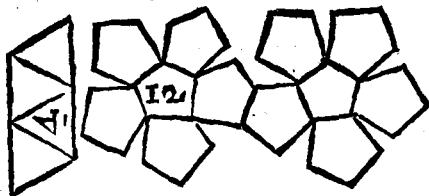
Soliditas dodecaedri, 2 | 78516.

Latus Icofaedri, 1 | 05146.

Superficies Icofaedri, 9 | 57454.

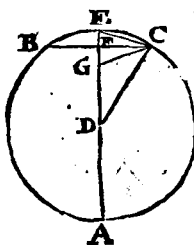
Soliditas Icofaedri, 2 | 53615.

Quod si ex charta conficiantur quinque figurae
aequilaterae & aquiangulae similes his quae sunt in
subjecta figura, componentur quinque figurae solidae,
si rite complacentur.

LIB. XIV.

P R O P. I.

Quæ ex D centro
circuli cujus-
piam ABC in
pentagoni ei-
dem circulo
inscripti latus BC ducitur
perpendicularis DF, dimidia
est utriusque lineæ simul, &
lateris hexagoni DE, & la-
teris decagoni EC eidem cir-

culo ABC inscripti.

Sume $FG = FE$, & duc CG . a Estque $CE = CG$. ergo ang. $CGE = CBG = ECD$. ergo ang. $ECG = EDC$ d = $\frac{1}{4} ADC$ e = $\frac{1}{2} CED$ ($\frac{1}{2} ECD$.) proinde ang. $GCD = ECG = EDC$. g quare $DG = GC$ (CE.) ergo $DF = CE$ (DG) + $EF = DE + CB$.
Q. E. D.

a 4. I.
b 5. I.
c 32. I.
d hyp. &
33.6.
e 20.3.
f 7. ax.
g 6. I.

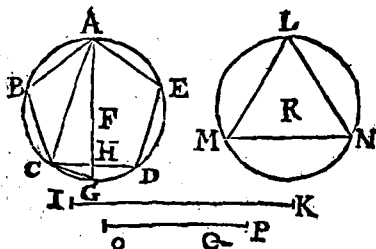
P R O P. II.

A G B C Si bina recta linea AB
DE extrema ac media ra-
D H E F tione secantur (AB. AG ::
AG. GB. & DE. DH ::
DH. HE.) ipsa similiter secabuntur, in easdem sci-
licet proportionibus. (AG. GB :: DH. HE.)

a 17.6. Accipe $BC = BG$ & $EF = EH$. Estque
b 8.2. $AB \times BG = AG^2$. quare $AC^2 = 4 ABG$
c 1. ax. I. + $AG^2 = 5 AG^2$. Similiter erit $DF^2 =$
d 22.5. & $5 DH^2$. d ergo $AC. AG :: DF. DH$. compo-
nendo igitur $AC + AG. AG :: DF + DH$.
22.6. DH,

DH. hoc est 2 AB. AG :: 2 DE. DH. e pro^o e 22. 5.
Inde AB. AG :: DE. DH. unde f dividendo f 17. 5.
AG. GB :: DH. HE. Q. E. D.

PRO P. III.

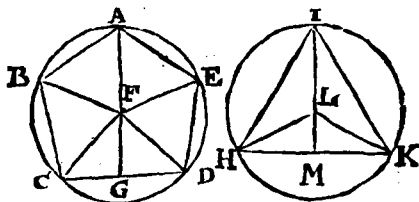

Idem circulus ABD comprehendit & Dodecaedri pentagonum ABCDE, & Icosaedri triangulum LMN, eidem sphaera inscriptorum.

Duc diametrum AG, rectasque AC, CG. Sitque IK diameter sphaerae, a & IKq = 5 OPq. b fiatque OP. OQ :: OQ. QP. Quia ACq + CGq c = AGq d = 4 FGq; & ABq e = FGq + CGq. f erit ACq + ABq = 5 FGq. porro, quia CA. AB g :: AB. CA - AB; ac OP. OQ :: OQ. QP. b ideoque CA. OP :: AB. OQ. h erit 3 ACq (l IKq.) i OPq (m IKq) :: 3 ABq. i OOq. ergo 3 ABq = 5 OOq. Verum ob ML a latus pentagoni circulo inscripti, cujus radius OP, erunt 15 RMq o = 5 MLq p = 5 OPq + 5 OOq = * 3 ACq + 3 ABq q = 15 FGq. r ergo RM = FG. s proinde circ. ABD = circ. LMN. Q. E. D.

a sch. 47. 1.
b 30. 6.
c 47. 1.
d 4. 2.
e 10. 13.
f 2. & 3. ax.
g 8. 13.
h 2. 13. &
i 16. 5.
k 22. 6. &
l 4. 5.
m 15. 13.
n constr.
o cor. 16. 13.
p 12. 13.
q 10. 13.
r 15. 5. &
s supra.
* Prim.
t 1 ax. 1.
u & sch. 48. 1.
v 11. def. 3.

PROP. IV.

Si ex F centro circuli pentagonum dodecaedri $ABCDE$ circumscriptum ducatur perpendicularis FG ad pentagoni unum latum CD ; erit quod sub dicto latere CD , & perpendiculari FG comprehenditur rectangulum trigies sumptum, icosaedri superficies aequalis. item,

Si ex centro L circuli triangulum icosaedri HIK circumscriptum, perpendicularis LM ducatur ad trianguli unum latum HK ; erit quod sub dicto latere HK , & perpendiculari LM comprehenditur rectangulum trigies sumptum, icosaedri superficies aequalis.

a 3. 1.

b 41. 1.

c 15. 5.

d 6. 2x.

e 17. 3.

f 41. 1.

g 15. 5.

h 16. 13.

k 15. 5.

Duc FA, FB, FC, FD, FE . a Erunt triangula CFD, DFE, EFA . AFB, BFC æqualia. atqui $CD \times FG$ $b = 2$ triang. CFD . ergo $30 CD \times GF$ $c = 60$ CFD $d = 12$ pentag. $ABCDE$ $e =$ superf. dodecaedri $Q. E. D.$

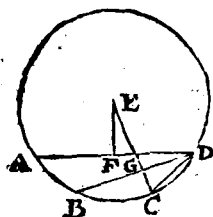
Duc LI, LH, IK . estque $HK \times LM$ $f = 2$ triang. LHK . ergo $30 HK \times LM$ $g = 60$ HIK $h = 20$ HIK $b =$ superf. icosaedri. $Q. E. D.$

Coroll.

$CD \times FG, HK \times LM$ $k ::$ superf. dodecaed. ad superf. icosaedri.

PROP.

 Superficies dodeca-
edri ad superficiem ico-
saedri in eadem spha-
ra descripti eandem
proportionem habet,
quum H latu cubi ad
AD latu icosaedri.
Circulus A B C D
a circumscribat tam a 3. 14)

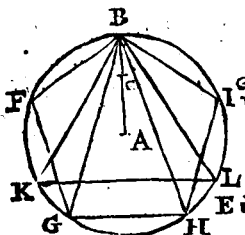

Quoniam $EC + CD. EC b :: EC. CD.$ erit b 9. 13.
 $EG (c \frac{1}{2} EC + \frac{1}{2} CD.) EF (d \frac{1}{2} EC) e :: EF.$ c 1. 14.
 $EG - EF (\frac{1}{2} CD.)$ atqui $H. BD f :: BD. H -$ d cor. 12.
 $BD. g$ ergo $H. BD :: EG. EF.$ proinde $H \times EF$ 13.
 $= BD \times EG.$ quum igitur $H. AD b :: H \times EF.$ e 15. 5.
 $AD \times EF.$ erit $H. AD :: BD \times EG. AD \times EF$ f cor. 17. 13.
 $:: l$ superfic. dodecaedri ad superfic. icosaedri g 2. 14.
 Q. E. D. h 1. 6.

Y 2

PROP.

PROP. VII.

Si recta linea AB
secetur extrema ac me-
dia ratione; erit ut re-
cta BF potens id, quod
à tota AB, & id quod
à majori segmento AC,
ad rectam E, potentem
id quod à tota AB, &
id quod à minori seg-
mento BC; ita latum cu-
bi BG ad latum icosaedri BK eadem sphaera cum cu-
bo inscripti.

Circulo, cujus semidiameter AB, inscribantur

a cor. 17.

13.

b 12. 13.

c 4. 13.

d 15. 5.

e 2. 14.

f 22. 6

dodecaedri pentagonum BFGHI, & icosaedri
triangulum BKL. & quare BG latum cubi erit ei-
dem sphaerae inscripti. igitur $BKq\ b = 3\ ABq;$
& $Eq\ c = 3\ ACq.$ ergo $BKq. Eqd :: ABq. ACq$
 $c :: BGq. BFq.$ permutando igitur $BGq. BKq ::$
 $BFq. Bq.$ funde BG. BK :: BF. E. Q. E. D.

PROP. VII.

Dodecaedrum est ad Icosaedrum, ut cubi latum ad
latum Icosaedri, in una eademque sphaera inscripti.

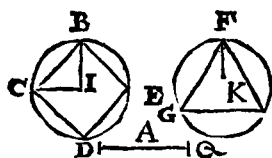
a 3. 14.

b 47. 1.

Quoniam a idem circulus comprehendit &
dodecaedri pentagonum & icosaedri triangulum,
b erunt perpendiculares à centro sphaerae ad pla-
na pentagoni & trianguli ductae inter se aequa-
les. itaque si dodecaedrum & icosaedrum intel-
ligantur esse divisa in pyramides, ductis rectis
à centro sphaerae ad omnes angulos, omnium
pyramidum altitudines erunt inter se aequales.
Cum igitur pyramides aequae altae c sint ut bases,
e 9, & 6 12. & superficies dodecaedri sit aequalis 12 penta-
gonis, superficies vero icosaedri 20 triangulis f
erit

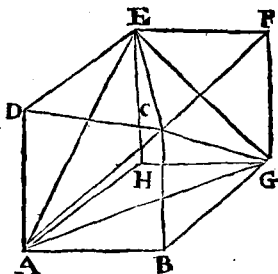
erit dodecaedrum ad icosaedrum, ut superficies
dodecaedri ad superficiem icosaedri, hoc est, ut d 5. 14.
latus cubi ad latus icosaedri.

PROP. VIII.

Idem circulus
BCDE compre-
hendit & cubi
quadratum BCDE
& octaedri tri-
angulum FGH,
ejusdem sphaera.

Sit A diameter sphaera. Quoniam Aq a = 3 a 15. 13.
BCq b = 6 Blq; itemque Aq c = 2 GFq b 47. 1.
d = 6 KFq; erit Bl = KF. ergo circulus CBDE c 14. 13.
= GFH. Q. E. D. d 12. 13.
e 2. def. 1.

IN dato cubo ABGHDCFE pyramidem AGEC describere.

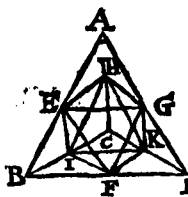
Ab angulo C duc diametros CA, CG, CE; Easque connecte diametris AG, GE, EA. Hæ omnes

- a 47. 1. nes inter se æquales sunt, utpote æqualium quadratorum diametri, ergo triangula CAG, CGE, CEA, EAG æquilatera sunt, ac æqualia: proinde AGEC est pyramis, quæ cubi angulis insistit, b 31 def. 11 eique idcirco b inscribitur. Q. E. F.

PROP. II.

In data pyramide ABDC octaedrum EGKIFH describere.

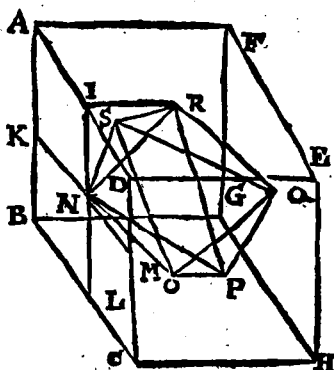
a 10. 1.

b 4. 1.

- a Biseca latera pyramidis in punctis E, I, F, K, G, H; quæ connecte 12 rectis EF, FG, GB, &c. Hæ omnes b æquales sunt inter se. proinde 8 triangula EHI, IHK, &c. æquilatera c 27. def. 11 sunt & æqualia, adeoq; constituunt octaedrum d 31. def. 11 d in data pyramide descriptum. Q. E. F.

PROP.

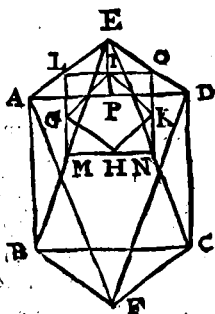

*In dato cubo CHGBDEFA octaedrum^m
 NPQSOR describere.*

Connecte quadratorum * centra N, P, Q, S, * 8. 4.
 O, R, 12 rectis NP, PQ, QS, &c. quæ a æqualia a 4. 1.
 sunt inter se, ideoque 8 triangula efficiunt æqui-
 latera & æqualia. proinde b inscriptum est cubo b 31. & 27.
 b octaedrum NPQSOR. Q. E. F. def. 14.

PROP. IV.

*In dato octaedro ABC-
 DEF cubum inscribere.*

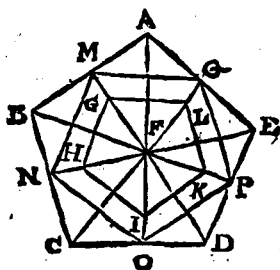
Latera pyramidis EA-
 BCD, cujus basis quadra-
 tum ABCD, bisecentur
 rectis LM, MN, NO, OL;
 quæ a æquales sunt & b a 4. 1.
 parallelæ lateribus qua- b 2. 6.
 drati ABCD c ergo qua- c 29. def. 12
 drilaterum LMNO est
 quadratum.

Eodem modo, si latera
 quadrati LMNO bise-
 centur

centur in punctis G, H, K, I, & connectantur GH, HK, KI, IG, erit GHKI quadratum. Quod si eadem arte in reliquis 5 pyramidibus octaedri centra triangulorum rectis conjungantur, describentur quadrata similia & æqualia quadrato GHKI. quare sex hujusmodi quadrata cubum constituent, qui quidem intra octaedrum descriptus erit, d cum octo ejus anguli tangant octo octaedri bases in earum centris. Q. E. F.

d 31. def. 11

P R O P. V.

In dato Icosaedro Dodecaedrum inscribere.

Sit ABCDEBF pyramis Icosaedri, cujus basis pentagonum ABCDE; centra autem triangulorum G, H, I, K, L; quæ connectantur rectis GH, HI, IK, KL, LG. Erit GHIKL pentagonum dodecaedri inscribendi.

* 3. 4.

a cor. 3. 3.

b 4. 1.

c 4. 1.

d 8. 1.

e 4. 1.

f 12. 13.

Nam rectæ FM, FN, FO, FP, FQ, per centra triangulorum transeuntes, a bisecant bases. b ergo rectæ MN, NO, OP, PQ, QM æquales sunt inter se. quinetiam FM, FN, FO, FP, FQ c pares sunt. d ergo anguli MFN, NFO, OFP, PFQ, QFM æquantur. pentagonum igitur GHIKL æquilangulum est; e proinde & æquilaterum, cum FG, FH, FI, FK, FL f pares sint. Quod si eadem arte in reliquis undecim pyra-

pyra-

pyramidibus icosaedri, centra triangulorum re-
ctis lineis connectantur, describentur pentagona
aequalia & similia pentagono $GHIKL$. quam-
obrem 12 hujusmodi pentagona dodecaedrum
constituent; quod quidem in icosaedro erit de-
scriptum, cum viginti anguli dodecaedri in cen-
tris viginti basium icosaedri consistant. Qua-
propter in dato icosaedro dodecaedrum descrip-
simus. Q. E. F.

F I N I S.

EUCLIDIS

D A T A

succincte demonstrata;

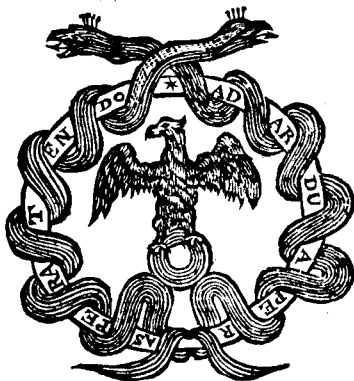
Una cum Emendationibus quibusdam & Additionibus
ad ELEMENTA

EUCLIDIS

nuper opera.

Opera

Mr. IS. BARROW, *Cantabrigiensis*,
Coll. Trin. Soc.

L O N D I N I,

Excudebat J. Redmayne, 1678.

Ornatissimo viro

D. JACOBO STOCK,

Amico suo & patrono singulari.

NEc publica, nec tui nominis luce dignum censeo hunc paucorum dierum partum pusillum & pramaturum. Qui quidem quod se mundo, quodque Tibi, spectandum obulerit, duplici nomine arrogantia speciem incurrit. Sed utrinque parata est excusatio qualiscunque. Nam amico obtemperatum oportuit jubenti mitterem hunc libellum Euclidæis (quæ cognatione proxima attingit) Elementis subjungendum. In eum quicquid est in publicum aut peccati aut meriti protinus rejicio, facti cujus author fuit, rationem redditurum. In te autem delictum quod maxime aggravat, idem potenter extenuat, Tibi tantum debere. Nam cum iis, qui Diis ipsis sacrificia, ac modica magnis Regibus donaria offerre non dubitant, satius esse credo, etiam pro immensis beneficiis parum, quam nihil rependere. Sufficiat igitur regessisse, me Tibi multis magnisque nominibus obstrictum fore; vices, quas potuero maximas, referre debere; ultra vota & grates nihil posse; illa privatim, has publice persolvas præcellere; quibus

bus agendis, quam jamdiu spe & studio aucupor, occasionem nondum comparere; prestare hanc oblatamprehendere, quamvis exilem, quam elapsam nequicquam pœnitentia prosequi. Esto igitur hac oblatio pignus quoddam & præludium futura amplioris, in qua meritum in me Tuorum historia uberius ac distinctior commemoranda occurreret. Quæ simpliciter agnoscere, non aut fuisse describere, aut digne predicare, presentis est instituti. Ac revera jam brevis sum in hoc divortio & duplici, necessitate potius coactus, quam inductus consilio. Nam me vela ventis turgentia alio avocant; ac vereor ne hac pene currenti calamo exequentem, quæ hac ad te perferet, amica manus, importuna patientia præstoletur. Quid superest igitur, nisi ut te domi studiis ac rebus honestis animum intendentem saluari præsentia tutetur, cum exorem venerandi ac æppiti nominis; quem tanta beneficentia benignum remuneratorem jugibus votis exopto; idemque me extemplo super Tyrrenos, Ionios, Aegæosque fluctus longinquam profectionem suscepturum comitetur. Obtestor autem, ne tenuis opella patrociniū respicias, quod ultro impertire dignatus es

Tibi devotissimo
& obsequentissimo,
I. B.

E. U.

E U C L I D I S Data.

Definitiones.

I. ata magnitudine dicuntur spatia, lineæ, anguli, quibus æqualia possumus invenire.

II. Ratio dari dicitur, cui possumus eandem invenire.

III. Rectilineæ figuræ specie dari dicuntur, quarum & singuli anguli dati sunt, & laterum rationes ad invicem datæ sunt.

Hinc, datæ sunt specie figuræ, quibus similes inveniri possunt.

IV. Positione dari dicuntur puncta, lineæ, angulique, quæ eundem situm semper obtinent.

V. Circulus magnitudine dari dicitur, cujus ea quæ ex centro datur magnitudine.

VI. Positione & magnitudine dari dicitur circulus, cujus datur centrum positione, & ea quæ ex centro magnitudine.

VII. Circuli segmenta magnitudine dari dicuntur, in quibus dati sunt magnitudine anguli & segmentorum bases.

VIII. Positione & magnitudine dari dicuntur circuli segmenta, in quibus anguli magnitudine dati sunt, & segmentorum bases positione & magnitudine.

IX. Magnitudo magnitudine major est data, quando ablata data, reliqua eidem æqualis est.

X. Magnitudo magnitudine minor est data, quando adjuncta data, tota eidem æqualis est.

Ut si A data sit, erit $A + B \sqsubset B$ data. At $B \sqsupset A + B$ data.

XI. Magnitudo magnitudine major est data quam in ratione, quando ablata data, reliqua ad eandem habet rationem datam.

XII.

XII. Magnitudo magnitudine minor est data quam in ratione, quando adjuncta data tota ad eandem rationem habet datam.

Ut si A data sit, & $\frac{B}{C}$ detur, erit $A+B \dashv C$, data q. in r. sin $\frac{A+B}{C}$ detur, erit $B \dashv C$ data q. in r.

PROP. I.

A. B. *Datarum magnitudinum A, B,*
a. b. *ad invicem datur ratio.*

Nam quia A datur, a invenit. *byp.
ri potest aliqua $a \equiv A$. Eodem jure sume $b \equiv B$. a 1. def.
b estque $a, b :: A, B$. c quare ratio A data est. b sch. 7. §1
Q. E. D. $\frac{a}{b}$ c 2. def.

PROP. II.

A. B. *Si data magnitudo A ad aliam*
a. b. *aliquam B habeat rationem datam,*
datur etiam hac alia magnitudine.

Nam ob A daturam, a sume $a \equiv A$; ac ob $\frac{A}{B}$ daturam, b sit $a \equiv A$. ergo $b \equiv B$. a quare B datur. a 1. def. d.
Q. E. D. $\frac{a}{b}$ b 2. def. do
c 9. §.

PROP. III.

A. B. *Si quotlibet data magnitudines*
a. b. *A, B componantur, etiam ea A+B*
qua ex his componitur, data erit.

Nam a cape $a \equiv A$, & $b \equiv B$; b estque $a+b \equiv A+B$. a quare A+B datur. Q. E. D. a 1. def.
b 2. ax. 1.

PROP. IV.

A. B. *Si à data magnitudine A aufera-*
a. b. *tur data magnitudo B, etiam reli-*
qua A-B dabitur.

a Sint enim $a \equiv A$, & $b \equiv B$. ergo $A-B \equiv a-b$. a 1. def. d.
a-b. a proinde A-B datur, Q. E. D. b 3. ax. 1.

P R O P. V.

A. B. Si magnitudo A ad sui-ipsam ali-
C. D. quam partem B habeat rationem
datam, etiam ad reliquam A—B
habebit rationem datam.

a hyp. Nam, quia $\frac{A}{B}$ a data est, b sit A. B :: C. D.
b 2. def. d. c ergo A. A—B :: C. C—D. b proinde $\frac{A}{A-B}$
c cor. 9. 5. datur. Q. E. D.

P R O P. VI.

A. B. Si componantur duæ magnitudi-
C. D. nes A, B, habentes ad invicem ratio-
nem datam, etiam qua ex his com-
ponitur magnitudo A+B, habebit ad utramque A
& B rationem datam.

a 2. def. d. Nam a sit A. B :: C. D. b ergo A+B.
b 18. 5. B :: C+D. D. c quare A+B datur. Similiter
c 2. def. d. B+A datur. Q. E. D. $\frac{A+B}{B}$

P R O P. VII.

A. B. Si data magnitudo A+B data
ratione secetur, utrumque segmen-
torum A, & B datum est.

*hyp. Nam ob $\frac{A}{B}$ *datam, a erit A+B data. b ergo
a 6. dat. A datur. Eodem modo B datur. $\frac{A}{A}$ Q. E. D.
b 2. dat.

P R O P. VIII.

A. C. B. Quæ A, B ad idem C rationem
D. E. F. habent datam, habebunt ad invicem
rationem datam.

a 1. def. d. Nam a sit A. C :: D. E. a & C. B :: E. F.
quare ex æquali A. B :: D. F. a ergo $\frac{A}{B}$ datur,
Q. E. D.

Coroll.

Rationes ex datis rationibus compositæ, datæ
sunt. Ut $\frac{A}{B}$ sit ex $\frac{A}{C}$, & $\frac{C}{B}$ datis.

PROP. IX.

A. B. C. Si dua, pluresve magnitudines
D. E. F. A, B, C ad invicem habeant ra-
tionem datam, habeant autem
illa magnitudines A, B, C ad alias quasdam D, E, F
rationes datas, etsi non easdem; illa alia magnitu-
dines D, E, F etiam ad invicem habent rationes
datas.

Nam ratio $\frac{D}{E}$ a fit ex b datis $\frac{D}{A}, \frac{A}{B}, \frac{B}{E}$; c. erit a 20. def. 5.
go $\frac{D}{E}$ datur. Eadem de causa datur $\frac{E}{F}$. Q. E. D. b hyp. c cor. 8.
das.

PROP. X.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major
fuerit data, quam in ratione; & si
simul utraque illa eadem major erit data quam in ra-
tione. Sin autem simul utraq; magnitudo eadem ma-
gnitudine major fuerit data, quam in ratione; & re-
liqua illa eadem major erit data quam in ratione;
aut reliqua data est cum consequente, ad quam habes
altera magnitudo rationem datam.

1. Sint A, & B datæ, a erit $\frac{B}{C}$ data. b ergo a 6. dat. b 11. def. d.

$\frac{A}{C} + \frac{B}{C} = \frac{A+B}{C}$ data q. in r. Q. E. D.

2. Sint A, & $\frac{B}{C}$ datæ; c ergo B datur. c 17. 5.

proinde $\frac{A}{C} + \frac{B}{C} = \frac{A+B}{C}$ data q. in r. Q. E. D.

3. Sint $\frac{A}{B}$, & C datæ, d Liqueat B dari. d 5. das.
Q. E. D. $\frac{A}{B+C}$ $\frac{B}{B+C}$

PROP. XI.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major
fit data quam in ratione, eadem si-
mul utraque major erit data quam in ratione. Et si
eadem simul utraque major fit data quam in ratio-
ne, eadem reliqua magnitudine major erit data quam
in ratione.

a 6. dat. 1. A, & $\frac{B}{C}$ dantur. a ergo $\frac{B}{B+C}$ datur. proinde
 b 11. def. d. b $A+B \sqsubset B+C$ data q. in r. Q. E. D.

c 5. dat. 2. A, & $\frac{B}{B+C}$ dantur. c ergo $\frac{B}{C}$ datur. proinde
 b $A+B \sqsubset C$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. XII.

A. B. C. Si fuerint tres magnitudines
 A, B, C, & prima cum secunda
 (A+B) data sit, secunda quoque cum tertia
 (B+C) data sit; aut prima A tertia C aequalis
 est, aut altera altera major data.

a 4. ax. I. Nam si A+B, & B+C pares sint, b liquet
 b 4. dat. A & C aequari; sin istae impares fuerint, b liquet
 excessum A—C, vel C—A dari. Q. E. D.

P R O P. XIII.

D, A+B, C. Si fuerint tres magnitudines
 E D, A+B, C, & earum prima
 D ad secundam A+B habeat
 rationem datam; secunda autem A+B tertia C
 major sit data quam in ratione; prima quoque D
 major erit tertia C data quam in ratione.

a 2. def. d. Sint A, & $\frac{B}{C}$ ac $\frac{D}{A+B}$ datae; a sitque A+B.

b 19. §.

c 2. dat. D :: A. E b :: B. D — E. ergo e E, d & $\frac{B}{D-E}$

d 2. def. d.

c 8. dat. & (ob $\frac{B}{C}$ datam, e $\frac{C}{D-E}$ dantur. square D(E+:

f 11. def. d.

D—E) $\sqsubset C$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. XIV.

A. C. Si duae magnitudines A & C
 B. D. ad invicem habeant rationem da-
 E. tam, utrique autem illarum adji-
 ciatur data magnitudo B & D;
 tota A+B, C+D, aut habent rationem datam,
 aut altera A+B altera C+D major erit data
 quam in ratione.

Nam

Nam si $A. C :: B. D$ a :: $A+B. C+D$ a 13. 5.
 ob $\frac{A}{C}$ datam, e liquet $\frac{A+B}{C+D}$ dari. b hyp. c 2. def. d.
 Saltem d fit $A. C :: E. D$ e 1: $A+E. C+D$. d 2. def. d.
 Ergo e $\frac{A+E}{C+D}$, ac e B, fideoque $B-E$ dantur. e 2. das. f 4. das.
 g proinde $A+B (A+E: +B-E) \sqsubset C+D$ g 11. def. d.
 +D data q. in r. Q. E. D.

P R O P. XV.

A. C. Si dua magnitudines A & C
 B. D. habeant ad invicem rationem da-
 E. tam, & ab utraque harum aufe-
 tur data magnitudo B & D; re-
 liqua magnitudines A-B, C-D ad invicem ha-
 bebunt aut rationem datam, aut altera A-B, altera
 C-D major erit data quam in ratione.
 b Nam si $A. C :: B. D$ a :: $A-B. C-D$. a 19. 5.
 ob $\frac{A}{C}$ datam, e liquet $\frac{A-B}{A-C}$ dari. b hyp. c 2. def. d.
 Saltem d fit $A. C :: E. D$ e 1: $A-E. C-D$. d 2. def. d.
 Ergo e $\frac{A-E}{C-D}$, & e E, ac fideo $E-B$ dantur. e 2. das. f 4. das.
 g proinde $A-B (A-E: +E-B) \sqsubset C-D$ g 11. def. d.
 data q. in r. Q. E. D.

P R O P. XVI.

B. C. Si dua magnitudines B, C ha-
 A. D. beant rationem datam, & ab una
 E. quidem illarum C auferatur data
 magnitudo D, alteri autem B ad-
 jiciatur data magnitudo A; tota A+B residua
 C-D major erit data quam in ratione.
 Sit enim $C. B :: D. E$ b :: $C-D. B-E$. er. a 2. def. d.
 go e $\frac{C-D}{B-E}$, & d E, ac e ideo $E+A$ dantur. b 19. 5. c 2. def. d.
 inde $B+A (E+A: +B-E) \sqsubset C-D$ data d 2. das.
 q. in r. Q. E. D. e 3. das.

PROP. XVII.

$A+B.$ $D+E.$ Si fuerint tres magnitudines $A+B$, C , $D+E$; & prima quidem $A+B$ secunda C major sit data quam in ratione, tertia quoque $D+E$ eadem secunda C major sit data quam in ratione; prima $A+B$ ad tertiam $D+E$ aut rationem habebit datam, aut altera altera major erit data quam in ratione.

a hyp. Nam ob A , D , & $\frac{B}{C}$, $\frac{E}{C}$ a datas, b erit $\frac{B}{E}$
 b 8. dat. data. ergo per 14. hujus.

PROP. XVIII.

$A+C.$ $E.$ $G.$ Si fuerint tres magnitudines, atque ex his una $B+D.$ $F.$ $H.$ utraque reliquarum major sit data quam in ratione; reliqua due aut datam rationem habebunt ad invicem, aut altera altera major erit data quam in ratione.

Datæ sint A , B , $\frac{C}{F}$, $\frac{D}{F}$; ac sit $A+C=B+D$.
 a 2. def. d. Sitque $C. Ca :: A. G$ b :: $C+A. E+G$. Itemque
 b 12. 5. $D. F a :: B. H$ b :: $D+B. F+H$. c ergo
 c 2. def. d. $C+A$ d hoc est $B+D$, c & $B+D$, ac e idcirco
 d 7. 5. $\overline{E+G}$, $\overline{E+G}$, $\overline{F+H}$
 e 8. 5. $\overline{E+G}$ quin & G ac H f dantur. ergo per 15.
 f 2. dat. $\overline{F+H}$; (hujus.

PROP. XIX.

$A+B.$ $E.$ Si fuerint tres magnitudines, & $C+D.$ $F.$ prima quidem magnitudo secunda magnitudine major sit data quam in ratione, sit quoque secunda major tertia data quam in ratione; prima magnitudo tertia magnitudine major erit data quam in ratione.

Sint A , C , & $\frac{C+D}{B}$, $\frac{D}{E}$ datæ; dico $A+B$

$\overline{E}$ data q. in r.

Nam

Nam sit $C+D. B a :: C. F b :: D. B-F.$ er. a 2. def. d.
 go $c C \& d F$, ac e ideo $F+A$, & $c D$ f ideoque b 19. 5.
 $\overline{F}$ $\overline{B-F}$ c 2. def. d.

E dantur. g proinde $A+B (F+A : +B-F)$ d 2. dat.
 $\overline{B-F}$ e 3. dat.
 $\square E$ data q. in r. Q. E. D. f 8. dat.
 g 11. def. d.

PROP. XX.

A. C. E. Si data fuerint dua magnitu-
 B. D. dines A, C; & auferantur ab ipsis
 magnitudines B, D habentes ad
 invicem rationem datam; residua magnitudines A-
 B, C-D aut habebunt ad invicem rationem datam,
 aut altera A-B altera C-D major erit data
 quam in ratione.

Nam si $A. C :: B. D a :: A-B. C-D$; b 11. a 19. 5.
 quet A-B dari. b 2. def. d.

$\overline{C-D}$

Saltem sit $D. B b :: C. E a :: C-D. E-B.$
 ergo b $\frac{C}{E}$ & c E, ac d propterea A-E, b itemque c 2. dat.
 C-D datae sunt. e ergo A-B (A-E : +B d 4. dat.
 $\overline{E-B}$ e 11. def. d.

-B) $\square C-D$ data q. in r. Q. E. D.

PROP. XXI.

A. C. E. Si data fuerint dua magnitudi-
 B. D. nes A, C; & adjiciantur ipsis alie
 magnitudines B, D habentes ad
 invicem rationem datam, tota A+B, C+D aut ha-
 bebunt ad invicem rationem datam, aut altera A+B
 altera C+D major erit data quam in ratione.

Nam si $B. D :: AC a :: A+B. C+D$, b 11. a 12. 5.
 quet A+B dari. b 2. def. d.

$\overline{C-D}$

Saltem sit $B. D b :: E. C a :: B+E. D+C.$
 ergo e B, d ideoque A-B, & b B+E dantur. c 2. dat.
 $\overline{D+C}$ d 4. dat.

e 11. def.

e ergo $A + B (B + E :: + A - E) \sqsubset C + D$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. XXII.

A. C. Si dua magnitudines A, B ad aliam
B. aliquam magnitudinem C habeant rationem datam, & simul utraque A + B ad eandem C habebit rationem datam.

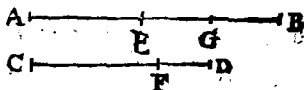
a hyp.

b 8. d.

c 6. d.

Nam ob $\frac{A}{C}, \frac{B}{C}$ datas, b erit $\frac{A}{B}$ data. c quare $A + B$ b ideoque $A + B$ data est. Q. E. D.

P R O P. XXIII.

Si totum AB ad totum CD habeat rationem datam, habeant autem & partes AE, EB ad partes CF, FD rationes datas (etsi non easdem;) habebunt omnia ad omnia rationes datas.

a def. d.

b 19. s.

c hyp.

d 8. dat.

e 5. dat.

Nam sit AE. CF a :: AG. CD b :: GE. FD. a ergo $\frac{GE}{FD}$ datur. quare (ob $\frac{ER}{FD}$ c datam) d erit $\frac{GE}{EB}$ ac e ideo $\frac{ER}{GB}$ data. ergo quum e $\frac{AB}{CD}$ & $\frac{AG}{CD}$ d ideoque $\frac{AB}{AG}$ ac proinde e $\frac{AB}{GB}$ dentur, d erit $\frac{EB}{AB}$ data. Quare e $\frac{AB}{AE}$ & d $\frac{AE}{EB}$ & e $\frac{EB}{CF}$ dantur. Q. E. D.

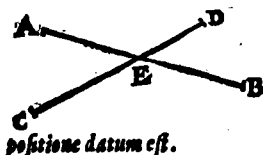
P R O P. XXIV.

A ————— Si tres rectae lineae A, B, C,
B ————— proportionales fuerint; prima
C ————— autem A ad tertiam C habeat
rationem datam; & ad secundam B habebit ratio-
nem datam.

Nam

Nam A. C 4 :: Aq. Bq. b ergo $\frac{Aq}{Bq}$ data est.
proinde $\frac{A}{B}$ e datur. Q. E. D

P R O P. XXV.

Si duæ rectæ lineæ,
A B, C D positione
data se mutuo secu-
erint, punctum E, in
quo se invicem secant,

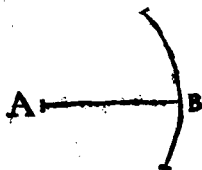
positione datum est.

a Nam hæ lineæ alibi quam in E, neutrius sita a 4 def. d.
mutuo, sese interfecare nequeunt.

Schol.

a Idem patet de quibuscunque lineis positione
dati, seque in unico puncto interfecantibus: ut
de circuli arcu, & recta, &c.

P R O P. XXVI.

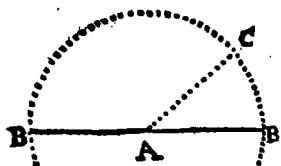

Si recta linea A B ex-
tremities A, B, positione
data sint, recta A B positio-
ne & magnitudine data est.

Positione quidem, a quia a 14 ex.
inter eosdem terminos u-
nica recta duci potest: &

magnitudine, b quia si centro A per B ducatur b 1. def. d.
circulus, hujus omnes radii ipsi AB æquantur.

P R O P. XXVII.

Si recta linea
A B positione &
magnitudine da-
ta, data fuerit u-
na extremitas A;
& altera extre-
mitas B data erit.

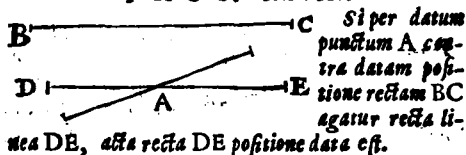
a 1. def. d.
b 3. post.
c 2. post.
d cor. 25.

Nam si centro A, spatio $ACa = ABb$ duca-
tur circulus, qui data recta c occurrat in B, d erit
extremitas B data.

Schol.

Vides partes puncti B determinandas esse.

P R O P. XXVIII.

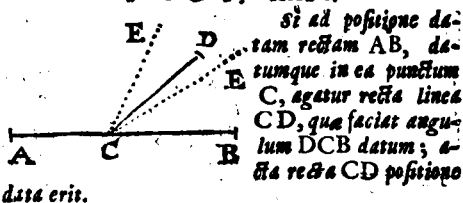

a 4. def. d.
b 30. I.
c 34. def. I.

Nam a dic alteram per A ad BC fore paralle-
lam. Hæc idcirco ad DE b parallela erit. r Quod
repugnat.

Nosa, Vocabulum contra in hoc libro paral-
lelismum significare.

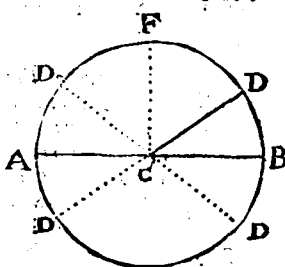
P R O P. XXIX.

a 4. def. d.
b 9. ax. 1.

a Nam quævis alia CE angulum b efficiet
majorem, vel minorem dato BCD.

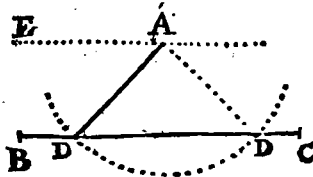
Schol.

Determinari
debet situs an-
guli dati tam
respectu perpen-
dicularis CF;
quam ipsius AB,
ut cernis in ap-
posita figura.

P R O P.

P R O P. XXX.

Si à dato
puncto A in da-
tam positione
rectam BC a-
gatur recta li-
nea AD, quæ
faciat angulum
ADC datum,

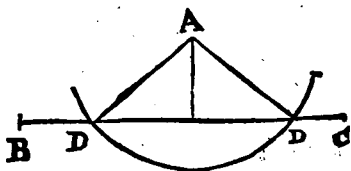
acta linea AD positione data est.

Nam per A duc AE ad BC parallelam. *a 28. dat.*
Hæc positione datur. Item ang. DAB par dato *b 1. def. d.*
alterno ADC *b* datus est. *c 29 dat.* ergo recta AD posi-
tione data est. Q. E. D.

Schol.

Hinc proxime discimus à dato puncto ducendi
rectam, quæ cum data positione recta datum an-
gulum efficit.

P R O P. XXXI.

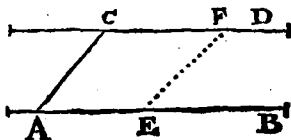

Si à dato puncto A in datam positione rectam
BC data magnitudine recta AD ducatur, positione
quoque data erit.

Nam puncta D, per quæ transit circulus cen- *a 1. def. d.*
tro A, *a* spatulo AD descriptus, *b* data sunt. *c* ergo *b* *sch. 25. d.*
AD positione data est. Q. E. D. *c 26. d.*

P R O P.

P R O P XXXII.

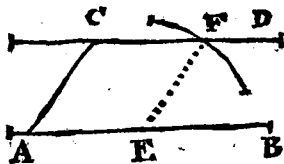

Si in datas positione parallelas rectas AB, CD agatur recta linea AC, quae faciat angulos datos BAC, ACD, acta recta AC magnitudine data est.

Nam ad E (quodvis punctum in AB) fac ang. BEF = a BAC. liquet rectas EF, AC b parallelas, & c pares fore. d quare AC data est. Q. E. D.

a 1. def. d.
b 29. 1.
c 34. 1.
d 2. def. d.

P R O P. XXXIII.

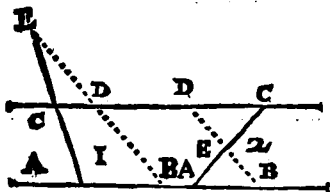

Si in datas positione parallelas rectas AB, CD agatur magnitudine data recta AC, facies angulos BAC, ACD datos.

Nam ex quovis puncto E in AB, spatio EF a = AC describe circulum occurrentem rectae CD in F. b Liquet EF, & AC parallelas esse posse. c ergo.

a 1. def. d.
b 34. 1.
c 29. 1.

P R O P. XXXIV.

Si in datæ positione parallelas rectas AB, CD à dato puncto E agatur recta linea ECA, secabitur data ratione.

Nam ab E duc rectam EB utcunque parallelis occurrentem in D, & B. a liquet esse EC.CA a 2. 6j
 :: ED. DB, b quare $\frac{EC}{CA}$ datur. Q. E. D. b 2. def. d.

P R O P. XXXV.

Si à dato puncto E in datam positione rectam AB agatur recta linea EA, seceturque data ratione; agatur autem per punctum sectionis C contra datam positione rectam AB recta linea CD; acta linea CD positione data est.

Recta enim EB ducta ab E utcunque in AB, a secetur sic ut ED.DB :: EC. CA. ob punctum a 10. 6.
 D datum, b erit CD positione data. Q. B. D. b 18. dat.

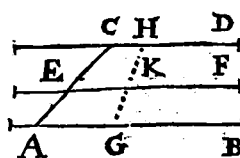
P R O P. XXXVI.

Si à dato puncto E in datam positione rectam lineam AB agatur recta linea EA; adjiciatur autem ipsi aliqua recta EC, quæ ad illam (EA) habeas rationem datam; per extremitatem autem C adjecta linea EC agatur contra datam positione rectam AB recta linea CD; acta linea CD positione data est.

Demonstratio parum differt à præcedenti. Vide fig. 2.

P R O P.

P R O P. XXVII.

*Si in datas positione
parallelas rectas AB,
CD, agatur recta li-
nea AC, & secetur
ratione data; agatur
autem per sectionis
punctum E contra da-*

*tas positione rectas AB, CD linea recta EF; acta
recta EF positione data est*

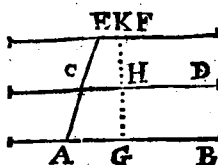
a 2. def. d

b 28. dat.

& sch. 2. 6.

*Nam duc rectam GH utcumque occurrentem
parallelis. Hæc a secta sit in K ita ut GK, KH :;
AB. EC. b Punctum K parallelæ (EF) situm
determinat. Q. E. F.*

P R O P. XXXVIII.

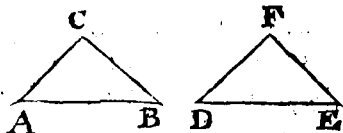

*ctas parallelas AB, CD
agatur recta linea AC;
adjiciatur autem ipsi qua-
dam recta CE, quæ ad
actam AE habeat ratio-
nem datam; per extremi-*

*tatem autem E adjecta CE agatur contra datas po-
sitione parallelas AB, CD recta linea EF; acta re-
cta linea EF est data positione.*

*Demonstratio per similes est præcedenti, Cer-
ne & compara figuras.*

P R O P. XXXIX.

Si trianguli ABC singula latera AB, BC, AC magnitudine data sint, triangulum ABC specie datum est.

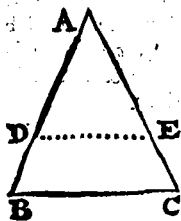
Nam a fac triang. DEF ipsi ABC æquilat. a 12. 1. rum. Hoc eidem b æquiangulum erit. c ergo ABC b 5. 6. specie datum est. Q. E. D. c 3. def. d.

P R O P. XL.

Si trianguli ABC singuli anguli, A, B, C magnitudine dati sint, triangulum ABC specie datum est.

Nam ad quamvis DE a fac triang. DEF ipsi a 23. 1. ABC æquiangulum. b Hoc eidem simile erit. b 4. 6. c proinde trigonum ABC specie datum est. c 3. def. d. Q. E. D.

P R O P. XLI.

Si triangulum ABC unum angulum A datum habeat; circa datum autem angulum A duo latera AB, AC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam in uno latere dati anguli sume quampiam AD; & a sit AB. AC :: a 1. def. d. AD. AE. & duc DE. b Liqueat trigonum ADE b 6. 6. ipsi ABC simile fore. c Quare ABC specie c 3. def. d. datum est. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. XLII.

Si trianguli ABC latera ad invicem habeant rationem datam, triangulum ABC specie datum est.

a 12.6.

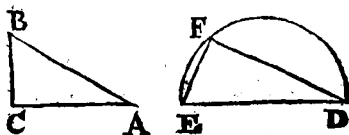
b 5.6.

c 3.def.d.

Nam a fac $AB, BC :: DE, EF$. a & $BC, CA :: EF, FD$. b Liquet trigonum DEF trigono ABC assimilari. c quare ABC specie datum est. Q. E. D.

Vide fig. 39.

P R O P. XLIII.

Si trianguli rectanguli ACB circa unum acutum angulorum A latera AB, AC ad invicem rationem habeant datam, triangulum ACB specie datum est.

a 12.9.

b 1.4.

c 32.1. &

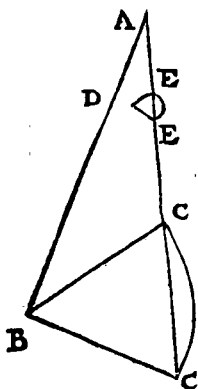
4.6.

q 3.def.d.

Nam esto DEF semicirculus utcumque; & a fac $AB, AC :: DE, DF$. inventamque DF b adapta in semicirculo; & duc EF. c Liquet triang. DFE ipsi ACB assimilari; & d proinde ipsum ACB specie dari. Q. E. D.

P R O P.

PROP. XLIV.

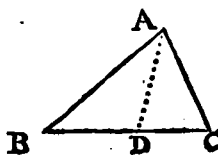

Si triangulum ABC habeat unum angulum A datum; circa alium autem angulum ABC latera AB, BC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam in crure dati anguli sume quamlibet AD, & a fac AB, BC :: AD, DE, centro D spatio DE describe circulum, qui secet alterum dati anguli latus in E. b Eritque triang. ADE ipsi ABC simile. c quare datur specie triang. b 7. 6. c 3. def. d.

ABC. Q. E. D.

PROP. XLV.

Si triangulum BAC unum angulum BAC datum habeas; circa datum autem angulum BAC latera simul utraque tanquam unum (BA + AC) ad reliquum latus (BC)

rationem habeant datam; triangulum BAC specie datum est.

Datum angulum BAC a bisecet recta AD. a 9. 1. b ergo BA. AC :: BD. DC. & componendo b 3. 6. BA + AC. AC :: BC. DC. permutando igitur BA + AC. BC :: AC. DC. ergo ob BA + AC

c datam, d erit $\frac{AC}{BC}$ data, item ang. DAC sub- c hyp. d 2. def. d. duplus

c 2. *dat.*f 44. *dat.*g 40. *dat.*

duplus dati B A C e datur. fergo ang. C datur.
g proinde trigonum ABC specie datum est.

Coroll.

Hinc in triangulo, datis uno latere AB, uno angulo B A C, & ratione aggregati laterum ad basim (R ad S;) datur triangulum. Nam datum angulum biseca, & fac R. S :: AB. BD. & centro B spatio B D duc circulum occurrentem recte bisecanti in D; & produc BDC. habes triangulum.

P R O P. XLVI.

Si triangulum B A C unum angulum C datum habeat: circa alium autem angulum BAC latera simul utraque tanquam unum (BA + AC) habeant ad reliquum (B C) rationem datam; triangulum BAC specie datum est.

a hyp.

Nam bisecto angulo BAC, erit (ut in precedenti) $\frac{AC}{DC}$ data. item ang. C a datus est. ergo

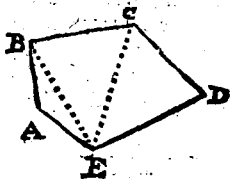
b 2. *dat.*

ang. D A C, b proinde & duplus B A C datur: c quare triang. BAC specie datur. Q. E. D.

c 40. *dat.*

- Deducetur ab hac corollarium simile precedenti.

P R O P. XLVII.

Data specie recti linea ABCDE in data specie triangula BAE, CDE BCE dividuntur.

Nam ob ang. B, & BA a dat. b erit triang. $\frac{AE}{BE}$ BAE specie datum. Simili discursu tri-

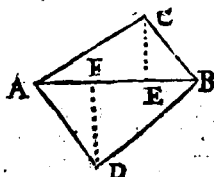
a hyp. &

3. *def. d*b 41. *dat.*c 3. *def. d.*d 4. *dat.*e 40. *dat.*

ang CDE specie datur. c quare ang. DCE datus est; Hunc deme ex dato BCD, il estque reliquus BCE datus. Similiter ang. CBE datur. e ergo triang BCE etiam specie datum est. Q. E. D.

P R O P.

PROP. XLVIII.

Si ab eadem recta AB
describantur trian-
gula ACB, ADB data specie,
habebunt ad invicem rati-
onem datam.

Duc enim perpendi-
culares CE, DF. Lique-
t

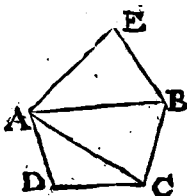
angulos trianguli rectanguli CEB, a proinde & a 40. d.

$\frac{CE}{CB}$ dari. ergo (quum $\frac{AB}{CB}$ b data sit) c erit b hyp.

$\frac{CE}{AB}$ data. Simili discursu datur $\frac{DF}{AB}$; c quare $\frac{CB}{DF}$, c 8. d.

d hoc est triang. $\frac{ACB}{ADB}$ datur. Q. E. D. d sch, 1.6.

PROP. XLIX.

Si ab eadem recta linea AB
duo rectilinea qualibet BA
ABCD, AEB data specie de-
scribantur, habebunt ad invi-
cem rationem datam.

Nam rectilineum ABCD
resolvatur in trian-
gula, a 47. d.
hæc specie data sunt. ergo ob b 48. d.
communem basim AC, b ra- c 6. d.

tio ADC ad ACB & c proinde totius ABCD ad d 8. d.

ACB datur. b item ratio AEB ad ACB, d prohi-
de & ABCD ad AEB datur. Q. E. D.

PROP. L.

Si dua rectæ
lineæ AB CD
ad invicem ba-
beant rationem
datam: & ab

G ——— illæ similis, si-

militerque descriptæ rectilineæ X, Y habebunt ad
invicem rationem datam.

A 2

Nam

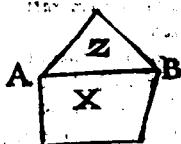
a 11. 6.

b 8. d.

c cor. 20. 6.

Nam sit AB. CD :: 4 CD, G, d liquet AB ad G, e h. c est X ad Y dari. Q. E. D.

P R O P. LI.

Si duæ rectæ lineæ AB, CD habeant ad invicem rationem datam; & ab illis rectilinea quacunque

X, Y specie data describantur; habebunt ad invicem rationem datam.

a 18. 6.

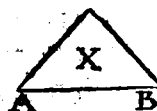
b 49. d.

c 50. d.

d 8. d.

Nam a fac Z simile ipsi Y. Ac ob b Z, c & Z
 $\frac{X}{Y}$
 datas, d liquet X dari. Q. E. D.

P R O P. LII.

Si à data magnitudine rectæ AB figura X specie data describatur, descripta figura X magnitudine data est.

a 3. 6. i.

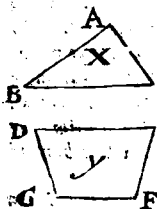
def d.

b 49. d.

c 2. d.

Nam ABq a datur specie, & magnitudine; & b ABq datur. c ergo X datur.
 $\frac{X}{X}$

P R O P. LIII.

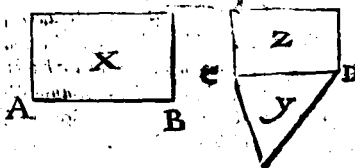
Si duæ figura X, Y specie data fuerint; & unum latum unius BC ad unum latum alterius DE habuerit rationem datam; reliqua quoque latera AB ad reliqua FG habebunt rationem datam.

Nam

a 3. def. d.
b hyp.

Nam $\left\{ \begin{array}{l} a \overline{AB} \\ b \overline{BC} \\ c \overline{DE} \\ d \overline{EF} \\ e \overline{FG} \end{array} \right.$ dantur.
&c. ergo per 8. dat.

PROP. LIV.

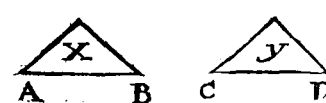

Si dua figura X, Y specie data ad invicem habuerint rationem datam, etiam latera (AB, CD, &c.) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam ad CD a fiat Z ipsi X similis. b Hæc specie datur. c ergo Y datur. Proinde ob Y d datam, d
 $\frac{Z}{X}$ ergo per præcedentē. e
e datur X. f ergo AB datur. ergo per præcedentē. f

a 18. 6.
b 3. def. d.
c 49. dat.
d hyp.
e 8. dat.
f cor. 20. 6.
& 24. dat.

PROP. LV.

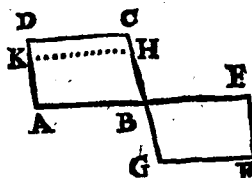

erit, ejus latera (AB, &c.) magnitudine data erunt.

Nam ad quamvis CD a fac Y simile ipsi X. a
hoc specie & magnitudine datur. b ergo Y da- b
tur. c quare $\frac{CD}{AB}$ datur. d ergo AB data est. c
Q. E. D. d

a 18. 6.
b 1. dat.
c 54. dat.
d 2. dat.

P R O P. LVI.

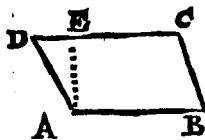

Si duo aquian-
gula parallelogram-
ma AC, BF habue-
rint ad invicem ra-
tionem datam, est
ut primi latum AB
ad secundi latum BE,
ita reliquum secundi
latum BG ad eam BH, ad quam alterum primi
latum BC habet rationem datam, quam habet paral-
lelogrammum AC ad parallelogrammum BF.

Nam duc HK parall. AB. Liquet esse BC:
BH :: AC. AH b :: AC. BF. Q. E. D.

a 1. 6.
b 14. 6.
c 7. 5.

P R O P. LVII.

Si datum spatium AC
ad datam rectam AB
applicatum fueris, in
angulo BAD dato, da-
tur applicationis altitudo
AD.

a Erige perpendicularem AE. estque AB.AE
b :: ABq. AB x AE c :: ABq. pgr. AC. d ergo
AE datur. quare per E duc parallelam DC, e
hæc abscindet quæsitam AD, Q. E. F.

a 11. 1.
b 1. 6.
c. 35. 1.
d 1. c 2.
dat.
e 28. c 25.
dat.

P R O P. LVIII.

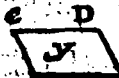
Si datum ad datam rectam applicetur, deficiens
data specie figura, latitudines defectum data sunt.
Non differt à vigesima octava sextæ.

P R O P. LIX.

Si datum ad datam rectam applicetur, excedens
data specie figura, latitudines excessum data sunt.
Eadem est cum vigesima nona sextæ.

P R O P.

P R O P. LXII.

Si dua, re-
cta AB, CD
ab invicem ba-
beant rationem
datam; & ab

una quidem data specie figura X descripta sit, ab
altera autem spatium parallelogrammum Y in an-
gulo dato; habeat autem figura X ad parallelo-
grammum Y rationem datam; parallelogrammum
Y specie datum est.

a 40. dat.

b 8. dat.

c hyp.

d 61. dat.

e 3. def. d.

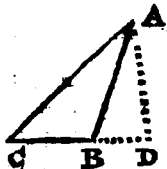
Nam ad AB sit pgr. Z simile ipsi Y. a Hujus
ratio ad Y, & b proinde ad X datur. c ejusque an-
guli dantur. d ergo Z specie datur. e proinde &
Y. Q. E. D.

P R O P. LXIII.

Si triangulum specie datum sit, quod ab unoquoq;
laterum describitur quadratum, ad triangulum ha-
bebit rationem datam.

Sequitur ex 49. hujus.

P R O P. LXIV.

Si triangulum ABC angu-
lum obtusum ABC datum
habeat; illud spatium, quo
latus AC obtusum angulum
subtendens magis potest quam
lata AB, CB obtusum
angulum ABC ambiens,
ad triangulum ABC habeat

rationem datam.

a 4. dat.

b 40. dat.

c t. 6.

d 8. dat.

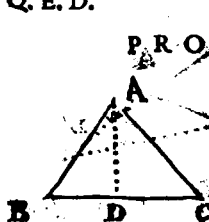
Nam demittatur AD perpendicularis produ-
cta CBD. atque ob angulos a ABD, & D da-
tos, b datur BD, c hoc est $BD \times CB$. d ergo

$\overline{AD}$

$\overline{AD} \times \overline{CB}$

2 BD

$2 \overline{BD} \times \overline{CB}$, hoc est, $e \overline{ACq} - \overline{ABq} - \overline{CBq}$ datur. e 12. 2.
 $\frac{1}{2} \overline{AD} \times \overline{CB}$ $\int$ triang. $\overline{ABC}$ f 41. 1.
 Q. E. D.

PRO P. LXV.

Si triangulum: $\overline{ACB}$
 angulum acutum $\angle$ datum
 habent; illud spatium, quo
 latus $\overline{AB}$ angulum $\angle$ sub-
 tendens minus potest, quam
 latera $\overline{AC}$, $\overline{CB}$ angulum
 acutum $\angle$ ambiens, ha-
 bebit ad triangulum $\overline{ACB}$ rationem datam.

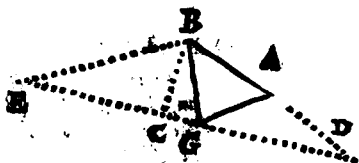
Nam duc perpendicularem $\overline{AD}$. Datur $a \frac{\overline{CD}}{\overline{AD}}$ a 40. d.
 b hoc est $\overline{CD} \times \overline{BC}$. c ergo $2 \overline{CD} \times \overline{BC}$, hoc b 1. 6.
 $\overline{AD} \times \overline{BC}$ $\frac{1}{2} \overline{AD} \times \overline{BC}$ c 8. d.
 est $d \overline{ACq} + \overline{BCq} - \overline{ABq}$ datur. Q. E. D. d 13. 1.
 e triang. $\overline{ACB}$ e 41. 1.

PRO P. LXVI.

Si triangulum $\overline{ACB}$ habuerit angulum $\angle$ datum;
 quod sub rectis $\overline{AC}$, $\overline{CB}$ datum angulum $\angle$ com-
 prehendentibus, consinetur rectangulum, habebit ad
 triangulum $\overline{ACB}$ rationem datam.

Nam in figura precedenti, est $a \frac{\overline{AC}}{\overline{AD}}$ b hoc a 40. d.
 est; $\overline{ACq} + \overline{BCq}$, c hoc est $\overline{AC} \times \overline{BC}$ data. d ergo b 1. 6.
 $\overline{AD} \times \overline{BC}$ 2 triang. $\overline{ACB}$ c 41. 1.
 $\overline{AC} \times \overline{BC}$ datur. Q. E. D. d 8. d.
 triang. $\overline{ACB}$.

P R O P. LXVII.

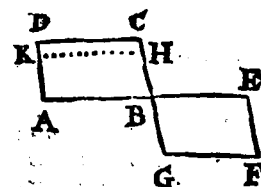

Si triangulum ABG habuerit datum angulum BAG, illud spatium, quo duo datum angulum BAG comprehendunt latus tanquam una recta BA + AG, plus possunt, quam quadratum à reliquo latere BG, ad triangulum ABG habebis rationem datam.

Produc BA ita ut AD = AG, per B duc BE parall. AG; cui occurrat DGE. denique duc normalem BC.

- a 3. 1. Liqueat ang. D a = AGD b = E. c quare BE =
b 29. 1. BD, ideoque EC = CD. e ergo EG x GD +
c 6. 1. CGq = CDq, proinde BDq f (CDq + BCq)
d cor. 3. 3. g = EG x GD + CGq + BCq = EG x GD * +
e 5. 2. BGq. Jam ob angulos AGD, & D b subduplos
f 47. 1. dati BAG, liquet $\angle AD$, ideoq; ADq dari. Cum
g 2. ax. 1. $\overline{DG}$ $\overline{DGq}$
* 47. 1. igitur BA x AD. ADq l :: BA. AD m :: EG.
h 32. 1. GD :: l EG x GD. GDq & permutando BA x AD.
k 40. d. EG x GD :: ADq. GDq; n erit BA x AD; o hoc
l 1. 6. $\overline{EGxGD}$
m 2. 6. est BA x AG data. p Atqui BA x AG datur; q er-
n 2. def. d. $\overline{EGxGD}$ triang. AGB
o constr. go EG x GD datur. Q. E. D.
p 66. d. $\overline{EGxGD}$
q 8. d. triang. AGB

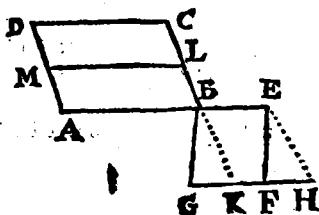
PROP. LXVIII.

Si duo parallelogramma aquiangula AC, BF habeant ad invicem rationem datam, & unum latum AB ad unum latum BE habeat rationem datam; & reliquum latum BC ad reliquum latum BG habeat rationem datam.

Nam sit $AB. BE :: BG. BH$. & ergo $\frac{AB}{BG} = \frac{BE}{BH}$ d. 2. def. 4.
 tur. b item $\frac{BC}{BH}$ datur. c ergo $\frac{BC}{BG}$ datur. b 56. d. c 8. d.

PROP. LXIX.

Si duo parallelogramma AC, BF datos angulos habeant, & ad invicem rationem datam; habeat autem & unum latum AB ad unum latum BE rationem datam; & reliquum latum BC ad reliquum latum BG habeat rationem datam.

Latera AB, BE jaceant in directum. producat CBK, ac GFH ad occursum cum EH parall. CK.

Obs ang. KBE (ABC) & pgr. $\frac{AC}{EF}$, vel a hyp. AC

b 35. 1.

c 68. d.

d hyp. &

4. d.

e 40. d.

f 8. d.

$\frac{AC}{BH}$ & $\frac{AB}{BE}$ datas, e liquet $\frac{KB}{BC}$ dari. item ob ang.
 G, & GBK d datos, e datur $\frac{KB}{BG}$ f quare $\frac{BC}{BG}$ datur.
 Q. E. D.

PROP. LXX.

Si duorum parallelogrammorum (AC, BH, vel BF) circa aequales angulos (ABC, KBE) aut circa inaequales quidem (ABC, GBE) datos tamen, latera (AB, BE, & BC, BK, & BC, BG) ad invicem habeant rationem datam: & ipsa parallelogramma (AC, BH, & AC, BF) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam (in fig. præced.) fit $AB, BE :: KB, BL$ & duc LM parall. BA .

a hyp

b constr.

c 8. d.

d 1. 6.

e 14. 6.

f hyp. &

4. d.

g 40. d.

h 35. 1.

Primo, Quia $a AB b$ id est $KB a$ ac KB datæ

$\frac{AB}{BE}, \frac{BL}{BC}, \frac{CB}{BH}$
 sunt, e erit CB, d hoc est $AC e$ vel pgr. AC data.

Q. E. D.

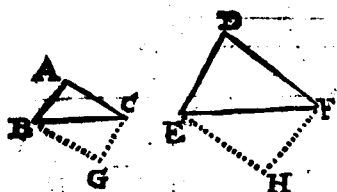
Secundo, Ob angulos G , & GBK f datos, g datur BK ; item $b CB$ data est, ergo CB da-

$\frac{BG}{BH}, \frac{BG}{BK}, \frac{BK}{BF}$
 tur. proinde, ut prius, $\frac{AC}{BH}$ hoc est pgr. $\frac{AC}{BF}$ da-
 tur. Q. E. D.

X

PROP.

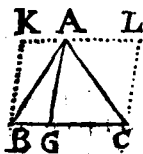
PROP. LXXI.

Si duorum triangulorum ABC, DEF, circa a-
quales angulos, aut circa inaequales quidem, datos
tamen (A, & D) latera AB, DE, & AC, DF ad
invicem habeant rationem datam; & ipsa triangu-
la ABC, DEF habebunt ad invicem rationem datam.

Nam compleantur pgra. AG, DH. & hæc da- a 70. d.
tam habent rationem, b proinde & trigona b 15. 5.
ABC, DEF illorum c subdupla. Q. E. D. c 34. 1.

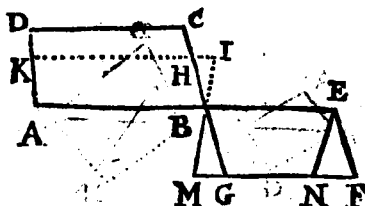
PROP. LXXII.

Si duorum triangulorum ABC, DEF & bases
BC, EF fuerint in ratione data, & æque ab angulâ
ad bases (AG, DH,) quæ faciunt ang. AGC,
DHF æquales, aut inaequales quidem, sed tamen da-
tos, habeant ad invicem rationem datam; & ipsa
triangula ABC, DEF habebunt ad invicem ratio-
nem datam

Nam duc BK ad AG, ac EM ad DH paralle-
las, & comple pgra. CK, FM. Hæc se habent juxta
70. hujus; quare triangula eorum * subdupla * 34 1.
ABC, DEF rationem habent datam. Q. E. D.

PROP.

Si duorum parallelogrammorum (AC, BF, vel AE, BN) circa aequales angulos, aut circa inaequales quidem, sed tamen datos, latera ad invicem ita se habeant, ut sit quemadmodum primi latus AB ad secundi latus BE, ita reliquum secundi latus (BG, vel BM) ad aliam aliquam rectam (BH, vel BI;) habeat autem & reliquum primi latus BC ad eandem rectam (BH vel BI) rationem datam; & ipsa parallelogramma (AC, BF, vel AC, BN) habebunt ad invicem rationem datam

Nam 1. Hyp. liquet $\&$ CB id est AC da-
BH AH^c, BF)

a byp.

b2, 6.

с 14.6.

a b y p & 4.

dat.

b 40, dat.

c 8. dat.

935.12

ri. Q. E. D.

2. Hyp. Duc parallelam IHK . & Liqueat angulos IBH (GBM) & BHI (ABH) dari. bergo BH datur. item CB & data est. & proinde

 $\overline{BI}$ $\overline{BI}$

CB, hoc est pgr. AC d vel AC datur. Q. E. D.

 $\overline{BH}$
$$\overline{BF}$$
 $\bar{B}N,$

P. R O P. LXXIV.

Si duo parallelogramma datam rationem habeant, aut in equalibus angulis (ut AC, BF) aut inaequalibus quidem, sed tamen datis (ut AC, BN;) erit ut primi latus AB ad secundi latus BE, ita alterum secundi latus (BG, vel BM) ad eam (BH, vel BI) ad quam reliquum primi latus BC rationem habet datam.

Nam

Nam in fig. præcedentis. 1. Hyp. & Liqueat a 56. dat.
^{CR}_{BR} dari. Q. E. D.

2. Hyp. ut in præcedenti, datur BI, ac ex hyp.

$\overline{BH}$

AC item AB.BE :: a * MB.BI b :: GB. BH. * hyp.

$\overline{BF}(\overline{BN})$

b 4 6.

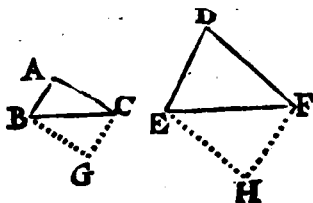
& quare CB etiam datur. e. ergo CB data est. c 8. dat.

$\overline{BH}$

$\overline{BI}$

Q. E. D.

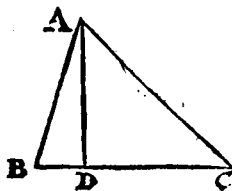
P R O P. LXXV.

Si duo triangula ABC, DEF ad invicem habeant rationem datam, aut in angulis (A, D) aequalibus, aut inaequalibus quidem sed tamen datis, erit ut primi latus AB ad secundi latus DE, ita alterum secundi latus DF ad eam rectam, ad quam reliquum primi latus AC habet rationem datam.

Nam compleantur pgr. AG, DH. Ergo per præcedentem.

P R O P. LXXVI.

Si à trianguli ABC specie dati vertice A linea perpendicularis AD agatur ad basim BC, acta linea AD. ad basim BC habebis aitionum datam.

Nam

* hyp. & 3. Nam ob angulos, * B, & ADB datos, a
 def. d. $\frac{AR}{AD}$ a item $\frac{AR}{BC}$ datur. b Ergo $\frac{AD}{BC}$ datur. Q. E. D.
 a 40. dat.
 b 8. dat.

P R O P. LXXVII.

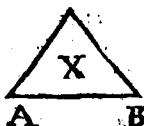

Si data figura
 specie X, Y ad invi-
 cem habeant ratio-
 nem datam, & quod-
 libet latas unum AB

ad quodlibet alterum latas CD habebit rationem
 datam.

a 49. dat. Nam a ABq, & b Y, ac c proinde ABq datur;
 b hyp. $\bar{X}$ $\bar{X}$ $\bar{Y}$
 c 8. dat. item CDq datur. c ergo ABq, ac ideo AB da-
 $\bar{Y}$ $\bar{CDq}$ $\bar{CD}$
 tur. Q. E. D.

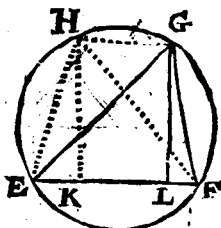
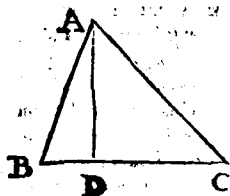
P R O P. LXXVIII.

Si data figura specie X ad aliquod rectangulum
 DCE habeat rationem datam; habeat autem & u-
 num latus AB ad unum latas DC rationem datam;
 rectangulum DCE specie datum est.

a 8. dat. 3. Sit DC. AB :: AB. CF. a ergo $\frac{DC}{CF}$ datur;
 b 49. dat. Item ob b X, & c X datas. a erit ABq, d hoc est
 c hyp. $\bar{ABq}$ $\bar{DCE}$ $\bar{DCE}$
 d 17. 6. DC x CF, vel e GF data. proinde e DC datur.
 e 1. 6. $\bar{DCxCE}$ $\bar{CE}$ $\bar{CE}$
 f 3. def. d. quare rectang. DCE specie datur. Q. E. D.

P R O P. LXXIX.

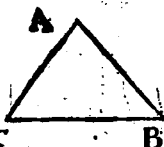
Si duo triangula ABC, GEF unum angulum BAC uni angulo EGF aequalem habeant; ab aequalibus autem angulis BAC, EGF ad bases BC, EF perpendiculares agantur AD, GL; sitque ut primi trianguli basis ad perpendicularem, ita & alterius trianguli basis ad perpendicularem (BC:AD::EF:GL;) illa triangula ABC, EGF aequiangula sunt.

Circa triang. GEF describe circulum. Fac ang. FEH = B. Conneſte HF, HG; & demitte perpendicularem HK.

Liquet triangula ABC, HEF, & ABD, HEK, a 4. 6. ac ACD, HFK æquiangula fore. Proinde EK. b 24. 5. KH :: BD. DA. a & FK. KH :: CD. DA. c hyp. bquare EF. KH :: BC. DA :: c EF. LG. d 9 1. dquare KH = LG. e ergo HG parall. KL. fun- c 33. 1. de ang. BGH = GEF. g ergo arcus EH, FG, f 29. 1. h ideoque anguli EFH, GEF æquantur. k Item g 26. 3. ang. BHF = EGF. l ergo trigona EHF, EGF; h 27. 3. m proinde & trigona EGF, ABC ſibi mutuo æ- k 21. 3. quiangula ſunt. Q. E. D.

*l 32. 2.
m 21. 6.*

P R O P. LXXX.

*Sit triangulum ABC unum
angulum A datum habuerit;
quod autem sub lateribus AB,
AC datum angulum compre-
hendentibus continetur rectan-
gulum, habeat ad quadratum
reliqui lateris BC rationem
datum; triangulum ABC specie datum est.*

Nam Q: $AC + AB : \rightarrow CBq$ vocetur X.
a 67. d. *ergo* $\frac{X}{CBq} ; b \& AC \times AB ; \& c$ propter
b 66 d. *triang. ABC triang. ABC*
c 8 d. X data est. d item $AC \times AB$ datur. *ergo*
d hyp. $\frac{AC \times AB}{CBq}$
e 6. d. X e ideoque $\frac{X + CBq}{CBq}$, f hoc est Q: $\frac{AC + AB}{CBq}$,
f hyp. $\frac{CBq}{CBq}$
g 46. d. datur. g proinde triang. ABC specie datur. Q. E. D.

P R O P. LXXXI.

A. D. *Sittes recte proportionales*
B. E. *A, B, C scribam recte proportio-*
C. F. *nalibus D, E, F extremas*
A, D, & C, F habuerint in
ratione data; medias quoque B, E habebunt in ra-
tione data. Et si extrema A ad extremam D, & me-
dia B ad mediam E habeat rationem datam; & re-
liqua C ad reliquam F habebit rationem datam.

a 70. d. Nam primo, ob $\frac{A}{D} \& \frac{C}{F}$ datas, a datur $\frac{AC}{DF}$,
b 17. 6. b hoc est, $\frac{Bq}{Eq}$ ergo $\frac{B}{E}$ datur. Q. E. D.
c hyp. Secundo, ob $\frac{Bq}{Eq}$ b hoc est $\frac{AC}{DF}$ datam, & c $\frac{A}{D}$
d 68. d. datam, d datur $\frac{C}{F}$. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. LXXXII.

A. B :: D. E.

B. C :: E. F.

Si quatuor recte proportionales fuerint (A.B :: D.E) erit ut prima A ad eam C, ad quam secunda B rationem habet datam, ita tertia D ad eam F, ad quam quarta E rationem habet datam.

Nam quia B. C :: a E. F. & a $\frac{B}{C}$ data est; be. a hyp. rit $\frac{E}{F}$ data. atqui ex æquali A. C :: D. F. er. b 2. def. d. go, &c.

P R O P. LXXXIII.

A. B. C. D. Si quatuor recte A, B, C, D
F. E. ita ad invicem se habeant, ut

tribus ex illis, quibuscunque sumptis A, B, C, & quarta ipsis proportionali accepta E, ad quam reliqua D ex quatuor rectis proportionem habet datam; erit ut quarta D ad tertiam C, ita secunda B ad eam F, ad quam habet prima A rationem datam.

Nam $A E a = B C b = D F$. & datur b $\frac{D}{E}$ a 16. 6. hoc est $\frac{AD}{AE}$, d vel $\frac{AD}{DF}$, e vel $\frac{A}{F}$. ergo, &c. b hyp. c 1. 6. d 7. 14

P R O P. LXXXIV.

Si dua recte AB, AC datum spatium comprehendant in angulo A dato; sit autem altera AB altera AC major data DB; etiam unaquaque ipsarum AB, AC data erit.

Nam comple quadratum AE. a Hoc specie datum est. b item pgr. CB, & recta DB dantur. c 59. dat. c ergo AC, vel AD, & tota d proinde AB datur. q 3. dat. Q. E. D.

B b

P R O P.

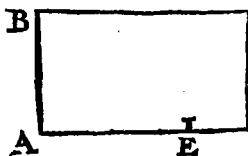
P R O P. LXXXV.

Si dua recta BD, DE datum spatium comprehendant in angulo BDE dato, sit autem simul utraq; (BD+DE) data; & earum quoque unaquaque BD, & DE data erit.

Nam sume $DA = DE$, & comple quad. DC. Hoc specie datur; item pgr. BE, & recta BA a dantur. b ergo AD (DE) & c reliqua DB dantur. Q. E. D.

a byp.
b 58. d.
c 4. d.

P R O P. LXXXVI.

Si dua recta AB, AD datum spatium BD comprehendant in angulo dato; quadratum autem unius AD quadrato alterius

AB majus sit dato quam in ratione (nempe ut sit $AD \times AE$ datum, & * reliqui $AD \times ED$ ad ABq ratio data;) & utraque ipsarum AB, AD data erit.

* 2. 2.

a byp.
b 1. d.
c 69. d.
d 51. d.
e byp.
f 8. d.
g 6. d.
h 8. 2.
k 54. d.
l 6. d.
* 8. d.
m 1. 6.
n 2. d.
o 55. d.
p 57. d.

Nam ob BD, & $DA \times AE$ a data, b datur BD. c ergo AB d ideoque ABq datur. e item

$\overline{DA} \times \overline{AE}$ $\overline{AE}$ $\overline{AEq}$
ABq datur. f ergo AEq ideoque AEq
 $\overline{AD} \times \overline{ED}$, $\overline{AD} \times \overline{ED}$, 4 $\overline{AD} \times \overline{ED}$,
g & AEq b hoc est AEq datur.
4 $\overline{AD} \times \overline{ED} + \overline{AEq}$ Q: $\overline{AD} + \overline{ED}$
h ergo AE & l componendo AE * ideoq;
 $\overline{AD} \times \overline{ED}$; 2 $\overline{AD}$,

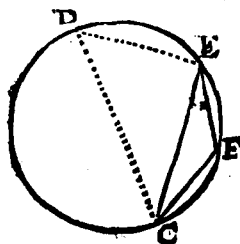
AB m hoc est AEq datur. denique igitur ob
 $\overline{AD}$, $\overline{AD} \times \overline{AE}$
c datum $\overline{AD} \times \overline{AE}$, n erit AEq data. o ergo AB,
& p proinde AD, ac AB datae sunt. Q. E. D.

PROP LXXXVII.

Si dua recta AB, AD datum (spatium compre-
bendunt in angulo dato, quadratum autem unius
AD quadrato alterius AB majus sit dato ($AD \times$
 AE ;) earum utraque AB, AD data erit.

Nam ob $BA \times AE$ a datum, b erit AE ideoque a 2. d.
 $\overline{BD}$ $\overline{AB}$, b 69. d.
 AEq c hoc est AEq . d ac ideo circo AEq c hyp. 69
 $\overline{ABq}$, $\overline{AD} \times \overline{ED}$, $\overline{AEq} + 4 \overline{AD} \times \overline{ED}$, 1. 2.
e hoc est AEq ac proinde AB & d com- d 8. & 6. d.
ponendo $\overline{Q:AD+ED}$, $\overline{AD+ED}$, e 8. 2.
ponendo AB e ac ideo AE e hoc est AEq d 6. d.
 $2 \overline{AD}$, $\overline{AD}$, $\overline{AD} \times \overline{AB}$ e 1. 6.
data. ergo ob $AD \times AB$ f datum, dantur g AEq , g 2. d.
& b AB, ac h ideo AD, ac AB. Q. E. D. h 55. d.
E 57. d.

PROP LXXXVIII.

Si in circulum CFED
magnitudine datum
acta sit recta linea CE,
qua segmentum aufe-
rat, quod datum angu-
lum F comprehendat;
acta recta linea CE ma-
gnitudine data est.

Nam ducatur dia-
meter CD; & conne-
ctatur ED. Ac ob ang. F a datum, b erit ang. D a hyp.
(reliquis e 2 rectis) datus. item rectus CED b 4. d.
datur. c quare $\frac{CE}{CD}$ datur. ergo ob d datam CD, c 40. d.
e erit CE data, Q. E. D. d hyp. & 5.
def. d.
e 2. d.

P R O P. LXXXIX.

Si in datum magnitudine circulum CFED data magnitudine recta CE acta fuerit, auferet segmentum quod angulum (CFE) datum comprehendat.

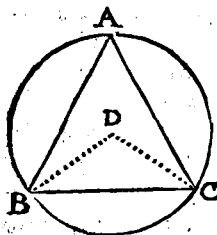
Nam (in fig. præcedentis) quia $\frac{CE}{CD}$, & ang. CED dantur, a erit ang. D datus. b ergo ang. F o (1 Rect. — D) datus erit. Q. E. D.

a 43. dat.

b 4. dat.

c 22. 3.

P R O P. XC.

Si in circuli positione dati circumferentia BAC datum fuerit punctum B, ab eo autem puncto B ad circumferentiam circuli inflexa fuerit recta BAC quæ datum angulum A efficiat; inflexa recta altera extremas C data erit

a 13.

b 2. dat.

c 20. 3.

d 26. dat.

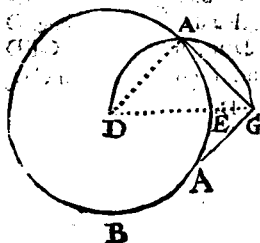
e 29. dat.

f sch. 25. d.

Ad a centrum D duc BD, & CD; b datusque est ang. D dati A c duplus, quare ob B D d datam, e erit DC data. f ergo punctum C datum est. Q. E. D.

Si ang. A obtusus fuerit; sume reliquum e 2 rectis acutum; ejus subsidio punctum C inuenies, juxta dicta.

P R O P. XCI.

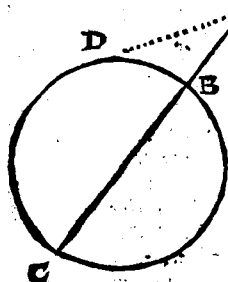
Si à dato puncto G acta fuerit recta GA, quæ datum positione circulum B B A contingat; acta linea GA positione & magnitudine data est.

Nam centrum D & punctum G

G connectat recta DG. super qua descriptus sit semicirculus DAG circulo priori occurrens in a 31.3.
A. Ob ang. DAG a rectum, GA circulum b tan. b cor. 16.3.
gl. c ergo GA situ & magnitudine datur. c 26. dat.
Q. E. D.

Hinc modus dicitur à dato puncto tangen-
tem ducendi, eo nonnunquam expeditior qui ha-
betur ad 17.3.

P R O P. XCII.

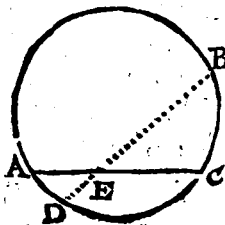

Si extra circulum
positione datum BCD
accipiat aliquod pun-
ctum A, à dato autem
puncto A in circulum
producat quidam
recta AC; datum
est id quod sub acta
linea AC, & ea AB,
qua inter punctum A
& convexam periphe-
riam B comprehenditur

rectangulum CAB.

a Nam duc tangentem AD, b eritque ADq a 91. dat.
(hoc est CA x AB) datum. Q. E. D. b 36.3.

P R O P. XCIII.

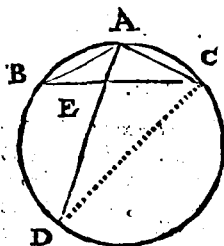

Si intra datum positi-
one circulum ABCD
sumatur aliquod punctum
E; per punctum autem
E agatur in circu-
lum aliqua recta AEC;
quod sub segmentis AB,
EC acta recta linea
comprehenditur rectan-
gulum, datum est.

Nam

Nam per E duc rectam DEB utcumque occurr-
 entem circulo in B, & D. estque rectang. DEB
 = a AEC. b ergo ABC datur. Q. E. D.

PROP. XCIV.

288 det.

* I, *das.*

b3.6.

6125.

* 4.6.

d 2.def.

€ 21.33

I 4.6.

'c prima:

d 16.6.

c 52.d

§ 1. def.

Duc CD; & primo ob angulos BAC, CAD
 datos, & dantur subtense BC, CD, * ideoque $\frac{CB}{DC}$
 datur. Cum igitur CA. AB :: b CE. EB, & per-
 mutando CA. CB :: AB. EB :: (CA + AB.
 CB ::) * AD. DC. (Nam * ob ang. BAE
 = CAD; & D = B; trigona ABE, ADC fi-
 milia sunt) ac rursus permutando CA + AB.
 AD :: CB. DC. d erit CA + AB data;
 Q. E. D.

Secundo, ob triangula AEB, DEC e similia ;
 berit $CD, DE :: AB. BE :: CA + AB. CB.$
 d ergo $CA + AB \text{ in } DE = CD \text{ in } CB.$ atqui
 $CD \times CB$ e datur. f ergo $CA + AB \text{ in } DE$ da-
 tum est. Q. E. D.

P R O P.